

Официален вестник

на Европейския съюз

C 320

Издание
на български език

Информация и известия

Година 61

10 септември 2018 г.

Съдържание

I Резолуции, препоръки и становища

ПРЕПОРЪКИ

Съвет

2018/C 320/01	Препоръка на Съвета от 13 юли 2018 година относно националната програма за реформи на Белгия за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Белгия за 2018 г.	1
2018/C 320/02	Препоръка на Съвета от 13 юли 2018 година относно националната програма за реформи на България за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно конвергентната програма на България за 2018 г.	7
2018/C 320/03	Препоръка на Съвета от 13 юли 2018 година относно националната програма за реформи на Чешката република за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно конвергентната програма на Чешката република за 2018 г.	12
2018/C 320/04	Препоръка на Съвета от 13 юли 2018 година относно националната програма за реформи на Дания за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Дания за 2018 г.	16
2018/C 320/05	Препоръка на Съвета от 13 юли 2018 година относно националната програма за реформи на Германия за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Германия за 2018 г.	19
2018/C 320/06	Препоръка на Съвета от 13 юли 2018 година относно националната програма за реформи на Естония за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Естония за 2018 г.	24
2018/C 320/07	Препоръка на Съвета от 13 юли 2018 година относно националната програма за реформи на Ирландия за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Ирландия за 2018 г.	27
2018/C 320/08	Препоръка на Съвета от 13 юли 2018 година относно националната програма за реформи на Испания за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Испания за 2018 г.	33

BG

2018/C 320/09	Препоръка на Съвета от 13 юли 2018 година относно националната програма за реформи на Франция за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета по Програмата за стабилност на Франция за 2018 г.	39
2018/C 320/10	Препоръка на Съвета от 13 юли 2018 година относно националната програма за реформи на Хърватия за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Хърватия за 2018 г.	44
2018/C 320/11	Препоръка на Съвета от 13 юли 2018 година относно националната програма за реформи на Италия за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Италия за 2018 г.	48
2018/C 320/12	Препоръка на Съвета от 13 юли 2018 година относно националната програма за реформи на Кипър за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Кипър за 2018 г.	55
2018/C 320/13	Препоръка на Съвета от 13 юли 2018 година относно националната програма за реформи на Латвия за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Латвия за 2018 г.	60
2018/C 320/14	Препоръка на Съвета от 13 юли 2018 година относно националната програма за реформи на Литва за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Литва за 2018 г.	64
2018/C 320/15	Препоръка на Съвета от 13 юли 2018 година относно националната програма за реформи на Люксембург за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Люксембург за 2018 г.	68
2018/C 320/16	Препоръка на Съвета от 13 юли 2018 година относно националната програма за реформи на Унгария за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Унгария за 2018 г.	72
2018/C 320/17	Препоръка на Съвета от 13 юли 2018 година относно националната програма за реформи на Малта за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Малта за 2018 г.	76
2018/C 320/18	Препоръка на Съвета от 13 юли 2018 година относно националната програма за реформи на Нидерландия за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Нидерландия за 2018 г.	80
2018/C 320/19	Препоръка на Съвета от 13 юли 2018 година относно националната програма за реформи на Австрия за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Австрия за 2018 г.	84
2018/C 320/20	Препоръка на Съвета от 13 юли 2018 година относно националната програма за реформи на Полша за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно конвергентната програма на Полша за 2018 г.	88
2018/C 320/21	Препоръка на Съвета от 13 юли 2018 година относно националната програма за реформи на Португалия за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Португалия за 2018 г.	92
2018/C 320/22	Препоръка на Съвета от 13 юли 2018 година относно националната програма за реформи на Румъния за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Румъния за 2018 г.	98
2018/C 320/23	Препоръка на Съвета от 13 юли 2018 година относно националната програма за реформи на Словения за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Словения за 2018 г.	103

2018/C 320/24	Препоръка на Съвета от 13 юли 2018 година относно националната програма за реформи на Словакия за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Словакия за 2018 г.	107
2018/C 320/25	Препоръка на Съвета от 13 юли 2018 година относно националната програма за реформи на Финландия за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Финландия за 2018 г.	112
2018/C 320/26	Препоръка на Съвета от 13 юли 2018 година относно националната програма за реформи на Швеция за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Швеция за 2018 г.	116
2018/C 320/27	Препоръка на Съвета от 13 юли 2018 година относно националната програма за реформи на Обединеното кралство за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Обединеното кралство за 2018 г.	119

I

(Резолюции, препоръки и становища)

ПРЕПОРЪКИ

СЪВЕТ

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 13 юли 2018 година

относно националната програма за реформи на Белгия за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Белгия за 2018 г.

(2018/C 320/01)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 22 ноември 2017 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2018 г. В него надлежно беше отчетен Европейският стълб на социалните права, обявен от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 22 март 2018 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ на 22 ноември 2017 г. Комисията прие и Доклада за механизма за предупреждение, в който Белгия не е посочена като държава членка, за която ще се извърши задълбочен преглед. На същия ден Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 22 март 2018 г. На 14 май 2018 г. Съветът прие препоръката относно икономическата политика на еврозоната ⁽³⁾ (наричана отгук нататък „препоръка за еврозоната“).

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

⁽³⁾ ОВ C 179, 25.5.2018 г., стр. 1.

- (2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимобвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Белгия следва да гарантира пълното и своевременното изпълнение на препоръката за еврозоната в съответствие с препоръки 1 — 3 по-долу.
- (3) Докладът за Белгия за 2018 г. беше публикуван на 7 март 2018 г. В него бе оценен напредъкът на Белгия в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 11 юли 2017 г. ⁽¹⁾, последващите действия във връзка със специфичните за държавата препоръки, отправени към Белгия през предходните години, както и напредъкът на страната по националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“.
- (4) На 27 април 2018 г. Белгия представи своята национална програма за реформи за 2018 г. и своята програма за стабилност за 2018 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (5) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014 — 2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на ЕСИ фондовете с доброто икономическо управление.
- (6) За Белгия понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и правилото за дълга. В своята програма за стабилност за 2018 г. правителството планира постепенно подобрене в номиналното салдо от дефицит в размер на 1,0 % от БВП през 2017 г. до излишък от 0,1 % от БВП през 2021 г. Средносрочната бюджетна цел, определена при балансирано в структурно отношение състояние на бюджета, се очаква да бъде постигната през 2020 г. Преизчисленото структурно салдо обаче ⁽³⁾ все още показва дефицит от 0,2 % през 2020 г. След като достигна най-високо равнище от почти 107 % от БВП през 2014 г. и спадна до около 103 % от БВП през 2017 г., съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да намалее до 94,6 % до 2021 г. съгласно програмата за стабилност за 2018 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е реалистичен. В същото време мерките, необходими за подкрепа на планираните цели за дефицита от 2019 г. нататък, все още не са определени, което допринася за прогнозираното влошаване на структурния баланс през 2019 г., при условие че политиките не претърпят изменения според прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г.
- (7) На 23 май 2018 г. Комисията публикува доклад по член 126, параграф 3 от ДФЕС, тъй като Белгия не постигна достатъчен напредък в спазването на целевия показател за намаляване на дълга през 2017 г. След преценка на всички фактори от значение, и след като понастоящем няма достатъчно убедителни доказателства, за да се направи заключение относно наличието на значително отклонение в Белгия през 2017 г. и през 2016 г. и 2017 г., взети заедно, в доклада не бе възможно да се заключи напълно дали критерият за дълга, според определения му в Договора и в Регламент (ЕО) № 1467/97 на Съвета ⁽⁴⁾, е спазен, или не. Комисията ще извърши нова оценка на съответствието с показателя за намаляване на дълга въз основа на последващи данни за 2018 г., които трябва да бъдат съобщени през пролетта на 2019 г.
- (8) В програмата за стабилност за 2018 г. се посочва, че въздействието на мерките за сигурност върху бюджета през 2017 г. е значително и се предоставят достатъчно доказателства за обхвата и естеството на тези допълнителни бюджетни разходи. Според Комисията допустимите допълнителни разходи през 2017 г. са възлизали на 0,02 % от

⁽¹⁾ ОВ С 261, 9.8.2017 г., стр. 1.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

⁽³⁾ Салдо, коригирано спрямо фазата на икономическия цикъл и без отчитане на еднократните и временните мерки, преизчислено от службите на Комисията с помощта на общоприетата методология.

⁽⁴⁾ Регламент (ЕО) № 1467/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за определяне и изясняване на прилагането на процедурата при прекомерен дефицит (ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 6).

БВП поради мерки за сигурност. Разпоредбите, съдържащи се в член 5, параграф 1 и член 6, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1466/97, позволяват обслужването на тези допълнителни разходи, тъй като сериозната терористична заплаха е необичайно събитие, въздействието ѝ върху публичните финанси на Белгия е значително и устойчивостта няма да бъде засегната, като се даде възможност за временно отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел. Ето защо размерът на изискваната корекция за постигане на средносрочната бюджетна цел за 2017 г. бе намален, за да се вземат под внимание тези допълнителни разходи.

- (9) На 11 юли 2017 г. Съветът препоръча на Белгия да направи необходимото номиналният темп на растеж на нетните първични държавни разходи ⁽¹⁾ да не надвишава 1,6 % през 2018 г., което съответства на годишна корекция на структурното салдо от 0,6 % от БВП. Същевременно се посочва, че при оценката на проекта на бюджетен план за 2018 г. и последващата оценка на бюджета за 2018 г. ще трябва надлежно да бъде взета предвид целта за постигане на фискална позиция, която допринася както за укрепването на продължаващото възстановяване, така и за осигуряването на устойчивост на публичните финанси на Белгия. След като в контекста на становището си относно проекта на бюджетен план на Белгия за 2018 г. Комисията оцени силата на възстановяването в Белгия и същевременно надлежно взе предвид предизвикателствата за устойчивостта в страната, нямаше нужда да бъдат взети под внимание допълнителни елементи в това отношение. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. съществува риск от значително отклонение от препоръчаната корекция за постигане на средносрочната бюджетна цел през 2018 г., както и за 2017 и 2018 г., взети заедно.
- (10) През 2019 г. с оглед на това, че съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП в Белгия надвишава 60 % и че прогнозната разлика между фактическия и потенциалния БВП е 0,4 %, номиналният темп на растеж на нетните първични държавни разходи не следва да надвиши 1,8 %, което съответства на структурна корекция от 0,6 % от БВП, произтичаща от общо приетата корекционна матрица на изискванията съгласно Пакта за стабилност и растеж. Ако политиките не бъдат променени, съществува риск от значително отклонение от това изискване през 2019 г., както и за 2018 г. и 2019 г., взети заедно. Белгия на пръв поглед няма да спази правилото за дълга през 2018 и 2019 г. Като цяло Съветът е на мнение, че за да се спазят разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж, необходимите мерки следва да се вземат още през 2018 г. Би било разумно да се използват всякакви извънредни приходи за допълнителното намаляване на съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП.
- (11) Устойчивостта на публичните финанси остава предизвикателство. Пенсионните реформи, приведени в действие през 2015 г., са важна стъпка за преодоляване на рисковете, свързани с дългосрочното застаряване на населението, но докладът от 2018 г. за застаряването на населението показва по-голямо от очакваното нарастване на дългосрочните разходи, свързани със застаряването на населението, за пенсии и дългосрочни грижи. Очаква се разходите за пенсии да нараснат с 2,9 процентни пункта от БВП през 2070 г., в сравнение с увеличение от 1,3 процентни пункта през 2060 г. (и намаление от 0,1 процентни пункта от БВП средно за Съюза) при предишната актуализация. В това отношение пълното прилагане на пътната карта на правителството за реформи би могло да допринесе за отстраняването на тези рискове. Освен това разходите за дългосрочни грижи се очаква да нараснат, тръгвайки от равнище, по-високо от средното за Съюза, от 2,3 % от БВП до 4,0 % от БВП до 2070 г. Намаляването на разпокъсаността в организационната среда на дългосрочните грижи, дължаща се на разпределението на правомощията на различните административни равнища, има потенциал да увеличи ефективността на разходите в тази област.
- (12) Ефективната бюджетна координация е от основно значение в една федерална държава членка като Белгия, където голяма част от разходните правомощия са възложени на органите на управление на поднационално равнище. За да се подобри вътрешната координация и да се транспонира фискалният компонент на Договора за стабилност, координация и управление в икономическия и паричен съюз („Фискалният пакт“), федералното правителство и регионалните и общностните правителства сключиха споразумение за сътрудничество през 2013 г. с цел да се определят общи и индивидуални многогодишни фискални стратегии, които ще бъдат наблюдавани от Висшия съвет по финансите. За постигнато споразумение относно отделните фискални цели, които да бъдат изпълнени до 2020 г., което е положителна стъпка. Въпреки това все още липсва официално споразумение за годишни фискални цели на всички равнища на управление. Беше постигнат напредък в установяването на достатъчни гаранции по отношение на независимостта на Висшия съвет по финансите.
- (13) Има възможност да се придаде по-голяма роля на ограничаването на разходите във фискалната консолидация. Общият размер на публичните разходи като процент от БВП е над средния за еврозоната. Въпреки своя потенциал да стимулират растежа в дългосрочен план, публичните инвестиции са слаби от гледна точка на европейските стандарти, особено спрямо общите публични разходи. Не само публичният капитал е слаб, но е засегнато и

⁽¹⁾ Нетните първични държавни разходи се състоят от общите държавни разходи с изключение на разходите за лихви, разходите по програми на Съюза, които изцяло се покриват от приходи от фондове на Съюза, и недискреционните промени в разходите за обезщетения при безработица. Държавните разходи за бруто образуването на основен капитал се изглаждат за четиригодишен период. Дискреционните мерки по отношение на приходите или предвидено от закона увеличаване на приходите са взети под внимание. Еднократните мерки по отношение както на приходите, така и на разходите, се нетираат.

качеството на публичната инфраструктура. Прегледите на разходите могат да допринесат за по-рационално разпределение на разходите и за подкрепа за консолидация, благоприятстваща растежа. На регионално равнище, само Фландрия планира да въведе в своите бюджетни процедури подход за преглед на разходите. Освен това нито едно равнище на управление в Белгия понастоящем не е обвързано с вътрешни правила за разходите, с изключение на таван за разходите за здравеопазване. Това контрастира с все по-разпространеното приемане на тези правила в целия Съюз и предотвратява фискална консолидация, основана на разходите. Освен това вноските в белгийската схема за гарантиране на депозитите не се инвестират в отделен портфейл от активи с малък риск.

- (14) Разпределението на дълга и активите сред белгийските домакинства разкрива някои уязвими области, въпреки тяхното като цяло благоприятно имотно състояние. Продължителен период на покачване на цените на жилищата по-бързо от разполагаемия доход на домакинствата, съпътстван от непрекъснато повишаване на тяхната задлъжнялост, направи по-уязвимо тяхното финансово състояние. През април 2018 г. беше приложена макропруденциална мярка, насочена предимно към устойчивостта на банковия сектор, за справяне с нарастването на системните рискове, свързани със сектора на жилищните недвижими имоти. В бъдеще националната рамка за макропруденциално вземане на решения би могла да бъде укрепена, за да се засили способността на макропруденциалния орган да приложи своевременно макропруденциални инструменти. Цените на жилищата понастоящем изглеждат леко завишени.
- (15) Както е посочено в препоръката за еврозоната, борбата срещу агресивното данъчно планиране е от съществено значение, за да се предотврати нарушаването на конкуренцията между предприятията, за да се гарантира справедливо третиране на данъкоплатците и за да се защитят публичните финанси. Разпространението между държавите членки на ефектите от стратегиите на данъкоплатците за агресивно данъчно планиране налага координирани действия на националните политики, които да допълват законодателството на Съюза. Предишният режим за приспадане на фиктивните лихви, който се основаваше на запасите от собствен капитал, бе заменен с прогресивна система. Новата система, която съчетава прогресивна основа с данъчно облекчение за растеж и инвестиции, предложена в общата основа за облагане с корпоративен данък, ще бъде ограничена до увеличението на собствения капитал, изчислено въз основа на средната петгодишна стойност. Тази промяна има за цел да допринесе за бюджетната неутралност на реформата на корпоративното облагане, като в същото време отстранява потенциалното използване на системата за агресивно данъчно планиране и облекчава проблема със склонността към задлъжняване. Макар липсата на някои специфични правила за борба със злоупотребите да бе източник на безпокойство, реформата на уредбата за борба със злоупотребите е вече в процес на подготовка. Това е положителна стъпка. Тя ще бъде следена отблизо, за да се гарантира, че новите правила обхващат всички форми на злоупотреба. Въз основа на неотдашните разговори, Комисията ще продължи конструктивния си диалог с цел борба срещу стратегиите за агресивно планиране на данъкоплатците.
- (16) Скорошният икономически растеж допринесе за създаване на работни места. Растежът на заетостта бе стабилен през 2017 г., а безработицата понастоящем се доближава до равнището от преди кризата. Що се отнася до заетостта на населението на възраст от 20 до 64 години обаче (68,5 % през 2017 г.), Белгия не е на път да постигне своята цел по стратегията „Европа 2020“ от 73,2 %. Ограничен напредък бе постигнат по отношение на участието на пазара на труда на групите в неравностойно положение, тъй като неактивността и безработицата са съсредоточени предимно сред нискоквалифицираните работници, хората с мигрантски произход и по-възрастните работници, което предполага, че както структурни, така и специфични за дадена група фактори пречат на интеграцията на пазара на труда. По-специално, резултатите на пазара на труда на хората с мигрантски произход, които представляват голяма част от населението в трудоспособна възраст, продължават да са неблагоприятни, и следователно те представляват значителен неизползван потенциал на пазара на труда. През 2016 г. равнището на заетост на родените извън ЕС е 49,1 %, което е с повече от 20 процентни пункта по-ниско, отколкото при родените в ЕС (разликата е дори още по-силно изразена при жените). Мерките за активизиране може да подпомогнат хората от групи в неравностойно положение, но са налице определени доказателства, че тези мерки за активизиране не са еднакво ефективни за всички групи от населението. Въпреки че бяха предприети някои мерки, за да се помогне на наскоро пристигналите да се интегрират и да се преодолеят дискриминацията, все още е налице липса на координация между различните сфери на политиката и политическите равнища, за да се отговори на предизвикателството лица с мигрантски произход да се интегрират на пазара на труда. Все още има големи регионални различия в резултатите на пазара на труда.
- (17) Въпреки усилията за намаляване на данъчната тежест върху труда, демотивиращите фактори за работа остават големи за някои групи от населението, например едночленните домакинства, печелещи средната работна заплата, и хората работещи членове на домакинството. Независимо от приетите в миналото мерки, данъчната тежест за едночленно домакинство, печелещо средната работна заплата, остава сред най-големите в Съюза през 2016 г. Капанът на безработицата за нископлатените работници (67 % от средната работна заплата за едночленно домакинство) също е сред най-големите в Съюза. Остават демотивиращите фактори, свързани с високото данъчно облагане, за втория работещ член на домакинството, предимно жени.
- (18) Процентът на свободните работни места е сред най-високите в Съюза и показва големи несъответствия между търсените и предлаганите умения, породени, наред с други фактори, от слабата мобилност и, по-специално в двуезичния регион на Брюксел, неадекватните езикови умения. Участието в схеми за учене през целия живот остава слабо. Важно е работниците и работодателите да отделят повече внимание на непрекъснатото учене през целия живот, за да се позволи на хората да се справят със смяната на работа.

- (19) С постепенното въвеждане на училищни реформи от фламандската и от френскоезичната общност бе постигнат известен напредък по отношение на равните възможности за участие в качествено образование и професионално обучение. Въпреки добрите средни показатели при международни сравнения, остават трайно големи неравенства в областта на средното образование. Образователните резултати на 15-годишните ученици варират значително в зависимост от социално-икономическата среда и статута на мигрант. Будят безпокойство разликите в резултатите между фламандската и френскоезичната общност, както и недостатъчното представителство на групите в неравностойно положение сред най-добрите ученици в точните науки, четенето и математиката. Големите различия в резултатите между училищата вървят ръка за ръка с неравните образователни възможности. Делът на висшистите е голям. При все това се наблюдават неравенство по отношение на достъпа до качествено образование, недостиг на умения и регионални различия. Делът на завършилите висше образование в областта на точните науки, технологиите и математиката е един от най-малките в Съюза, а недостигът на работна ръка в тези области би могъл да се превърне в основна пречка за растежа и иновациите. Недостигът на учители поражда тревога, а реформите в областта на обучението на учителите напредват бавно. Има нужда постоянното професионално развитие на учителите да бъде адаптирано. Както фламандската, така и френскоезичната общност, предприема мащабни реформи на своите образователни системи. Планира се тези реформи да бъдат осъществени през следващото десетилетие и след това. В края на 2017 г. обаче Фландрия взе решение да се отложи с една година влизането в сила на възлови мерки по линия на тези реформи. Въздействието на реформите и мерките ще зависи в голяма степен от тяхното ефективно изпълнение и наблюдение.
- (20) Бяха предприети само ограничени реформи за преодоляване на рестриктивната регулаторна уредба в областта на услугите. Фландрия премахна закона за установяване, уреждащ определени занаятчийски професии. Независимо от това регулирането остава строго в някои професионални услуги. В резултат на това в тези сектори конкуренцията е слаба, а броят на новите дружества, навлизащи на пазара, остава малък. В строителния сектор са наложени хоризонтални разрешителни режими за достъп до строителния пазар, а разрешенията за строеж остават сложни, въпреки мерките, приети през последните години. Броят на навлизащите и напускащите строителния сектор предприятия в Белгия е значително под средния за Съюза, което вероятно означава, че секторът страда от недостатъчна конкуренция. Това също оказва въздействие върху изпълнението на важни инфраструктурни проекти. Налице са и значителни ограничения в областта на железопътния и автомобилния транспорт. Слабото повишение на производителността на белгийската икономика до голяма степен се дължи на слабото повишение на производителността в сектора на услугите. Регулаторните ограничения също имат отрицателно въздействие върху ползвателите на тези услуги, по-специално производствения сектор. Задълбочаването на структурните реформи във възлови сектори на услугите ще подейства като стимул за повишението на производителността, което е от съществено значение, за да се осигури бъдещ растеж и устойчивост на публичните финанси.
- (21) Ограничен е и напредъкът, постигнат за подобряване на функционирането на сектора на търговията на дребно. Въпреки неотдашните реформи, регулаторните ограничения все още тежат върху дейността в сектора и възпрепятстват инвестициите. Цените за редица категории продукти продължават да са по-високи от тези в съседните държави. Трябва да се положат повече усилия, за да може бизнес средата да стане конкурентоспособна и благоприятна за инвестиции, за да се осигури възможност на потребителите да се радват на по-богат избор от продукти на по-ниски цени. През април 2018 г. Комисията предложи най-добри практики, които да насочват провежданите от държавите членки реформи в сектора на търговията на дребно.
- (22) Предприемачеството в Белгия продължава да бъде слабо, въпреки някои реформи, въведени през последните години, и неотдашните мерки, чието въздействие все още предстои да бъде оценено. Стопанската динамика е слаба, като процентите на създаване и закриване на предприятия остават сред най-ниските в Европа, далеч по-ниски от средните за Съюза. Освен това административната тежест за предприятията продължава да бъде голяма, като се характеризира със сложни процедури и ниско равнище на регулаторна сигурност.
- (23) Постиженията на Белгия в цифровите обществени услуги са средни. Въпреки като цяло доброто състояние на развитие на нейната цифрова икономика, тя се нарежда едва на средно равнище в областта на цифровите обществени услуги. Федералната структура на Белгия поражда специфични предизвикателства пред установяването на съгласувани услуги за електронно управление на национално равнище. Различните системи, които не са непременно оперативно съвместими, пораждат загуби от липсата на взаимодействие. Сериозно безпокойство продължава да буди съдебната система, по-специално във връзка със забавянията, цифровизацията, надеждността, сравнимостта и еднородността на съдебните данни. Въвеждането на инициативи, като e-box или e-deposit, за цифровизация на някои съдебни услуги във всички съдилища изостава от графика. Независимо от това, докато тази единна система за кодиране не се прилага във всички съдилища, данните относно ефикасността на съдебните производства ще останат с ограничена надеждност и сравнимост.
- (24) Въпреки неотдашните реформи белгийската данъчна система остава сложна. Реформата на корпоративния подоходен данък ще допринесе за намаляване на ставките и за опростяване на системата. Въпреки това остават редица изключения и негативни стимули, за което говори тенденцията към увеличение на общия размер на данъчните облекчения. Възможността за изместване на данъчното облагане към по-благоприятстващи растежа

основи би могла да се използва още повече. Приходите от свързани с околната среда данъци са сред най-ниските в Съюза. Действително има значителен потенциал за истинско „екологично“ прехвърляне на данъчната тежест, обхващащо, наред с другото, благоприятното третиране на служебните автомобили, които допринасят за замърсяването на въздуха, задръстванията и емисиите на парникови газове.

- (25) Ограничен напредък бе постигнат в борбата със задръстванията. Мобилността страда от недостатъчни публични инвестиции в инфраструктура, изкривяващи данъчни стимули и липса на конкуренция в областта на транспортните услуги, което причинява големи задръствания и пречи на повишението на производителността. Задръстването по пътищата се влошава от година на година, възпира чуждестранните инвестиции и води до големи социални, икономически и екологични разходи. Най-неотложните предизвикателства са завършването и модернизирването на железопътната и шосейната инфраструктура, особено около и в Антверпен и Брюксел. Налице са и съществени ограничения в областта на железопътния и автомобилния транспорт. Органите могат да насърчават по-ефективното използване на съществуващата инфраструктура и пренасочването от индивидуален към по-колективен транспорт и нискоемисионни алтернативи.
- (26) В рамките на европейския семестър за 2018 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Белгия и го публикува в доклада за страната от 2018 г. Тя оцени също програмата за стабилност за 2018 г., националната програма за реформи за 2018 г., както и предприетите последващи действия във връзка с препоръките към Белгия, отправени през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Белгия, но и степента, до която те съответстват на правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнище Съюз към бъдещите решения на държавите членки.
- (27) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност за 2018 г., като становището му ⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Белгия да предприеме следните действия през 2018 и 2019 г.:

1. Да гарантира, че номиналният темп на растеж на нетните първични държавни разходи не надвишава 1,8 % през 2019 г., което съответства на годишна корекция на структурното салдо от 0,6 % от БВП. Да използва извънредните приходи, за да ускори намаляването на съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП. Да продължи изпълнението на предвидените пенсионни реформи и да ограничи прогнозното нарастване на разходите за дългосрочни грижи. Да продължи да прилага напълно споразумението за сътрудничество от 2013 г., за да се координират фискалните политики на всички равнища на управление. Да подобри ефективността и състава на публичните разходи на всички равнища на управление, за да се създаде възможност за публични инвестиции, по-специално като извърши прегледи на разходите.
2. Да премахне демотивиращите фактори за започването на работа и да укрепи ефективността на активните политики за заетост, особено за нискоквалифицираните работници, хората с мигрантски произход и по-възрастните работници. Да продължи реформите в образованието и обучението, включително като стимулира равнопоставеността и увеличи дела на завършилите висше образование в областта на точните науки, технологиите, инженерството и математиката.
3. Да намали регулаторната и административната тежест за насърчаване на предприемачеството и увеличаване на конкуренцията в сферата на услугите, особено в търговията на дребно, строителството и професионалните услуги. Да се справи с увеличаващите се предизвикателства пред мобилността, по-специално чрез инвестиции в нова или съществуваща транспортна инфраструктура, и като укрепи стимулите за използване на колективен транспорт и на транспорт с ниски емисии.

Съставено в Брюксел на 13 юли 2018 година.

За Съвета
Председател
H. LÖGER

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 13 юли 2018 година

относно националната програма за реформи на България за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно конвергентната програма на България за 2018 г.

(2018/C 320/02)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 22 ноември 2017 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2018 г. Съветът надлежно взе предвид европейския стълб на социалните права, обявен от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 22 март 2018 г. На 22 ноември 2017 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011, Комисията прие доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че България е една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (2) Докладът за България за 2018 г. беше публикуван на 7 март 2018 г. В него бе оценен напредъкът на България в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 11 юли 2017 г., ⁽³⁾ последващите действия във връзка със специфичните за държавата препоръки, отправени към България през предходните години, както и напредъкът на страната по националните й цели по стратегията „Европа 2020“. В него бе включен и задълбоченият преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, чиито резултати също бяха публикувани на 7 март 2018 г. Анализът на Комисията й даде основание да заключи, че в България са налице макроикономически дисбаланси. Слабостите на финансовия сектор са съчетани с високо равнище на задлъжнялост и необслужвани кредити в корпоративния сектор в условия на непълно адаптиране на пазара на труда.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽³⁾ ОВ C 261, 9.8.2017 г., стр. 1.

- (3) На 19 април 2018 г. България представи своята национална програма за реформи за 2018 г. и своята конвергентна програма за 2018 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях. Националната програма за реформи на България за 2018 г. включва ангажменти в краткосрочен и средносрочен план и обхваща предизвикателствата, установени в доклада за страната за 2018 г. По-специално в нея са обявени мерки за укрепване на банковия и небанковия надзор, за подобряване на правната уредба на несъстоятелността и за намаляване на оставащите слабости, установени в стрес тестовете от 2016 г. Освен това има мерки за подобряване на събирането на данъците и за справяне със сенчестата икономика, за подобряване на насочеността на активните политики по заетостта, за увеличаване на социалната закрила и за справяне с различни предизвикателства в здравния и образователния сектор. Като цяло, ефективното изпълнение на националната програма за реформи за 2018 г. ще подкрепи коригирането на дисбалансите.
- (4) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014 — 2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на ЕСИ фондовете с доброто икономическо управление.
- (5) Спрямо България понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята конвергентна програма за 2018 г. правителството, започвайки от номинален излишък от 0,9 % от БВП през 2017 г., има за цел да постигне балансиран бюджет през 2018 г. и излишък от 0,3 % от БВП през 2019 г., 0,5 % през 2020 г. и 0,2 % през 2021 г. Планира се да продължи да се спазва средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от 1 % от БВП — с марж през целия период на програмата. Според конвергентна програма за 2018 г. съотношението на дълга към БВП се очаква да намалява постепенно от 25,4 % от БВП през 2017 г. до 19,4 % през 2021 г. Макроикономическият сценарий, на който се основават тези бюджетни прогнози, е реалистичен. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. структурното салдо се очаква да продължи да бъде положително, но да спадне от 0,9 % от БВП през 2017 г. до 0,5 % от БВП през 2018 г. и да остане на същото равнище през 2019 г. Поради това се прогнозира структурното салдо да остане над средносрочната бюджетна цел и през двете години. Като цяло, становището на Съвета е, че се очаква България да спазва разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж през 2018 и 2019 г.
- (6) Повишаването на ефикасността на фискалната политика е от първостепенно значение. Данъчните приходи и спазването на данъчното законодателство се подобряват, но това се дължи повече на положителната икономическа перспектива, отколкото на подобряването на данъчната администрация и събирането на данъци. Ефикасността на публичните разходи в някои сектори е много ниска. Реформите в областта на управлението на публичните финанси са важни в това отношение и настоящите икономически и фискални условия са особено благоприятни за такива реформи. Икономическите показатели на държавните предприятия са слаби в сравнение с други държави от региона и в сравнение с частния сектор и това създава също несигурност и риск за публичните финанси, тъй като просрочените задължения на тези предприятия представляват условни пасиви. Като цяло корпоративното управление на държавните предприятия продължава да бъде предизвикателство и не отговаря на международните стандарти. Освен това реформите в тази област са от голямо значение за стопанската среда.
- (7) Стабилността на финансовия сектор продължи да се подобрява въпреки оставащите слабости. Равнището на необслужваните корпоративни заеми все още е високо, въпреки че те намаляха. Капиталовите буфери като цяло са подходящи, като по този начин се предоставя възможност за изчистване на счетоводния баланс. Беше постигнат значителен напредък в подобряването на надзора на финансовия сектор, но някои важни мерки все още трябва да бъдат изцяло изпълнени. Намаляването на оставащите рискове, свързани с експозициите към свързани лица, и подобряването на оценката на активите са от ключово значение за по-нататъшното укрепване на счетоводните баланси и засилването на устойчивостта на банките и застрахователните дружества.
- (8) Неефективността на правната уредба на несъстоятелността забавя намаляването на задължията на частния сектор и реструктурирането на необслужваните заеми. Процедурите са дълги и събираемостта е слаба. Все още липсват някои елементи, необходими за една функционираща нормативна уредба, по-специално правила за

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

опрошаване на задълженията и за предоставяне на втори шанс на предприемачите в разумен срок след обявяване в несъстоятелност. Липсата на събиране на данни и подходящи инструменти за мониторинг не позволява оценка на ефективността нито на старите, нито на новите процедури, включително за реструктурирането на предприятия.

- (9) Равнищата на недеklarиран труд остават високи, което има сериозно отражение върху данъчните приходи, условията на труд и адекватността на доходите след пенсиониране. Неотдавна България предприе редица мерки за подобряване на положението. Те включват еднокдневни трудови договори в селското стопанство, подобряване на сътрудничеството между данъчните органи и органите по труда и активизиране на усилията, за да се повиши осведомеността относно отрицателните последици за наетите лица. Тяхната ефективност ще зависи от действителното изпълнение. Ускоряването на прехода към официално декларираната икономика е от съществено значение за постигането на приобщаващ растеж и гарантиране на справедливи условия на труд за всички.
- (10) Пазарът на труда се подобри, но все още има предизвикателства. Заетостта достигна равнището си от преди кризата, а безработицата е под средното равнище за Съюза. Положителното развитие на пазара на труда обаче не носи еднакви ползи за цялото население в трудоспособна възраст. Дълготрайно безработните лица, неактивните млади хора, ромите и хората, живеещи в по-бедни и селски райони, продължават да са изправени пред значителни трудности да навлязат или да се завърнат на пазара на труда. Застаряването и намаляването на населението, съчетани с коефициент на икономическа активност под средния за Съюза, водят до недостиг на работна сила и умения, което отслабва дългосрочните перспективи на икономиката. Следователно трябва да се обърне по-голямо внимание на повишаването на квалификацията и обучението. Участието на пазара на труда и пригодността за заетост могат да бъдат насърчавани чрез набор от ефективни информационни мерки, активни политики по заетостта и социални услуги.
- (11) Неравенството в доходите и в достъпа до услуги (образование, здравеопазване и жилищно настаняване), както и рискът от изпадане в бедност или социално изключване са сред най-високите в Съюза. През 2016 г. две пети от населението е било изложено на риск от бедност или социално изключване, докато доходите на най-богатите 20 % от домакинствата са били почти осем пъти по-високи от доходите на най-бедните 20 %. Разходите за социална закрила са ниски, в това число за схемата на общия минимален доход, чийто обхват и адекватност са ограничени, и въздействието на тези разходи върху намаляването на бедността и неравенството е слабо. Липсва обективен механизъм за преразглеждане на нивото на обезщетенията. Въпреки наблюдаваното напоследък подобряване на адекватността на социалното подпомагане и на минималните пенсии, системата за социална закрила не предоставя достатъчна степен на подкрепа на най-уязвимите групи или групите в неравностойно положение, като например ромите, децата, възрастните хора, хората с увреждания и хората, живеещи в селски райони. Предоставянето на социални услуги продължава да бъде слабо и тяхното интегриране в услугите на пазара на труда и другите услуги е непълно.
- (12) Минималната работна заплата се определя без ясен и прозрачен механизъм, а делът на работниците на минимална работна заплата се е увеличил над два пъти през последните шест години. Липсата на такъв механизъм може да изложи на риск постигането на правилен баланс между целите на подпомагане на заетостта и конкурентоспособността и защитата на трудовите доходи. Това също така създава несигурност, която може да окаже отрицателно въздействие върху предсказуемостта на условията за стопанска дейност. Правителството представи предложения за механизъм за определяне на минималната работна заплата с цел отстраняване на този недостатък. Въпреки това няма съгласие между социалните партньори по този въпрос. В своята бюджетна прогноза правителството също така включи увеличения на минималната работна заплата до 2020 г. През 2018 г. България ратифицира Конвенцията относно определянето на минимална работна заплата на Международната организация на труда. Това би могло да бъде добра основа за определяне на обективен механизъм.
- (13) Ограниченият достъп до здравеопазване, причинен от ниските публични разходи, неравномерното разпределение на ограничените ресурси и слабото покритие на здравното осигуряване продължават да бъдат сериозни предизвикателства. Ниското равнище на публичните разходи трябва да се компенсира с високи частни разходи, главно под формата на преки плащания от страна на пациентите. Делът на българите без здравно осигуряване е голям в сравнение с дела в повечето държави членки. Различията в разпределението на лекари между отделните области и малкият брой медицински сестри продължават да са проблем. Положителен е фактът, че броят на лекарите, напускащи България, наскоро е спаднал. Следва да се използват мерки като националната здравна стратегия за справяне с тези слабости.
- (14) Въпреки неотдавнашните мерки за модернизиране на системата на образованието, образователните резултати са ниски и силно повлияни от социално-икономическия статус. Децата от семейства в неравностойно положение, по-специално на ромите, не се ползват с равни възможности. Високите нива на преждевременно напускане на училище имат отрицателни последици за бъдещата пригодност за заетост и резултатите на пазара на труда. Осигуряването

на детски градини, училища и класове със смесено етническо население продължава да бъде предизвикателство за предоставянето на качествено приобщаващо общо образование. Реформата на учебната програма има за цел да подобри постиженията в образованието и цифровите умения. Въпреки това нивото на цифровите умения все още е сред най-ниските в Съюза и варира между отделните социално-икономически групи. Въпреки последните мерки, съответствието с пазара на труда на професионалното образование и обучение продължава да бъде недостатъчно. Реформата във висшето образование е в ход, но справянето с недостига на квалифицирана работна ръка е предизвикателство, предвид небалансираните профили на завършилите висше образование по сектори. Участието в образованието за възрастни е много ниско въпреки необходимостта от повишаване на уменията. В условията на ясно изразено застаряване сред учителите бяха започнати мерки за преодоляване на бъдещия недостиг. Въпреки последните подобрения програмите за подготовка на учители се нуждаят от допълнително укрепване.

- (15) Много от мерките, включени в Националната стратегия за развитие на сектора на обществените поръчки, бяха въведени. Въпреки това националните органи следва да положат повече усилия, за да се осигури ефективното им прилагане. Според деловите среди и неправителствените организации обществените поръчки като цяло са започнали да се подобряват. Въпреки това прозрачността и корупцията все още будят загриженост. Увеличеното използване на пряко възлагане на обществени поръчки и големият брой единични оферти биха могли да възпрепятстват значително прозрачността и ефективността на системата. В момента се извършва първата независима оценка на новите контролни функции на Агенцията по обществени поръчки. Ще бъдат необходими редовни актуализации, за да се гарантира по-нататъшното оптимизиране на контролните функции на агенцията. Останалите проблеми, свързани с административния капацитет, включително на общинско равнище, налагат по-нататъшни усилия за повишаване на професионализма и стандартизация и за сериозно обсъждане на възможностите, предлагани от централните органи за покупки. Окръпняването на търсенето би могло да подобри ефективността и да създаде икономии в системата за обществени поръчки в здравеопазването. Намирането на решение за избягване на забавянията, свързани с важни обществени проекти, все още изисква допълнително обмисляне.
- (16) Структурните недостатъци и голямата разпокъсаност на системата на научноизследователските и развойни дейности и иновациите ограничават ползите от нея с оглед на производителността и растежа. Нискотехнологичните сегменти все още доминират производството, а иновациите са на ниско равнище. Равнището на публичните и на частните разходи за научноизследователска и развойна дейност е особено ниско. Бавното провеждане на реформите възпрепятства прехода към система, ориентирана към иновациите. Въпреки че съществуват много университети и научноизследователски институти, само няколко от тях произвеждат висококачествени научни резултати. Търговската реализация на научните изследвания продължава да бъде основна слабост. Системата за финансиране на научноизследователската дейност се характеризира с липсата на конкурентни покани, международна оценка и обвързано с постигнатите резултати финансиране за научноизследователските институции. Публично-частното сътрудничество в областта на научноизследователската и развойна дейност е слабо. Водещата инициатива „София Тех Парк“ все още среща редица предизвикателства, включително неефективното и нестабилно управление, недостатъчно използваната научна инфраструктура и липсата на дългосрочен финансов ангажимент от правителството. Структурната трансформация, съчетана с ефективно управление и стабилно равнище на публичните ресурси за научни изследвания и иновации, може да постигне максимално въздействие върху производителността и растежа и може да подкрепи прехода на икономиката към дейности с по-висока добавена стойност в съответствие със стратегията за интелигентна специализация.
- (17) Стопанската среда се нуждае от по-нататъшно подобрение. Въпреки че бяха приети редица реформи, прилагането им на практика изостава. Предприятията все още са загрижени относно корупцията, институционалните недостатъци и липсата на работна сила. Напредъкът на реформата на публичната администрация и електронното управление е бавен. Управлението в публичния сектор се нуждае от повече прозрачност, по-ясни правила и дългосрочна перспектива. Освен това може да се доразработи ролята на социалния диалог, при необходимост с помощта на публичните органи. Недостатъците в инфраструктурата водят до ниска ефективност и резултатност на транспортния сектор. Пазарът на железопътния превоз страда от липса на ефективна конкуренция. Не са въведени добре насочени и ефективни мерки за намаляване на замърсяването на въздуха.
- (18) През 2017 г. България продължи усилията си да реформира съдебната си система и за преодоляване на недостатъците в борбата с корупцията и организираната престъпност. Новите избори за Висшия съдебен съвет потвърдиха положителното въздействие на конституционните и законодателните реформи, проведени през 2015 и 2016 г. Бяха приети реформи на Наказателния кодекс, за да се подобри системата на наказателно преследване в случаите на корупция на високо равнище, и се обмислят допълнителни реформи. В началото на 2018 г. беше приет закон за създаване на нов единен антикорупционен орган за засилване на превенцията и възпирането на корупцията по високите етажи на властта. В рамките на Механизма за сътрудничество и проверка Комисията продължава да осъществява мониторинг на съдебната реформа и борбата с корупцията и организираната престъпност в България. Ето защо тези области не са включени в специфичните препоръки за България, но са важни за развитието на положителна стопанска среда в България.

- (19) В рамките на европейския семестър от 2018 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на България и го публикува в доклада за страната за 2018 г. Тя извърши и оценка на конвергентната програма за 2018 г., на националната програма за реформи за 2018 г. и на последващите действия във връзка с препоръките, отправени към България през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в България, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнище Съюз към бъдещите решения на държавите членки.
- (20) В контекста на тази оценка Съветът разгледа конвергентната програма за 2018 г. и становището ⁽¹⁾ му е, че се очаква България да спазва Пакта за стабилност и растеж.
- (21) С оглед на задълбочения преглед на Комисията и на тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи за 2018 г. и конвергентната програма за 2018 г. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 2 и 3 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на България да предприеме следните действия през 2018 и 2019 г.:

1. Да подобри събирането на данъците и ефикасността на публичните разходи, включително чрез ускоряване на мерките за намаляване на размера на неформалната икономика. Да модернизира рамката за корпоративно управление на държавните предприятия в съответствие с международните добри практики.
2. Да предприеме последващи мерки, произтичащи от прегледите на финансовия сектор, и да изпълни плановете за действие в областта на надзора с цел да засили надзора и стабилността на сектора. Да осигури адекватна оценка на активите, включително банковите обезпечения, чрез подобряване на процесите на оценяване и одит. Да завърши реформата на правната уредба на несъстоятелността и да насърчава развитието на функциониращ вторичен пазар на необслужвани кредити.
3. Да повиши пригодността за заетост на групите в неравностойно положение чрез повишаване на уменията и засилване на мерките за активизиране. Да подобри предоставянето на качествено приобщаващо общо образование, особено за ромите и други групи в неравностойно положение. В съответствие с националната здравна стратегия и плана за действие към нея, да подобри достъпа до здравни услуги, включително чрез намаляване на преките плащания от страна на пациентите и чрез преодоляване на недостига на медицински специалисти. Да въведе редовна и прозрачна схема за преглед на минималния доход и да подобри нейния обхват и адекватност.

Съставено в Брюксел на 13 юли 2018 година.

За Съвета
Председател
H. LÖGER

⁽¹⁾ Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 13 юли 2018 година****относно националната програма за реформи на Чешката република за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно конвергентната програма на Чешката република за 2018 г.**

(2018/C 320/03)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 22 ноември 2017 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2018 г. Съветът надлежно взе предвид Европейския стълб на социалните права, прокламиран от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 22 март 2018 г. На 22 ноември 2017 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който Чешката република не беше посочена като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (2) Докладът за Чешката република за 2018 г. беше публикуван на 7 март 2018 г. В него бяха оценени напредъкът на Чешката република в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 11 юли 2017 г. ⁽³⁾, последващите действия във връзка със специфичните за страната препоръки, приети през предходните години, както и напредъкът на Чешката република по отношение на нейните национални цели по стратегията „Европа 2020“.
- (3) На 30 април 2018 г. Чешката република представи своята Национална програма за реформи за 2018 г. и своята Програма за конвергенция за 2018 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

⁽³⁾ ОВ C 261, 9.8.2017 г., стр. 1.

- (4) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) за периода 2014 — 2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на ЕСИ фондовете с доброто икономическо управление.
- (5) Спрямо Чешката република понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята Програма за конвергенция за 2018 г. правителството планира бюджетен излишък в номинално изражение за периода 2018 — 2020 г. Средносрочната бюджетна цел – структурен дефицит от 1,0 % от БВП – продължава да се спазва с марж през целия период на програмата. Съгласно Програмата за конвергенция за 2018 г. съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да спадне постепенно до 29,9 % през 2021 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е реалистичен. Рисковете пред постигането на бюджетните цели изглеждат като цяло уравновесени, с очаквано покачване на публичните инвестиции и по-нататъшен растеж на заплатите в публичния сектор. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. структурното салдо ще се понижи до около 0,9 % от БВП през 2018 г. и до 0,2 % от БВП през 2019 г., което остава над средносрочната бюджетна цел. Като цяло Съветът е на мнение, че се предвижда Чешката република да спазва разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж през 2018 и 2019 година.
- (6) В дългосрочен план са налице средни по тежест рискове за фискалната устойчивост в Чешката република. Тъй като разходите, предизвикани от застаряването на населението, представляват предизвикателство в областта на здравеопазването и дългосрочните грижи, на промените в пенсионната система следва да се обърне особено внимание. Актуализираните прогнози за свързаните със застаряването на населението разходи показват по-висок ръст от посочения в Доклада за застаряването на населението от 2015 г. Пенсионните разходи се очаква да се увеличат от 8,2 % от БВП през 2016 г. на 10,9 % от БВП през 2070 г. Това очаквано по-голямо увеличение на пенсионните разходи отразява основно определянето на таван на законно установената пенсионна възраст на 65 години. В действителност привеждането на законно установената пенсионна възраст в съответствие с продължителността на живота не става автоматично; от 2019 г. таванът трябва да се преразглежда от правителството на всеки пет години. Тъй като са оставени на преценка на правителството, настоящите прогнози за пенсионни разходи не отчитат това преразглеждане на пенсионната възраст. Освен това индексирането на пенсиите в момента е по-благоприятно, като се вземе предвид 50 %-ният реален растеж на заплатите, вместо предишния 33 %-ен растеж на заплатите. Въздействието на тези промени върху разходите възлиза на 2 процентни пункта от БВП през 2070 г. Допълнителните промени, които се обсъждат понастоящем, като например увеличаване на размера на основната пенсия и по-високи пенсии за по-възрастните пенсионери, също влошават показателите за устойчивост. Що се отнася до публичните разходи за здравеопазване, в дългосрочен план се прогнозира те да нараснат с 1,1 процентни пункта от БВП, което надвишава очакваното средно увеличение от 0,9 процентни пункта за Европейския съюз. В този контекст са налице признаци на неефективно използване на ресурсите при извънболничното и болничното лечение.
- (7) С новия закон за фискалната отговорност, въведен в началото на 2017 г., значително се укрепи фискалната рамка на Чешката република и беше създаден независим фискален съвет. Понастоящем в процес на разглеждане в рамките на междуведомствена писмена процедура е проектозакон за независим одит, който има за цел да реши неуредените проблеми, свързани с транспонирането на Директива 2011/85/ЕС на Съвета ⁽²⁾.
- (8) Чешката национална банка може да определи препоръчителни макропруденциални ограничения по отношение на ипотечното кредитиране, но нейните правомощия за налагане на санкции са ограничени, тъй като тя не разполага с официални правомощия да ги прилага. Въпреки че чешките банки спазват определено съвкупно равнище на ограничения, те не се съобразяват изцяло с насоките на Чешката национална банка от 2016 г. Обвързващи правни ограничения вероятно ще увеличат степента на съответствие между чешките банки, като осигурят финансова стабилност и намаляване на рисковете за кредитополучателите. Очаква се през 2018 г. парламентът да разгледа законодателно предложение за изменение на Закона за Чешката национална банка.
- (9) Чешката република продължава да е изправена пред предизвикателства, свързани с подобряването на прозрачността и ефективността на обществените поръчки и предотвратяването на корупцията. Въпреки че бяха предприети някои стъпки за подобряване на рамката за обществените поръчки, нивото на конкуренция продължава да буди безпокойство, като почти половината от всички търгове за обществени поръчки приключват само с една оферта. В същото време въвеждането на задължително използване на електронни процедури има потенциала да насърчи постигането на прозрачност и ефективност. Чешките органи са инвестирали в националната електронна платформа за обществени поръчки, която следва да става все по-лесна за използване и надеждна, в допълнение към частните платформи, обслужващи чешкия пазар. Налице е все още значителен потенциал за премахване на

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

⁽²⁾ Директива 2011/85/ЕС на Съвета от 8 ноември 2011 година относно изискванията за бюджетните рамки на държавите членки (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 41).

административните пречки и за разгръщане на потенциала за обобщени и стратегически обществени поръчки с цел по-рентабилно изразходване на публичните средства. И централните и местните органи са започнали да предприемат целенасочени инициативи за обучение на служителите, участващи в процедурите за възлагане на обществени поръчки. Въпреки това, създаването на съвместни мерки в областта на обществените поръчки и придобиването на експертни знания в някои области все още остават сериозни предизвикателства. Освен това, корупцията и подкупите все още будят опасения сред предприятията и гражданите. Въпреки че бяха приети няколко големи реформи на антикорупционната стратегия, в някои области проблемите все още не са преодолени.

- (10) При все че резултатите от електронното управление остават под средното равнище за Съюза, междуременно са приети съответните законодателни мерки, за да се гарантира увеличаването на достъпността и наличието на тези услуги. Очаква се някои широкомащабни инициативи да бъдат въведени през 2018 г., но успехът им ще зависи от способността на органите на властта да повишават осведомеността и да предоставят лесни за ползване решения.
- (11) Някои административни и регулаторни тежести са спирачка за инвестициите. Тези тежести се отнасят основно за разрешенията за строителство и за сложността на данъчното облагане. Признава се обаче, че властите са приели изменение на Закона за строителството, с което се опростява процедурата за издаване на разрешително за строеж, като оценката на въздействието върху околната среда се включва в решението за регулация или в общото разрешително за регулация и строителство. Все пак продължава да не е ясно дали това би могло да оптимизира процедурите за големи инфраструктурни проекти, тъй като различни други разрешения не са включени в тази система за издаване на общи разрешителни. Изменение на съществуващия закон за регулиране на изграждането на транспортна инфраструктура е в процес на обсъждане в парламента. Въпреки че бяха извършени промени в данъчната система, за да се подобри събирането на данъци, данъчните разпоредби и ставки се наредиха сред проблемните области за извършване на стопанска дейност, които будят най-голямо безпокойство. Новото правителство е посочило евентуалните промени с цел повишаване на прозрачността и опростяване на данъчната система, включително продължаващата работа за модернизиране на правната уредба относно данъка върху доходите. Разходите за привеждане в съответствие са се увеличили малко и остават над средната стойност за Съюза. Въпреки че носи допълнителни данъчни постъпления, „декларацията за контрол на данъка върху добавената стойност“ удължи времето, необходимо за привеждане в съответствие с данъчните изисквания. Въпреки значителното намаляване в часове на времето за привеждане в съответствие с Данъчния кодекс в сравнение с миналото, Чешката република все още е в горния край на скалата. Освен това новите намалени ставки на данъка върху добавената стойност може да доведат до увеличаване на сложността на системата на данъка върху добавената стойност, особено за малките и средните предприятия.
- (12) Въпреки че чешката икономика се пренасочва към дейности, които се основават на интензивното използване на знания, все още съществуват някои пречки, които възпрепятстват развитието на добре функционираща система за научни изследвания и иновации. Увеличаването на инвестициите за научноизследователска и развойна дейност се дължи главно на преките чуждестранни инвестиции. Разходите за научноизследователска и развойна дейност на местните фирми са намалели през последните две години. Въпреки значителните публични инвестиции в научноизследователска и развойна дейност, Чешката република изостава по отношение на качеството на публичната си научна база. Бяха приети мерки на политиката за изграждане на връзки между академичните среди и предприятията и за подобряване на резултатите на публичната научна база, но резултатите до този момент са ограничени и реформите все още не са изцяло изпълнени. Освен това управлението на системата за научни изследвания и иновации продължава да е разпокъсано.
- (13) Качественото приобщаващо образование и обучение са от първостепенно значение с оглед на увеличаващите се пречки на пазара на труда в Чешката република. Постиженията в областта на образованието са все още силно засегнати от социално-икономическия произход на студентите. Мерките за приобщаващо образование все още не са изцяло изпълнени, по-специално по отношение на децата от ромски произход. Недостигът на квалифицирани учители, съчетан с демографските прогнози, показва, че наемането и задържането на работа на учители би могло да става по-трудно. Планираната нова система за професионално развитие на учителите, която трябваше да свърже непрекъснатото професионално развитие, професионалното изграждане и заплатите, не бе приета от парламента. Заплатите на учителите остават ниски в сравнение с тези на останалите работници с висше образование, но са предвидени допълнителни увеличения на заплатите през следващите години. Учителската професия следователно продължава да бъде относително непривлекателна за талантивите млади хора. И накрая, успехът на реформата за по-приобщаващо образование (въведена през 2016 г. с подкрепата на Европейския социален фонд) ще зависи от наличието на достатъчно и устойчиво национално финансиране, по-нататъшното обучение на учителите и помощник-учителите и повишаването на осведомеността на обществеността относно ползите от приобщаващото образование.
- (14) Чешката република постига солидни резултати на пазара на труда. Заеетостта се е повишила стабилно през последните шест години и безработицата е спаднала значително. Потенциалът на жените, хората с ниска квалификация и хората с увреждания обаче все още не се използва достатъчно. На фона на недостига на работна ръка, категорично съществува възможност за увеличаване на тяхното участие на пазара на труда. Разликите в заеетостта и заплащането на жените и мъжете продължават да са високи въпреки предприетите наскоро мерки, благодарение на които родителският отпуск е станал по-гъвкав и броят на детските заведения се е увеличил. Равнището на заеетост на жените остава доста под това на мъжете. Майчинството все още оказва значително влияние върху участието на пазара на труда, във връзка с ниската наличност на финансово достъпни заведения за полагане на грижи за деца, правото на дълготраен родителски отпуск, ниската степен на използване на гъвкав

режим на работа и липсата на заведения за дългосрочни грижи. През 2016 г. само 4,7 % от децата на възраст под три години са посещавали професионални заведения за детски грижи. Въпреки че хората с ниска квалификация съставляват малка част от населението, равнището на заетост сред тях е доста под това на хората със средна и висока квалификация. Аналогично, процентът на заетост на хората с увреждания е под средната стойност за Съюза, въпреки рекордно ниския общ процент на безработица и недостига на пазара на труда. Това може да мотивира оползотворяването на неизползвания потенциал на хората с увреждания. Поради ограничен капацитет, публичните служби по заетостта в момента не предоставят на търсещите работа персонализирана, непрекъсната подкрепа. Увеличаването на способностите на публичните служби по заетостта за информиране и активиране на населението, в съчетание с ефективни и целенасочени политики за активен пазар на труда и индивидуализирани услуги, ще спомогне за стимулирането на участието на неактивните групи. Инициативи за повишаване на квалификацията (включващи и цифрови умения) биха могли да подобрят достъпа до пазара на труда.

- (15) В рамките на европейския семестър за 2018 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Чешката република и го публикува в доклада за страната за 2018 г. Комисията оцени и конвергентната програма за 2018 г., националната програма за реформи за 2018 г. и предприетите последващи действия във връзка с препоръките към Чешката република, отправени през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Чешката република, но и степента, до която те съответстват на правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на Съюза за бъдещите решения на държавите членки.
- (16) С оглед на тази оценка Съветът разгледа конвергентната програма за 2018 г. и изразява становище ⁽¹⁾, че се очаква Чешката република да спазва Пакта за стабилност и растеж,

ПРЕПОРЪЧВА на Чешката република да предприеме следните действия през 2018 и 2019 година:

1. Да подобри дългосрочната фискална устойчивост, по-специално на пенсионната система. Да разгледа слабостите в практиките за възлагане на обществени поръчки, по-специално чрез осигуряването на възможност за конкуренция, основана в по-голяма степен на качеството, и чрез изпълнение на мерките за борба с корупцията.
2. Да намали административната тежест в областта на инвестициите, включително чрез ускоряване на процедурите по издаване на разрешение за инфраструктурни работи. Да премахне препятствията, които затрудняват научните изследвания, развитието и иновациите, по-специално чрез увеличаване на капацитета за иновации на местните предприятия. Да укрепи капацитета на образователната система с цел осигуряване на качествено приобщаващо образование, включително чрез стимулирането на учителската професия. Да насърчава заетостта на жените, хората с ниска квалификация и хората с увреждания, включително чрез подобряване на ефективността на активните политики на пазара на труда.

Съставено в Брюксел на 13 юли 2018 година.

За Съвета
Председател
H. LÖGER

⁽¹⁾ Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 13 юли 2018 година****относно националната програма за реформи на Дания за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Дания за 2018 г.**

(2018/C 320/04)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 22 ноември 2017 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2018 г. за координация на икономическите политики. Тя взе предвид Европейския стълб на социалните права, провъзгласен от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 22 март 2018 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ на 22 ноември 2017 г. Комисията прие също Доклад за механизма за предупреждение, в който Дания не е посочена като държава членка, за която ще се извърши задълбочен преглед.
- (2) Докладът за Дания за 2018 г. беше публикуван на 7 март 2018 г. В него бе оценен напредъкът на Дания в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 11 юли 2017 г. ⁽³⁾, последващите действия във връзка със специфичните за държавата препоръки, отправени към Дания през предходните години, както и напредъкът на страната по националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“.
- (3) На 24 април 2018 г. Дания представи своята национална програма за реформи за 2018 г. и своята програма за конвергенция за 2018 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (4) Съответните специфични за страната препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014 — 2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).⁽³⁾ ОВ C 261, 9.8.2017 г., стр. 1.⁽⁴⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на ЕСИ фондовете с доброто икономическо управление.

- (5) Спрямо Дания понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за конвергенция за 2018 г. правителството планира да постигне номинален дефицит през 2018 г. от 0,7 % от БВП и да продължи да спазва средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от 0,5 % от БВП — през целия програмен период до 2025 г. Според програмата за конвергенция за 2018 г. съотношението консолидиран държавен дълг/БВП се очаква да намалее до 35,6 % през 2018 г. и да продължи да спада до 34,2 % през 2020 г., преди да се покачи до малко под 40 % до 2025 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е реалистичен през програмния период. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. структурното салдо се очаква да бъде в излишък от 0,3 % от БВП през 2018 г. и 0,9 % от БВП през 2019 г., което е малко над целта на програмата за конвергенция за 2018 г. и надвишава средносрочната бюджетна цел. Като цяло Съветът е на мнение, че се предвижда Дания да спазва разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж през 2018 и 2019 г.
- (6) Осигуряването на предлагане на работна ръка в период на демографски промени и справянето с възникващия недостиг на работна ръка в някои сектори са предпоставка за устойчив растеж в Дания. Реформите за увеличаване на участието и успешното приключване на професионално образование и обучение и мерките за по-добро развитие на цифровите умения вероятно ще доведат до увеличаване на предлагането на квалифицирана работна ръка. Освен това в това отношение ще бъдат от полза мерки за по-добро приобщаване на пазара на труда на маргинализираните групи и групите в неравностойно положение. Това се отнася за младите хора с ниски образователни постижения, за хората с намалена работоспособност и с увреждания, както и за хората с мигрантски произход. Неотдавнашните мерки за работна интеграция започнаха бавно, но изглежда подобряват положението на наскоро пристигналите бежанци. Интеграцията на децата с мигрантски произход в образователната система продължава да е основно предизвикателство, което води до по-слаби средни постижения в образователната система в сравнение с останалите деца.
- (7) Високият ръст на производителността е от основно значение за подкрепата на икономическия растеж, за поддържането на сравнително високото равнище на благосъстояние в Дания и за гарантирането на конкурентоспособността на страната. Въпреки че равнището на производителност в Дания е високо в сравнение с други държави членки, ръстът на производителността дълго време намалява и са налице множество възможни препятствия пред ръста на производителността (което също бе посочено от Съвета по производителността и Органа за защита на конкуренцията на Дания). По-конкретно услугите, ориентирани към вътрешния пазар, се характеризират с бавен ръст на производителността, като правителството предприе само ограничени мерки през 2017 г. за увеличаване на конкуренцията, а някои области — като например ипотечните банки, не са изложени на чуждестранна конкуренция. Слабата конкуренция в някои сектори на услугите, ориентирани към вътрешния пазар (например в търговията на дребно, финансите, разпределението на комунални услуги, транспорта и продажбата на едро на фармацевтични продукти), все още тежи върху производителността, инвестициите и създаването на работни места.
- (8) След няколко години на значителни увеличения на цените на жилищата възникват рискове от надценяване, особено в основните градски райони. Европейският съвет за системен риск издаде предупреждение към осем държави от Съюза, сред които Дания, което показва слабости в средносрочен план в сектора на жилищните недвижими имоти поради повишаващите се цени на жилищата в съчетание с висока задлъжнялост на домакинствата. Домакинствата продължиха да намаляват задлъжнялостта си през 2017 г., но тя остава сред най-високите в Съюза (като процент от БВП) и е над равнището на основните икономически показатели и пруденциалните прагове съгласно оценките на Комисията. Освен това делът на ипотечните кредити с много висока стойност на заема спрямо доходите се е увеличил значително от 2013 г. насам, особено във и около Копенхаген. Датските органи приеха няколко нови макропруденциални мерки за допълнително ограничаване на рисковите заеми (в сила от 2018 и 2020 г.) и осъществиха данъчна реформа на недвижимото имущество (в сила от 2021 г.) с цел преодоляване на регионалните дисбаланси в цените на жилищата. Въпреки това съчетанието от много високи стойности на заемите спрямо доходите, висока задлъжнялост с висока лихвена чувствителност и потенциално надценени цени на жилищата увеличава риска от корекция на цените, която би могла да навреди на реалната икономика и банковия сектор.
- (9) В контекста на европейския семестър за 2018 г. Комисията изготви цялостен анализ на икономическата политика на Дания и го публикува в доклада за страната за 2018 г. Комисията оцени също програмата за конвергенция за 2018 г. и националната програма за реформи за 2018 г., както и предприетите последващи действия във връзка с препоръките, отправени към Дания през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Дания, но и степента, до която съответстват на правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на Съюза към бъдещите национални решения.

- (10) Предвид тази оценка Съветът разгледа програмата за конвергенция за 2018 г. и становището му е ⁽¹⁾, че се очаква Дания да спазва Пакта за стабилност и растеж,

ПРЕПОРЪЧВА на Дания да предприеме следните действия през 2018 и 2019 г.:

1. Да увеличи конкуренцията в сектори на услугите, ориентирани към вътрешния пазар, например разпределението на комунални услуги и финансовия сектор.

Съставено в Брюксел на 13 юли 2018 година.

За Съвета
Председател
H. LÖGER

⁽¹⁾ Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 13 юли 2018 година

относно националната програма за реформи на Германия за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Германия за 2018 г.

(2018/C 320/05)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 22 ноември 2017 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2018 г. Съветът надлежно взе предвид европейския стълб на социалните права, обявен от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 22 март 2018 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011, на 22 ноември 2017 г. Комисията прие също Доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Германия ще бъде една от държавите членки, за които ще бъде извършен задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 22 март 2018 г. На 14 май 2018 г. Съветът прие Препоръката относно икономическата политика на еврозоната ⁽³⁾ (наричана отук нататък „Препоръка за еврозоната“).
- (2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимобвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Германия следва да гарантира пълното и своевременното изпълнение на Препоръката за еврозоната в съответствие с препоръки 1 и 2 по-долу.
- (3) Докладът за Германия за 2018 г. беше публикуван на 7 март 2018 г. В него бе оценен напредъкът на Германия в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 11 юли 2017 г. ⁽⁴⁾, последващите

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОЛ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽³⁾ ОВ C 179, 25.5.2018 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ ОВ C 261, 9.8.2017 г., стр. 1.

действия във връзка със специфичните за държавата препоръки, отправени към Германия през предходните години, както и напредъкът на страната по националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. В него бе включен и задълбоченият преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, чиито резултати също бяха публикувани на 7 март 2018 г. Анализът на Комисията ѝ даде основание да заключи, че в Германия са налице прекомерни дисбаланси. По-специално, продължаващият голям излишък по текущата сметка има трансгранично значение и отразява понижено равнище на инвестициите спрямо спестяванията в частния и публичния сектор. Излишъкът по текущата сметка, който до голяма степен е с държави извън Съюза, леко намалѐа от 2016 г. насам и се очаква постепенно да спадне поради нарастване на вътрешното търсене през следващите години, като същевременно остане на рекордно високо ниво през прогнозния период. Въпреки че понастоящем се преминава към растеж, обусловен в по-голяма степен от вътрешното търсене, потреблението и инвестициите остават ограничени като дял от БВП, независимо от благоприятните циклични и финансови условия и нуждите от инфраструктурни инвестиции, за които има фискално пространство. Въпреки че бяха предприети редица мерки за укрепване на публичните инвестиции, тези усилия все още не са довели до устойчива тенденция към повишаване на публичните инвестиции като дял от БВП. Постигнатият напредък по изпълнението на препоръките в други области също е ограничен.

- (4) Германия представи своята национална програма за реформи за 2018 г. на 30 април 2018 г., а своята програма за стабилност за 2018 г. — на 19 април 2018 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (5) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014 — 2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на ЕСИ фондовете с доброто икономическо управление.
- (6) Спрямо Германия понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и тя подлежи на правилото за дълга. В своята програма за стабилност за 2018 г. правителството планира бюджетен излишък между 1 и 1 ½ % от БВП през периода 2018 — 2021 г. Средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от 0,5 % от БВП — продължава да се спазва с марж през целия период на програмата. Съгласно програмата за стабилност съотношението държавен дълг/БВП се очаква да намалѐе постепенно до 53 % през 2021 г. Макар в програмата за стабилност да се изброяват и описват редица мерки, предвидени в коалиционното споразумение от март 2018 г., възлизали като цяло на около 1½ % от БВП за периода 2018 — 2021 г., те все още не са включени в прогнозите на програмата за стабилност, тъй като те все още не са приети. Макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози, който не е потвърден от независим орган, е реалистичен ⁽²⁾. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. структурното салдо се очаква да отчете излишък от около 1,2 % от БВП през 2018 г. и 1,0 % от БВП през 2019 г., което е над средносрочната бюджетна цел. Очаква се консолидираният държавен дълг да продължи да намалява устойчиво. Като цяло Съветът е на мнение, че се предвижда Германия да спазва разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж през 2018 и 2019 г. Същевременно, придържайки се към средносрочната цел, остава възможност да се използва фискалната и структурната политика, за да постигне устойчива възходяща тенденция в публичните и частните инвестиции, по-специално за образование, научни изследвания и иновации.
- (7) Реалните публични инвестиции силно се увеличиха през периода 2015 — 2017 г. Тази тенденция отразява усилията на правителството за засилване на инвестициите. Публичните инвестиции, оценени на 4 % от БВП, се увеличават, но като дял от БВП увеличението е все още скромно, а на общинско равнище остава значително забавяне. Публичният капитал продължава да намалява като дял от БВП, което се дължи на отрицателните нетни инвестиции на общинско равнище (около 6 милиарда евро годишно през периода 2010 — 2016 г.). За да се навакса изоставането на общинско равнище ще са нужни допълнителни годишни публични инвестиции в размер на 0,3 % от БВП през следващото десетилетие. Инвестициите като процент от основния капитал в сектор „Държавно управление“ и публичните инвестиции, изразени като процент от публичните разходи, са под средните за еврозоната. През 2017 г. започна работа агенция за услуги, създадена в подкрепа на публичните инвестиции на общинско равнище, но са необходими допълнителни мерки за наваксване на изоставането в инвестициите. Заедно с благоприятната бюджетна позиция това показва, че е налице възможност за увеличаване на инвестициите на всички равнища на управление, по-специално на регионално и общинско равнище.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

⁽²⁾ Съгласно Наредбата за икономическите прогнози на федералното правителство (*Vorausschätzungsverordnung*) издадена от Министерството на икономиката и енергетиката и съгласувана с Министерството на финансите, влязла в сила от юли 2018 г., съвместната проектна група за икономически прогнози (*Gemeinschaftsdiagnose*) бе обявена за независимия орган, отговарящ за оценката на икономическите прогнози, залегнали в проекта на бюджетни планове и програмите за стабилност по смисъла на Закона за икономически прогнози (*Vorausschätzungsgesetz*).

- (8) Публичните разходи за образование останаха 4,2 % от БВП през 2016 г., което е под средното за Съюза равнище от 4,7 %. Разходите за образование и научни изследвания останаха 9,0 % от БВП през 2016 г., което е под националната цел от 10 %. Това съответства на недостиг на инвестиции в размер на около 33 милиарда евро. Макар разходите за образование да са се увеличили в реално изражение, остава значително изоставане в областта на инвестициите. Същевременно поради предизвикателства, като все по-големият брой студенти, недостигът на учители и по-нататъшното разширяване на образованието и грижите в ранна детска възраст ще продължава да има нужда от подходящо публично финансиране. Допълнителните разходи за образование и научни изследвания и иновации са изключително важни за потенциалния растеж на Германия.
- (9) Цифровизацията на германската икономика напредва бавно и страната е изправена пред значителни предизвикателства. Очевидно съществува цифрово разделение между градските и селските райони по отношение на покритието с бърз интернет (достъп от следващо поколение до 30 Mbit) (само 54 % в селските райони). Германия изостава в разгръщането на широколентов достъп с много голям капацитет (> 100 Mbits). Само малка част от територията на Германия (7,3 %) е покрита от висококачествени оптични кабелни мрежи за достъп, в сравнение със средната стойност за Съюза от 26,8 %. Вместо това, модернизирани медни кабелни мрежи (векторирани) продължи да бъде предпочитаното технологично решение на доминиращия заварен оператор. Много от услугите се основават на високоскоростна свързаност и през 2017 г. 25,3 % от германските предприятия са считали своите интернет връзки за прекалено бавни спрямо действителните им нужди. Липсата на такава връзка пречи на инвестициите, особено от малките и средните предприятия, много от които са разположени в селските и крайградските райони. Резултатите при цифровите публични услуги и електронното здравеопазване също са под средните за Съюза.
- (10) Инвестициите на предприятията в научноизследователска и развойна дейност се увеличават и Германия е близо до постигането на целта си от стратегията „Европа 2020“ по отношение на интензитета на научноизследователската и развойна дейност. Въпреки това инвестициите се съсредоточават все повече в големите предприятия и средно/високотехнологичното производство, а приносът на малките и средни предприятия намалява. Бяха предприети редица мерки за укрепване на предприемаческата дейност, по-специално чрез привличане на частни инвестиции в рисков капитал. Германският пазар на рисков капитал продължава обаче да е по-слабо развит, отколкото тези на други международни лидери в областта на иновациите.
- (11) Въпреки някои подобрения през последните години данъчната система на Германия продължава да бъде неефективна, по-специално защото е сложна и възпрепятства процеса на вземане на решения, например относно инвестициите, финансирането и участието на пазара на труда. Германия поставя относително силен акцент върху преките данъци, за да повиши приходите, но е налице потенциал за намаляване на влияещото отрицателно пряко данъчно облагане или за преминаване към по-малко отрицателни данъци, като тези върху имуществото, наследството и потребление. Равнищата на данъците и осигурителните вноски върху доходите от трудови правоотношения бяха шестите по големина в Съюза през 2015 г. Цената на капитала и средната ефективна ставка на корпоративния данък, която се различава в отделните региони, са сред най-високите в Съюза (28,2 % в съвкупно изражение за страната, в сравнение с 20,9 % средно за Съюза). Поради взаимовръзката между корпоративния подоходен данък, местния заетостен данък и данък „солидарност“, системата за корпоративно данъчно облагане е сложна, изисква много големи административни разходи и пречи на равнището и местоположението на инвестициите. Освен това корпоративният данък се отразява отрицателно на решенията за финансиране и е със склонност към задължняване. Този склонност е седмата по големина в Съюза. Намаляването на капиталовите разходи за собствен капитал могат да укрепят частните инвестиции и относително недостатъчно развития пазар на рисков капитал. Освен това разпоредбите за пренасяне на загуби остават относително строги, като ограничават сумите до 60 % от облагаемия доход за дадена година.
- (12) Регламентирането в Германия все още е много ограничаващо, особено що се отнася до услугите за предприятията, регулираните професии и административните формалности във връзка с трансграничното предоставяне на услуги. Основните ограничения се отнасят до, наред с другото, правната форма и капиталовото участие. Броят на навлизашите и напускащите пазара предприятия в основните сектори на услугите за предприятията, като например правните, счетоводните, архитектурните и инженерните дейности е под средния за Съюза, а брутният оперативен ставки в тези сектори са над средното равнище, което предполага по-слаб конкурентен натиск. Поради ролята на услугите като междинни производствени фактори не толкова ограничителното регулиране на услугите повишава производителността в отрасли на пазара надолу по веригата, прибягващи интензивно до услуги.
- (13) Функционирането на пазара на труда в Германия бе много солидно. Безработицата спадна до рекордно ниските 3,6 % през четвъртото тримесечие на 2017 г., а заетостта достигна 79,8 %. Равнището на младежката безработица (6,8 % през 2017 г.) е сред най-ниските в Съюза. Германия изпитва все по-голям недостиг на квалифицирана работна ръка, докато потенциалът на пазара на труда на някои групи продължават да не се използва недостатъчно. Сред най-високите в Съюза е делът на лицата, работещи на непълно работно време, по-специално жените и лицата с мигрантски произход и с отговорности за полагане на грижи. За жените сред възловите фактори е демотивацията да работят повече часове в съчетание с липсата на достатъчно детски заведения и целодневни училища. Специфичните данъчни правила, по-специално за втория работещ член на домакинството и за работниците с ниски заплати, както и блокиращите ефекти на прага от 450 евро възнаграждение за мини-работните места още повече

обезкуражават лицата да работят повече часове. В Германия данъчната тежест е сред най-високите за нископлатените работници, повечето от които са жени. Големият процент жени, работещи на непълно работен ден, се придружава от една от най-големите разлики между половете в заетостта на непълно работно време в Съюза (37,5 % спрямо 23,1 % средно за Съюза). Това допринася за голямата разлика в заплащането между жените и мъжете в Германия.

- (14) Номиналният растеж на заплатите остана умерен през 2017 г. — 2,4 %, въпреки рекордно ниската безработица и многобройните свободните работни места. Този сравнително нисък процент се дължи отчасти на бавното нарастване на производителността в услугите, ниската степен на покритие на колективното договаряне в някои сектори и намаляването на структурната безработица. Реакцията след повишаването на инфлацията бе ограничена, като реалният растеж на заплатите отбеляза спад от 1,8 % през 2016 г. на 0,7 % през 2017 г. Колективните споразумения от началото на 2018 г. могат да доведат до известно ускоряване в растежа на заплатите и развитието в тази област заслужават да бъдат наблюдавани. Делът на лицата с ниски доходи продължава да е голям и е налице възможност да се увеличи броят на работните часове в децилите с по-ниско заплащане. Нарастващата имиграция не пречи на растежа на заплатите в сегментите с по-ниско заплащане. Въвеждането на задължителна обща минимална работна заплата през 2015 г. и нейното последващо повишение през 2017 г. увеличи най-ниските заплати. В текущия кръг от преговорите за работната заплата, освен върху увеличението на заплатите, социалните партньори са съсредоточават върху гъвкавостта на работното време.
- (15) Германия разполага като цяло със солидна система за социална закрила. При все това, процентът на застрашените от бедност за населението като цяло се е повишавал неотклонно до 2015 г., преди тази тенденцията леко да се обърне през 2016 г. Неравнопоставеността по отношение на доходите също започна да спада през 2015 г., като показва умерено намаление на съотношението S80/S20, благодарение на подобрение в доходите на домакинствата с по-ниски доходи. Отбелязаното напоследък подобрение на бедността сред работещите през 2016 г. също бе слабо и от него се възползваха само мъжете.
- (16) Германия може да подобри връзката на възрастните работници с пазара на труда, което ще увеличи доходите на възрастните хора, ще стимулира потенциалния БВП, ще помогне за адаптирането към напрежението на пазара на труда и ще намали необходимостта от буферни спестяване за старост. Понастоящем рисковете за фискалната устойчивост са слаби, което се дължи до голяма степен на относително големия първичен излишък. Въпреки това, според доклада относно застаряването от 2018 г. очаква се в Германия увеличението на разходите за пенсии да са едни от най-големите в Съюза до 2070 г. Достигайки 17,6 % през 2016 г., рискът от бедност сред хората в напреднала възраст (т.е. над 65) бе над средното за Съюза равнище от 14,7 %. Бъдещото влошаване на адекватността на пенсиите в задължителния първи стълб се очаква да увеличи риска от бедност сред хората в напреднала възраст, особено за хората с ниски доходи, лицата с нетипични трудови договори и тези с прекъсвания в трудовия си стаж. Разликата в пенсиите между жените и мъжете е една от най-големите в Съюза. В същото време, макар процентът на заетост при работниците на възраст между 60 и 64 години (58,4 % през 2017 г.) да е един от най-високите в Съюза, процентът на заетост при работниците на възраст между 65 и 69 години бе в средната третина сред държавите членки (16,1 %).
- (17) Социално-икономическият произход остава значителен фактор за резултатите в сферата на образованието и интеграцията на пазара на труда. Съгласно Програмата за международно оценяване на учениците през 2015 г. на него се дължи разликата от три години училищно образование в областта на научните дисциплини между най-ниските и най-високите социални квартали. Националните данни потвърждават съществената връзка и в началното образование. Особени предизвикателства има пред учениците с мигрантски произход. В сравнение с родените в съответната държава ученици за тях е много по-вероятно да са с ниска успеваемост по отношение на основните умения и да напуснат преждевременно училище или да отпаднат от университетите. Също така потенциалът на пазара на труда на хората с мигрантски произход не се използва в пълна степен. През 2017 г. процентът на заетост сред лицата, които не са граждани на Съюза (на възраст 20 — 64 години) бе с над 27 процентни пункта по-ниска, отколкото тази на германски граждани (32 процентни пункта по-ниска при жените, които не са граждани на Съюза). Участието на работещите в обучение за възрастни е повод за безпокойство относно бъдещето функциониране на пазара на труда за работниците, по-специално за нискоквалифицираното възрастно население от 7,5 милиона души, което не разполага с основни умения за четене и писане.
- (18) В контекста на европейския семестър за 2018 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Германия и го публикува в доклада за страната за 2018 г. Тя оцени също програмата за стабилност за 2018 г., националната програма за реформи за 2018 г. и предприетите последващи действия във връзка с препоръките към Германия, отправени през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Германия, но и степента, в която те съответстват на правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнище Съюз към бъдещите решения на държавите членки.
- (19) Предвид тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност за 2018 г. и е на мнение ⁽¹⁾, че се очаква Германия да спази разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж.

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

- (20) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и на тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи за 2018 г. и програмата за стабилност за 2018 г. Неговите препоръки, направени по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, са отразени в препоръки 1 и 2 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Германия да предприеме следните действия през 2018 и 2019 г.:

1. Придържайки се към средносрочната цел, да използва фискалната и структурната политика, за да постигне устойчива възходяща тенденция в публичните и частните инвестиции, по-специално за образование, научни изследвания и иновации на всички равнища на управление, по-специално на регионално и общинско равнище. Да увеличи усилията, за да гарантира наличието в национален мащаб на инфраструктура за ширококолов достъп с много голям капацитет. Да подобри ефикасността и привлекателността за инвестициите на данъчната система. Да укрепи конкуренцията в сектора на услугите за предприятията и регулираните професии.
2. Да намали демотивиращите фактори за тези, които искат да работят повече часове, включително голямата данъчна тежест, особено за ниските възнаграждения и втория работещ член на домакинството. Да предприеме мерки за насърчаването на по-дълъг професионален живот. Да създаде условия за насърчаване на по-голям растеж на заплатите, като се зачита ролята на социалните партньори. Да подобри резултатите от образованието и уменията на групите в неравностойно положение.

Съставено в Брюксел на 13 юли 2018 година.

За Съвета
Председател
H. LÖGER

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 13 юли 2018 година

относно националната програма за реформи на Естония за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Естония за 2018 г.

(2018/C 320/06)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 22 ноември 2017 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2018 г. за координация на икономическите политики. В него надлежно беше отчетен Европейският стълб на социалните права, обявен от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 22 март 2018 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ на 22 ноември 2017 г. Комисията прие също Доклад за механизма за предупреждение, в който Естония не е посочена като държава членка, за която ще се извърши задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 22 март 2018 г. На 14 май 2018 г. Съветът прие Препоръката относно икономическата политика на еврозоната ⁽³⁾ (наричана отгук нататък „препоръка за еврозоната“).
- (2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимобвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Естония следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката относно еврозоната, както е посочено в препоръките по-долу, по-специално в препоръка 1.
- (3) Докладът за Естония за 2018 г. беше публикуван на 7 март 2018 г. В него бе оценен напредъкът на Естония в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 11 юли 2017 г. ⁽⁴⁾, последващите действия във връзка с препоръките, отправени към Естония през предходните години, както и напредъкът на страната по националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Анализът на Комисията ѝ даде основание да заключи, че в Естония не са налице макроикономически дисбаланси.
- (4) На 26 април 2018 г. Естония представи своята национална програма за реформи за 2018 г. и своята програма за стабилност за 2018 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).⁽³⁾ ОВ C 179, 25.5.2018 г., стр. 1.⁽⁴⁾ ОВ C 261, 9.8.2017 г., стр. 1.

- (5) Съответните специфични за страната препоръки бяха отразени при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на ЕСИ фондовете с доброто икономическо управление.
- (6) Спрямо Естония понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. Правителството планира да премине от дефицит по консолидирания държавен бюджет от 0,3 % от БВП през 2017 г. към излишък от 0,2 % от БВП през 2018 г. и 0,5 % от БВП през 2019 г., а след това да премине към балансиран бюджет. Средносрочната бюджетна цел е структурен дефицит от 0,5 % от БВП. Съгласно програмата за стабилност за 2018 г. преизчисленият⁽²⁾ структурен дефицит се очаква да достигне 0,8 % от БВП през 2018 г., 0,4 % от БВП през 2019 г. и да остане с малък дефицит след това. Съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да остане под 9 % от БВП през 2018 г. и 2019 г. и да се понижи до 5,3 % от БВП до 2022 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е благоприятен. Неблагоприятните рискове за хипотезите относно прираста на приходите са свързани предимно с някои от мерките, които не са добре конкретизирани, което засяга всички години от програмния период.
- (7) За 2018 г. на Естония се препоръчва да поддържа своята средносрочна бюджетна цел. Това е съвместимо с максимален номинален темп на растеж на нетните първични държавни разходи⁽³⁾ в размер на 6,1 %, което съответства на допустимо влошаване на структурното салдо от 0,2 % от БВП. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. има риск от известно отклонение от това изискване през 2018 г. През 2019 г., с оглед на прогнозираната разлика от 2,7 % между фактическия и потенциалния БВП в Естония, както и поради това, че планираният растеж на БВП е под очаквания потенциален растеж, номиналният темп на растеж на нетните първични държавни разходи не следва да надвиши 4,1 %, което съответства на структурна корекция от 0,6 % от БВП, произтичаща от общоприетата корекционна матрица на изискванията съгласно Пакта за стабилност и растеж. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г., ако политиките не бъдат променени, има риск от известно отклонение от това изискване през 2019 г., както и за 2018 г. и 2019 г., взети заедно. Като цяло Съветът е на мнение, че Естония трябва да има готовност да предприеме допълнителни мерки за гарантиране на съответствие през 2018 г. и 2019 г.
- (8) Основно предизвикателство пред Естония остава осигуряването на адекватна мрежа за социална сигурност с подкрепата на по-добро предоставяне на услуги. Разходите на Естония за социалната закрила (около 16 % от БВП) са по-ниски, отколкото средната стойност за Европейския съюз (около 28 % от БВП). Въздействието на социалните трансфери за намаляването на бедността се подобрява, но все още е слабо и под средното за Съюза. В Естония все още е голям дялът на застрашените от бедност, особено хората с увреждания, безработните домакинства и възрастните хора, особено тези, които живеят сами. Неравенството в доходите — 5,6 % през 2016 г. продължава да е по-голямо от средното за Съюза (5,2 % през 2016 г.) въпреки неотдавнашните подобрения. Предприемат се някои стъпки за осигуряване на достатъчни семейни обезщетения в полза на многочленните семейства, което допълнително намали относителната бедност сред децата. Обезщетението за минимален доход бе увеличено и придружено от стимули за завръщане на работа. Плащането на надбавка в размер на 115 EUR за лица с ниски пенсии, които живеят сами, бе първата стъпка в борбата с много високия процент на застрашените от бедност, характерен за тази група. Разликата между хората с увреждания и тези без увреждания, изложени на риск от бедност или социално изключване (20,9 % през 2016 г.), е по-висока от средната за Съюза (10,1 %). Финансирането на услуги за дългосрочни грижи не отговаря на потребностите на застаряващото население. Все още предстои да се види въздействието на сегашната административна реформа при предоставянето на висококачествени услуги.
- (9) Разликата в заплащането между жените и мъжете продължава да бъде една от най-големите в Съюза — 25,3 %, въпреки че намалява. Балансът между професионалния и личния живот се насърчава от неотдавнашните промени в системата за родителски отпуск и социалноосигурителни плащания. Очаква се тези промени да стимулират жените да се върнат на работа по-рано и по този начин да се допринесе за намаляване на разликата в заплащането между жените и мъжете в Естония. Промените ще бъдат въведени между 2018 г. и 2020 г. Обсъжда се предложението за

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

⁽²⁾ Салдо, коригирано спрямо фазата на икономическия цикъл и без отчитане на еднократните и временните мерки, преизчислено от службите на Комисията с помощта на общоприетата методология.

⁽³⁾ Нетните първични държавни разходи се състоят от общите държавни разходи с изключение на разходите за лихви, разходите по програми на Съюза, които изцяло се покриват от приходи от фондове на Съюза, и недискреционните промени в разходите за обезщетения при безработица. Държавните разходи за бруто образуване на основен капитал се изглаждат за период от четири години. Дискреционните мерки по отношение на приходите или предвидено от закона увеличаване на приходите са взети под внимание. Еднократните мерки по отношение както на приходите, така и на разходите, се нетират.

втория етап от реформата на родителския отпуск. Постоянната ангажираност със социалните партньори и укрепването на техния капацитет, с оглед на особено малобройната членска маса, продължават да са важни в този контекст и извън него. Предстои да бъдат приети измененията в Закона за равенството между половете, които да подобрят прозрачността на възнагражденията. След като бъдат приети, те обаче ще се прилагат само за организациите от публичния сектор. Не се очаква да бъде разработен инструмент за анализ на разликите в заплащането между половете преди 2019 г.

- (10) Бавният растеж на производителността в Естония е свързан със умерените резултати в областта на научните изследвания, технологиите и иновациите. По-малко от 0,5 % от естонските дружества декларират научноизследователски дейности през 2016 г., а интензивността на научноизследователската и развойната дейност сред предприятията е само 0,7 % от БВП — половината от средната стойност за Съюза, която е 1,3 %. Освен това няколко от показателите, измерващи иновациите, като например малките и средните предприятия, създаващи нови продукти и процеси, или вътрешнофирмени иновации, са намалели значително през последните години. Въпреки че някои дейности в икономиката са с висока добавена стойност и използват интензивно знанията, интензивността на научноизследователската и развойната дейност сред предприятията, връзките между науката и предприятията и капацитетът на предприятията в областта на иновациите и технологиите остават слаби. Публичните разходи за научни изследвания, технологии и иновации обикновено са над средните за Съюза. Недостатъчното определяне на приоритети в публичната научноизследователска дейност обаче поставя предизвикателства. Естония въведе няколко мерки за насърчване на НИРД в икономиката, но постигането на максимално въздействие от тях представлява предизвикателство.
- (11) В контекста на европейския семестър за 2018 г. Комисията изготви подробен анализ на икономическата политика на Естония и го публикува в доклада за страната за 2018 г. Освен това Комисията направи оценка на програмата за стабилност за 2018 г., националната програма за реформи за 2018 г. и последващите действия във връзка с препоръките, отправени към Естония през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Естония, но и степента, до която си съответстват с правилата и насоките на Съюза, предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнище Съюз към бъдещите решения на държавите членки.
- (12) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност за 2018 г., като становището му ⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.

ПРЕПОРЪЧВА на Естония да предприеме следните действия през 2018 г. и 2019 г.:

1. Да гарантира, че номиналният темп на растеж на нетните първични държавни разходи не надвишава 4,1 % през 2019 г., което съответства на годишна корекция на структурното салдо от 0,6 % от БВП. Да подобри адекватността на мрежата за социална сигурност, по-специално за възрастните хора и хората с увреждания. Да предприеме мерки за намаляване на разликата в заплащането между половете, включително чрез подобряване на прозрачността на възнагражденията в частния сектор.
2. Да насърчава научните изследвания и иновациите, по-специално чрез предоставяне на ефективни стимули за разширяване на базата от иновации.

Съставено в Брюксел на 13 юли 2018 година.

За Съвета
Председател
H. LÖGER

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 13 юли 2018 година

относно националната програма за реформи на Ирландия за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Ирландия за 2018 г.

(2018/C 320/07)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 22 ноември 2017 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2018 г. Съветът надлежно взе предвид Европейския стълб на социалните права, прокламиран от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 22 март 2018 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011, на 22 ноември 2017 г. Комисията прие също Доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Ирландия ще бъде една от държавите членки, за които ще бъде извършен задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 22 март 2018 г. На 14 май 2018 г. Съветът прие препоръката относно икономическата политика на еврозоната ⁽³⁾ („препоръката за еврозоната“).
- (2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимна обвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Ирландия следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката за еврозоната, както е посочено в препоръките по-долу, по-специално точки 1 и 2.
- (3) Докладът за Ирландия за 2018 г. беше публикуван на 7 март 2018 г. В него беше оценен напредъкът на Ирландия в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 11 юли 2017 г. ⁽⁴⁾, последващите действия във връзка със специфичните за държавата препоръки, отправени към Ирландия през предходните години, както и напредъкът на страната в изпълнението на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. В него беше включен и задълбоченият преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, чиито резултати също бяха публикувани на 7 март 2018 г. Анализът на Комисията ѝ е дал основание да заключи, че в Ирландия са налице макроикономически дисбаланси. По-специално големият натрупан частен и публичен дълг и нетните външни задължения водят до уязвимост. Въпреки това подобренията са съществени. Силното повишение

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.⁽³⁾ ОВ C 179, 25.5.2018 г., стр. 1.⁽⁴⁾ ОВ C 261, 9.8.2017 г., стр. 1.

на производителността през последните години доведе до подобрена конкурентоспособност и положително салдо по текущата сметка, в резултат на които високото равнище на нетните външни задължения бързо намаля. Силният икономически растеж продължава да подкрепя намаляването на задлъжнялостта на частния сектор. Неговият размер обаче остава голям, въпреки че силното влияние на дейността на мултинационалните дружества трябва да се вземе предвид при оценката на корпоративния дълг, докато дългът на домакинствата изглежда като цяло да съответства на основните икономически показатели. Държавният дълг се очаква да остане низходящ, а дефицитът се приближава към постигането на баланс. Цените на жилищата се увеличават с бързо темпо, макар и началните им равнища вероятно да са подценени, което засилва и бюджета на домакинствата. Банките са добре рекапитализирани и печалбите им постепенно се подобряват. Обемът на необслужваните кредити продължава да намалява, въпреки че остава голям. Предприети бяха действия на политиката за справяне с тези слабости, но някои мерки ще се нуждаят от време, за да доведат до очакваните ефекти.

- (4) На 18 април 2018 г. Ирландия представи националната си програма за реформи за 2018 г., а на 30 април 2018 г. представи програмата си за стабилност за 2018 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (5) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014 — 2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на ЕСИ фондовете с доброто икономическо управление.
- (6) Понастоящем спрямо Ирландия се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и преходното правило за дълга. В своята програма за стабилност за 2018 г. правителството очаква номиналният дефицит да намалее леко до 0,2 % от БВП през 2018 г. и след това да продължи да се подобрява постепенно, достигайки излишък от 0,4 % от БВП през 2021 г. Средносрочната бюджетна цел – структурен дефицит в размер на 0,5 % от БВП – се очаква да бъде постигната и спазвана от 2019 г. нататък. Според програмата за стабилност съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да спадне до 66 % през 2018 г. и да продължи да намалява, като достигне 58,7 % от БВП през 2021 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е реалистичен. В същото време мерките, необходими за подкрепа на планираните цели за дефицита от 2019 г. нататък, все още не са напълно конкретизирани.
- (7) На 11 юли 2017 г. Съветът препоръча на Ирландия да гарантира, че номиналният темп на растеж на нетните първични държавни разходи не надвишава 2,4 % през 2018 г., което съответства на годишна корекция на структурното салдо от 0,6 % от БВП. В същото време Съветът посочи, че следва да се отдели внимание на постигането на фискална позиция, която да допринесе както за укрепването на протичащото в момента възстановяване, така и за осигуряването на устойчивост на публичните финанси на Ирландия. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. има риск от известно отклонение от препоръчаната фискална корекция през 2018 г., както и за 2017 и 2018 г., взети заедно.
- (8) През 2019 г. Ирландия би трябвало да постигне своята средносрочна бюджетна цел. Това е съвместимо с максимален номинален темп на растеж на нетните първични държавни разходи⁽²⁾, ненадвишаващи 5,3 %⁽³⁾, което съответства на годишна структурна корекция от 0,1 % от БВП. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. се предвижда структурното салдо да отбележи дефицит от 0,4 % от БВП през 2019 г. — над средносрочната бюджетна цел. Според прогнозите Ирландия ще спазва правилото за дълга през 2018 и 2019 г. Като цяло Съветът е на мнение, че Ирландия трябва да има готовност да предприеме допълнителни мерки, за да гарантира спазването на препоръката през 2018 г., и се очаква да се спазва разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж. С оглед на разликата в измерванията на БВП и вътрешното производство в Ирландия и свързаното с него въздействие върху съотношението на дълга към БВП на Ирландия, настоящите циклични условия в Ирландия и повишените външни рискове за страната, би било разумно да се използват всякакви извънредни приходи за понататъшното намаляване на съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП.

(1) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

(2) Нетните първични разходи на държавното управление се състоят от общите държавни разходи с изключение на разходите за лихви, разходите по програми на Съюза, които изцяло се покриват от приходи от фондове на Съюза, и недискреционните промени в разходите за обезщетения при безработица. Бруто образуването на основен капитал, финансирано от държавата, се изглажда за четиригодишен период. Дискреционните мерки по отношение на приходите или предвидено от закона увеличаване на приходите са взети под внимание. Еднократните мерки по отношение както на приходите, така и на разходите, се нетират. Целевият показател за разходите за Ирландия отразява корекция с цел да се коригира изкривяване в 10-годишния референтен темп на потенциалния растеж, породено от изключително високия ръст на растежа на реалния БВП през 2015 г. Следвайки подхода, възприет от ирландските органи в техните изчисления за бюджета за 2017 г., Комисията използва средната стойност на потенциалния растеж през 2014 и 2016 г.

(3) От 2018 г. нататък целевият показател за разходите отразява корекция с цел да се коригира изкривяване в 10-годишния референтен темп на потенциалния растеж, породено от изключително високия ръст на растежа на реалния БВП през 2015 г.

- (9) Публичните финанси бяха подобрени в контекста на здрав растеж на производството, но въпреки това остават рискове от нестабилност на приходите и има възможност приходите да станат по-устойчиви на икономическите колебания и стресения. Ограничаването на приложното поле и на броя на данъчните разходи и разширяването на данъчната основа ще подобрят стабилността на данъчните постъпления в условията на икономическа нестабилност. Въпреки това някои от последните данъчни мерки бяха съсредоточени върху намаления и облекчения и явно увеличиха още повече разчитането на силно проциклични източници на приходи. Освен това Ирландия има допълнителен потенциал да подобри начина, по който нейната данъчна система може да подкрепи целите в областта на екологията.
- (10) Както е посочено в препоръката за еврозоната за 2018 г., борбата срещу стратегиите на данъкоплатците за агресивно планиране е от съществено значение, за да се възпрепятства нарушаването на конкуренцията между предприятията, за гарантирането на справедливо третиране на данъкоплатците и защита на публичните финанси. Разпространението между държавите членки на ефектите от стратегиите на данъкоплатците за агресивно планиране налага координирани действия на националните политики, които да допълват законодателството на Съюза. Високото равнище на плащанията за дивиденди и авторски и лицензионни вознаграждения като процент от БВП показват, че данъчните правила на Ирландия се използват от предприятията, които прибягват към агресивно данъчно планиране. Ограниченото прилагане на данъци, удържани при източника (т.е. от лица, пребиваващи в Съюза, към такива, които пребивават в трети държави) върху дивиденди и авторски и лицензионни вознаграждения, направени от дружества със седалище в Ирландия, може да доведе до пълно избягване на данъчно облагане върху тези плащания, ако те не са обложени също в държавата на местоназначение. Освен това дружествата могат да използват някои разпоредби в двустранните данъчни спогодби между Ирландия и някои други държави, за да заобиколят нововъведените през 2015 г. в Ирландия правила, уреждащи статута на местните лица за данъчни цели, като този въпрос се нуждае от допълнителен анализ. Резултатът от консултациите, предприети от Ирландия в резултат на независимия преглед на кодекса за корпоративното данъчно облагане ще бъдат от значение за замисъла на обявените данъчни реформи. Комисията взема под внимание последните обявени или приети положителни стъпки (т.е. стъпките, предприети на национално равнище, за справяне с агресивното данъчно планиране; възможни защитни мерки срещу включени в списъците юрисдикции, които не оказват съдействие). Въз основа на неотдашните разговори Комисията ще продължи конструктивния си диалог за борба срещу стратегиите на данъкоплатците за агресивно планиране.
- (11) Остават рискове за дългосрочната фискална устойчивост, породени от разходите, свързани със застаряването. Ирландия предприе някои съществени мерки, свързани с ефективността, които включват например споразумение за намаляване на разходите с фармацевтичната промишленост, система за финансово управление и финансиране, основано на дейности. Също така бяха предприети някои мерки за подобряване на достъпа до първична медицинска помощ. Въпреки това ирландската здравна система е скъпа и е изправена пред множество предизвикателства, утежнени от бързото застаряване на населението. Освен това първичните грижи и грижите в общността все още не са способни да облекчат нарастващия натиск върху капацитета и разходите в рамките на болничните грижи. Планираното преминаване към универсално здравеопазване трябва да бъде подкрепено с многогодишно бюджетно планиране и по-добър контрол върху разходите. Освен това трябва да бъдат взети предвид констатациите от цялостен преглед на разходите и ефективността и ефикасността на здравния сектор. Освен това трябва да се помисли за укрепването на ролята на първичната медицинска помощ като начин за облекчаване на претоварените болници в Ирландия. Въпреки редица реформи за ограничаване на публичните разходи за пенсии, като цяло се очаква дефицитът на пенсионната система да нарасне значително в дългосрочен план. Своевременното прилагане на представената пътна карта за реформа на пенсионната система е от възлово значение за укрепването на фискалната устойчивост на пенсионната система в Ирландия.
- (12) Години на слаби инвестиции вследствие на икономическия срив оказват своето влияние върху наличието на подходяща инфраструктура в транспорта, чистата енергия, водоснабдяването, жилищното настаняване и телекомуникациите. Трайният недостиг на предлагането в съчетание с нарастващо търсене, продължават да предизвикват покачвания на цените на имотите. Въпреки че през 2016 г. цените не изглеждаха завишени, достъпността е повод за безпокойство. Ако не се намери решение, ограниченията в предлагането на жилища може да допринесе за натрупването на дисбаланси. В съчетание с териториалното устройство, подобряването на инфраструктурата е изключително важна предпоставка за подходящото предлагане на жилища, засилването на частните инвестиции, повишението на производителността и балансираното регионално икономическо развитие. Освен това инфраструктурните инвестиции в чиста енергия, чист обществен транспорт и вода, както и активизирането на усилията в областта на възобновяемите енергийни източници и кръговата икономика ще бъде от съществено значение за успеха на Ирландия в прехода към нисковъглеродна и устойчива по отношение на околната среда икономика. В националния план за развитие за периода 2018 — 2027 г. и националната рамка за планиране, които са част от стратегията „Ирландия 2040“, ще представляват активни стъпки в правилната посока, след като бъдат приложени в тясно сътрудничество със заинтересованите страни.
- (13) Полаганите усилия за смекчаване на изменението на климата няма да позволят на Ирландия да постигне своите цели с национални средства по стратегията „Европа 2020“ в областта на климата. Само ограничен напредък бе постигнат при намаляването на въглеродните емисии във възлови сектори на икономиката, най-вече в селското

стопанство, автомобилния транспорт и жилищния сектор. По тази причина ще се наложи Ирландия да използва наличните възможности за гъвкавост, за да спази Решението за разпределяне на усилията, като например закупи квоти за емисии от други държави членки. Публикуваните през 2017 г. национални прогнози хвърлят светлина върху мащаба на необходимите допълнителни усилия: въз основа на провежданите политики се очаква емисиите съгласно Решението за разпределяне на усилията (определяне на задължителни годишни цели за емисиите на парникови газове за държавите членки през периода 2013 — 2020 г.) да нараснат до 2025 г., преди да се стабилизируют на равнище малко под емисиите от 2005 г. Неотдавна Ирландия прие национален план за смекчаване на последиците, задаващ пътна карта към нисковъглеродна икономика, и съгласувана рамка за справяне с оставащите предизвикателства в енергийния сектор. В сегашния си вид обаче, планът предлага малко конкретни нови смекчаващи мерки. Националната рамка за планиране също съдържа климатичен компонент, отчитащ факта, че подходящото териториално устройство ще бъде решаващ фактор за смекчаване на последиците от изменението на климата, като се има предвид, че населението е толкова широко разпръснато и че в Ирландия има само малко на брой големи градски райони, като във всички тях се наблюдават сериозни проблеми със задръствания и обществения транспорт. Накрая, националният план за развитие за периода 2018 — 2027 г. и неговото ефективно прилагане ще играят решаваща роля за декарбонизацията на икономиката. В плана всъщност ще се определи степента, до която се мобилизират допълнителните средства за декарбонизацията на електроенергийния сектор, използването на възобновяеми енергийни източници и подобряването на обществения транспорт и енергийната ефективност.

- (14) Гарантирането на приобщаващ растеж продължава да бъде предизвикателство в Ирландия. Безработицата спадна до 6,7 % през 2017 г., но някои групи все още до голяма степен са откъснати от пазара на труда и са изключени в социално отношение. Като цяло системата за социално подпомагане е успяла да ограничи бедността и неравенството и Ирландия е приела мерки за насърчване на заетостта чрез постепенно намаляване на обезщетенията и допълнителните плащания. Постоянно високото равнище на изложените на риск от бедност и социално изключване в Ирландия е свързано с големия дял на хората, живеещи в домакинства с нисък интензитет на икономическа активност (почти два пъти повече от средното за Съюза и най-високото в Съюза – 18,2 % спрямо 10,5 % през 2016 г.). Това се среща особено често при семействата с един родител. Почти три четвърти от хората, които не работят в Ирландия, са неактивни. Както общото равнище на изложените на риск от бедност и социално изключване, така и това, отнасящо се за децата, отбелязаха лек спад през 2016 г., но продължават да са по-високи от средните за Съюза. В резултат на това Ирландия трябва да приключи изпълнението на своя план за действие в полза на безработните домакинства, в това число като подобри цялостната подкрепа за хората, които срещат най-големи трудности в намирането на работа. За предлагането на социални жилища е необходимо непрекъснато внимание за постигане на амбициозните цели и удовлетворяване на голямото търсене.
- (15) Достъпът до финансово приемливи, целодневни и качествени грижи за деца продължава да бъде предизвикателство. Според Организацията за икономическо сътрудничество и развитие разходите за грижи за децата в Ирландия – спрямо заплатите – през 2015 г. са били най-високите в Съюза за самотните родители и втори по големина в Съюза за семейните двойки. Големите разходи за отглеждане на деца могат да действат като пречка за достъпа до платена заетост, особено за домакинствата с ниски доходи, сред които и домакинствата на самотни родители. Това оказва отрицателно въздействие върху равнището на заетост на жените, което през 2016 г. възлизаше на 65,4 %, близо до средната стойност за Съюза. Понастоящем в парламента се обсъжда закон за единна схема за достъпни грижи за децата. Закъсненията в изпълнението вече започват да се забелязват. Качеството на полагането на грижи за деца бе насърчено по-специално чрез инициативи, осигуряващи солидни квалификации на персонала.
- (16) Разликите между равнището на заетост на ниско-, средно- и висококвалифицираните работници са сред най-големите в Съюза през 2016 г., равнището на заетост на нискоквалифицираната работна ръка е с 10 процентни пункта по-ниско, отколкото преди икономическата криза. По тази причина, както и заради промяната в икономическата активност, несъответствията между търсените и предлаганите умения и техният недостиг стават все по-очевидни в няколко области. Това засилва необходимостта да се ускорят политиките и мерките за повишаване на квалификацията и преквалификацията. В Ирландия ученето през целия живот сред наетите на работа хора с ниска квалификация е особено слабо, което ги прави уязвими към промени в търсенето на пазара на труда. Като цяло в Ирландия уменията в областта на цифровите технологии са сред най-слабите в рамките на Съюза, което е в пълно противоречие с големия дял висшисти с научен, технологичен, инженерен и математически профил, излизали от ирландската система за висше образование. В Ирландия заетостта на хората с увреждания също е една от най-ниските в Съюза.
- (17) Повишението на производителността в Ирландия се дължи основно от многонационалните дружества. Разликите в производителността между тези предприятия и ирландските местни предприятия — предимно малки и средни, се увеличава. Голямата международна мобилност на някои от многонационалните дружества и настоящата несигурност може да изложи на риск устойчивостта и надеждността на ирландската икономика в дългосрочен план. Неотдавнашно изследване показва, че предприятията — собственост на местни лица, са извели само ограничени ползи и положителни вторични ефекти, изразяващи се в повишена производителност, иновации и износ, от дейностите на многонационалните дружества в Ирландия. Въпреки това ирландските дружества, извършващи научноизследователска и развойна дейност, наистина се възползват от положителните вторични ефекти, възникващи от наличието на мултинационални компании. Стимулите в публичния сектор за извършване

на научноизследователска и развойна дейност и за повишаване на наличността на квалифицирани работници за ирландските малки и средни предприятия ще насърчи разпространението на новите технологии сред тези предприятия. В допълнение и както многократно се посочва от Ирландския национален съвет по конкурентоспособност, за да се гарантира конкурентоспособността на ирландските предприятия, трябва да се ограничи увеличението на някои производствени фактори и в частност на правните разходи. Пречките на пазара на правни услуги продължават да представляват предизвикателство, което възпрепятства конкуренцията и повишава разходите за получателите на услуги. Те засягат главно малките предприятия, тъй като повишават разходите за съдебни спорове. Все още не са въведени подзаконовите актове за прилагане на новия закон за регулиране на юридическите услуги. Значителни закъснения има в обществените консултации, които са необходимо условие за актовете за изпълнение.

- (18) Макар финансовият сектор на Ирландия да е по пътя на устойчивото възстановяване, наследените проблеми все още създават ограничения. Въпреки че Ирландия продължи да бележи напредък по отношение на намаляването на необслужваните кредити, съотношението им спрямо общо брутните заеми (11,2 % през септември 2017 г.) продължава да е сред най-високите в Съюза. Прекомерният дълг, концентрацията на пазара и повишената несигурност в някои експортни сектори тежат върху търсенето на кредити от страна на малките и средните предприятия, което продължава да бъде слабо. От решаващо значение е да се намалят дългосрочните просрочени задължения, от които закъснелите с повече от две години възлизат на около 60 % от всички просрочени ипотечни кредити през 2017 г. Намаляването на дългосрочните просрочени задължения би могло също да спомогне за решаване на проблема с прекомерната задължнялост, която намалява стимулите за предприятията, и по-специално за малките и средни предприятия, да използват кредитирането по по-продуктивни начини. Въпреки че в доклада си за четвъртото тримесечие на 2017 г. относно просрочените жилищни ипотeki и изетите жилищни имоти централната банка на Ирландия отбелязва, че приблизително 87 % от реструктурираните ипотeki изпълняват договореностите, тя изтъква, че реструктурирането, включващо временно намаляване на плащането, е особено предразполагащо към повторно изпадане в несъстоятелност. Жизнеспособността на изземванията и отписванията, като крайна мярка след изчерпване на всички възможности, би могла да бъде подобрена и допълнена със строга рамка за защита на потребителите, която да запази положителното развитие в сферата на продажбата на заеми на вторичния пазар и устойчивостта на решенията за реструктуриране на кредитите.
- (19) В контекста на европейския семестър за 2018 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Ирландия и го публикува в доклада за страната за 2018 г. Тя оцени и програмата за стабилност за 2018 г., националната програма за реформи за 2018 г., както и предприетите последващи действия във връзка с препоръките към Ирландия, отправени през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Ирландия, но и степента, в която те съответстват на правилата и насоките на Съюза, предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на Съюза към бъдещите решения на държавите членки.
- (20) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност за 2018 г., като становището му ⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.
- (21) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и на тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи за 2018 г. и програмата за стабилност за 2018 г. Неговите препоръки съгласно член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 1 — 3 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Ирландия да предприеме следните действия през 2018 и 2019 година:

1. Да постигне средносрочната бюджетна цел през 2019 г. Да използва извънредните приходи, за да ускори намаляването на съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП. Да ограничи обхвата и броя на данъчните разходи и да разшири данъчната основа. Да се справи с очакваното увеличение на разходите, свързани със застаряването на населението, като увеличи ефективността на разходите в здравеопазването и като осъществи планираните пенсионни реформи.
2. Да гарантира своевременното и ефективно изпълнение на Националния план за развитие, включително по отношение на чистата енергия, транспорта, жилищното настаняване, водоснабдяването и достъпните и качествени грижи за децата. Да даде приоритет на повишаването на уменията на населението в трудоспособна възраст с акцент върху уменията в областта на цифровите технологии.

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

3. Да насърчава повишаването на производителността на ирландските предприятия, и по-специално на малките и средните предприятия, като стимулира научните изследвания и иновациите с целенасочени политики, по-преки форми на финансиране и по-стратегическо сътрудничество с чуждестранни мултинационални предприятия, публични научноизследователски центрове и университети. Да насърчава по-бързото и трайно намаляване на дългосрочните просрочени задължения посредством използване на вторичните пазари, доразвиване на инициативите за уязвимите домакинства, и при необходимост чрез отписвания на невъзстановимите експозиции.

Съставено в Брюксел на 13 юли 2018 година.

За Съвета
Председател
H. LÖGER

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 13 юли 2018 година

относно националната програма за реформи на Испания за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Испания за 2018 г.

(2018/C 320/08)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 22 ноември 2017 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2018 г. В него надлежно беше отчетен Европейският стълб на социалните права, обявен от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 22 март 2018 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на 22 ноември 2017 г. Комисията прие и Доклада за механизма за предупреждение, в който Испания е посочена като държава членка, за която ще се извърши задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 22 март 2018 г. На 14 май 2018 г. Съветът прие препоръката относно икономическата политика на еврозоната ⁽³⁾ (наричана отгук нататък „препоръка за еврозоната“).
- (2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимнообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Испания следва да гарантира пълното и своевременното изпълнение на препоръката за еврозоната в съответствие с препоръки 1 — 3 по-долу.
- (3) Докладът за Испания за 2018 г. беше публикуван на 7 март 2018 г. В него бе оценен напредъкът на Испания в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 11 юли 2017 г. ⁽⁴⁾, последващите действия във връзка със специфичните за държавата препоръки, отправени към Испания през предходните години, както и напредъкът на страната по националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. В него бе включен и задълбоченият преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, чиито резултати също бяха публикувани на 7 март 2018 г. Анализът на Комисията ѝ даде основание да заключи, че в Испания са налице макроикономически дисбаланси. По-специално, големият външен и вътрешен дълг, както публичен, така и частен, в контекста на висока безработица, продължава да представлява уязвимост с трансгранично значение. Външното балансиране напредва благодарение на излишъците по текущата сметка, наблюдавани от 2013 г. насам, което се подкрепя от

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽³⁾ ОВ C 179, 25.5.2018 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ ОВ C 261, 9.8.2017 г., стр. 1.

структурни подобрения в търговията. Въпреки това нетните външни запълнения остават високи. В частния сектор намаляването на дълга също напредва благодарение на благоприятните условия за растеж, но все още има необходимост от намаляване на задлъжнялостта. Постигането на по-стабилен финансов сектор подкрепя икономическата дейност. Въпреки силния растеж на номиналния БВП държавният дълг като дял от БВП намалява твърде бавно. Безработицата продължи своя бърз спад, но все още е много голяма, а високата степен на сегментация на пазара на труда възпрепятства по-бързия ръст на производителността на труда. След силния тласък на реформите през периода между 2012 и 2015 г. сега напредъкът по изпълнението на препоръките е по-скоро ограничен. Настоящата икономическа ситуация дава възможност за осъществяване на необходимите реформи, така че испанската икономика да стане по-устойчива и да се повиши ръстът на производителността.

- (4) По отношение на Испания понастоящем се прилагат корективните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за стабилност за 2018 г. Испания планира да коригира прекомерния дефицит до 2018 г. в съответствие с Решение (ЕС) 2017/984 на Съвета за отправяне на известие към Испания за предприемане на мерки за намаляването на дефицита, преценено за необходимо с цел справяне със ситуацията на прекомерен дефицит⁽¹⁾. Планира се салдото по консолидирания държавен бюджет да продължи да се подобрява и да достигне излишък от 0,1 % от БВП през 2021 г. В програмата за стабилност за 2018 г. се включват всички мерки, съдържащи се в проектобюджета, представен пред парламента на 3 април 2018 г., както и допълнителните мерки, обявени в края на април 2018 г. Не се планира средносрочната бюджетна цел за балансирана бюджетна позиция в структурно изражение да бъде постигната в рамките на срока на програмата за стабилност за 2018 г. В програмата за стабилност за 2018 г. се предвижда съотношението на държавния дълг към БВП да намалее до 97,0 % през 2018 г., 95,2 % през 2019 г. и 89,1 % през 2021 г. Макроикономическите допускания в програмата за стабилност за 2018 г. са реалистични. Като цяло, планираното постигане на целите за номиналния дефицит ще продължи да се основава на силните икономически перспективи и на факта, че публичните разходи нарастват по-бавно от номиналния БВП. Рисковете за постигането на бюджетните цели са свързани както с по-големия ръст на приходите, така и с по-ограниченото увеличаване на разходите спрямо предвиденото в прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г., както и с възможното материализиране на допълнителни условни задължения.
- (5) С Решение (ЕС) 2017/984 Съветът поиска от Испания да преодолее съществуващия прекомерен дефицит до 2018 г., и по-специално да намали дефицита по консолидирания държавен бюджет до 4,6 % от БВП през 2016 г., 3,1 % от БВП през 2017 г. и 2,2 % от БВП през 2018 г. Въз основа на актуализираната прогноза на Комисията от пролетта на 2016 г. подобрението в салдото по консолидирания държавен бюджет съответства на влошаване на структурното салдо с 0,4 % от БВП през 2016 г. и на подобрение с 0,5 % от БВП през 2017 и 2018 г. Испания постигна номинален дефицит от 3,1 % от БВП през 2017 г., съгласно изискването в Решение (ЕС) 2017/984 на Съвета. В прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. се предвижда номиналният дефицит да намалее до 2,6 % от БВП през 2018 г., което е с 0,4 % от БВП над целта за номиналния дефицит в програмата за стабилност за 2018 г. и над размера, определен от Съвета. В сравнение с програмата за стабилност от 2018 г. в прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. е заложен по-нисък растеж на държавните приходи и малко по-високи разходи. В прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. структурното салдо се очаква да се влоши с 0,3 % от БВП през 2018 г., на фона на увеличаващите дефицита мерки, включени в проектобюджета за 2018 г., представен пред парламента на 3 април 2018 г., и да се подобри съвсем леко през 2019 г. Следователно, структурната корекция през 2018 г., както и тази, натрупана през периода 2016 — 2018 г., не се очаква да бъде гарантирана. Докато икономическата експанзия подкрепя намаляването на дефицита, тя не се използва за структурно укрепване на публичните финанси. Съответно в становището си относно актуализирания проект на бюджетен план на Испания за 2018 г. Комисията стига до заключението, че планът съответства в голяма степен на разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж, тъй като според прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. прекомерният дефицит ще бъде коригиран своевременно, но планът е експанзионистичен.
- (6) За 2019 г., ако бъде постигната навременна и трайна корекция на прекомерния дефицит, за Испания ще се прилага превантивната част на Пакта за стабилност и растеж и преходното правило за дълга. С оглед на това, че съотношението на консолидирания държавен дълг на Испания е над 60 % от БВП, а прогнозираната положителна разлика между фактическия и потенциалния БВП е 2,3 % от БВП, номиналните нетни първични държавни разходи⁽²⁾ следва да намалее с поне 0,3 % през 2019 г. в съответствие със структурната корекция от 1,0 % от БВП, произтичаща от общоприетата корекционна матрица на изискванията съгласно Пакта за стабилност и растеж. Същевременно има признаци, че неизползваният капацитет в икономиката е пощенен. През 2019 г. Испания все още се очаква да отбележи едно от най-високите равнища на безработица в Съюза, което би следвало да задържи натиска за повишаване на заплатите, особено в частния сектор, а инфлацията, от друга страна, се очаква да остане

⁽¹⁾ OВ L 148, 10.6.2017 г., стр. 38.

⁽²⁾ Нетните първични държавни разходи се състоят от общите държавни разходи с изключение на разходите за лихви, разходите по програми на Съюза, които изцяло се покриват от приходи от фондове на Съюза, и недискреционните промени в разходите за обезщетения при безработица. Държавните разходи за бруто образуването на основен капитал се изглаждат за четиригодишен период. Дискреционните мерки по отношение на приходите или предвидено от закона увеличаване на приходите са взети под внимание. Еднократните мерки по отношение както на приходите, така и на разходите, се нетираат.

значително под 2 %. Това е знак за продължаващ застои на пазара на труда. В допълнение, дори ако изготвената от Комисията оценка на реалистичността на разликата между фактическия и потенциалния БВП не установи, че прогнозите за разликата между фактическия и потенциалния БВП, основани на общоприетата методика, са неправдоподобни, тя показва един по-скоро широк диапазон от реалистични прогнози за разликата между фактическия и потенциалния БВП за Испания. На тази основа годишна структурна корекция от 0,65 % от БВП, която съответства на максимален темп на растеж на нетните първични държавни разходи в размер на 0,6 %, изглежда целесъобразна. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г., ако политиката не бъде променена, съществува риск от значително отклонение от изискваната фискална корекция през 2019 г. Освен това не се очаква през 2019 г. Испания да се съобрази с изискванията на преходното правило за дълга. Като цяло Съветът е на мнение, че Испания трябва да има готовност да предприеме допълнителни мерки, за да гарантира спазването на препоръката през 2018 г., и че от 2019 г. трябва да бъдат предприети необходимите мерки, за да се съобрази с разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж. Би било разумно да се използват всякакви извънредни приходи за допълнителното намаляване на съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП.

- (7) В допълнение, с Решение (ЕС) 2017/984 Съветът поиска от Испания също така да предприеме мерки за подобряване на фискалната рамка с оглед увеличаване на автоматичността на механизмите за предотвратяване и коригиране на отклоненията от фискалните цели и засилване на приноса на правилото за разходите в Закона за стабилността за фискалната консолидация. В програмата за стабилност за 2018 г. обаче не се съдържат планове за засилване на националното правило за разходите. Не се съдържат и мерки за увеличаване в закона на автоматичността на коригиращите и предпазните механизми. Съветът също така поиска от Испания да вземе мерки, за да подобри политиката си в областта на обществените поръчки. Испания отбеляза напредък с приемането на нов закон за обществените поръчки през ноември 2017 г. Въпреки това новото законодателство може да подобри ефикасността и прозрачността на обществените поръчки само ако бъде приложено по бърз и амбициозен начин чрез създаване на новата структура на управление и засилване на механизмите за контрол на процедурите за обществените поръчки на всички равнища на управление. По-конкретно, предстоящата национална стратегия за обществените поръчки следва да определи предварителните и последващите проверки, които трябва да се извършват от новите структури. През юни 2017 г. правителството възложи на независимия фискален орган да извърши преглед на разходите по определени субсидии в публичния сектор. Комисията наблюдава изпълнението на прегледа, който се очаква да бъде завършен в началото на 2019 г.
- (8) На 27 април 2018 г. Испания представи своята национална програма за реформи за 2018 г. и своята програма за стабилност за същата година. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (9) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014 — 2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на ЕСИ фондовете с доброто икономическо управление.
- (10) Заетостта в Испания продължава да нараства със стабилни темпове, подкрепена от въздействието на предишните реформи на пазара на труда и от умереното нарастване на заплатите. Безработицата продължава да спада, но все още е много над равнищата отпреди кризата и е сред най-високите в Съюза. Това означава, че е налице значителен неизползван потенциал от умения, по-специално сред безработните млади хора. Делът на безработните, които са без работа в продължение на повече от една година, намалява, но все още съставлява 44,5 % от общия брой на безработните. Испания прие набор от инициативи на политиката за разширяване на индивидуалната подкрепа за дълготрайно безработните лица и за подпомагане на младите хора да навлязат на пазара на труда и да подобрят своята пригодност за работа, по-специално чрез увеличаване на броя на бенефициерите на гаранцията за младежта. Ефективността на тези мерки зависи и от способността на регионалните публични служби по заетостта и социални служби да предоставят персонализирана подкрепа за търсещите работа лица, като в тази област се наблюдава твърде бавно подобрене. Освен това има възможност за по-добро сътрудничество с работодателите, по-специално чрез увеличаване на процента на свободните работни места, предоставени на службите по заетостта, и чрез добро профилиране и съпоставяне на търсещите работа с потребностите на работодателите. В същото време следва да продължат усилията за подобряване на координацията между службите по заетостта и социалните служби, за което бе постигнат известен напредък през 2017 г.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

- (11) Делът на работещите на временни договори е сред най-високите в Съюза и включва най-вече млади и нискоквалифицирани работници. Временните договори често са краткосрочни и рядко служат като трамплин към назначаването на постоянен договор. Широкото им използване, включително в секторите с по-малко сезонни и циклични дейности, може да възпрепятства по-бързото нарастване на производителността и често се свързва с по-ниски социални обезщетения и по-висок риск от бедност. Въпреки че през последните две години безсрочните трудови договори са се увеличили като процент от прираста на нетната заетост, необходими са допълнителни действия за стимулиране на преминаването от срочни към безсрочни договори. Системата от стимули за наемане на работа продължава да бъде разпокъсана и не е действително насочена към насърчаване на безсрочните трудови договори. Испания прие план за намаляване на използването на срочните трудови договори в публичния сектор, но прилагането му е едва в началото и трябва да се ускори, за да се постигне целта от 8 % през 2019 г. Благодарение на повишения капацитет и ефективност на инспекциите по труда в борбата със злоупотребата с временни договори по-голям брой временни договори бяха превърнати в постоянни, но изглежда, че работодателите не са възпирани да продължават да използват активно временни договори. Тристранната кръгла маса, създадена в началото на 2017 г. за обсъждане на качеството на заетостта, все още не е направила конкретни предложения. Участието на социалните партньори в разработването на политиките се увеличи напоследък, но все още има възможност за допълнителни подобрения.
- (12) Икономическият растеж и създаването на нови работни места намаляват дела на хората, изложени на риск от бедност и социално изключване, който дял въпреки това остава на равнище над средното за Съюза, както и неравенството в доходите. Бедността сред работещите предизвиква загриженост, особено сред домакинствата, чиито членове са наети на временни договори или договори на непълно работно време. Процентът на детската бедност, макар и намаляващ, остава много висок. Въздействието на социалните трансфери, различни от пенсиите, за намаляване на бедността е под средното за Съюза и продължава да се понижава. Схемите за гарантиране на доходите се характеризират с големи разлики в условията на достъп в различните региони и с разпокъсаност на множеството национални схеми, насочени към различни групи търсещи работа и управлявани от различни администрации. В резултат на това голям брой нуждаещи се хора не получават подкрепа. Все още няма договорен план за действие след неотдавнашното проучване за оценка на ефективността на националните и регионалните схеми за гарантиране на доходите. Стартирането на универсална система за социална карта трябва да направи по-прозрачни предоставените социални помощи и да улесни участието в свързаните мерки за активизиране, въпреки че тази система няма пряко да отстрани слабостите на съществуващите схеми. Ефективността на семейните обезщетения също е ниска, а обхватът им е неравномерен. Испанската пенсионна система играе важна роля в поддържането на качеството на живот на възрастните хора, които вследствие на това са изложени на значително по-нисък риск от бедност в сравнение с по-младите поколения. Понастоящем пенсиите в сравнение със заплатите са сред най-високите в Съюза. Прогнозите в предстоящия доклад относно застаряването на населението за 2018 г. и доклада за адекватността на пенсиите ⁽¹⁾ сочат, че реформите от 2011 и 2013 г. са спомогнали да се гарантират устойчивостта и относителната адекватност на пенсиите в дългосрочен план. Въпреки това увеличенията на пенсиите и отлагането на фактора за устойчивост, предложен по време на процеса на приемане на проектобюджета за 2018 г., поставят под въпрос ангажираността за извършване на тези реформи. В същото време те не решават основните предизвикателства за адекватността на доходите на бъдещите пенсионери, която е по-скоро свързана с високата безработица и сегментацията на пазара на труда.
- (13) Отстраняването на слабостите в иновационния капацитет на испанските предприятия би могло да подобри тяхната производителност. Иновациите и ръстът на производителността се възпрепятстват от трайно ниските нива на инвестициите в научноизследователска и развойна дейност, което прави много малко вероятно постигането на националната цел от 2 % за интензивността на научноизследователската и развойната дейност съгласно „Европа 2020“. Тази тенденция се засилва от ниската и намаляваща степен на изпълнение на държавния бюджет за научноизследователска и развойна дейност. Докато управлението на националната политика в областта на научните изследвания и иновациите е в процес на рационализиране, отчасти чрез новата Държавна агенция за научни изследвания, координацията между националните и регионалните органи при разработването, прилагането и оценката на политиката продължава да бъде слаба. Развиването на култура на оценяване с цел извършване на редовна оценка на ефективността на програмите и политиките за подпомагане ще позволи извличането на изводи от политиките и ще създаде полезни взаимодействия между различните нива на управление.
- (14) Ограниченият капацитет за иновации на испанските предприятия се обяснява и с несъответствията между търсените и предлаганите умения, които влияят отрицателно върху дългосрочния потенциал за растеж на производителността. Недостатъчната квалификация и свръхквалификацията на работното място са широко разпространени в Испания. Въпреки че през последното десетилетие има съществено подобрение, делът на преждевременно напускащите училище е значително по-висок от средното за Съюза. Заедно с образователните резултати, те варират в голяма степен в различните региони и могат да повлияят на равните възможности. Целенасочените програми за преодоляване на тези различия до този момент са имали само ограничено въздействие. Националният социален и политически пакт за образование, насочен към задълбочена реформа на образователната система, все още е в етап на преговори. Междувременно професионалното развитие на учителите трябва да бъде подкрепено чрез намаляване

⁽¹⁾ Европейска комисия (2018 г.), Доклад за адекватността на пенсиите за 2018 г.: текуща и бъдеща адекватност на доходите на възрастните хора в ЕС, том I и том II съвместен доклад, изготвен от Комитета за социална закрила (КСЗ) и Европейската комисия (ГД „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“), Служба за публикации на Европейския съюз, Люксембург, 2018 г.

на временните трудови договори и увеличаване на ресурсите за обучение на учителите. В същото време лицата с висше образование изпитват трудности при намирането на подходящи, стабилни работни места на пазара на труда. По-тясното сътрудничество между образованието и предприятията би могло да стимулира достъпа до пазара на труда за завършилите висше образование млади хора, като същевременно осигури на предприятията уменията, от които се нуждаят, за да повишат своя капацитет за иновации. В този контекст предложението за нова национална цифрова стратегия отчита необходимостта от подобряване на уменията в областта на цифровите технологии. Предизвикателствата са свързани с малкия брой специалисти в областта на информационните и комуникационни технологии, както и с насърчаването на ролята на образователната система в развиването на цифрови умения. Квалифицирането на работещите в областта на цифровите умения също така би дало възможност на испанските предприятия да останат конкурентни в една все по-дигитална икономика.

- (15) Регулаторните различия в бизнес средата също играят роля в за ограничаване растежа на производителността. В настоящия контекст регулаторните различия и ограничения в бизнес средата водят до запазване на високите надценки, намаляване на географската мобилност на предприятията и работниците и ограничаване на растежа на производителността. Законът за единството на пазара, който има за цел да отговори на това предизвикателство, е приложен само отчасти. Трябва да се подобри наблюдението на прилагането на този закон на регионално и местно равнище и да се засили ролята на отрасловите конференции. Този закон въвежда принципа, че спазването на някои изисквания, в една част от територията, ще позволи на предприятията да действат на цялата територия. В няколко съдебни решения, публикувани през 2017 г., Конституционният съд постанови, че този принцип е невалиден при липсата на общи или еквивалентни минимални стандарти за достъп или упражняване на икономическа дейност. С оглед на тези съдебни решения създаването на съгласувани общи или еквивалентни стандарти на цялата територия би могло да спомогне за изпълнението на целите на този закон. Освен това сътрудничеството между различните равнища на управление следва да се подобри на всички етапи от прилагането с цел по-ефективна борба с вредните последици от раздробяването на предприятията. Работата на Комитета за по-добро законотворчество, който бе създаден, за да гарантира, че законодателството е приведено в съответствие с достиженията на правото на Съюза в областта на услугите, следва да се ускори. Ограниченията, засягащи някои регулирани професии, като например строителни инженери и архитекти, също бяха изтъкнати в законодателния пакет за услугите, приет през януари 2017 г., но досега не са предприети конкретни мерки за тяхното отстраняване.
- (16) В по-общ план, подобряването на качеството на институциите би могло да повиши доверието в испанската икономика и да увеличи ползите от мерките, предприети за засилване на растежа на производителността. Напредък бе отбелязан в областта на прозрачността на финансирането на партиите и разкриването на информация за имущественото състояние и конфликтите на интереси. Бизнес средата също така се възползва от напредъка в борбата с корупцията, въпреки че все още има известни опасения в тази област. Усещането на гражданите и предприятията за независимостта на правосъдната система също се подобри. Полагат се усилия за по-нататъшно подобряване на ефективността на съдебната система и тези усилия следва да бъдат продължени. Въпреки че е постигнат известен напредък в тази обширна област, насърчаването на доверието в институциите на всички равнища на управление продължава да бъде предизвикателство.
- (17) Допълнителното подобряване на транспортната, енергийната и водната инфраструктура ще насърчи териториалното сближаване, по-доброто интегриране в общия пазар и растежа на производителността. Трансграничните транспортни и енергийни връзки, както и водната инфраструктура, са изправени пред недостиг на инвестиции. Пътническата и товарната железопътна инфраструктура би могла да се използва по-добре. Разликата в разстоянието между релсите в Испания, Португалия и Франция е основна пречка за по-добрата железопътна свързаност, въпреки че наскоро бяха завършени нови отсечки, при които е използвано преобладаващото в международен план стандартно междурелсие. Слабости съществуват и в товарните железопътни връзки между основните пристанища по атлантическото и средиземноморското крайбрежие и промишлените райони в страната. Недостатъчните връзки възпрепятстват и по-тясната интеграция на пазарите на Съюза за електроенергия и газ. Необходими са допълнителни инфраструктурни инвестиции за подобряване на управлението на водите, например за пречистване на отпадъчните води, намаляване на течовете по мрежите и подобряване на водоснабдяването. Това ще доведе до екологични, икономически и социални ползи за Испания.
- (18) В рамките на европейския семестър за 2018 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Испания и го публикува в доклада за страната за 2018 г. Тя оцени също програмата за стабилност за 2018 г., националната програма за реформи за 2018 г., както и предприетите последващи действия във връзка с препоръките към Испания, отправени през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Испания, но и степента на тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на Съюза за бъдещите решения на държавите членки.
- (19) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност за 2018 г., като становището му ⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу,

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

- (20) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи за 2018 г. и програмата за стабилност за 2018 г. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 1 — 3 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Испания да предприеме следните действия през 2018 и 2019 г.:

1. Да гарантира съответствие с Решение (ЕС) 2017/984 на Съвета за отправяне на предизвестие съгласно процедурата при прекомерен дефицит, в това число чрез мерки за подобряване на фискалната рамка и рамката за обществените поръчки на всички равнища на управление. След това да гарантира, че номиналният темп на растеж на нетните първични държавни разходи не превишава 0,6 % през 2019 г., което съответства на годишна структурна корекция в размер на 0,65 % от БВП. Да използва извънредните приходи, за да ускори намаляването на съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП.
2. Да гарантира, че службите по заетостта и социалните служби имат капацитет да предоставят ефективна подкрепа за търсещите работа, включително чрез по-добро сътрудничество с работодателите. Да насърчи преминаването към безсрочни договори. Да подобри подпомагането за семействата и да повиши ефективността на схемите за гарантиране на доходите чрез преодоляване на пропуските в обхвата им, опростяване на системата от национални схеми и намаляване на различията в условията за достъп до регионалните схеми. Да намали преждевременното напускане на училище и регионалните различия в образователните резултати, по-специално чрез по-добро подпомагане на учениците и учителите.
3. Да увеличи публичните инвестиции в научни изследвания и иновации и системно да извършва оценки на политиките за подпомагане в тази област, за да се гарантира тяхната ефективност. Да засили сътрудничеството между образованието и предприятията с цел ограничаване на съществуващите несъответствия между търсените и предлаганите умения. Да продължи да насърчава прилагането на Закона за единството на пазара, като гарантира, че на всички равнища на управление правилата, уреждащи достъпа и упражняването на икономически дейности, по-специално в областта на услугите, са в съответствие с принципите на този закон, и като подобри сътрудничеството между администрациите.

Съставено в Брюксел на 13 юли 2018 година.

За Съвета
Председател
H. LÖGER

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 13 юли 2018 година

относно националната програма за реформи на Франция за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета по Програмата за стабилност на Франция за 2018 г.

(2018/C 320/09)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 22 ноември 2017 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2018 г. Съветът надлежно взе предвид европейския стълб на социалните права, обявен от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 22 март 2018 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011, на 22 ноември 2017 г. Комисията също прие Доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Франция ще бъде една от държавите членки, за които ще бъде извършен задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 22 март 2018 г. На 14 май 2018 г. Съветът прие Препоръката относно икономическата политика на еврозоната ⁽³⁾ (наричана отук нататък „Препоръка за еврозоната“).
- (2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимнообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Франция следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на Препоръката за еврозоната, както е посочено в препоръките по-долу, по-специално препоръки 1 и 2.
- (3) Докладът за Франция за 2018 г. беше публикуван на 7 март 2018 г. В него бяха оценени напредъкът на Франция в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 11 юли 2017 г. ⁽⁴⁾, последващите действия във връзка със специфичните за всяка държава препоръки, приети през предходните години, и напредъкът на Франция по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Той включва също така задълбочен преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, резултатите от който също бяха публикувани на 7 март 2018 г. Анализът на Комисията ѝ даде основание да заключи, че във Франция са налице макроикономически дисбаланси. По-специално слабостите произтичат от големия държавен дълг и слабата динамика на конкурентоспособността в условия на нисък ръст на производителността. Рискът от неблагоприятни последици за френската икономика и — предвид нейния мащаб — от отрицателен ефект върху икономическия и паричен съюз е особено голям.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽³⁾ ОВ C 179, 25.5.2018 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ ОВ C 261, 9.8.2017 г., стр. 1.

- (4) На 25 април 2018 г. Франция представи своята национална програма за реформи за 2018 г. и своята програма за стабилност за 2018 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (5) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове („ЕСИ фондове“) за периода 2014 — 2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на ЕСИ фондовете с доброто икономическо управление.
- (6) След навременната и трайна корекция на прекомерния дефицит и Решение (ЕС) 2018/924 на Съвета ⁽²⁾ за отмяна на процедурата при прекомерен дефицит понастоящем спрямо Франция се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и преходното правило за дълга. В своята програма за стабилност за 2018 г. правителството планира постепенно да подобри салдото на консолидирания държавен бюджет от – 2,6 % от БВП през 2017 г. до + 0,3 % от БВП през 2022 г. Средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от 0,4 % от БВП — не се планира да бъде постигната през периода, обхванат от програмата за стабилност за 2018 г. Според програмата за стабилност за 2018 г. съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да спадне от 97,0 % през 2017 г. до 89,2 % през 2022 г. Макроикономическият сценарий, който стои в основата на тези предвиждания за бюджета, е реалистичен. Същевременно необходимите мерки в подкрепа на планираните цели за дефицита от 2019 г. нататък не са достатъчно конкретни.
- (7) На 11 юли 2017 г. Съветът препоръча на Франция да гарантира, че номиналният темп на растеж на нетните първични ⁽³⁾ държавни разходи не надвишава 1,2 % през 2018 г., което съответства на годишна корекция на структурното салдо от 0,6 % от БВП. В същото време се посочва, че оценката на проекта на бюджетния план за 2018 г. и последващата оценка на бюджетните резултати за 2018 г. ще трябва надлежно да вземат предвид целта за постигане на фискална позиция, допринасяща за засилването на процеса на възстановяване и за гарантиране устойчивостта на публичните финанси. След оценката от Комисията на стабилността на процеса на възстановяване във Франция, като същевременно се отдава дължимото внимание на предизвикателствата пред неговата устойчивост, извършена в контекста на нейното становище по проекта на бюджетен план на Франция за 2018 г., не е нужно да бъдат взети предвид допълнителни елементи в това отношение. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. има риск от значително отклонение от препоръчания план за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел през 2018 г.
- (8) През 2019 г., с оглед на съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП на Франция над 60 % от БВП и прогнозираната разлика между фактическия и потенциалния БВП от 0,6 %, номиналният темп на растеж на нетните първични държавни разходи следва да не надвишава 1,4 %, което съответства на годишна корекция на структурното салдо в размер на 0,6 % от БВП, произтичащи от общоприетата корекционна матрица на изискванията в рамките на Пакта за стабилност и растеж. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. при непроменена политика, съществува риск от значително отклонение от това изискване през 2019 г. и през 2018 г. и 2019 г. взети заедно. Според прогнозите Франция няма *prima facie* да се съобрази с преходното правило за дълга през 2018 г. и 2019 г. Като цяло Съветът е на мнение, че от 2018 г. трябва да се предприемат необходимите допълнителни мерки, за да се спазят разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж. Би било разумно използването на извънредните приходи за допълнително намаляване на съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП.
- (9) Равнището на публичните разходи във Франция е най-високото в Съюза. Съотношението на разходите се очаква да достигне 56,0 % от БВП през 2018 г., което е с 10,6 процентни пункта по-високо в сравнение със средното за Съюза. Въпреки че стратегията за консолидация през последните години извлече полза най-вече от намаляването на лихвените проценти и съкращаването на публичните инвестиции, малко вероятно е лихвените ставки да останат ниски в средносрочен план и намаляването на продуктивните инвестиции би могло да навреди на бъдещия

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

⁽²⁾ Решение (ЕС) 2018/924 на Съвета от 22 юни 2018 г. за отмяна на Решение 2009/414/ЕО относно наличието на прекомерен дефицит във Франция (ОВ L 164, 29.6.2018 г., стр. 44).

⁽³⁾ Нетните първични държавни разходи се състоят от общите държавни разходи без лихвените разходи, разходите по програми на Съюза, които изцяло се покриват от приходи от средства на Съюза, и недискреционните промени в разходите за обезщетения при безработица. Държавните разходи за бруто образуване на основен капитал се изглаждат за период от четири години. Дискреционните мерки по отношение на приходите или предвидените от закона увеличавания на приходите са взети под внимание. Еднократните мерки по отношение както на приходите, така и на разходите, се нетират.

икономически потенциал. Прегледите на разходите от 2014 г. насам не доведоха до значителни икономии и повишаването на ефикасността беше ограничено поради липса на подходящи последващи действия и ниско равнище на политическа ангажираност. Последната стратегия за преглед на разходите бе преустановена и ще бъде заменена с Публично действие 2022 (*Action Publique 2022*), чиито принципи са изложени в мандата, даден от правителството през октомври 2017 г. Комитетът за публично действие 2022 (*Comité Action Publique 2022*) предстои да изработи доклад преди лятото на 2018 г. и да направи анализ на това какви мерки е необходимо да се вземат. Въпреки това, все още не са предложени ясно определени мерки и нови икономии в тази рамка ще бъдат постигнати едва от 2020 г. нататък. Бързото прилагане на мерки за съкращаване на разходите ще подпомогне усилията за преодоляване на сегашните потребности за фискална консолидация в средносрочен план.

- (10) Понастоящем във Франция съществуват едновременно 37 различни пенсионни схеми. Те се отнасят до различни групи работници и функционират съобразно различни набори от правила. Постепенното унифициране на правилата ще подобри прозрачността на системата, ще подобри справедливостта между поколенията и ще улесни мобилността на работната ръка. Хармонизирането на правилата за изчисляване също би допринесло за по-добър контрол на публичните разходи. Въпреки че вече приетите пенсионни реформи се очаква да намалят равнището на публичните пенсионни разходи към БВП в дългосрочен план, по-опростена и по-ефективна пенсионна система ще доведе до допълнителни спестявания и ще помогне за смекчаване на рисковете за устойчивостта на публичните финанси в средносрочен план. Според неотдавнашно проучване от *La Fondation pour la recherche sur les administrations et les politiques publiques (iFRAP)* привеждането в съответствие на различните пенсионни схеми в публичния и частния сектор би могло да доведе до повече от 5 милиарда евро икономии на публични разходи до 2022 г.
- (11) Равнището на безработицата спадна от 10,4 % през 2015 г. на 9,4 % през 2017 г. и се предвижда да намалее допълнително през следващите години, а равнището на заетостта нарасна до 70,6 % през 2017 г. Въпреки това, условията на пазара на труда за младите хора, нискоквалифицираните работници и хората с мигрантски произход (от първо и второ поколение) все още са по-трудни. През 2017 г. само 55,6 % от хората, родени извън ЕС (на възраст 20 — 64 години), са били назначени на работа, което е със 17,0 процентни пункта по-ниско от стойността за родените във Франция. Жителите на районите в най-неблагоприятно положение (*Quartiers de la politique de la ville*), включително на хората с мигрантски произход, продължават да се сблъскват с трудности на пазара на труда. Независимо от мерките, предприети от публичните власти, въздействието на социално-икономическия и мигрантския произход върху учебните резултати е сравнително голямо и възпрепятства интеграцията на пазара на труда. Съществуват също така доказателства за дискриминационни практики на пазара на труда. Ефективна и активна подкрепа на заетостта, включително езиково обучение, интензивни професионални консултации и подкрепа за наемането на работа, и по-решителни действия за борба с дискриминационните практики, са от ключово значение за насърчаването на равните възможности на пазара на труда.
- (12) Приетият през 2016 г. Закон за труда, с който се модернизира социалният диалог и се подсиgurват методите за професионално развитие, има за цел да подобри способността на дружествата да се адаптират към икономическите цикли и да намали дела на работещите на временни договори. Въпреки че повече хора биват наемани на работа на безсрочни договори, сегментирането на пазара на труда продължава да бъде предизвикателство и преходът към повече безсрочни форми на заетост следва да бъде насърчаван. В този контекст е важно да се финализира прилагането на текущата амбициозна програма за реформа, която включва приетата неотдавна реформа на трудовото право, планираната реформа на системата за обезщетения при безработица и реформата на системата за професионално образование и обучение, включително чиракуването.
- (13) Постепенното прилагане на мерки за намаляване на данъчната тежест върху труда подобри разходната конкурентоспособност на Франция от 2013 г. насам, но натрупаните загуби от минали години все още не са възстановени. При средна работна заплата през 2016 г. Франция все още има едни от най-високите ставки на социалноосигурителните вноски на работодателите в Съюза като дял от общите разходи за труд. Съществуващите мерки на политиката за намаляване на разходите за труд се очаква да бъдат допълнително укрепени и засилени от 2019 г., обявеното преобразуване на данъчния кредит за повишаване на конкурентоспособността и заетостта (CICE) в едно общо намаляване на социалноосигурителните вноски за работодателите и въвеждането на допълнителни отстъпки за по-ниските заплати за насърчаване на заетостта на нискоквалифицираните работници.
- (14) От 2013 г. насам минималната работна заплата във Франция следва своите правила за индексирание без каквито и да било скокове *ad hoc*. В резултат на това тя нарасна с по-бавни темпове от референтните заплати (1,23 % през 2017 г. в сравнение с 1,31 % за средната заплата), в контекста на ниска инфлация и слабо увеличение на заплатите. Въпреки че минималната работна заплата е висока в международен мащаб в сравнение със средната работна заплата, разходите за труд при минималната работна заплата са били намалени значително чрез намаления на социалноосигурителните вноски. Тези намаления ще се засилят и ще станат постоянни, считано от 2019 г. Въпреки че индексирането на минималната работна заплата е важно, за да се съхрани покупателната способност на работниците, настоящият механизъм (единствен в Съюза) би могъл да ограничи корекциите на заплатите към променящите се условия, което води до потенциални отрицателни последици за конкурентоспособността. Група от независими експерти ежегодно оценява минималната работна заплата и представя необвързващи становища относно нейното развитие. През 2017 г. групата препоръчва преразглеждане на разпоредбата за индексирание, например като я ограничава единствено до индексация, свързана с инфлацията.

- (15) Настоящата система за първоначално професионално образование и обучение не подкрепя в достатъчна степен интеграцията на пазара на труда в частност, тъй като значителна част от учащите се следва направления с ограничени перспективи за заетост. Освен това френските учащи се в областта на професионалното образование и обучение постигат учебни резултати, които са много по-ниски от средното за Съюза, докато тези в общото образование се справят много по-добре. В този контекст за подпомагането на младежката заетост и насърчаване на равните възможности е от съществено значение да се предприемат мерки за насърчаване на чиракуването, което се свързва с по-добри перспективи за заетост, заедно с мерки за подобряване на резултатите в училище. В същото време, също са важни подобряването на достъпа до постоянно обучение за нискоквалифицирани работници и търсещи работа лица и насърчаване постигането на по-висока квалификация, наред с подходящи насоки за обучение. Поради тези предизвикателства, и по-специално поради необходимостта да се подобри управлението на системата, да се осигури приложимост на пазара на труда, качество и достъп до обучение и сигурни преходи на пазара на труда, правителството представи на 27 април 2018 г. проект на закон за реформиране на системата за чиракуване и за продължаване професионално образование и обучение. Освен това, националната програма за реформи през 2018 г. потвърждава намерението за осъществяване на инвестиционния план за 14 милиарда евро за умения и дава възможност за допълнителна реформа на училищното първоначално професионално образование.
- (16) Като цяло системата за социална закрила дава добри резултати. Неравенството в доходите след трансфери са под средните за Съюза и, въпреки неотдавнашното увеличение, броят на хората, изложени на риск от бедност и социално изключване, остава сравнително нисък. Въпреки това някои групи, по-специално семействата с един родител, хората, които не са родени в Съюза, и хората, живеещи в градски райони в неблагоприятно положение, са изложени на по-висок риск от бедност. Достъпът до подходящо жилище настаняване за хората, живеещи в условия на бедност, продължава да буди безпокойство. Въпреки неотдавнашните подобрения, в някои области все още има недостиг на социални жилища.
- (17) Въпреки текущите реформи за намаляване на данъчната тежест за дружествата и в подкрепа на продуктивните инвестиции, френската данъчна система продължава да се характеризира с висока степен на сложност, с данъчни разходи, неефективни данъци и данъци върху производството, които са пречки пред доброто функциониране на бизнес средата. Големият брой данъчни разходи (данъчен кредит, освобождавания, данъчни облекчения) създава допълнителна тежест за предприятията, и по-специално МСП, под формата на увеличени разходи за приважване в съответствие и несигурност. Това също така създава допълнителни разходи за контрол за данъчната администрация. Данъчните разходи ще се увеличат още повече на брой и стойност по силата на закона за бюджета за 2018 г. и са на път да достигнат 99,8 милиарда евро през 2018 г. (4,2 % от БВП) през 2018 г., в сравнение с 93 милиарда евро през 2017 г. Освен това са били идентифицирани около 192 данъка, носещи малки приходи (по-малко от 150 милиона евро на година), но само много ограничен брой са били премахнати от 2014 г. насам ⁽¹⁾. И накрая, данъците върху производството във Франция са много високи в Съюза ⁽²⁾ (3,1 % от БВП през 2016 г.), те се състоят главно от данъците върху капитала и труда, които дружествата дължат в резултат на участието си в производствена дейност, независимо от техните икономически показатели.
- (18) Пазарните услуги представляват над 50 % от добавената стойност, 40 % от заетостта и 20 % от добавената стойност в промишлеността за производство за износ през 2016 г. Въпреки това, докато конкуренцията на пазара на услуги се отразява на цялата икономика, тя все още е възпрепятствана от нормативните изисквания и административната тежест, които също така възпрепятстват способността на дружествата да се разрастват. Ако са достатъчно амбициозни и изцяло изпълнени, реформите в областта на услугите биха могли да окажат значително положително икономическо въздействие. Като се дава приоритет на усилията за реформа, е важно да се вземе предвид икономическото значение и резултатите на подсекторите на услугите. Подход, основан на показатели, използван за определяне на приоритетните реформи в сектора на услугите, посочва редица бизнес услуги (архитектурни и инженерни дейности, правни и счетоводни дейности, административни и спомагателни услуги), търговията на дребно, хотелиерството и ресторантьорството, здравеопазването. В специфичната област на професионалните услуги законът за растеж, активност и равни икономически възможности („Законът Макрон“) от 6 август 2015 г. намали ограниченията в ограничен брой професии, най-вече юридически професии. Продължава да има място за допълнителни реформи в областта на професионалните услуги. По-нататъшните реформи биха могли да бъдат насочени към определени ограничения за влизане и ограничения за упражняване на дейност (например запазени дейности, ограничения на правото на глас, ограничения на дяловото участие, мултидисциплинарни ограничения и ограничения под формата на *numerus clausus*), които се считат за прекомерни. Реформите за преодоляване на основните пречки пред растежа на дружествата биха могли да включват премахване на праговите ефекти, свързани с критериите, основани на тяхната големина, в нормативните актове, и намаляване на административната тежест за предприятията. На последно място, подобряването на покритието на Франция с високоскоростен широколентов достъп ще предостави на страната по-големи възможности за възползване от цифровата икономика.
- (19) Според сравнителния доклад за европейските иновации резултатите в областта на иновациите на Франция остават под нивото на постиженията на лидерите в областта на иновациите в Съюза, въпреки относително високото равнище на публична подкрепа. По-специално, подобряването на ефективността на схемите за публично

⁽¹⁾ Inspection Générale des Finances (Генерален финансов инспекторат, 2014 г.), *Les taxes à faible rendement*.

⁽²⁾ Данъците върху производството трябва да се разбират като „други данъци върху производството“ според Евростат (категория D29).

подпомагане, включително данъчни кредит за научноизследователска и развойна дейност (*Crédit d'Impôt Recherche*), ще стимулира по-добри резултати от иновациите. В това отношение резултатите от текущите оценки трябва да спомогнат за въвеждането на подобрения в модела на публичната подкрепа за иновациите. Трансферите на знания между публичните научноизследователски организации и предприятията продължава да бъде предизвикателство и това ограничава търговската експлоатация на резултатите от научните изследвания. В сравнение с други държави от Съюза, резултатите на Франция са ниски в публично-частните съвместни публикации и публичната научноизследователска дейност, финансирана от предприятията. Съществува известен потенциал за укрепване на механизмите за трансфер между академичните среди и промишлеността чрез опростяване на партньорството в областта на научните изследвания и стимулиране на мобилността на изследователите.

- (20) В рамките на европейския семестър от 2018 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Франция и го публикува в доклада за страната за 2018 г. Тя извърши и оценка на програмата за стабилност за 2018 г., на националната програма за реформи за 2018 г. и на последващите действия във връзка с препоръките, отправени към Франция през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика във Франция, но и степента на тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на Съюза в бъдещите решения на държавите членки.
- (21) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност за 2018 г., като становището му ⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.
- (22) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и на тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи за 2018 г. и програмата за стабилност за 2018 г. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени по-специално в препоръки 1 — 3 по-долу.

ПРЕПОРЪЧВА на Франция да предприеме следните действия през 2018 и 2019 г.:

1. Да гарантира, че номиналният темп на растеж на нетните първични държавни разходи не надвишава 1,4 % през 2019 г., което съответства на годишна корекция на структурното салдо от 0,6 % от БВП. Да използва извънредните приходи, за да ускори намаляването на съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП. Да осъществи икономии на разходи през 2018 г. и напълно да уточни целите и новите мерки, необходими в контекста на *Public Action 2022*, за да доведат те до конкретни мерки за икономии на разходи и повишаване на ефективността в бюджета за 2019 г. Постепенното да уеднакви правилата на различните пенсионни режими с цел увеличаване на тяхната справедливост и устойчивост.
2. Да продължи реформите на системата за професионално образование и обучение, да укрепи неговата адекватност по отношение на пазара на труда и да подобри достъпа до обучение, по-специално за нискоквалифицирани работници и търсещи работа лица. Да насърчи равните възможности и достъпа до пазара на труда, включително на хората с мигрантски произход и хората, живеещи в райони в неблагоприятно положение. Да гарантира, че промените в минималната работна заплата са съгласувани със създаването на работни места и конкурентоспособността.
3. Да опрости данъчната система, като ограничи използването на данъчните разходи, премахване на неефекивните данъци и намаляване на данъците върху производството, налагани на дружествата. Да намали регулаторната и административната тежест за повишаване на конкуренцията в сектора на услугите и да насърчи растежа на дружествата. Да увеличи усилията за подобряване на резултатите на системата за иновации, по-специално чрез подобряване на ефективността на публичните схеми за подкрепа и засилване на трансфера на знания между публичните научноизследователски институции и предприятията.

Съставено в Брюксел на 13 юли 2018 година.

За Съвета
Председател
H. LÖGER

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 13 юли 2018 година****относно националната програма за реформи на Хърватия за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Хърватия за 2018 г.**

(2018/C 320/10)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 22 ноември 2017 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2018 г. Тя взе предвид Европейския стълб на социалните права, обявен от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 22 март 2018 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011, на 22 ноември 2017 г. Комисията също прие Доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Хърватия ще бъде една от държавите членки, за които ще бъде извършен задълбочен преглед.
- (2) Докладът за Хърватия за 2018 г. беше публикуван на 7 март 2018 г. В него бяха оценени напредъкът на Хърватия в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 11 юли 2017 г. ⁽³⁾, последващите действия във връзка със специфичните за страната препоръки, приети през предходните години, и напредъкът на Хърватия по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Той включва също така задълбочен преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, резултатите от който също бяха публикувани на 7 март 2018 г. Анализът на Комисията ѝ даде основание да заключи, че в Хърватия все още са налице прекомерни макроикономически дисбаланси, въпреки че те намаляват. Слабостите са свързани с все още високите равнища на публичния, частния и външния дълг, деноминирани основно в чуждестранна валута. Равнището на необслужваните кредити остава високо, особено за нефинансовите предприятия. Потенциалният растеж на Хърватия продължава да е недостатъчен, за да даде възможност за трайна корекция, и като цяло е налице малък напредък в прилагането на мерките на политиката, за да се преодолеят хронично ниското използване на работната ръка и бавният растеж на производителността. Конкурентоспособността и инвестициите продължават да бъдат възпрепятствани от ограничителна бизнес среда и разпокъсаността на публичната администрация влияе върху ефективността на обществените услуги.
- (3) На 26 април 2018 г. Хърватия представи своята национална програма за реформи за 2018 г. и своята програма за конвергенция за 2018 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽³⁾ ОВ C 261, 9.8.2017 г., стр. 41.

- (4) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на ЕСИ фондовете с доброто икономическо управление.
- (5) Спрямо Хърватия понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и тя подлежи на правилото за дълга. Като се започне от излишък по консолидирания държавен бюджет от 0,8 % от БВП през 2017 г., програмата за конвергенция за 2018 г. планира номиналното салдо да намалее и достигне дефицит от 0,5 % от БВП през 2018 г. и след това постепенно да се подобри до излишък от 0,5 % от БВП през 2021 г. Планира се средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от 1,75 % от БВП — да остане изпълнена през целия период на програмата. Според програмата за конвергенция за 2018 г. съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да спадне от 78,0 % от БВП през 2017 г. на 75,1 % през 2018 г. и да продължи да спада до 65,9 % през 2021 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е реалистичен. Въпреки това планираните бюджетни цели изглеждат предпазливи. В прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. се предвижда салдо на консолидирания държавен бюджет от 0,7 % и 0,8 % от БВП съответно през 2018 г. и 2019 г.
- (6) На 11 юли 2017 г. Съветът препоръча на Хърватия да поддържа своята средносрочна бюджетна цел през 2018 г. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. структурното салдо ще се задържи на – 0,3 % от БВП през 2018 г. и на – 0,6 % от БВП през 2019 г., което остава над средносрочната бюджетна цел. Според прогнозите през 2018 г. и 2019 г. Хърватия ще изпълни правилото за дълга. Като цяло Съветът е на мнение, че се предвижда Хърватия да спазва разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж през 2018 г. и 2019 г.
- (7) Планираното приемане на ключовото законодателство с цел подобряване на фискалната рамка на Хърватия много закъснява. Пропуски при изготвянето на числово изразените фискални правила ги правят неефективни за планирането на фискалната политика и ролята на Комисията по фискалната политика като независим орган е все още слаба. Все още високото равнище на публичен дълг на Хърватия и нейната експозиция на валутни рискове означават, че практиките за стабилно управление на дълга продължават да бъдат от съществено значение. През 2017 г. функцията по управление на дълга беше укрепена и беше изготвена стратегия за управление на дълга, която изисква редовно актуализиране. Въвеждането на вече приетия данък върху недвижимото имущество беше отложено, без да се посочва дали и кога ще бъде приложен. Поради това постоянните данъци върху недвижимото имущество в Хърватия представляват малък дял от нейните приходи. Постоянен данък върху недвижимото имущество би създал възможност събирането на приходите като цяло да благоприятства в по-голяма степен растежа, като в същото време се гарантира стабилен и предсказуем източник на приходи за местните органи на управление.
- (8) Хърватският пазар на труда продължи да се възстановява през 2017 г. Равнищата на заетост и активност все още остават значително под средното равнище за Съюза, което пречи на потенциалния растеж. Към днешна дата законоустановената възраст за пенсиониране е 62 години за жените и 65 години за мъжете. Сближаването на законоустановената възраст за пенсиониране за двата пола и нейното увеличаване протича бавно, като се предвижда пенсионната възраст за двата пола да достигне 67 години едва през 2038 г. В допълнение, повъзрастните работници могат да се възползват от много възможности за ранно пенсиониране и пенсионната система включва редица специални пенсионни схеми, предоставящи по-благоприятни условия за пенсиониране. Отговорностите за полагане на грижи на жените допринасят за ниското им участие на пазара на труда. Произтичашата от това ниска средна продължителност на професионалния живот води до ниска адекватност на настоящите и бъдещите пенсии и до риск от бедност сред хората в напреднала възраст. Обявените мерки за насърчаване на по-дълъг професионален живот все още не са изпълнени.
- (9) Въпреки че структурата на социален диалог в Хърватия е налице, понастоящем взаимодействието между органите и заинтересованите лица в процеса на подготвяне на политиката е ограничено и в повечето случаи се свежда до предоставянето на обратна информация в писмена форма за предлаганите от правителството мерки. Освен това, фрагментирането на профсъюзите ограничава техния общ капацитет за участие в социалния диалог.
- (10) Въпреки неотдаващите подобрения, делът на населението, изложено на риск от бедност или социално изключване, остава висок, с ясно изразени териториални различия между отделните области. Възрастните хора,

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

лицата с ниска квалификация и хората с увреждания са особено засегнати. Системата за социална закрила се характеризира със слабости по отношение на нейната ефективност и справедливост. Социалноосигурителните обезщетения имат ограничен капацитет за намаляване на бедността. Липсата на координация между институциите и по-ниският фискален капацитет на по-бедните органи на местно управление води до неравномерно предоставяне на социалноосигурителни обезщетения.

- (11) Резултатите на Хърватия са под средните за Съюза при инвестициите в образование, образованието и грижите в ранна детска възраст, основните умения, завършването на висше образование и приложимостта спрямо пазара на труда на професионалното образование и обучението в рамките на образованието. Хърватия започна изпълнението на редица реформи, очертани в стратегията за образование, наука и технологии. Вероятно реформата на учебните програми ще има положителен ефект върху качеството на образованието на Хърватия, ако се прилага в пълна степен и в съответствие с другите действия, посочени в стратегията. Приложимостта спрямо пазара на труда на професионалното образование и на програмите за обучение изглежда ограничена, както може да се предположи от факта, че повече от половината от регистрираните безработни са завършили професионално образование и обучение. За подобряване на идентифицирането на потребностите от умения е необходима по-добра координация между публичните органи и работодателите. Системата за образование за възрастни, която има за цел да подпомогне приобщаването на пазара на труда, се характеризира с голям брой доставчици, неравномерно разпределени в цялата страна, както и програми за обучение, които не са подложени на подходяща оценка. Нивото на участие в образованието за възрастни и образователните програми, предлагани като част от мерките за активна политика на пазара на труда, е изключително ниско.
- (12) Териториалната разпокъсаност на публичната администрация на Хърватия и широкото разпределение на компетентностите между различните нива на управление се отразяват отрицателно на ефикасността на предоставянето на обществени услуги и на публичните разходи. Множество малки местни органи нямат адекватен финансов и административен капацитет за предприемане на децентрализирани функции. Показателите за ефективността на публичната администрация сочат резултати под средното за Съюза равнище, което пречи на определянето и прилагането на публични политики, както и на по-ефективното използване на европейските структурни и инвестиционни фондове. Планираното намаляване на броя на местните клонове на централната администрация и рационализирането на системата на държавните агенции отново бяха отложени. Липсата на съгласуваност на рамките за определяне на заплатите в публичната администрация и обществените услуги пречи на равното третиране и на правителствения контрол над разходите за заплати в публичния сектор. Заплануваното законодателство за тяхното хармонизиране отново беше отложено до средата на 2018 г. Органите предприеха първите стъпки за интегриране на някои функции между болници, с цел да се подобрява ефективността на предоставянето на услуги и достъпът до здравни грижи. Въпреки това, неефективен модел на финансиране на здравната система води до натрупване на дългове, свързани по-специално с болничните грижи.
- (13) Все още е значително присъствието на държавните предприятия в икономиката. Мерките за подобряване на тяхното управление напредват бавно и тези предприятия продължават да функционират при ниски нива на производителност и рентабилност. Беше прието ново законодателство, уреждащо управлението и продажбата на държавни активи.
- (14) През ноември 2017 г. бе финализиран независим преглед на качеството на активите на Хърватската банка за възстановяване и развитие. Като се има предвид значението на банката за изпълнението на финансовите инструменти на Съюза и на Плана за инвестиции за Европа, както и нейната нарастваща ангажираност в прякото отпускане на заеми, констатациите на прегледа следва да се използват за укрепване на надзорната и регулаторната рамка и управлението на банката.
- (15) Административната тежест и парафискалните такси продължават да се отразяват отрицателно на бизнес средата. Намаляването на административната тежест напредва с постоянни, но бавни темпове. Намаленията на парафискалните такси са ограничени и прозрачността е малка, тъй като не са извършени нито редовното актуализиране на регистъра, нито оценките на въздействието на планираните съкращения.
- (16) Планът за действие за борба с корупцията за периода 2017—2018 г. трябва да бъде изцяло изпълнен, за да допринесе за постигането на целите на стратегията за борба с корупцията за периода 2015—2020 г. Няколко ключови елемента се нуждаят все още от подобрения, особено оповестяванията на активи и конфликти на интереси, повишаването на осведомеността относно каналите за подаване на сигнали и осъществяването на ефективен контрол на рисковете във връзка с обществените поръчки, които продължават да са уязвими по отношение на корупцията поради големия дял на вътрешното договаряне от страна на държавните предприятия.
- (17) Рестриктивните разпоредби по отношение на пазарите на стоки и услуги, особено големият брой крайно регулирани професии, представляват пречка за конкуренцията. Облекчаването на регулирането е бавно в условията на силна съпротива от страна на заинтересованите групи.
- (18) Дългите съдебни производства и значителното изоставане продължават да оказват отрицателно влияние върху качеството и ефективността на съдебната система и впоследствие на бизнес средата. Наблюдаваното намаление в забавянето се дължеше главно по-скоро на факта, че се образуват по-малко нови дела, отколкото на по-бързото разрешаване на споровете. Въпреки подобренията, комуникацията по електронен път при съдебни спорове и производства по несъстоятелност не се използва в достатъчна степен.

- (19) Налице са някои целенасочени усилия за реформа на националната система за наука и иновации благодарение на стратегията на Хърватия за интелигентна специализация. Отговорностите на политиката в подкрепа на науката и иновациите изглеждат некоординирани, което отслабва изпълнението на стратегията на политиката. По подобен начин големите университети разполагат със силно разпокъсани структури на управление и строги административни правила. Сътрудничеството между научноизследователските институции и стопанския сектор е слабо. Липсва системно наблюдение и оценка на въздействието на прилаганите понастоящем политики в областта на научните изследвания и иновациите, което е пречка за правилното определяне на приоритетите. Системата за висше образование би могла да се ползва от стимули за насърчване на качеството и адекватността спрямо пазара на труда.
- (20) В контекста на европейския семестър за 2018 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Хърватия и го публикува в доклада за страната за 2018 г. Тя извърши и оценка на програмата за конвергенция за 2018 г., на националната програма за реформи за 2018 г. и на последващите мерки, свързани с препоръките, отправени към Хърватия през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Хърватия, но и доколко те съответстват на правилата и насоките на Съюза, предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на Съюза към бъдещите решения на държавите членки.
- (21) Предвид тази оценка Съветът разгледа програмата за конвергенция за 2018 г. и становището му ⁽¹⁾ е, че се очаква Хърватия да спази Пакта за стабилност и растеж.
- (22) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и на тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи за 2018 г. и програмата за конвергенция за 2018 г. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 1—4 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Хърватия да предприеме следните действия през 2018 г. и 2019 г.:

1. Да укрепи фискалната рамка, включително чрез укрепване на мандата и независимостта на Комисията по фискалната политика. Да въведе постоянен данък върху недвижимото имущество.
2. Да предприеме мерки за възпиране на ранното пенсиониране, да ускори прехода към по-високата законоустановена пенсионна възраст и да приведе в съответствие разпоредбите за пенсионното осигуряване за определени категории работници с правилата на общата схема. Да изпълни реформата на системата за образование и обучение, за да се подобри нейното качество и приложимост спрямо пазара на труда както за младите хора, така и за възрастните. Да консолидира социалноосигурителните обезщетения и да подобри капацитета им за намаляване на бедността.
3. Да намали териториалната разпокъсаност на публичната администрация, да рационализира функционалното разпределение на компетентностите и да засили капацитета за разработване и прилагане на публични политики. В консултация със социалните партньори да въведе хармонизирани рамки за определяне на заплатите в цялата публична администрация и обществените услуги.
4. Да подобри корпоративното управление на държавните предприятия и да ускори продажбата на държавни предприятия и на непроизводствени активи. Да намали значително тежестта върху предприятията, произтичаща от парафискални такси и от тежки административни и законодателни изисквания. Да стимулира конкуренцията в сектора на услугите за предприятията и регулираните професии. Да намали продължителността на съдебните производства и да подобри комуникацията по електронен път в съдилищата.

Съставено в Брюксел на 13 юли 2018 година.

За Съвета
Председател
H. LÖGER

⁽¹⁾ Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 13 юли 2018 година

относно националната програма за реформи на Италия за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Италия за 2018 г.

(2018/C 320/11)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 22 ноември 2017 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2018 г. В него надлежно беше отчетен Европейският стълб на социалните права, обявен от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 22 март 2018 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011, на 22 ноември 2017 г. Комисията прие също и Доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Италия ще бъде една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 22 март 2018 г. На 14 май 2018 г. Съветът прие препоръката относно икономическата политика на еврозоната ⁽³⁾ (наричана отгук нататък „препоръка за еврозоната“).
- (2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимнообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Италия следва да гарантира пълното и своевременното изпълнение на препоръката за еврозоната в съответствие с препоръки 1—4 по-долу.
- (3) Докладът за Италия за 2018 г. беше публикуван на 7 март 2018 г. В него бе оценен напредъкът на Италия в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 11 юли 2017 г. ⁽⁴⁾, последващите действия във връзка със специфичните за държавата препоръки, отправени към Италия през предходните години,

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽³⁾ ОВ C 179, 25.5.2018 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ ОВ C 261, 9.8.2017 г., стр. 1.

както и напредъкът на страната по националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. В него бе включен и задълбоченият преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, чиито резултати също бяха публикувани на 7 март 2018 г. Анализът на Комисията ѝ дава основание да заключи, че в Италия са налице прекомерни макроикономически дисбаланси. По-специално, големият държавен дълг и продължителната слаба динамика на производителността крият рискове с трансгранично значение в условията на високо, но намаляващо, равнище на необслужваните кредити и висока, макар и намаляваща, безработица. Особено важно е да бъдат предприети действия за намаляване на риска от неблагоприятни последици за италианската икономика и икономическия и паричен съюз предвид мащаба и трансграничното значение на икономиката на тази държава.

- (4) На 16 май 2018 г. Италия представи своята национална програма за реформи за 2018 г. и своята програма за стабилност за 2018 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (5) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на ЕСИ фондовете с доброто икономическо управление.
- (6) За Италия понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и правилото за дълга. Програмата за стабилност за 2018 г., представена от правителството, чийто мандат приключва, се основава на сценарий за тенденциите, при който се допуска, че няма да има промени в законодателството. Според прогнозата на италианските органи се очаква номиналният дефицит да се подобри от 2,3 % от БВП през 2017 г. до 1,6 % през 2018 г., 0,8 % през 2019 г. и като цяло балансирана бюджетна позиция до 2020 г. Средносрочната бюджетна цел, определена като балансирано в структурно отношение състояние на бюджета, се очаква да бъде постигната до 2020 г., както и през 2021 г., докато преизчисленото ⁽²⁾ структурно салдо показва малък структурен дефицит (0,2 % от БВП) и през двете години. След като съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП леко намалее през 2017 г. (до 131,8 % от БВП спрямо 132,0 % през 2016 г.), в програмата за стабилност за 2018 г. се очаква то да намалее с един процентен пункт до 130,8 % през 2018 г., достигайки 122,0 % през 2021 г., благодарение и на прогнозираните приватизационни приходи от 0,3 % годишно за периода 2018—2020 г. Въпреки това през последните години поставените приватизационни цели не бяха постигнати. При допускане за липса на промяна в политиката, прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. предвижда по-нисък растеж на реалния БВП и по-висок дефицит за 2019 г. в сравнение с програмата за стабилност за 2018 г. В действителност, в прогнозата на Комисията не е включено увеличението на ДДС (0,7 % от БВП), прието като „предпазна клауза“ с цел постигане на бюджетните цели през 2019 г.
- (7) На 23 май 2018 г. Комисията публикува доклад, изготвен в съответствие с член 126, параграф 3 от ДФЕС, поради неспазването на пръв поглед на правилото за дълга от Италия през 2016 г. и 2017 г. След преценка на всички фактори от значение, в доклада се заключава, че критерият за дълга, определен в Договора и в Регламент (ЕО) № 1467/1997 на Съвета ⁽³⁾, понастоящем следва да се счита за спазен и следователно откриването на процедура при прекомерен дефицит не е оправдано, особено като се има предвид, че Италия е осигурила последващо спазване на предпазните мерки през 2017 г. Комисията ще извърши нова оценка на съответствието въз основа на последващи данни за 2018 г., които трябва да бъдат съобщени през пролетта на 2019 г.
- (8) В програмата за стабилност за 2018 г. се посочва, че въздействието на извънредния приток на бежанци и защитата срещу сеизмични рискове върху бюджета е значително и се предоставят достатъчно доказателства за обхвата и естеството на тези допълнителни бюджетни разходи. Според Комисията допустимите допълнителни разходи през 2017 г. възлизат на 0,16 % от БВП по отношение на извънредния приток на бежанци и на 0,19 % от БВП по отношение на защитата срещу сеизмични рискове. Разпоредбите, съдържащи се в член 5, параграф 1 и член 6, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1466/97, позволяват обслужването на тези допълнителни разходи, доколкото притокът на бежанци и сеизмичните рискове са необичайни събития, тяхното въздействие върху публичните финанси на Италия е значително и устойчивостта няма да бъде засегната, като се даде възможност за временно отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел. Ето защо размерът на изискваната корекция за постигане на средносрочната бюджетна цел за 2017 г. бе намален, за да се вземат под внимание тези допълнителни разходи.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

⁽²⁾ Салдо, коригирано спрямо фазата на икономическия цикъл и без отчитане на еднократните и временните мерки, преизчислено от службите на Комисията с помощта на общоприетата методология.

⁽³⁾ Регламент (ЕО) № 1467/97 Регламент (ЕО) № 1467/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за определяне и изсяняване на прилагането на процедурата при прекомерен дефицит (ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 6).

- (9) На 11 юли 2017 г. Съветът препоръча Италия да осигури номинално намаление на нетните първични държавни разходи ⁽¹⁾ от поне 0,2 % през 2018 г., което съответства на годишна корекция на структурното салдо от 0,6 % от БВП. В същото време се посочва, че в оценката на проекта на бюджетен план за 2018 г. и последващата оценка на бюджетните резултати за 2018 г. ще трябва надлежно да бъде взета предвид целта за постигане на фискална позиция, която допринася както за укрепването на пропължавашото възстановяване, така и за осигуряването на устойчивост на публичните финанси. Съгласно оценката на степента на възстановяването в Италия, извършена от Комисията при надлежното отчитане на предизвикателства по отношение на устойчивостта в контекста на нейното становище относно проекта на бюджетен план на Италия за 2018 г., изискването за фискална структурна корекция през 2018 г. е в размер на най-малко 0,3 % от БВП, без допълнителен марж на отклонение за една година. Това съответства на номинален темп на растеж на нетните първични държавни разходи от най-много 0,5 %. Ако това бъде взето предвид при цялостната оценка, съгласно прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. има риск от значително отклонение от препоръчания курс на корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел през 2018 г.
- (10) Предвид съотношението на консолидирания държавен дълг на Италия от над 60 % от БВП и предвижданата разлика между фактическия и потенциалния БВП от 0,5 %, през 2019 г. номиналният темп на растеж на нетните първични държавни разходи не трябва да надвишава 0,1 %, което съответства на структурна корекция от 0,6 % от БВП, произтичаща от матрицата на изискванията съгласно Пакта за стабилност и растеж. При липса на промяна в политиките съществува риск от значително отклонение от това изискване през 2019 г. и през 2018 г. и 2019 г., взети заедно. Италия на пръв поглед няма да спазва правилото за дълга през 2018 г. и 2019 г. Нещо повече, съотношението на публичния дълг на Италия от около 130 % от БВП означава, че за покриването на разходите по обслужването на дълга се заделят значителни средства за сметка на разходи, стимулиращи в по-голяма степен растежа, като образованието, иновациите и инфраструктурата. Като цяло Съветът е на мнение, че за да се спазят разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж, необходимите мерки следва да се вземат още през 2018 г. Би било разумно да се използват всякакви извънредни приходи за допълнителното намаляване на съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП.
- (11) Разходите за пенсии за възраст в Италия възлизат на около 15 % от БВП, което е сред най-високите равнища в Съюза. Имплицитните задължения, произтичащи от застаряването на населението, бяха ограничени от проведените в миналото пенсионни реформи, което доведе до подобряване на дългосрочната устойчивост на Италия, също и благодарение на постепенното приваждане на пенсионната възраст в съответствие с очакваната продължителност на живота. Въпреки това в бюджетите за 2017 г. и 2018 г. се съдържат разпоредби, които частично отменят тези реформи. В Италия дялът на населението на възраст над 65 години е по-голям в сравнение със средните стойности за Съюза. Този дял се очаква да нарасне допълнително с течение на времето, с което коефициентът на възрастова зависимост на Италия ще се влоши. Следователно разходите за пенсии се очаква да нараснат в средносрочен план. Освен това високият дял на публичните разходи за пенсии за старост ограничава размера на другите социални разходи, включително за борба с бедността, и на благоприятстващите растежа разходи, като например за образование, чийто дял в разходите намалява от началото на новото хилядолетие. Като се зачитат принципите на справедливост и пропорционалност, значителни икономии биха могли да се постигнат чрез намеса за намаляване на високите пенсионни права, които не съответстват на вноските.
- (12) Данъчната система на Италия налага тежко бреме върху капитала и труда, което оказва неблагоприятно въздействие върху икономическия растеж. Въпреки неотдавнашното разширяване на обхвата на целенасочените данъчни стимули, данъчната тежест върху производствените фактори все още е сред най-високите в Съюза, като по този начин се пречи на инвестициите и заетостта. Тя може да бъде намалена по неутрален за бюджета начин чрез преминаване към данъчни основи, които са по-малко неблагоприятни за растежа, като например недвижимото имущество и потреблението. Постоянният данък върху недвижимото имущество при първо жилище беше отменен през 2015 г., включително за домакинствата с високи доходи. В допълнение, кадастралните стойности на недвижимото имущество са като цяло остарели и все още не е проведена реформа за приваждането им в съответствие с текущите пазарни стойности. Броят и големината на данъчните разходи, по-специално при намалените ставки на данъка върху добавената стойност, са особено високи и тяхното рационализиране беше отново отложено, въпреки че то представлява изискване, което е залегнало в националното законодателство. Освен това е възможно тежестта за спазващите изискванията предприятия и домакинства да бъде намалена посредством намаляване на сложността на данъчния кодекс и подобряване на цялостното спазване на данъчното законодателство. Разширяването на обхвата на задължителното електронно фактуриране за всички сделки в частния сектор, считано от 2019 г., е положителна стъпка в тази посока. Законите прагове за плащанията в брой обаче бяха увеличени, което би могло да възпрепятства използването на електронни плащания, чийто задължителен характер може да подобри спазването на данъчното законодателство. Според Националния статистически институт на Италия сенчестата икономика възлиза на около 12,6 % от БВП през 2015 г., но не са планирани никакви стратегически действия за справяне с това предизвикателство. Около 15,9 % от общата заетост не се декларира напълно или изобщо, като в някои сектори този показател достига почти 50 %.

⁽¹⁾ Нетните първични държавни разходи се състоят от общите държавни разходи с изключение на разходите за лихви, разходите по програми на Съюза, които изцяло се покриват от приходи от фондове на Съюза, и недискреционните промени в разходите за обезщетения при безработица. Държавните разходи за бруто образуването на основен капитал се изглаждат за четиригодишен период. Дискреционните мерки по отношение на приходите или предвидено от закона увеличаване на приходите са взети под внимание. Еднократните мерки по отношение както на приходите, така и на разходите, се нетират.

- (13) Инвестициите спаднаха рязко по време на кризата и все още не са достигнали до равнищата от 2007 г. Въпреки че нарасна през 2017 г., равнището на инвестициите все още е ниско в сравнение с други държави от Съюза. Частните инвестиции са особено слаби и се възпрепятстват от структурни фактори. Те включват недостатъчно благоприятна бизнес среда, финансови ограничения, свързани с недостатъчно развитите капиталови пазари, влошаване на банковото кредитиране и липса на висококвалифициран персонал, което се дължи, наред с други причини, на „изтичането на мозъци“ и ограниченото учене през целия живот. Нематериалните активи като научноизследователската и развойната дейност, иновациите и обучението на работниците са от решаващо значение за производителността и икономическия растеж и могат да спомогнат да бъдат обяснени разликите в производителността между отделните държави. Въпреки това инвестициите в подобни активи продължават да бъдат под средното за Съюза. Това се дължи на големия брой микропредприятия, липсата на специализация в сектори с интензивно използване на знания в Италия, ограничената цифровизация и ограничените умения в областта на цифровите технологии. В същото време общите публични разходи за научноизследователска и развойна дейност бяха намалени. Финансирането за малките и средните предприятия продължава да бъде силно зависимо от банковия сектор, а кредитирането остава слабо въпреки разходите за финансиране на исторически ниски нива. Съществуват също така значителни регионални различия в инвестициите в научноизследователска и развойна дейност, в използването на неотдаващите стимули от страна на политиката за новаторски предприятия и в качеството на образованието. Въз основа на текущата оценка на резултатите на различните промишлени мерки, въведени по линия на инициативите „Финансиране за растеж“ („Finanza per la crescita“) и „Промисленост/Предприятия 4.0“ („Industria/Impresa 4.0“), би било подходящо да се създаде дългосрочна рамка на политиката за подпомагане на инвестициите, които могат да укрепят различните фактори в подкрепа на иновациите, като наличие на кредити, силна научноизследователска база, висока степен на образование и подходящи умения. Освен това изглежда целесъобразно да се обърне внимание на съществуващите разлики в регионалните промишлени и образователни системи.
- (14) Ефикасността на италианската съдебна система се подобри само незначително през последните години, а продължителността на производствата — особено на по-високи инстанции — продължава да буди загриженост. Например през 2016 г. времето, необходимо за решаване на спорове по граждански и търговски дела, все още беше на едно от най-високите равнища в Съюза на всички инстанции. Продължи да нараства изоставането в Касационния съд (*Corte suprema di Cassazione*), като то остава на едно от най-високите равнища в Съюза на глава от населението. Важно законодателство за оптимизиране на гражданскопроцесуалните норми и въвеждане на по-силна защита срещу неоснователни съдебни спорове се намира от две години в италианския парламент. Освен това, опростената процедура (*rito sommario*) — една от мерките, приети с цел ограничаване на съдебните спорове и укрепване на процесуалната дисциплина, не се превърна в процедурата по подразбиране в апелативните съдилища, а използването на филтър за недопустимост на жалбите продължава да бъде непоследователно и ограничено на втора инстанция, и следователно не доведе до очакваното намаляване на броя на новозаведените дела. Напротив, през 2016 г. броят на новозаведените граждански дела се увеличи както на първа, така и на втора инстанция, включително поради непрекъснатото увеличаване на случаите на обжалване. През 2016 г. делът на касационните жалби, обявени за недопустими, отново нарасна, с което се потвърждава настоящата възходяща тенденция. Върху способността на Касационния съд да разглежда входящия поток от дела отрицателно въздействие оказа и същественото увеличение на броя на ненаказателните новозаведени дела, основно данъчни дела (, което би могло да застраши неговата роля). Адекватното прилагане на процедурните правила, включително срещу злоупотребата с предявяването на съдебни искове, би могло също така да допринесе за доброто и ефикасно правораздаване.
- (15) Корупцията продължава да бъде основно предизвикателство за бизнес средата и обществените поръчки в Италия. Италия подобри рамката за борба с корупцията като преразгледа своята система от давностни срокове, разшири обхвата на защитата на лицата, подаващи сигнали за нередности, до работещите в частния сектор и осигури по-голямо съответствие на престъплението корупция сред частни страни с международните стандарти. Въпреки че приетата реформа на давностните срокове не спира давностни срокове след присъда на първа инстанция, както се препоръчва от Групата държави срещу корупцията към Съвета на Европа, тя може да намали възможностите за злоупотреба с наказателното съдопроизводство като тактика на адвокатите за забавяне на по-високи инстанции. По този начин тя може да доведе до смекчаване на изразената отдавна загриженост, че след присъдата на първоинстанционния съд случаите на корупция се преустановяват по давност. Борбата с корупцията може да бъде засилена чрез повишаване на ефективността на наказателното правосъдие. През 2014 г. Италия беше с най-големия брой новозаведени и висящи наказателни дела в Съюза на втора и трета инстанция, което се дължи и на един от най-високите дялове на касационни жалби. Това доведе до наказателни съдебни процеси с продължителност, която е сред най-големите в Съюза. Насърчаването на ускорени процедури и ограничаването на злоупотребите в съдебния процес могат да допринесат за по-голямата ефективност на наказателното правосъдие и борбата с корупцията. Освен това националният антикорупционен орган играе ключова роля при изпълнението на новата рамка за борба с корупцията.
- (16) Повишаването на качеството на италианската публична администрация ще има положително въздействие върху бизнес средата и инвестициите, както и върху способността на предприятията да се възползват от възможностите за иновации. Големите регионални различия в качеството на административното обслужване на предприятията предполагат, че предприемачите в определени области са изправени пред по-големи пречки при извършването на стопанска дейност. През 2015 г. беше приет всеобхватен закон за реформа на публичната администрация, който има потенциала да доведе до подобряване на ефективността и да благоприятства икономиката. До края на 2017 г. въвеждането на реформата беше приключено, като сега е необходимо нейното прилагане, особено в регионите с най-ниски показатели. По отношение на предприятията, които са публична собственост, реформата има за цел да се гарантира по-добро съответствие между правилата за предприятията, които са публична собственост, и тези за

предприятията, които са частна собственост. Обявените цели включват: рационализиране на предприятията, които са публична собственост, посредством сливания, консолидация на непечеливши предприятия и приватизация; повишаване на ефективността на останалите предприятия; и избягване в бъдеще на появата на предприятия, които са публична собственост, в области, които нямат съществено значение. Практическото прилагане на новата рамка е от ключово значение за постигането на тези цели. Освен това местните обществени услуги са защитени от конкуренция (на и за пазара), което влияе върху ефикасността и качеството на услугите и води до недоволство сред потребителите. Реформата на публичната администрация от 2015 г. предвиждаше също така нова рамка за реформа на управлението на местните обществени услуги. Въпреки това през ноември 2016 г. Конституционният съд обяви процедурата за приемането на някои законодателни актове за противоконституционна, включително за местните обществени услуги. Тъй като срокът на прилагане на закона изтече през ноември 2016 г., е необходимо изработването на нова законодателна инициатива.

- (17) Подобряването на бизнес средата ще подпомогне предприемачеството, а предоставянето на по-добри рамкови условия за конкуренция ще благоприятства по-ефикасното разпределение на ресурси и увеличаването на производителността. Годишният закон за конкуренцията за 2015 г. беше приет през август 2017 г. и трябва да се осигури правилното му прилагане. Въпреки това в някои сектори продължават да съществуват значителни бариери за конкуренцията, например при професионалните услуги, местния обществен транспорт, железопътния сектор и търговията на дребно. Увеличаването на конкурентните процедури за възлагане на обществени поръчки и концесии за достъп до обществени блага ще повлияе положително върху качеството на услугите. В областта на обществените поръчки ползите от неотдашната реформа ще зависят от навременното приключване на реформата, последователното прилагане на плановете за електронни обществени поръчки и агрегиране и действителното активиране на централния орган за агрегиране за координация на политиката (*Cabina di regia per gli appalti pubblici*).
- (18) Доверието на пазара в италианските банки нарасна вследствие на мерките, предприети през 2017 г. във връзка с няколко по-слаби банки. Благодарение на подобрените икономически условия и натиска от страна на надзорните органи бе постигнат напредък по отношение на намаляването на необслужваните заеми, но техният цялостен размер остава висок. Това ограничава рентабилността на банките и способността им за вътрешно генериране на капитал. Темпът на погасяване на необслужваните заеми, включително задълбочаването на вторичния пазар на необслужвани кредити, трябва да се запази с цел допълнително укрепване на финансовата стабилност и увеличаване на кредитирането за реалната икономика. Трябва да бъдат подкрепени също и по-нататъшното реструктуриране и консолидиране на счетоводния баланс, включително за малките и второстепенните банки. Това включва разрешаване на проблема със структурно ниската рентабилност на банките чрез всеобхватно намаляване на разходите и оптимизиране на бизнес модела.
- (19) Макар отделните реформи в областта на корпоративното управление да са в ход, пълното изпълнение на реформите в сектора на големите кооперативни и малките взаимоспомагателни банки ще бъде в основата за цялостното оздравяване на банковия сектор. Рамките за несъстоятелността и принудителното изпълнение все още не подкрепят в достатъчна степен бързото разрешаване и реструктуриране на необслужваните кредити. Бързото приемане и прилагане на необходимите законодателни мерки за реформа в областта на несъстоятелността ще спомогнат за преодоляване на структурните слабости. Мерките, приети през 2016 г. с цел ускоряване на изпълнението по обезпечения от банките, все още не са използвани. Рамката за извънсъдебно изпълнение върху обезпечения все още не е напълно приложима за домакинствата, а едва отскоро се прилага за предприятията.
- (20) Въпреки напредъка, постигнат благодарение на редица мерки в областта на политиката, приети през последните години, достъпът до финансиране продължава да бъде важна пречка пред инвестициите и финансирането да се осъществява предимно от банките, а капиталовият пазар е слабо развит в сравнение с други държави от Съюза. Дяловото финансиране сред малките и средните предприятия е особено ниско в сравнение със средното за Съюза равнище. Важна реформа беше въвеждането на „отчисления за корпоративния дялов капитал“, но впоследствие референтните стойности бяха намалени, което ограничи благоприятното им въздействие. Насърчаването на достъпа до пазарно финансиране за предприятията ще бъде съществен фактор за разнообразяване на източниците на финансиране на предприятията за подпомагане на инвестициите и растежа.
- (21) Институциите на пазара на труда претърпяха значителни промени през последните години. Условията на пазара на труда продължават да се подобряват, като броят на заетите се е увеличил с 1,2 % през 2017 г. до над 23 милиона души, достигайки нивата отпреди кризата. Равнището на заетост (сред населението на възраст между 20 и 64 години) през миналата година нарасна до над 62 %, макар това до голяма степен да се дължи на временни работни места. Това равнище, обаче, все още е доста под средното за Съюза. Равнището на безработицата намаля до 11,2 % през 2017 г., но общият брой работни часове все още е значително по-малък, отколкото преди рецесията. Въпреки подобренията равнищата на дългосрочната и младежката безработица остават високи, което поражда рискове за социалното сближаване и растежа. Делът на младите хора, незаети с работа, учене или обучение, през 2017 г. възлиза на 20,1 %, като е сред най-високите в Съюза, а регионалните различия в тази област са големи и трайни.

- (22) Договарянето на ниво предприятие или на териториално равнище остава ограничено, което се дължи също така на широкото разпространение на малки предприятия в Италия. Това може да попречи на бързото адаптиране на заплатите към местните икономически условия. В края на февруари 2018 г. Confindustria и трите основни италиански синдикални организации (Cgil, Cisl и Uil) сключиха рамково споразумение, в което — благодарение на увеличението на правната сигурност в резултат на определянето на по-ясни правила за представителство на социалните партньори в преговорите — засилиха ролята на второто ниво на договаряне. Данъчните облекчения за увеличения на заплатите въз основа на производителността, определени със споразумения на второ ниво, бяха засилени през 2017 г., но е трудно да се оцени тяхната ефективност. Макар общият брой на колективните трудови договори да нараства, само малка част от тях е подписана от основните синдикални и работодателски организации.
- (23) Реформата на активните политики на пазара на труда, очертана в Закона за работните места, отбеляза слаб напредък през 2017 г. Обучението и преквалифицирането са особено важни с оглед на повишената гъвкавост на пазара на труда в Италия и нарастващия дял на срочните договори. Все още не са въведени общозадължителни стандарти за предоставянето на услуги, а в службите по заетостта липсват персонал и подходящ мониторинг, въпреки че в новия закон за бюджета за 2018 г. на регионите се предоставят допълнителни финансови и човешки ресурси за публичните служби по заетостта. Увеличаването на броя на персонала и гарантирането на достатъчната му квалификация — особено за предоставянето на услуги по заетостта и социалната сигурност, също е от решаващо значение за правилното прилагане на схемата за борба с бедността, въведена през 2018 г., и за гаранцията за младежта, която има за цел на нуждаещите се млади хора да се предоставя своевременно подходяща работа или обучение.
- (24) Макар да нараства, делът на жените, участващи на пазара на труда, продължава да бъде сред най-ниските в Съюза. Ефектът на неотдавнашните мерки, съсредоточени върху парични помощи за раждането на дете, които не са обвързани с имущественото състояние, не е оценен от италианските органи. Фактите предполагат, че тези парични трансфери може да не са ефективна мярка за увеличаване на участието на жените на пазара на труда. Освен това не е вероятно те да доведат до нарастване на раждаемостта, която продължава да бъде на много ниски равнища през последните 20 години. Липсва всеобхватна стратегия за по-добро съчетаване на семейния и професионалния живот. Тези недостатъци са отразени в липсата на балансиран по отношение на пола модел на родителски отпуск и гъвкаво работно време, както и в недостатъчния достъп до подходящи, финансово достъпни и качествени грижи за деца и за други лица на издръжка.
- (25) Въвеждането на мерки за привличане на човешки капитал и повишаване на уменията ще спомогне за подобряване на пригодността за заетост и за посрещане на бъдещите нужди на пазара на труда. Цялостното качество на училищното образование в Италия се подобрява, но продължават да се наблюдават големи регионални различия. Делът на учениците, които напускат училище без диплома, остава над средното равнище за Съюза, особено сред родените в чужбина ученици (30,1 % в сравнение със средно 19,4 % за Съюза). Изпълнението на училищната реформа като цяло протича в съответствие с предвиденото, а професионалното образование и обучение се подобряват. Висшето образование, което страда от сериозен недостиг на финансиране — с публични разходи от по-малко от 0,4 % от БВП — се характеризира с високо равнище на преждевременно прекъсване и продължителни периоди на обучение. Вследствие на това делът на завършилите висше образование е един от най-ниските в Съюза (26,9 % от населението на възраст от 30 до 34 години). Процентът на участие в програмите за обучение за възрастни нараства, но все още остава сред най-ниските в Съюза, особено за нискоквалифицираните възрастни лица. Трябва да се стимулират повишаването на квалификацията и преквалифицирането, а работодателите трябва да бъдат насърчавани да предоставят повече възможности за обучение на работната сила. Изпълнението на цялостната национална стратегия за уменията, стартирана през октомври 2017 г., ще бъде от решаващо значение.
- (26) За разлика от цялостната тенденция за Съюза, процентът на хората, изложени на риск от бедност или социално изключване, продължи да нараства и през 2016 г. достигна 30 % — много над средната стойност за Съюза. Това засяга най-вече децата, работещите на временен договор лица и мигрантите. Наблюдава се голямо неравенство в доходите, което продължава да нараства. През 2016 г. доходите на най-богатите 20 % от домакинствата са 6,3 пъти по-високи от тези на най-бедните 20 %. Това съотношение е дори още по-голямо сред хората в трудоспособна възраст, тъй като не е включено преразпределящото въздействие на пенсиите. Въвеждането на нова постоянна схема за борба с бедността (*Reddito di Inclusione*) представлява важна стъпка напред в социалните политики. Проектирана като универсален трансфер за хора, които отговарят на определени условия за бедност, схемата се очаква да подобри сегашния слаб ефект на социалните обезщетения върху намаляването на бедността. Схемата се основава на солидни механизми за управление и ще бъде предмет на систематична оценка. Важна характеристика е също предвиденото значително укрепване на социалните служби в страната, които понастоящем страдат от недостиг на персонал. По-тясното сътрудничество между социалните служби и публичните служби по заетостта, както и предоставянето на достатъчно ресурси, ще бъдат от решаващо значение за безпроблемното изпълнение на реформата. Като първа стъпка към рационализиране на социалните разходи схемата включва предишната схема за помощ за безработица (ASDI). Системата на здравеопазването на Италия предоставя универсално покритие и здравето на населението като цяло е добро; въпреки това равнището на неудовлетворени по собствена преценка потребности от медицински грижи е високо и продължават да се наблюдават регионални разлики по отношение на организацията и качеството на предоставяне на грижи. Италия положи известни усилия, за да гарантира подходящ достъп до здравеопазване, включително чрез преразглеждане и разширяване на задължителния минимален пакет от услуги за полагане на грижи.

- (27) В рамките на европейския семестър за 2018 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Италия и го публикува в доклада за страната за 2018 г. Тя оцени също програмата за стабилност за 2018 г., националната програма за реформи за 2018 г., както и предприетите последващи действия във връзка с препоръките към Италия, отправени през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Италия, но и степента на тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на Съюза за бъдещите решения на държавите членки.
- (28) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност за 2018 г., като становището му ⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу,
- (29) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи за 2018 г. и програмата за стабилност за 2018 г. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 1—4 по-долу.

ПРЕПОРЪЧВА на Италия да предприеме следните действия през 2018 г. и 2019 г.:

1. Да гарантира, че номиналният темп на растеж на нетните първични държавни разходи не надвишава 0,1 % през 2019 г., което съответства на годишна корекция на структурното салдо от 0,6 % от БВП. Да използва извънредните приходи, за да ускори намаляването на съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП. Да премести тежестта на данъчното облагане от труда, включително чрез намаляване на данъчните разходи и реформиране на остарелите кадастрални оценки. Да положи по-големи усилия за справяне със сенчестата икономика, включително чрез укрепване на задължителното използване на електронни плащания чрез по-ниски законови прагове за плащанията в брой. Да намали дела на пенсиите за старост в публичните разходи, за да се освободят средства за други социални разходи.
2. Да намали продължителността на гражданските дела на всички инстанции чрез укрепване и рационализиране на процесуалните правила, включително на тези, които са в процес на разглеждане от законодателя. Да постигне по-ефективна превенция и борба с корупцията чрез намаляване на продължителността на наказателните производства и прилагане на новата рамка за борба с корупцията. Да гарантира прилагането на новата рамка за предприятията, които са публична собственост, и да подобри ефикасността и качеството на местните обществени услуги. Да разгледа ограниченията пред конкуренцията, включително в сферата на услугите, в това число чрез нов годишен закон за конкуренцията.
3. Да поддържа темпото на намаляване на високото равнище на необслужваните кредити и да подкрепя по-нататъшното реструктуриране и консолидиране на счетоводния баланс на банките, включително за малките и средните банки, и да изпълни своевременно реформата в областта на несъстоятелността. Да подобри достъпа до финансиране за предприятията, основан на пазара.
4. Да ускори прилагането на реформата на активните политики на пазара на труда, за да се гарантира равен достъп до ефективна помощ при търсене на работа и обучение. Да насърчи участието на жените на пазара на труда посредством всеобхватна стратегия, рационализиране на политиките за семейно подпомагане и разширяване на обхвата на детските заведения. Да насърчи научните изследвания, иновациите, цифровите умения и инфраструктура чрез по-добре насочени инвестиции и увеличаване на участието във висше образование с професионална насоченост.

Съставено в Брюксел на 13 юли 2018 година.

За Съвета
Председател
H. LÖGER

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 13 юли 2018 година****относно националната програма за реформи на Кипър за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Кипър за 2018 г.**

(2018/C 320/12)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 22 ноември 2017 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2018 г. за координация на икономическите политики. Съветът надлежно взе предвид Европейския стълб на социалните права, прокламиран от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 22 март 2018 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011, на 22 ноември 2017 г. Комисията прие и Доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Кипър ще бъде една от държавите членки, за които ще бъде извършен задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 22 март 2018 г. На 14 май 2018 г. Съветът прие Препоръката относно икономическата политика на еврозоната ⁽³⁾ („Препоръката за еврозоната“).
- (2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимна обвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Кипър следва да гарантира пълното и съвременно изпълнение на Препоръката за еврозоната в съответствие с препоръки 1, 3 и 5 по-долу.
- (3) Докладът за 2018 г. за Кипър беше публикуван на 7 март 2018 г. В него бяха оценени напредъкът на Кипър в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 11 юли 2017 г. ⁽⁴⁾, последващите действия във връзка със специфичните за страната препоръки, приети през предходните години, както и

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽³⁾ ОВ C 179, 25.5.2018 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ ОВ C 261, 9.8.2017 г., стр. 1.

напредъкът на Кипър по отношение на неговите национални цели по стратегията „Европа 2020“. В него беше включен и задълбоченият преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, чиито резултати също бяха публикувани на 7 март 2018 г. Анализът на Комисията ѝ е дал основание да заключи, че в Кипър са налице прекомерни макроикономически дисбаланси. По-специално, от основно значение е страната да се справи със значителните финансови дисбаланси под формата на частен, публичен и външен дълг, както и с високото равнище на необслужваните кредити.

- (4) Кипър представи националната си програма за реформи за 2018 г. на 19 април 2018 г., а програмата си за стабилност за 2018 г. — на 30 април 2018 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (5) Съответните специфични за страната препоръки бяха отразени при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) за периода 2014 — 2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.
- (6) За Кипър понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и правилото за дълга. В своята програма за стабилност за 2018 г. правителството планира бюджетен излишък в номинално изражение от 1,7 % от БВП през 2018 г. и малко под 2,0 % от БВП през периода на програмата. Средносрочната бюджетна цел, определена като балансирано в структурно отношение състояние на бюджета, се очаква да бъде постигната в периода 2018 – 2021 г. След като спадна до около 97,5 % от БВП през 2017 г., съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да се увеличи до 105,6 % през 2018 г. и неотклонно да намалява след това, като достигне до 88 % до 2021 г., съгласно програмата за стабилност за 2018 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е реалистичен. Съществуват рискове от влошаване на макроикономическите хипотези, представени в програмата за стабилност, главно поради високото равнище на необслужваните кредити във финансовия сектор.
- (7) На 11 юли 2017 г. Съветът препоръчва на Кипър да се придържа към средносрочната бюджетна цел през 2018 г. Това е съвместимо с максимален темп на номинален растеж на нетните първични държавни разходи ⁽²⁾ в размер на 1,9 % през 2018 г., което съответства на допустимо влошаване на структурното салдо с 0,4 % от БВП. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. структурното салдо се планира да отчете излишък от 0,8 % от БВП през 2018 г. и 0,5 % от БВП през 2019 г., което е над средносрочната бюджетна цел. Според прогнозите Кипър се очаква да спази преходното правило за дълга през 2018 г. и правилото за дълга през 2019 г. Като цяло Съветът е на мнение, че се предвижда Кипър да спази разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж през 2018 и 2019 година. Същевременно в краткосрочен и средносрочен план внимателно следва да се наблюдава развитието на разходите, особено с оглед на евентуалните бъдещи рискове за стабилността на приходите.
- (8) Въпреки неотдавнашните усилия в областта на услугите за електронно управление, качеството на регулаторната уредба и мобилността на персонала, неефективността в публичната администрация продължава да бъде предизвикателство и оказва въздействие върху стопанската среда. Всеящи остават възлови законодателни предложения, предназначени да решат проблема. Сред тях са проектозаконали за реформата на публичната администрация и на органите на местното самоуправление. Слабостите в уредбата за управление на държавните предприятия биха могли да улеснят натрупването на публични условни пасиви и да възпрепятстват инвестиционния капацитет в основни обществени услуги, като например телекомуникациите и енергетиката. Ограничаването на разходите за заплати в публичния сектор беше фактор от решаващо значение за фискалната консолидация в Кипър. При все това действащото колективно споразумение за ограничаване на растежа на заплатите в публичния сектор изтича през 2018 г. и все още липсва решение с по-постоянен характер.
- (9) През декември 2017 г. бяха приети национална стратегия за борба с корупцията и план за действие. На съществуващия антикорупционен орган продължават да му липсват ресурси, но правителството обмисля създаването на ново независимо ведомство. Различни законодателни инициативи, като законопроекти за защитата на лицата, подаващи сигнали, лобирането и декларациите за имущество, понастоящем са предмет на парламентарен контрол и, ако бъдат приети, също ще допринесат за укрепването на националната уредба за борба с корупцията.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

⁽²⁾ Нетните първични разходи на държавното управление се състоят от общите разходи на държавното управление с изключение на разходите за лихви, разходите по програми на Съюза, които изцяло се покриват от приходи от фондове на Съюза, и недискреционните промени в разходите за обезщетения при безработица. Държавните разходи за бруто образуване на основен капитал се изглаждат в рамките на четиригодишен период. Дискреционните мерки по отношение на приходите или предвидено от закона увеличаване на приходите са взети под внимание. Еднократните мерки по отношение както на приходите, така и на разходите, се нетират.

- (10) Както е посочено в Препоръката за еврозоната за 2018 г., борбата срещу стратегиите за агресивно данъчно планиране е от съществено значение, за да се възпрепятства нарушаването на конкуренцията между предприятията, за гарантирането на справедливо третиране на данъкоплатците и защита на публичните финанси. Разпространението между държавите членки на ефектите от стратегиите на данъкоплатците за агресивно планиране налага координирани действия на националните политики, които да допълват законодателството на Съюза. Високите равнища на плащания по дивиденди и лихви (спрямо БВП) показват, че данъчните правила на Кипър се използват от дружества, които практикуват агресивно данъчно планиране. Липсата на данъци, удържани при източника (т.е. от лица, пребиваващи в Съюза, към такива, които пребивават в трети държави), върху изходящите дивиденди, лихви и, в много случаи, авторски и лицензионни възнаграния, изплащани от предприятия, базирани в Кипър, на лица, пребиваващи в трети държави, може да доведе до пълно пропускане на данъчно облагане върху тези плащания, ако те не са обложени също в юрисдикцията на местоназначение. Липсата на такива данъци, заедно с правилата, уреждащи данъчната регистрация на дружествата като местно лице, все още могат да улесняват агресивното данъчно планиране. Въпреки че режимите за приспадане на фиктивните лихви спомагат за намаляване на склонността към задлъжняване, те могат също да бъдат използвани с цел избягване на данъци, ако липсват ефективни правила срещу злоупотреба. Комисията взема под внимание последните обявени или приети положителни стъпки (т.е. обявеното преразглеждане на правилата, уреждащи данъчната регистрация на дружествата като местно лице, планираните изменения на разпоредбите относно трансферното ценообразуване). Въз основа на неотдавнашните разговори, Комисията ще продължи конструктивния си диалог с цел борба срещу данъкоплатци агресивни стратегии за планиране.
- (11) Неефективността в съдебната система продължава да се отразява на изпълнението на договорите и на бързото разрешаване на граждански и търговски дела. Тромавите граждански производства и незадоволителното изпълнение на съдебните решения тежат върху стимулите на банките да използват законодателните уредби за несъстоятелността и принудителното изпълнение с цел да намалят своите обеми от необслужвани заеми. Започна провеждането на поредица от реформи за решаването на най-критичните проблеми в съдебната система, по-специално слабата цифровизация на съдилищата и липсата на обучение през цялата кариера на съдиите.
- (12) Използването на законодателните уредби за несъстоятелността и принудителното изпълнение остава ограничено, а това подкопава усилията за намаляване на необслужваните заеми. Бе създадена работна група от заинтересовани страни, която да направи преглед на изпълнението и действието на уредбите. Бяха взети някои административни мерки за намаляване на забавянето в издаването на актове за собственост. Остават обаче големи забавяния и все още липсва структурно решение за справяне с недостатъците на системата за сделки с недвижима собственост (т.е. издаването и прехвърлянето на актове за собственост).
- (13) Високото равнище на необслужвани кредити продължава да бъде основната слабост на банковия сектор и оказва влияние върху предлагането на кредити. Банките все още се сблъскват с пречки при принудителното изпълнение на своите вземания от кредитополучатели, неизпълняващи задълженията си, а слабата дисциплина на погасяване продължава да бъде проблем. През 2017 г. необслужваните заеми намаляха, макар и неравномерно в отделните банки, в резултат на реструктуриране на дългове чрез отписвания или замени на дълг срещу активи. Остават неясноти във връзка с устойчивостта на плановете на банките за тяхното намаляване, тъй като повторните неизпълнения по заеми и техните повторни реструктурирания остават големи, а пряката експозиция на банките към пазара на недвижими имоти се увеличава. Тези фактори говорят за необходимостта от бързо прилагане на всеобхватна стратегия за ускорено изчистване на счетоводните баланси на банките, като се вземат предвид социалните последици за уязвимите групи и внимателно се разработят стимули за затягане на дисциплината на погасяване. Като част от тази стратегия изглеждат необходими законодателни изменения, даващи възможност за ефективно изпълнение на вземанията и за улесняване на продажбата на заеми, включително за защитата на кредитополучателите и въвеждането на електронни търгове. Освен това управленският и административният капацитет на надзора на застрахователните и пенсионните фондове е все още слаб. Правителството възнамерява да представи законодателни предложения за решаването на този проблем през 2018 г.
- (14) Изпълнението на плана за действие за растеж доведе до известен напредък в областта на стратегическите инвестиции, предприемачеството и по-доброто регулиране. Въпреки това, някои важни реформи са в застой, по-специално по отношение на предоставянето на лицензи, разрешаващи инвестиционни проекти. Достъпът до финансиране се е подобрил, благодарение на някои подобрения в изискванията за обезпечение, но продължава да бъде основен проблем, особено за малките и средните предприятия. Мерките за финансово подпомагане се основават предимно на субсидии. Алтернативните източници на финансиране, като рисков капитал, дялово финансиране и колективно финансиране остават незначителни за кипърските предприятия. Приватизационните усилия, насочени към привличането на чуждестранни инвестиции, повишаващи производителността, в много случаи са в застой, и само при някои проекти за приватизация се постига постепенен напредък (напр. пристанището в Ларнака).
- (15) Заетостта нараства, а безработицата спада с бързи темпове, въпреки че остава висока сред младите хора и дълготрайно безработните. Продължиха усилията за подобряване на административния капацитет на публичните служби по заетостта. Продължават обаче да представляват предизвикателство предоставянето на услуги на работодателите, осигуряването на категоризация на клиента, персонализираните насоки и мерки за активизиране,

включително за получателите на гарантиран минимален доход. Делът на младите хора (на възраст 15 — 24 години) неучастващи в никаква форма на заетост, образование или обучение, все още е един от най-големите в Съюза. Мерките за информираност и своевременна индивидуализирана помощ за младите хора са ограничени, както се потвърждава от слабия им брой в съответните схеми за активизиране.

- (16) Напредна модернизацията на образователния сектор, но все още са налице значителни предизвикателства. Сред неотдашните положителни развития са цялостното преразглеждане на учебните програми и въвеждането на нова система за назначаване на учителите. Разходите на Кипър за образование са над средните за Съюза, което показва сериозен ангажимент за образование, обучение и учене през целия живот. Въпреки това образователните резултати остават незадоволителни, преждевременното напускане на училище, въпреки че е доста под средната стойност за Съюза, се е увеличило значително. Участието в професионалното образование и обучение е слабо, реформата на системата за оценка на преподавателите е все още предстои и голяма част от завършилите висше образование продължават да заемат професии, за които не е необходима непременно академична степен.
- (17) Кипър постигна значителен напредък в здравеопазването, като прие законодателство за учредяване на новата Национална здравна система. Новата система има за цел да подобри достъпа, да въведе всеобщо здравно осигуряване, да намали високото равнище на преките плащания от страна на пациентите и да повиши ефективността на предоставянето на грижи в публичния сектор. Преди системата да започне да функционира пълноценно през 2020 г., налице са големи предизвикателства, свързани с изпълнението и нуждите от инвестиции. Следва да продължат усилията за защита срещу евентуално надхвърляне на разходите, модернизиранието и повишаването на ефективността на доставчиците на здравно обслужване, включително първичните здравни грижи, въвеждане на електронно здравеопазване и създаване на национална организация по лекарствата. Равнището на дългосрочните грижи е ниско и продължава да бъде предизвикателство поради застаряването на населението.
- (18) В контекста на европейския семестър за 2018 г. Комисията изготви подробен анализ на икономическата политика на Кипър, който беше публикуван в доклада за страната за 2018 г. Тя оцени също така програмата за стабилност за 2018 г., националната програма за реформи за 2018 г. и предприетите последващи действия във връзка с препоръките към Кипър от предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Кипър, но и степента, в която те съответстват на правилата и насоките на Съюза, предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на Съюза за бъдещите решения на държавите членки.
- (19) Предвид тази оценка, Съветът разгледа програмата за стабилност за 2018 г. и е на мнение ⁽¹⁾, че се очаква Кипър да спазва разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж,
- (20) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и на тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи за 2018 г. и програмата за стабилност за 2018 г. Неговите препоръки, направени съгласно член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, са отразени в препоръки 1 — 5 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Кипър да предприеме следните действия през 2018 и 2019 година:

1. Да приеме ключови законодателни реформи за подобряване на ефикасността в публичния сектор, по-специално по отношение на функционирането на публичната администрация, управлението на държавните предприятия и местните органи за управление.
2. Да активизира усилията за подобряване на ефективността на съдебната система, като преразгледа гражданските процедури, засили специализацията на съдилищата и създаде напълно функционираща система за електронно правосъдие. Да предприеме мерки за пълното привеждане в действие на правните уредби за несъстоятелността и принудителното изпълнение, както и да осигури надеждни и бързи системи за издаване на актове за собственост и за прехвърляне на права върху недвижимо имущество.
3. Да ускори процеса на намаляване на необслужваните кредити, като изпълни всеобхватна стратегия, включваща законодателни изменения, даващи възможност за ефективни производства по събиране на вземания и улесняващи продажбата на заеми. Да интегрира и засили надзора на застрахователните дружества и пенсионните фондове.
4. Да отдаде приоритет на изпълнението на възловите елементи от плана за действие за растеж, по-специално бързото изпълнение на стратегическите инвестиции, и да предприеме допълнителни мерки за подобряване на достъпа до финансиране за малките и средните предприятия. Да подобри резултатите на държавните предприятия, включително като възобнови изпълнението на приватизационни проекти.

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

5. Да приключи реформите, предназначени да увеличат капацитета и ефективността на публичните служби по заетостта, и да увеличи подкрепата за информираност и активизиране в полза на младите хора, които не участват в никаква форма на заетост, образование или обучение. Да приключи реформата на системата за образование и обучение, включително оценката на учителите и действията за увеличаване на капацитета на професионалното образование и обучение. Да предприеме мерки, за да гарантира, че националната здравна система ще започне да функционира пълноценно през 2020 г., както е планирано.

Съставено в Брюксел на 13 юли 2018 година.

За Съвета
Председател
H. LÖGER

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 13 юли 2018 година****относно националната програма за реформи на Латвия за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Латвия за 2018 г.**

(2018/C 320/13)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 22 ноември 2017 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2018 г. Тя надлежно взе предвид Европейския стълб на социалните права, прокламиран от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 22 март 2018 г. На 22 ноември 2017 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, Комисията прие също Доклада за механизма за предупреждение, в който не посочи Латвия като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 22 март 2018 г. На 14 май 2018 г. Съветът прие препоръката относно икономическата политика на еврозоната ⁽³⁾ (наричана по-долу „препоръката за еврозоната“).
- (2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимна обвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Латвия следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката за еврозоната, както е отразено по-долу, по-специално в препоръки (1) и (2).
- (3) Докладът за Латвия за 2018 г. беше публикуван на 7 март 2018 г. В него беше оценен напредъкът на Латвия в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 11 юли 2017 г. ⁽⁴⁾, последващите действия във връзка със специфичните за страната препоръки, отправени към Латвия през предходните години, както и напредъкът на страната по националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“.
- (4) Латвия представи националната си програма за реформи за 2018 г. на 11 април 2018 г., а програмата си за стабилност за 2018 г. — на 16 април 2018 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

⁽³⁾ ОВ C 179, 25.5.2018 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ ОВ C 261, 9.8.2017 г., стр. 1.

- (5) Съответните специфични за страната препоръки бяха отразени при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове („ЕСИ фондове“) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на ЕСИ фондовете с доброто икономическо управление.
- (6) Спрямо Латвия понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за стабилност за 2018 г. правителството планира влошаване на номиналното салдо от дефицит в размер на 0,5 % от БВП през 2017 г. до дефицит от 0,9 % от БВП през 2018 г. и 2019 г., преди да се подобри до 0,4 % от БВП през 2020 г. и 2021 г. Това развитие се очаква да бъде в съответствие със средносрочната бюджетна цел за структурен дефицит от 1 % от БВП и с допустимите отклонения, основани на пенсионната реформа и клаузата за структурни реформи в сектора на здравеопазването. Преизчисленият ⁽²⁾ структурен бюджетен дефицит се очаква да нарасне от – 1,2 % от БВП през 2017 г. до – 1,7 % от БВП през 2018 г., след което през 2019 г. да намалее до – 1,5 % от БВП. Съгласно програмата за стабилност за 2018 г. съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да намалее от 40,1 % от БВП през 2017 г. до 36 % от БВП през 2021 г. Прогнозите за растеж на БВП в програмата за стабилност изглеждат особено оптимистични за 2018 г. и реалистични за 2019 г. в сравнение с прогнозата на Комисията. Има риск от влошаване на състоянието на бюджета, който е свързан с оптимистичната прогноза за средствата, генерирани от мерките за подобряване на спазването на данъчното законодателство.
- (7) На 11 юли 2017 г. Съветът препоръча на Латвия да постигне своята средносрочна бюджетна цел през 2018 г., като се вземат предвид допустимите отклонения, свързани с изпълнението на цялостната реформа на пенсионната система и структурните реформи, за които е позволено временно отклонение. Това е в съответствие с максимален номинален темп на растеж на нетните първични държавни разходи ⁽³⁾ в размер на 6,0 % през 2018 г., което съответства на допустимо влошаване на структурното салдо с 0,3 % от БВП. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. има риск от значително отклонение от средносрочната бюджетна цел през 2018 г. При все това, с оглед на по-добрите от очакваното резултати за 2017 г., този риск може да бъде по-малък през 2018 г. В същото време инструментът за проверка на достоверността въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. показва висока степен на несигурност по отношение на прогнозната разлика между фактическия и потенциалния БВП на Латвия въз основа на общата методология. Ако бъдат потвърдени, тези фактори ще бъдат разгледани в последващата оценка за 2018 г. през пролетта на 2019 г.
- (8) През 2019 г. се очаква Латвия да постигне своята средносрочна бюджетна цел, като се отчитат временните отклонения, предоставени за периода 2017—2019 г. и свързани с провеждането на структурната реформа в сектора на здравеопазването. Това е в съответствие с максимален номинален темп на растеж на нетните първични държавни разходи в размер на 4,3 % през 2019 г., което съответства на изискваното подобрене на структурното салдо с 0,4 % от БВП. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. съществува риск от значително отклонение от това изискване през 2019 г. и през 2018 г. и 2019 г., взети заедно. Като цяло Съветът е на мнение, че през 2018 г. и през следващите години трябва да бъдат предприети необходимите мерки за спазване на разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж.
- (9) В Латвия се наблюдава голямо неравенство в доходите. Съотношението на доходите на най-богатите 20 % от домакинствата спрямо тези на най-бедните 20 % е достигнало 6,3 през 2017 г., което е сред най-високите в Съюза, тъй като преразпределянето чрез данъчно-осигурителната система е по-ниско. Данъчната система на Латвия е преработена основно и е увеличена прогресивността на данъка върху доходите на физическите лица; все пак данъчната тежест за хората с ниски заплати остава относително висока, което се отразява зле на официалната заетост. Данъчната реформа е ограничена, що се отнася до пренасочването на данъчното облагане към източници, които са по-малко вредни за растежа, и до постигането на заявената цел на политиката — увеличаване на дела на данъчните приходи в БВП. Ниският дял на данъчните приходи в БВП ограничава ресурсите за устойчиво предоставяне на обществени услуги и социално приобщаване. Потенциалът за генериране на приходи от данъчното облагане на имуществото и капитала не се използва в достатъчна степен в сравнение с други държави от Съюза. Въпреки постигнатия известен напредък в борбата с данъчните измами, неспазването на данъчното законодателство продължава да бъде сериозно предизвикателство.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

⁽²⁾ Салдо, коригирано спрямо фазата на икономическия цикъл и без отчитане на еднократните и временните мерки, преизчислено от службите на Комисията с помощта на общоприетата методология.

⁽³⁾ Нетните първични държавни разходи включват общите държавни разходи без разходите за лихви, разходите по програми на Съюза, които изцяло се покриват от приходи от средства на Съюза, и недискреционните промени в разходите за обезщетения при безработица. Национално финансираното бруто образуване на основен капитал се изглажда в рамките на период от 4 години. Дискреционните мерки по отношение на приходите или предвидено от закона увеличаване на приходите са взети под внимание. Еднократните мерки по отношение както на приходите, така и на разходите, се нетират.

- (10) Слабостите в мрежата за социална закрила са отразени в големия дял на хората, изложени на риск от бедност или социално изключване, и са признак за предизвикателствата в областта на минималните доходи, пенсиите и приобщаването на хората с увреждания. Равнището на бедност сред хората с увреждания и възрастните хора през последните години се увеличава и е едно от най-високите в Съюза. Реформата на минималното равнище на доходите, обявена през 2014 г., не е изпълнена, което оказва неблагоприятно въздействие върху най-бедните домакинства. Адекватността на социалните помощи се е увеличила само незначително и остава на ниски равнища. Минималните пенсии за старост не са се увеличили от 2006 г. насам. Делът на хората, живеещи в изключително лоши жилищни условия, е сред най-високите в Съюза и социалните жилища са оскъдни.
- (11) Наблюдава се затягане на пазара на труда поради неблагоприятното демографско развитие и емиграцията. Ръстът на заетостта се ограничава от спад в предлагането на работна ръка, а възможностите за заетост се различават между отделните региони и нива на уменията. Реформата на учебните програми в областта на професионалното образование и обучение, насочена към съгласуване на образованието с изискванията по отношение на съвременните умения, бележи напредък. Необходими са обаче допълнителни усилия за пълното прилагане на реформата и за повишаване на участието както в началното, така и в продължаващото професионално образование и обучение. Прилагането на новия подход за учене в процеса на работа е започнало, като в него участват социалните партньори и предприятията. Въпреки това малък брой учащи са се записали в схемата. Участието на възрастните в процеса на учене се е увеличило съвсем слабо и участието на безработните лица в активни мерки на пазара на труда е по-ниско, отколкото в повечето други държави членки. Това предизвиква загриженост в контекста на високия процент на безработицата сред нискоквалифицираните лица. В по-широк контекст, укрепването на капацитета на социалните партньори е важно, за да се насърчи тяхната ангажираност.
- (12) Бяха проведени реформи в системата на здравеопазването. Увеличеното финансиране за здравеопазване се очаква да премахне някои ограничения на достъпа, свързани с годишните ограничения за ползването на услуги и дългите периоди на чакане. При все това публичното финансиране за здравеопазване остава далеч под средното за Съюза и все още предстои да бъдат изпълнени мерки за увеличаване на ефективността, включително ефективни мерки за превенция, оптимизиране на болничния сектор, укрепване на първичните медицински грижи и подобряване на управлението на качеството. Резултатите в сферата на здравеопазването са сравнително слаби и съвременният достъп до финансово достъпно здравеопазване за всички продължава да буди безпокойство. Високото равнище на преките плащания от страна на пациентите и разделението на здравните услуги в две кошници („пълно осигуряване“ и „минимално осигуряване“) поражда риск от намаляване на достъпа за някои групи и от неблагоприятни последици за здравето.
- (13) Слабостите в качеството на регулаторната уредба и ниската ефикасност и ефективност на публичната администрация оказват отрицателно въздействие върху стопанската среда. През 2017 г. правителството прие амбициозен план за реформи за по-малоброен и по-професионален публичен сектор с цел повишаване на ефективността чрез намаляване на персонала и централизиране на спомагателните функции, и едновременно с това насърчаване на плащанията, основани на резултатите, и повишаване на прозрачността. Този план обаче е ограничен до централната администрация въпреки факта, че значително повишаване на ефективността може да бъде постигнато също и на общинско равнище. Държавните предприятия, които представляват значителен дял от икономиката, са координирани на правителствено равнище. Въпреки че дружествата, притежавани от централното правителство, подлежат на централизирана рамка за корпоративно управление, пристанищата и предприятията, които са собственост на общини, продължават да не попадат в този механизъм.
- (14) Корупцията продължава да възпрепятства стопанската среда в Латвия, а предотвратяването на конфликтите на интереси остава негъвкаво и формалистично. Закъснението в изготвянето на законодателство за защита на лицата, сигнализиращи за нередности, е в ущърб на отчетността и ефективността на публичната администрация. Законодателството във връзка с производството по несъстоятелност беше съществено подобро през последните години, с което бяха ограничени възможностите за злоупотреби. Въпреки това Съветът за съдебната система насърчаваше разследването на обвинения за злоупотреби в системата на несъстоятелността, извършени в миналото, чрез възобновяването на някои дела. Той препоръчва да се подобри оценяването на квалификацията на съдиите и да бъдат преразгледани съществуващите дисциплинарни мерки.
- (15) Латвийските банки, обслужващи клиенти нерезиденти, са изложени на голям риск от изпиране на пари. Това създава предизвикателства за интегритета и може да навреди репутацията на финансовата система на Латвия, а също и да даде отрицателно отражение върху ръста на инвестициите и икономиката. Рамката за борба с изпирането на пари наскоро беше засилена; ще са необходими продължителни усилия за постигането на трайно подобрене. Латвия наскоро прие закон, чиято цел е значително да се ограничи експозицията на латвийския финансов сектор по отношение на рисковете от изпиране на пари. Ключови елементи са подобряването на обмена на информация между финансовите институции и агенциите за правоприлагане, както и ограничаването на сделките с фиктивни предприятия. Последиците от законодателството и неговата ефективност ще трябва да бъдат наблюдавани.
- (16) В контекста на европейския семестър за 2018 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Латвия, който беше публикуван в доклада за страната за 2018 г. Тя извърши също така оценка на програмата за стабилност за 2018 г., на националната програма за реформи за 2018 г. и на последващите действия във връзка с препоръките, отправени към Латвия през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение

за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Латвия, но и доколкото те съответстват на правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на Съюза към бъдещите решения на държавите членки.

- (17) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност за 2018 г., като становището му ⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.

ПРЕПОРЪЧВА на Латвия да предприеме следните действия в периода 2018—2019 г.:

1. Да постигне средносрочната бюджетна цел през 2019 г., като се вземат предвид отклоненията, свързани с изпълнението на структурните реформи, за което се позволява временно отклонение. Да намали данъчното облагане за лицата с ниски доходи, като прехвърли тежестта към други източници, по-специално капитала и недвижимото имущество, и като подобри спазването на данъчното законодателство.
2. Да подобри адекватността на обезщетенията за гарантиране на минимален доход, минималните пенсии за старост и подпомагането на доходите на хората с увреждания. Да увеличи адекватността на професионалното образование и обучение на пазара на труда и да насърчи повишаването на квалификацията на работниците и търсещите работа. Да подобри достъпността, качеството и разходната ефективност на системата за здравеопазване.
3. Да засили ефикасността на публичния сектор, по-специално по отношение на местните органи и държавните предприятия. Да засили отчетността на публичната администрация чрез защита на лицата, подаващи сигнали за нередности, предотвратяване на конфликти на интереси и последващи действия във връзка с резултатите от текущата оценка на производства по несъстоятелност в миналото.

Съставено в Брюксел на 13 юли 2018 година.

За Съвета
Председател
H. LÖGER

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 13 юли 2018 година****относно националната програма за реформи на Литва за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Литва за 2018 г.**

(2018/C 320/14)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 22 ноември 2017 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2018 г. Тя надлежно взе предвид Европейския стълб на социалните права, прокламиран от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 22 март 2018 г. На 22 ноември 2017 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, Комисията прие също Доклада за механизма за предупреждение, в който не посочи Литва като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 22 март 2018 г. На 14 май 2018 г. Съветът прие препоръката относно икономическата политика на еврозоната ⁽³⁾ (наричана по-долу „препоръката за еврозоната“).
- (2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимобвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Литва следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката за еврозоната, както е посочено в препоръките по-долу, и по-специално препоръка 1).
- (3) Докладът за Литва за 2018 г. беше публикуван на 7 март 2018 г. В него беше оценен напредъкът на Литва в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 11 юли 2017 г. ⁽⁴⁾, последващите действия във връзка със специфичните за страната препоръки, отправени към Литва през предходните години, както и напредъкът на страната по националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“.
- (4) Литва представи националната си програма за реформи за 2018 г. на 26 април 2018 г., а програмата си за стабилност за 2018 г. — на 30 април 2018 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

⁽³⁾ ОВ C 179, 25.5.2018 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ ОВ C 261, 9.8.2017 г., стр. 1.

- (5) Съответните специфични за страната препоръки бяха отразени при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове („ЕСИ фондове“) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на ЕСИ фондовете с доброто икономическо управление.
- (6) Спрямо Литва понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В програмата си за стабилност за 2018 г. правителството предвижда поддържане на бюджетен излишък в номинално изражение в размер на 0,6 % от БВП в периода 2018 — 2020 г., преди прогнозирания му спад на 0,3 % от БВП през 2021 г. Планирано е средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит в размер на 1 % от БВП — да бъде изпълнявана през целия период на програмата. През 2016 г. и 2017 г. на Литва беше разрешено временно отклонение, свързано с изпълнението на цялостната реформа на пенсионната система и на структурните реформи. Тези отклонения са пренесени за следващ период от три години. Според програмата за стабилност за 2018 г. съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да спадне от 39,7 % от БВП през 2017 г. на 35,3 % през 2021 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е реалистичен. В същото време мерките, необходими за постигане на планираните цели за излишъка от 2019 г. нататък, все още не са достатъчно конкретни.
- (7) На 11 юли 2017 г. за 2017 г. Съветът препоръча Литва да запази своята средносрочна бюджетна цел през 2018 г., като се вземат предвид допуснатите отклонения, свързани с изпълнението на цялостната реформа на пенсионната система и структурните реформи, за които беше предоставено временно отклонение. Това е съвместимо с максималния номинален темп на растеж на нетните първични държавни разходи ⁽²⁾ в размер на 6,4 % през 2018 г., което съответства на позволеното влошаване на структурното салдо с 0,6 % от БВП. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. структурният дефицит на Литва се предвижда да възлиза на 0,7 % от БВП през 2018 г. и на 0,6 % от БВП през 2019 г. Това означава, че структурното салдо се предвижда да се задържи над средносрочната бюджетна цел и през двете години. Като цяло Съветът е на мнение, че се предвижда Литва да спази разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж през 2018 и 2019 г.
- (8) Приходите от екологичните и периодичните данъци върху имотите продължават да бъдат под средното за Съюза. Литва е предприела реформа на своята система за данък върху недвижимите имоти, с която се въвежда елемент на прогресивност в системата, и премахна освобождаванията от акцизи за въглищата и кокса, използвани за отопление. Все още обаче може да се разшири данъчната основа, за да се включат източници, които са по-малко вредни за растежа. Въпреки че Литва отбеляза напредък през последните години за подобряване на събираемостта на данъците, несъответствието в приходите от ДДС в страната все още е сред най-високите в Съюза. Литва предприема допълнителни стъпки за борба с отклонението от данъчно облагане и наскоро приложените мерки показват положителни начални резултати. Допълнителното повишаване на спазването на данъчното законодателство ще увеличи бюджетните приходи и ще допринесе за повишаване на справедливостта на данъчната система.
- (9) С въвеждането на нова формула за индексация на пенсиите през 2018 г., която обвързва пенсиите към растежа на заплатите, дялът на публичните разходи за пенсии в БВП се очаква да се запази на същото равнище до 2040 г. Това ще осигури фискалната устойчивост на пенсионната система на Литва. Това обаче до голяма степен се дължи на спад в съотношението на обезщетенията, тъй като общата сума за заплати се очаква да нарасне с по-бавно темпо от заплатите поради бързото намаляване на населението в трудоспособна възраст. Това поражда опасения за адекватността на пенсиите, които вече са сред най-ниските в Съюза. Също така не е ясно как тази реформа ще работи на практика, тъй като правителството е правно задължено да предложи мерки в случай на спад в коефициент на заместване. Ако коефициентът на заместване на дохода остане непроменен, общият размер на разходите за пенсии като дял от БВП ще нарасне с почти 45 % до края на 2040 г., оказвайки натиск върху публичните финанси. Поради това е важно да се изяснят правните неясноти относно законодателство в областта на пенсиите и да се гарантира дългосрочната фискална устойчивост на пенсионната система, като същевременно се преодолее ниската ѝ адекватност.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

⁽²⁾ Нетните първични държавни разходи включват общите държавни разходи без разходите за лихви, разходите по програми на Съюза, които изцяло се покриват от приходи от средства на Съюза, и недискреционните промени в разходите за обезщетения при безработица. Национално финансираното бруто образуване на основен капитал се изглажда в рамките на период от 4 години. Дискреционните мерки по отношение на приходите или предвидено от закона увеличаване на приходите са взети под внимание. Еднократните мерки по отношение както на приходите, така и на разходите, се нетираат.

- (10) Затягането на пазара на труда е бързо в резултат на стабилния икономически растеж, но и поради неблагоприятното демографско развитие и емиграцията, които вече водят до недостиг на умения. Подобна ситуация изисква система за образование и обучение, които са в състояние да предоставят на всички съответните умения. Въпреки че започналите през миналата година реформи са стъпка в правилната посока, важно е Литва да ги осъществи с цел, за да се подобрят резултатите на системата ѝ на образование и обучение. Финансирането и правилата за акредитация на висшето образование в Литва помагат за увеличаване на броя на лицата с висше образование, но същевременно засилиха опасенията във връзка с качеството, разпокъсаността и приложимостта към пазара на труда. Продължаващата консолидация на университетите, ако бъде допълнена с промените в правилата за акредитация и финансиране, следва да спомогне за преодоляване на настоящите предизвикателства. Освен това трайният демографски натиск се отрази на ефективността на образователната система и направи още по-спешна необходимостта да се осигури равен достъп до качествено и приобщаващо образование. За справяне с по-ниските от средните резултати по основните умения на учениците в Литва са необходими реформи в първоначалното обучение на учителите, условията за кариера и условията на труд, допълнени с други реформи, целящи по-добро качество.
- (11) Слабото участие на възрастните в процеса на учене в Литва показва, че ученето за възрастни продължава да бъде по-малко развито и не дава възможност на икономиката да се възползва от повишаване на уменията, иновации и по-добро интегриране на групите в неравностойно положение на пазара на труда (например по-възрастните, безработните или неактивните възрастни). Въпреки инвестициите в инфраструктура, съдържанието на професионалното образование и обучение често е остаряло, като привечдането в съответствие с нуждите на местните и регионалните пазари на труда може да бъде подобро. Ученето в процеса на работа все още е в началния си етап и може да бъде разширено. Активните мерки на политиката на пазара на труда предлагат по-големи възможности за обучение, но те могат да бъдат засилени допълнително. Неотдавнашните реформи и мерки, предприети в тази област, не са дали значителни резултати до момента. В по-широк контекст укрепването на капацитета на социалните партньори е важно, за да се насърчи тяхната ангажираност.
- (12) Продължават да са налице предизвикателства, свързани с резултатите в областта на здравеопазването; те имат отрицателно въздействие върху производителността, конкурентоспособността на икономиката и качеството на живот. Предоставянето на здравни услуги остава твърде съсредоточено върху болниците, което оставя възможност за по-нататъшно засилване на първичната медицинска помощ. По-нататъшната рационализация на ресурсите заедно с мерки за подобряване на качеството на болничните, както и на първичните здравни грижи са от ключово значение за по-ефикасно здравеопазване. Политиките за профилактика на заболяванията и насърчаване на здравето следва да ограничават на рисковите поведения по-решително и бързо. При все това мащабът на тези политики остава малък, а междусекторното сътрудничество е слабо развито и отчетността за резултатите не е достатъчно интегрирана на общинско равнище. Високата зависимост на преките плащания от страна на пациентите, ниското равнище на разходите за здравеопазване и неефективното разпределение на ресурсите ограничават ефективността на системата за здравеопазване.
- (13) Големият дял на хората, изложени на риск от бедност или социално изключване, заедно с нарастващото неравенство по отношение на доходите, продължават да бъдат основни предизвикателства за Литва, които възпрепятстват перспективите ѝ за икономически растеж. Те застрашават също социалното сближаване и биха могли да стимулират емиграцията. Въпреки продължителния икономически растеж, възрастните хора, хората с увреждания, деца, домакинствата на самотни родители и безработните са изложени на най-голям риск от бедност и социално изключване. Корективните правомощия на данъчната система и системата за социална сигурност на Литва са сред най-ниските в Съюза. Въпреки че бяха предприети някои важни първоначални стъпки за борба срещу бедността и неравенството в доходите, страната все още има да извърви дълъг път, за да достигне средните стойности на Съюза по отношение на бедността и неравенството в доходите. Относително високата данъчна тежест върху лицата с ниски доходи може да ограничи мотивацията им за работа и да увеличи риска от бедност и неравенство. Равнищата на бедност и неравенство биха могли да бъдат намалени чрез стимулиране на участието на пазара на труда, по-специално сред лицата от уязвимите групи и хората с ниски доходи, и чрез увеличаване на корективните правомощия на данъчната система и системата за социална сигурност, подкрепяни от по-ефективно събиране на данъци. Подобни мерки могат също да увеличат социалната справедливост.
- (14) След спад от 2012 г. насам ръстът на производителността отново се повиши през 2017 г., като облекчи натиска върху разходната конкурентоспособност. Това подобряване обаче е до голяма степен резултат от частния сектор. Постигнат е само ограничен напредък в подобряването на ефективността на публичните инвестиции. По-специално ефективността на публичните разходи за научноизследователска и развойна дейност и сътрудничеството между предприятията и науката продължават да бъдат слаби. Нещо повече, публичните инвестиции в научноизследователска и развойна дейност са намалели значително през 2016 г. Разпокъсаната координация и управление на политиката за научни изследвания и иновации водят до неефективност и не дават възможност на позволява на предприятията да се възползват напълно от различните схеми за подпомагане. По-нататъшният напредък в процеса на текущата реформа на организацията и финансирането на публичния научноизследователски сектор следва да допринесе за по-доброто използване на наличните ресурси.

- (15) Литва постигна напредък в укрепването на рамката за предотвратяване на корупцията, като прие законодателство относно лобирането и защитата на лицата, подаващи сигнали за нередности, от публичния, както и от частния сектор. Въпреки това прилагането на законодателството продължава да бъде предизвикателство. Корупцията в сектора на здравеопазването все още поражда загриженост въпреки похвалните резултати от правителствената програма „чисти ръце“.
- (16) В рамките на европейския семестър за 2018 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Литва и го публикува в доклада за страната за 2018 г. Тя извърши също така оценка на програмата за стабилност за 2018 г., на националната програма за реформи за 2018 г. и на последващите действия във връзка с препоръките, отправени към Литва през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Литва, но и доколко те съответстват на правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на Съюза към бъдещите решения на държавите членки.
- (17) Предвид тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност за 2018 г. и е на мнение ⁽¹⁾, че Литва се очаква да спазва разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж,

ПРЕПОРЪЧВА на Литва да предприеме следните действия в периода 2018—2019 г.:

1. Подобряване на спазването на данъчното законодателство и да разшири данъчната основа към източници, които са по-малко вредни за растежа. Осигуряване на дългосрочната устойчивост на пенсионната система, като същевременно се обърне внимание на адекватността на пенсиите.
2. Подобряване на качеството, ефикасността и приложимостта към пазара на труда на образованието и обучението, включително ученето за възрастни. Подобряване на работата на системата на здравеопазване чрез по-нататъшно преминаване от болнично лечение към амбулаторно лечение, засилване на мерките за профилактика на болестите, включително на местно равнище, и повишаване на качеството и достъпността на здравните грижи. Подобряване на структурата на данъчната и социално-осигурителната система с цел намаляване на бедността и неравенството в доходите.
3. Стимулиране на растежа на производителността чрез подобряване на ефективността на публичните инвестиции, осигуряване на ефективна държавна координация на научноизследователската и иновационната политика и преодоляване на пропуските и липсата на ефективност на публичните мерки в подкрепа на сътрудничеството между науката и предприятията.

Съставено в Брюксел на 13 юли 2018 година.

За Съвета
Председател
H. LÖGER

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 13 юли 2018 година****относно националната програма за реформи на Люксембург за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Люксембург за 2018 г.**

(2018/C 320/15)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 22 ноември 2017 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2018 г. Тя взе предвид европейския стълб на социалните права, обявен от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 22 март 2018 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на 22 ноември 2017 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ на 22 ноември 2017 г. Комисията също прие Доклада за механизма за предупреждение, в който Люксембург не е посочена като държава членка, за която ще се извърши задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 22 март 2018 г. На 14 май 2018 г. Съветът прие Препоръката относно икономическата политика на еврозоната ⁽³⁾ (наричана отук нататък „препоръка за еврозоната“).
- (2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимобвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Люксембург следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката за еврозоната, както е посочено в препоръки 1 и 2 по-долу.
- (3) Докладът за Люксембург за 2018 г. беше публикуван на 7 март 2018 г. В него се констатира известен напредък в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 11 юли 2017 г. ⁽⁴⁾, последващите действия във връзка със специфичните за страната препоръки, приети през предходните години, както и напредъкът на Люксембург по отношение на националните цели по стратегията „Европа 2020“.
- (4) На 30 април 2018 г. Люксембург представи своята национална програма за реформи за 2018 г. и своята програма за стабилност за 2018 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).⁽³⁾ ОВ C 179, 25.5.2018 г., стр. 1.⁽⁴⁾ ОВ C 261, 9.8.2017 г., стр. 1.

- (5) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) за периода 2014 — 2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на ЕСИФ с доброто икономическо управление.
- (6) Понастоящем по отношение на Люксембург се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за стабилност за 2018 г. правителството планира намаление на номиналния излишък от 1,5 % от БВП през 2017 г. до 1,1 % през 2018 г., последвано от почти постоянно нарастване, достигайки излишък от 2,4 % от БВП през 2022 г. Средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от 0,5 % от БВП — продължава да се спазва с марж през целия период на програмата. Според програмата за стабилност за 2018 г. съотношението държавен дълг/БВП се очаква да остане доста под предвидената в Договора референтна стойност от 60 % от БВП. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е благоприятен за периода до 2020 г. и реалистичен след това. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. структурното салдо се очаква да отчете излишък от 0,8 % от БВП през 2018 г. и 0,3 % от БВП през 2019 г., по-ниско особено за 2019 г. в сравнение с това в програмата за стабилност за 2018 г., но все още над средносрочната бюджетна цел. Като цяло Съветът е на мнение, че се очаква Люксембург да се съобрази с разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж през 2018 и 2019 г.
- (7) Икономиката на Люксембург продължава да бележи стабилен ръст и е постигнала по-добри резултати спрямо средното равнище за еврозоната след световната рецесия от 2009 г. Финансовият сектор продължава да бъде основна движеща сила за икономическия растеж и продължава да бъде стабилен и рентабилен. Това намира отражение в голям излишък в салдото в сферата на услугите и в общото салдо по текущата сметка. Относителният принос на външния сектор за растежа на реалния БВП представлява средно 61 % през периода 2013 — 2016 г., въпреки че периодично възниква отрицателен търговски баланс. Люксембург е нетен кредитор на останалата част от света и в края на 2016 г. брунтите външни активи и пасиви достигнаха 10 500 милиарда евро. Освен това националните органи продължиха да прилагат макропруденциални мерки и мерки за надзор, а съответните финансови посредници се приспособяват към променящите се национални рамки и рамката на политиката на Съюза.
- (8) Както е посочено в препоръката за еврозоната, борбата срещу стратегиите за агресивно данъчно планиране е от съществено значение за предотвратяване на нарушаването на конкуренцията между предприятията, за осигуряване на справедливо третиране на данъкоплатците и за защита на публичните финанси. Разпространяването на отрицателните последици от стратегиите на данъкоплатците за агресивно планиране между държавите членки изисква координирани действия на националните политики за допълване на законодателството на Съюза. Независимо от размера на нейния финансов сектор, високият дял от БВП на плащанията на дивиденди, авторски и лицензионни възнаграждения и лихви показва, че данъчните правила на държавата се използват от дружества, които прибегват към агресивно данъчно планиране. Болшинството от преките чуждестранни инвестиции се държат от „дружества със специална цел“. Липсата на удържани при източника данъци върху изходящи (т.е. от пребиваващи в Съюза лица към такива, които пребивават в трети държави), лихви и авторски и лицензионни възнаграждения и освобождаването от удържани при източника данъци върху плащанията на дивиденди при някои обстоятелства би могло да доведе до избягване на данъчно облагане на тези плащания, ако те не подлежат на данъчно облагане и в юрисдикцията на получателя. Комисията отбелязва положителните стъпки, предприети от Люксембург (например приемането на данъчен режим от типа „патентна кутия“ в съответствие с международните правила). Въз основа на неотдавнашния обмен на мнения с люксембургските власти Комисията ще продължи своя конструктивен диалог за борба със стратегиите на данъкоплатците за агресивно данъчно планиране.
- (9) Люксембургските власти от няколко десетилетия активно се опитват да диверсифицират икономиката, като развиват определени сектори, включително отрасъла на информационните и комуникационните технологии и космическия сектор. Предвид високото равнище на разходите за труд в страната, дейности с по-висока добавена стойност предлагат потенциал за стимулиране на алтернативните източници на растеж. Успешната диверсификация на икономиката на Люксембург зависи в голяма степен от секторите, които са по-малко чувствителни към нивата на разходите за труд. Те до голяма степен се основават на научните изследвания и иновациите, които често изискват интензивно използване на технологии и знания. Тази стратегия напоследък бе засилена. За разработване на тези приоритетни сектори наред с други мерки в процес на изпълнение са големи публични инвестиционни

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

проекти, включително уредбата на научноизследователската и развойна дейност и на пазара. Между 2000 и 2016 г. Люксембург е увеличил петкратно публичните си разходи за научноизследователска и развойна дейност, достигайки 0,60 % от БВП. Тези инвестиции са позволили Люксембург бързо да изгради добре функционираща публична система за научни изследвания. Въпреки това, докато публичните инвестиции за научноизследователска и развойна дейност са на равнище, което е над средното за еврозоната, частните инвестиции в научноизследователска и развойна дейност и резултатите в областта на иновациите съгласно сравнителния доклад за европейските иновации, продължават да намаляват. Структурата на икономиката на Люксембург отчасти обяснява по-ниския стопански интензитет на научноизследователска и развойна дейност в сравнение с интензитета в международен план, като сектори, които съставляват по-голямата част от БВП на Люксембург, а именно услугите и особено финансовият сектор, традиционно инвестират по-малко в научноизследователска и развойна дейност. Тази тенденция обаче е по-силно изразена в Люксембург в сравнение със средното равнище за Съюза и стопанският интензитет на научноизследователската и развойната дейност е намалял до 0,64 % от БВП през 2016 г. от 1,5 % от БВП през 2000 г. Тенденцията към спад на частните инвестиции показва, че все още съществуват пречки в тази област. Това също така показва липсата на ефект от публичните усилия за научноизследователска и развойна дейност върху бизнес инвестициите. Следователно изграждането на публичен научноизследователски капацитет трябва да бъде по-добре интегрирано в цялостен подход по отношение на иновационната екосистема. През 2017 г. беше приет нов закон за подновяване на схемите за помощ за научни изследвания, развойна дейност и иновации, като се разшири обхватът на наличната публична помощ.

- (10) Очаква се Люксембург да не изпълни своята цел за 2020 г. за намаляване на емисиите на парникови газове. Замърсяването на въздуха и задръстванията в пиковите часове са големи проблеми за страната, които повишиха концентрациите на азотен диоксид и емисиите на парникови газове. През 2015 г. повече от половината от емисиите на парникови газове са причинени от транспортния сектор. Ниските равнища на данъчно облагане на транспортните горива, големият брой на служебните автомобили и високото равнище на цените на жилищата са сред основните фактори, които стимулират високите равнища на използване на автомобил от страна на гражданите и повишаване на броя на трансграничните работници. Данъчните ставки на транспортните горива са сред най-ниските в Съюза и предоставят стимул за повишено потребление на горива, включително за трансгранични продажби. Въпреки това, наскоро приетите мерки са насърчили развитието на по-устойчива мобилност, по-специално чрез данъчната реформа от 2016 г., но също и чрез значителни инвестиции в обществения транспорт. Най-спешните предизвикателства са по-конкретно завършването и модернизирването на железопътните инфраструктури.
- (11) Люксембург поддържа ангажимента си за намаляване на регулаторните ограничения в сектора на бизнес услугите. Неотдавнашните мерки бяха насочени по-специално към професиите архитект и инженер, и бяха обявени допълнителни реформи за по-нататъшно намаляване на ограниченията в тези две професии. В допълнение, с т.нар. закон „омнибус“, приет през март 2017 г., бяха въведени мерки за административно опростяване (т.е. те позволяват да се извърши хоризонтален преглед на административните процедури). Продължават обаче да съществуват значителни регулаторни пречки в сектора на бизнес услугите. При липсата на процедура за специфична оценка на еквивалентността на изискванията за професионално застраховане, която би позволила еквивалентно осигурително покритие от доставчиците на услуги от други държави членки, може да бъде източник на ограничения. Адвокатската професия е особено засегната от разпоредби, които са силно рестриктивни в сравнение със средното за равнище за Съюза. Широкият обхват на запазените дейности оказва въздействие върху предоставянето на правни консултации от адвокати или други доставчици на услуги, по-специално по отношение на онлайн услугите. Други ограничения включват правната форма и изискванията за капиталово участие, правилата за несъвместимост и мултидисциплинарните ограничения.
- (12) Все още има опасения във връзка с дългосрочната устойчивост на публичните финанси, дължащи се на прогнозираното увеличение на разходите, свързани със застаряването на населението. За Люксембург се прогнозира голямо увеличение на дела на възрастните хора, които ще бъдат зависими към 2070 г. и според прогнозите от 2016 г. на Главна инспекция „Социално осигуряване“ оперативният бюджет на пенсионната система ще покаже дефицит към 2023 г. Независимо от това, спестени са минали и настоящи излишъци на пенсионната система и натрупаните резерви ще запазят жизнеспособността на системата за още 20 години. Според Доклада за застаряването за 2018 г. разходите, свързани със застаряването, се очаква да нараснат с 13 процентни пункта от БВП между 2016 и 2070 г., надхвърляйки праговете на устойчивост и особено под влияние на пенсията (8,9 процентни пункта от БВП). Равнището на разходите за дългосрочни грижи като дял от БВП е едно от най-високите сред държавите членки. Въпреки реформата, приета през 2017 г., се предвижда до 2070 г. тези разходи да нараснат с около 3 процентни пункта спрямо сегашното равнище.
- (13) Равнището на заетост на възрастните хора остава особено ниско и са необходими допълнителни мерки за подобряване на пригодността им за заетост и възможностите на пазара на труда. Това също така е важно за гарантиране на дългосрочната устойчивост на публичните финанси. Схемите за ранно пенсиониране, които насърчават работниците да напуснат работа, все още са широко разпространени, като 59,2 % от наскоро предоставените пенсии са ранно отпуснати пенсии за възраст. През декември 2017 г. беше приет закон за премахване на една схема за ранно пенсиониране, но неговото нетно въздействие върху средната ефективна възраст за пенсиониране и върху разходите е несигурно, тъй като то облекчава условията за други схеми за ранно пенсиониране. Тези лоши резултати на пазара на труда може отчасти да се дължат на финансовите възпиращи фактори за започване на работа, които са сравнително високи за тази група. Насърчаването на заетостта на по-възрастните работници изисква всеобхватна стратегия, включително мерки за подпомагане на работниците за

оставане на работа по-дълго. „Пактът за възрастта“ — проектозакон, внесен в парламента през април 2014 г., който има за цел да насърчи дружествата с над 150 служители да наемат и задържат по-възрастни работници посредством мерки за управление на фактора „възраст“, все още е в процес на разглеждане в парламента. По отношение на образованието, Люксембург трябва да обърне внимание на сериозните последици от социално-икономическия произход на учащите се върху техните образователни резултати. Това е важно и за да се отговори на голямото търсене на високо специализирани умения.

- (14) Цените на недвижимите имоти продължиха да растат. Това може да постави под въпрос способността на Люксембург да привлича и задържа квалифицирана работна сила, голяма част от която се състои от граждани на други държави. Основното несъответствие в търсенето и предлагането води до ценови натиск в жилищния сектор. Що се отнася до предлагането, недостатъчната наличност на земя и липсата на стимули за частните собственици да продават земя или сгради, изглежда представлява пречка пред новото жилищно строителство. Необходима е по-нататъшна работа за насърчаване на инвестициите за жилищно строителство, чрез увеличаване на стимулите за насърчаване на продажбите на недвижими имоти, подобряване на административните процедури за даване на разрешения за строителство и осигуряване на социални жилища на достъпни цени. Наскоро приетата реформа на данъка върху капиталовите печалби от продажби на недвижими имоти и актуализацията на програмата за социално жилищно настаняване е малко вероятно да увеличат предлагането на жилища, предвид продължаващата тенденция към повишение на цените. По отношение на търсенето, високият ръст на населението и на заетостта насърчават покачването на цените. Състоянието на жилищния пазар изостря и проблема със задръстванията и замърсяването на околната среда. Освен това увеличението на цените на жилищата има значително отражение върху задължността на домакинствата, което поражда опасения относно устойчивостта на дълга на домакинствата. Задължността на домакинствата бързо нарасна през последните 10 години и възлиза на около 165 % от разполагаемия доход през 2016 г., отразявайки инфлацията в сектора на недвижимите имоти, като около 80 % от дълга на домакинствата произтича от ипотечни заеми. Люксембург обаче вече е въвел съответните макропруденциални мерки за значително намаляване на потенциалните рискове за финансовата стабилност. Следвайки предложението на националния комитет за макропруденциалния риск, наскоро правителството представи и проектозакон, в който се предвижда рамка за мерки, основани на вземането на заеми, за да се избегне повишаването на уязвимостта, свързана с жилищните нужди, въпреки че проектозаконът все още трябва да получи одобрение от парламента.
- (15) В рамките на европейския семестър за 2018 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Люксембург и го публикува в доклада за страната от 2018 г. Освен това Комисията направи оценка на програмата за стабилност за 2018 г., националната програма за реформи за 2018 г. и последващите действия във връзка с препоръките, отправени към Люксембург през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Люксембург, но и степента на тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на Съюза за бъдещите решения на държавите членки.
- (16) Предвид тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност за 2018 г. и е на мнение ⁽¹⁾, че Люксембург се очаква да спази разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж,

ПРЕПОРЪЧВА на Люксембург да предприеме следните действия през 2018 и 2019 г.:

1. Да увеличи равнището на заетост на по-възрастните хора чрез укрепване на техните възможности за заетост и пригодността им за заетост, като същевременно допълнително ограничи ранното пенсиониране с оглед подобряването и на дългосрочната устойчивост на пенсионната система.
2. Да намали допълнително регулаторните ограничения в сектора на бизнес услугите.

Съставено в Брюксел на 13 юли 2018 година.

За Съвета
Председател
H. LÖGER

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 13 юли 2018 година****относно националната програма за реформи на Унгария за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Унгария за 2018 г.**

(2018/C 320/16)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 22 ноември 2017 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2018 г. за координация на икономическите политики. Комисията надлежно взе предвид Европейския съгласеност на социалните права, прокламиран от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 22 март 2018 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на 22 ноември 2017 г. Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който Унгария не е посочена като държава членка, за която ще се извърши задълбочен преглед
- (2) Докладът за Унгария за 2018 г. беше публикуван на 7 март 2018 г. В него беше оценен напредъкът на Унгария в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 11 юли 2017 г. ⁽²⁾, последващите действия във връзка със специфичните за страната препоръки, приети през предходните години, както и напредъкът на Унгария по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“.
- (3) На 30 април 2018 г. Унгария представи своята национална програма за реформи за 2018 г. и своята програма за конвергенция за 2018 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (4) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на ЕСИ фондовете с доброто икономическо управление.

⁽¹⁾ OВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ OВ C 261, 9.8.2017 г., стр. 1.

⁽³⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (OВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

- (5) Спрямо Унгария понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и правилото за дълга. В своята програма за конвергенция за 2018 г. правителството планира номиналният дефицит да се влоши от 2,0 % през 2017 г. до 2,4 % през 2018 г., а след това постепенно да се подобри до 0,5 % от БВП до 2022 г. Средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от 1,5 % от БВП — се очаква да бъде постигната до 2020 г. Въз основа на преизчисленото структурно салдо ⁽¹⁾ средносрочната бюджетна цел може да бъде постигната до 2022 г. Според програмата за конвергенция отношението на дълга към БВП се очаква да спадне постепенно до малко под 60 % до края на 2022 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е благоприятен, което създава значителни рискове за изпълнението на целите по отношение на дефицита.
- (6) В програмата за конвергенция за 2018 г. се посочва, че въздействието върху бюджета на мерките, свързани със сигурността, през 2017 г. е значително и се предоставят достатъчно доказателства за обхвата и естеството на тези допълнителни бюджетни разходи. По отношение на свързаните със сигурността мерки според Комисията допустимите допълнителни разходи през 2017 г. възлизат на 0,17 % от БВП. Разпоредбите, съдържащи се в член 5, параграф 1 и член 6, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1466/97, позволяват обслужването на тези допълнителни разходи, тъй като сериозната терористична заплаха е необичайно събитие, нейното въздействие върху публичните финанси на Унгария е значително и устойчивостта няма да бъде засегната, като се даде възможност за временно отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел. Ето защо размерът на изискваната корекция за постигане на средносрочната бюджетна цел за 2017 г. бе намален, за да се вземат под внимание тези допълнителни разходи.
- (7) На 12 юли 2016 г. Съветът препоръча на Унгария да постигне годишна фискална корекция от 0,6 % от БВП за постигане на средносрочната бюджетна цел през 2017 г., освен ако средносрочната бюджетна цел не бъде постигната с по-малко усилия. Въз основа на данните за резултатите за 2017 г. в Унгария беше констатирано значително отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел. В съответствие с член 121, параграф 4 от ДФЕС и член 10, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97 на 23 май 2018 г. Комисията отправи предупреждение към Унгария, че през 2017 г. се наблюдава значително отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел. На 22 юни 2018 г. Съветът прие последваща препоръка ⁽²⁾, с която се потвърждава необходимостта Унгария да предприеме необходимите мерки, за да гарантира, че номиналният темп на растеж на нетните първични държавни разходи ⁽³⁾ не надвишава 2,8 % през 2018 г., което съответства на годишна структурна корекция от 1 % от БВП. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. има риск от отклонение от препоръчаната корекция.
- (8) През 2019 г., предвид отношението на дълга към БВП на Унгария от над 60 % от БВП и предвижданата разлика между фактическия и потенциалния БВП от 2,3 %, номиналният темп на растеж на нетните първични държавни разходи не следва да надвишава 3,9 %, което съответства на структурна корекция от 0,75 % от БВП, произтичаща от заложените в общоприетата корекционна матрица изисквания съгласно Пакта за стабилност и растеж. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. има риск от значително отклонение от това изискване през 2019 г. Като цяло Съветът е на мнение, че ще бъдат необходими съществени допълнителни мерки, считано от 2018 г., за съобразяване с разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж, предвид силното влошаване на фискалните перспективи, в съответствие с препоръката, отправена към Унгария на 22 юни 2018 г. с оглед на коригиране на констатираното значително отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел.
- (9) Общото равнище на заетост е значително подобро и благоприятната икономическа тенденция предоставя възможност по-специално за повторното интегриране на безработните на пазара на труда. Разликата в заетостта между жените и мъжете е голяма, особено във възрастовата група 25—39 години, което отчасти може да се обясни с ограниченото предлагане на качествени услуги за гледане на деца. Нивото на участие в детски заведения при децата на възраст под 3 години е значително под целта от Барселона и средната стойност за Съюза. Въпреки че схемата за наемане на работа в публичния сектор остава основната активна политика на пазара на труда, броят на участниците в нея е намалал значително, което представлява положително развитие. Независимо от това схемата е все още недостатъчно фокусирана и нейната ефективността по отношение на повторното интегриране на участниците на отворения пазар на труда продължава да е ограничено, като се има предвид положението на пазара на труда. На пазара на труда няма достатъчно развити активни политики, които да поставят по-силен акцент върху повишаването на квалификацията и преквалификацията.
- (10) Целът на хората, изложени на риск от бедност и социално изключване, е намалал до 26,3 % през 2016 г., но продължава да бъде над средния за Съюза. Като цяло децата са изложени на по-голям риск от бедност в сравнение с другите възрастови групи. Равнището на минималния доход е под 50 % от прага на бедността за едно

⁽¹⁾ Салдо, коригирано спрямо фазата на икономическия цикъл и без отчитане на еднократните и временните мерки, преизчислено от службите на Комисията с помощта на общоприетата методология.

⁽²⁾ Препоръка на Съвета от 22 юни 2018 г. с цел коригиране на наблюдаваното значително отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел в Унгария (ОВ С 223, 27.6.2018 г., стр. 1).

⁽³⁾ Нетните първични държавни разходи се състоят от общите държавни разходи без лихвените разходи, разходите по програми на Съюза, които изцяло се покриват от приходи от средства на Съюза, и недискреционните промени в разходите за обезщетения при безработица. Бруто образуването на основен капитал на националното финансиране се разсрочва в рамките на 4-годишен период. Дискреционните мерки по отношение на приходите или предвидено от закона увеличаване на приходите са взети под внимание. Еднократните мерки по отношение както на приходите, така и на разходите, се нетират.

домакинство, поради което е сред най-ниските в ЕС. Адекватността на обезщетенията за безработица е много ниска: максималната продължителност от 3 месеца е сред най-кратките в ЕС и представлява само около една четвърт от средното време, необходимо на търсещите работа да намерят такава. Освен това равнищата на заплащане са сред най-ниските в ЕС.

- (11) Унгарските структури за социален диалог и процеси продължават да са слабо развити и не дават възможност за пълноценно участие на социалните партньори в разработването и прилагането на политиките. Недостатъците в ангажираността на заинтересованите страни и ограничената прозрачност оказват влияние върху доказателствената база за създаването на политики и на тяхното качество, което създава несигурност за инвеститорите и забавя конвергенцията.
- (12) Бяха предприети мерки за подобряване на данъчната система, но някои проблеми продължават да съществуват. Въпреки че данъчната тежест върху труда намалява, особено за някои групи с ниски доходи, тя продължава да е висока в сравнение със Съюза. Цялостната сложност на данъчната система, в съчетание с продължаващото наличие на секторни данъци с изкривяващ ефект, представлява слабост. От съществено значение е наличието на мерки срещу стратегиите за агресивно данъчно планиране на данъкоплатците, за да се възпрепятстват нарушенията на конкуренцията между предприятията, да се осигури справедливо третиране на данъкоплатците и защита на публичните финанси. За преодоляване на вторичните ефекти от стратегиите за агресивно данъчно планиране на данъкоплатците между държавите членки са необходими координирани действия на националните политики за допълване на законодателството на Съюза. В Унгария се наблюдават относително високи входящи и изходящи капиталови потоци чрез дружества със специална инвестиционна цел, които са откъснати от реалната икономика. Липсата на удържани при източника данъци върху изходящи (т.е. от лица, пребиваващи в Съюза, към лица, пребиваващи в трети държави) дивиденди, лихвени и лицензионни плащания от дружества със седалище в Унгария може да доведе до това въпросните плащания изобщо да не подлежат на данъчно облагане, ако те не подлежат на данъчно облагане в юрисдикцията на получателя. Комисията отчита, че Унгария признава това, че изходящите плащания могат да доведат до агресивно данъчно планиране, ако с тях бъде злоупотребено. Въз основа на неотдавнашния обмен на информация Комисията ще продължи конструктивния си диалог в борбата със стратегиите за агресивно данъчно планиране.
- (13) Регулаторните пречки в сектора на услугите, и по-специално в търговията на дребно, се отразяват на дейността на сектора и възпрепятстват ефективното преразпределяне на ресурсите, производителността и иновациите. Налице е трайна тенденция някои услуги да се възлагат на специално създадени за тази цел държавни фирми, което е в ущърб на откритата конкуренция. Непредвидимостта на правната рамка е допълнителен проблем, особено в сектора на търговията на дребно, който през последните години претърпя чести промени в нормативната уредба. Тъй като предложените правила често са съобразени с оборота или обема, те засягат главно чуждестранните вериги за търговия на дребно. Това увеличава несигурността сред икономическите оператори и може да има възпиращ ефект върху инвестициите. Необходима е стабилна регулаторна среда, благоприятна за конкуренцията. Ограничителното регламентиране на професиите продължава да бъде голямо в Унгария, по-специално по отношение на ключови професии като счетоводните и правните услуги.
- (14) Продължават да бъдат безпокойство предотвратяването и наказателното преследване на корупцията. Според няколко показателя излагането на корупция на Унгария изглежда се е увеличило през последните години и рисковете от корупция биха могли да окажат отрицателно въздействие върху потенциала за растеж на страната. Функционирането на прокурорските служби е от съществено значение за борбата с корупцията и изпирането на пари и макар мерките за борба с корупцията на ниско равнище изглежда да са били прилагани с известен успех, не е отделено достатъчно внимание на започването на разследвания на случаи на високо равнище. Ограничената прозрачност и ограниченията на достъпа до информация допълнително пречат на мерките за предотвратяване на корупцията. Бяха предприети значителни стъпки по отношение на обществените поръчки, но има възможност за по-нататъшно подобряване на прозрачността и конкуренцията в тържните процедури. Това може да се постигне, *inter alia*, чрез предоставяне на достъп на обществеността до данните от системата за електронно възлагане на обществени поръчки.
- (15) Образователните резултати за основните умения са значително под средното за Съюза равнище, особено при децата в неравностойно социално-икономическо положение. Учениците се разпределят на ранен етап в различните видове училища, като има големи различия в образователните резултати и професионалното развитие. Децата в неравностойно положение, включително децата от ромски произход, често са съсредоточени в професионалните средни училища, които се характеризират с по-ниски равнища на основните умения и с по-голям брой на преждевременно отпадналите, както и с това, че завършващите тези училища получават по-ниски средни заплати. Делът на преждевременно напускащите училище се е увеличил до средно 12,4 % и е особено висок сред децата от ромски произход. Тези предизвикателства са особено неотложни в контекста на качествено и приобщаващо образование. Намаляващият брой на кандидатите и високият брой на преждевременно отпадналите от училище във висшето образование ще ограничи допълнително броя на завършилите образование в момент, когато търсенето на висококвалифицирана работна сила продължава да нараства.
- (16) Въпреки полаганите усилия за подобряване на общественото здраве, резултатите в тази област продължават да са незадоволителни, утежнени от нездравословния начин на живот, и оказват отрицателно въздействие върху човешкия капитал. Ниското равнище на разходите за здравеопазване в съчетание с неефективното разпределение на ресурсите, ограничава ефективността на унгарската здравна система. Това наред с високия дял на преките плащания от страна на пациентите има отрицателни последици за навременния достъп до достъпни, превантивни и лечебни здравни грижи с добро качество. Недостигът на здравни работници също ограничава достъпа до грижи,

въпреки че последните увеличения на заплатите са смекчили това предизвикателство. Продължаващите усилия за реформи са насочени към справянето с прекомерното използване на болнични грижи, основна причина за което е това, че доставчиците на първични здравни услуги не са подходящо оборудвани, за да контролират достъпа ефективно. По-нататъшната рационализация на използването на ресурсите на болниците, заедно с целеви инвестиции за укрепване на първичната медицинска помощ, ще даде възможност за намаляване на неравенствата в достъпа до грижи, за повишаване на ефикасността и за ефективно подобряване на здравните резултати.

- (17) В рамките на европейския семестър за 2018 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Унгария и го публикува в доклада за страната от 2018 г. Тя извърши и оценка на програмата за конвергенция за 2018 г., на националната програма за реформи за 2018 г. и на последващите мерки, свързани с препоръките, отправени към Унгария през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Унгария, но и доколко те съответстват на правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на Съюза към бъдещите национални решения.
- (18) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за конвергенция за 2018 г., като становището му ⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Унгария да предприеме следните действия през 2018 г. и 2019 г.:

1. През 2018 г. да осигури съответствие с препоръката на Съвета от 22 юни 2018 г. с оглед на коригирането на значителното отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел. През 2019 г. да гарантира, че номиналният темп на растеж на нетните първични държавни разходи не надвишава 3,9 %, което съответства на годишна корекция на структурното салдо от 0,75 % от БВП.
2. Продължаване на опростяването на данъчната система, по-специално чрез намаляване на специфично за секторите облагане. Подобряване на качеството и прозрачността на процеса на вземане на решения чрез ефективно използване на социалния диалог и участие на други заинтересовани страни и чрез редовни и подходящи оценки на въздействието. Укрепване на рамката за борба с корупцията, засилване на усилията в областта на наказателното преследване и подобряване на прозрачността и конкуренцията при обществените поръчки, *inter alia* чрез по-нататъшно развитие на системата за електронно възлагане на обществени поръчки. Засилване на конкуренцията, регулаторната стабилност и прозрачността в сектора на услугите, по-специално в сектора на търговията на дребно.
3. Мобилизиране на работния резерв чрез подобряване на качеството на активните политики на пазара на труда. Подобряване на резултатите в сферата на образованието и увеличаване на участието на групите в неравностойно положение, в частност ромите, в качествено и приобщаващо общо образование. Подобряване на адекватността и обхвата на социалното подпомагане и на обезщетенията за безработица.

Съставено в Брюксел на 13 юли 2018 година.

За Съвета
Председател
H. LÖGER

⁽¹⁾ Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 13 юли 2018 година

относно националната програма за реформи на Малта за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Малта за 2018 г.

(2018/C 320/17)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 22 ноември 2017 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2018 г. Съветът надлежно взе предвид европейския стълб на социалните права, обявен от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 22 март 2018 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на 22 ноември 2017 г. Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение, в който Малта не е посочена като държава членка, за която ще се извърши задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 22 март 2018 г. На 14 май 2018 г. Съветът прие Препоръката относно икономическата политика на еврозоната ⁽²⁾ (наричана оттук нататък „препоръка за еврозоната“).
- (2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимобвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Малта следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката относно икономическата политика за еврозоната, както е посочено в препоръките по-долу, по-специално в препоръка 1. Докладът за Малта за 2018 г. беше публикуван на 7 март 2018 г. В него бе оценен напредъкът на Малта в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 11 юли 2017 г. ⁽³⁾, последващите действия във връзка със специфичните за държавата препоръки, отправени към Малта през предходните години, както и напредъкът на страната по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“.
- (3) На 13 април 2018 г. Малта представи своята национална програма за реформи за 2018 г. и своята програма за стабилност за 2018 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ C 179, 25.5.2018 г., стр. 1.

⁽³⁾ ОВ C 261, 9.8.2017 г., стр. 1.

- (4) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) за периода 2014 — 2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на ЕСИФ с доброто икономическо управление.
- (5) Спрямо Малта понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за стабилност за 2018 г. правителството планира да поддържа излишък в номиналното изражение за периода 2018 — 2021 г. Средносрочната бюджетна цел за балансирана бюджетна позиция по отношение на БВП продължава да се спазва с положителен марж през целия период на програмата. Според програмата за стабилност съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да остане под заложената в Договора референтна стойност от 60 % от БВП и постепенно да намалее от 50,8 % от БВП през 2017 г. до около 36 % през 2021 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е реалистичен за 2018 — 2019 г. и благоприятен за 2020 — 2021 г. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. структурното салдо се очаква да отчете излишък от 0,6 % от БВП през 2018 г. и 1,1 % от БВП през 2019 г., което е над средносрочната бюджетна цел. Като цяло Съветът е на мнение, че се предвижда Малта да спазва разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж през 2018 и 2019 г. Същевременно в краткосрочен и средносрочен план внимателно следва да се наблюдава развитието на разходите, особено с оглед на евентуалните бъдещи рискове за стабилността на приходите.
- (6) Както е посочено в препоръките от 2018 г. за еврозоната, борбата срещу стратегиите за агресивно данъчно планиране е от съществено значение, за да се възпрепятства нарушаването на конкуренцията между предприятията, за гарантирането на справедливо третиране на данъкоплатците и за защита на публичните финанси. Разпространението между държавите членки на ефектите от стратегиите на данъкоплатците за агресивно планиране налага координирани действия на националните политики, които да допълват законодателството на Съюза. Липсата на данъци, удържани при източника (т.е. от лица, пребиваващи в Съюза, към такива, които пребивават в трети държави), върху дивиденди, лихви и авторски и лицензионни възнаграждения, направени от предприятия със седалище в Малта, може да доведе до пълно избягване на данъчно облагане върху тези плащания, ако те не са обложени също в държавата на местоназначение. Въпреки че новият режим за приспадане на фиктивните лихви ще спомогне за намаляване на склонността към задлъжняване, недостатъчните правила за борба със злоупотребите в комбинация с капиталов режим с относително високи лихви, могат да осигурят възможности за избягване на данъци. Наличието на някои разпоредби в двустранните данъчни спогодби между Малта и други държави членки, в съчетание с данъчната система на Малта, при която дружество, което е местно лице, но не е регистрирано в Малта, се облага по източник и въз основа на паричните преводи, може да се използва от дружествата, за да участват в практики за избягване на данъци. Комисията взема под внимание ангажимента на Малта да се бори със стратегиите на данъкоплатците за агресивно данъчно планиране. Въз основа на неотдавнашните разговори, Комисията ще продължи конструктивния си диалог с цел борба срещу данъкоплатчи агресивни стратегии за планиране.
- (7) Дългосрочната устойчивост на публичните финанси на Малта продължава да бъде предизвикателство. Това се дължи изцяло на отражението върху бюджета на свързаните със застаряването на населението разходи, като например разходите за здравеопазване, дългосрочни грижи и пенсии. Пенсионната система е изправена пред двойното предизвикателство да постигне устойчивост и същевременно да гарантира адекватни пенсионни приходи. Дългосрочните перспективи за устойчивостта на пенсионните разходи се подобриха главно благодарение на положителна оценка на потенциала за дългосрочен растеж на Малта. При все това мерките, въведени в бюджета за 2016 г., имаха само ограничено въздействие върху дългосрочната устойчивост на пенсионната система, която по тази причина продължава да бъде важно предизвикателство. Освен това, въпреки въвеждането на мерки за подобряване на адекватността на пенсиите, неравнопоставеността на половете по отношение на пенсиите остава голяма. Функционирането на здравеопазването се подобри, а времето за чакане намалява. Продължават обаче да са налице предизвикателства при преразпределянето на ресурсите и дейностите от болнични грижи към първичната медицинска помощ. Институционалната рамка на първичното здравно обслужване оказва натиск върху болничните грижи и спешната помощ. Болничните и първичните здравни грижи не са добре координирани, а спешните грижи все още се използват неефективно. Достъпът до иновативни лекарства продължава да бъде предизвикателство, също и от бюджетна гледна точка. Бяха предприети инициативи за удовлетворяване на нарастващото търсене в системата за дългосрочни грижи, като например стимулиране на предлагането на грижи в общността и домашни грижи.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

- (8) Известен напредък бе отбелязан в подобряването на трансграничното сътрудничество. Въпреки това, Малтийският орган за финансови услуги явно все още е с недостатъчен персонал, а неговият капацитет да упражнява надзор над голяма трансгранична финансова система, по-специално нейния небанков сегмент, буди загриженост. Освен това, въпреки че секторът на услугите (в частност на индустрията за онлайн хазартни услуги) допринесе значително за устойчивия икономически растеж на страната, това може да създаде предизвикателства за целостта на финансовата система, поради което е необходима солидна уредба срещу изпирането на пари. Малта наскоро транспонира 4-та директива срещу изпирането на пари. Ефективността на нейното прилагане предстои да бъде оценена. Освен това след транспонирането на директивата в националното законодателство малтийските органи наскоро представиха интегрирана стратегия за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма. Наред с другите действия, беше създаден Национален координационен комитет за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, съставен от представители на правителството и други имащи отношение национални органи. Остават обаче предизвикателства по отношение на гарантирането на правилното изпълнение и ефективното прилагане на наскоро приетата нормативна уредба.
- (9) В контекст на силен икономически растеж и реформи в подкрепа на заетостта на жените и повишаването на квалификацията на работната сила, резултатите на пазара на труда на Малта допълнително се подобриха. Въпреки това, продължават да бъдат предизвикателство големите различия между половете по отношение на заетостта и слабото участие на пазара на труда на жените на възраст над тридесет години и на хората с увреждания. Сравнително слаб остава замисълът на отпуска по бащинство и на родителския отпуск, но е важен за балансирането на отговорностите между половете за полагане на грижи и за по-голямата подкрепа за жените да работят. Недостигът на работна ръка нараства, а несъответствието между търсените и предлаганите умения се запазва. Значителен дял от работната сила на Малта все още е с ниска квалификация, същевременно нараства зависимостта от чуждестранна работна ръка за преодоляване на недостига на работна ръка и умения. Очаква се да продължат политическите инициативи, осъществявани в областта на пазара на труда, уменията и социалната интеграция, но те трябва да вземат предвид мониторинга и оценката въз основа на резултатите.
- (10) Със стойност 18,6 % през 2017 г. процентът на преждевременно напускане на училище остава най-високият в Съюза, с малко подобрение в сравнение с предходната година. В Малта и процентът на преждевременно напускащите училище хора с увреждания е най-висок — 50 %, два пъти повече от средното за Съюза. Освен това учебните резултати са силно повлияни от социално-икономическия произход, вида и степента на увреждане. Разликата в резултатите при научните дисциплини между учениците от най-слабите спрямо най-добрите училища е сред най-големите в Съюза и 1,5 пъти над средната стойност в Организацията за икономическо сътрудничество и развитие. Делът на учениците с ниски постижения по математика, точни науки и четене е четвърти по големина в Съюза. Нужен е всеобхватен подход за подобряване на качеството на образованието и намаляване на неравенствата в образователните постижения между социалните групи и различните видове училища.
- (11) Силният икономически растеж увеличи натиска върху инфраструктурата и природните ресурси. По-специално секторът на автомобилния транспорт е изправен пред мащабни инфраструктурни проекти и дългосрочните предизвикателства пред устойчивостта. Недостатъчната транспортна инфраструктура и нарастването на разходите, свързани с претоварването, представляват пречка пред инвестициите. Увеличаването на броя на превозните средства и на движението води до повишаване на емисиите на парникови газове и се отразява отрицателно на качеството на въздуха. Те могат също така да оказват отрицателно въздействие върху туризма, който е важен стълб на малтийската икономика. Поради това необходимостта от преодоляване на недостига на инфраструктура върви ръка за ръка с необходимостта от подходящи транспортни решения. През 2016 г. правителството прие Национална транспортна стратегия за периода до 2050 г. и оперативен генерален план за транспорта до 2025 г. То обяви също така проект на стойност 700 милиона евро за модернизирание на пътната мрежа. Взети заедно, тези мерки се очаква да намалят икономическите разходи от задръстванията с по-малко от 20 %. Увеличаването на икономическата активност може да обостри съществуващите инфраструктурни проблеми, което да постави още по-силен натиск върху природните ресурси. Освен това в плана не се определя ясна цел за намаляването на емисиите на парникови газове от транспорт и не се предлага ефективна система за мониторинг на изпълнението на докладваните мерките (освен петгодишен цикъл за техния преглед). Ето защо е важно да се определят цели и да се прилагат мерки за съществено намаляване на задръстванията и на емисиите на парникови газове от транспорт до 2025 г., което ще позволи периодично наблюдение на напредъка.
- (12) Поради предизвикателствата, породени от островния характер и малката площ на страната, необходимостта да се премине към по-кръгова икономика става особено належаща. Интелигентните инвестиции могат да помогнат за намаляване на натиска върху уязвимите природни ресурси на острова. Например, ако не бъдат преодолені, трудностите с изхвърлянето на отпадъци от строителство и разрушаване могат да намалят качеството на околната среда и привлекателността на страната като туристическа дестинация. Въпреки че Малта продължава да бъде сред слабо класираните по показателите за екоиноваците (26-о място в Съюза през 2016 г., 18-о през 2013 г. според

индекса за екоиновации), страната има потенциал да привлече инвестиции за намиране или внедряване на новаторски решения за подобряване на ресурсната и енергийната ефективност в строителството, както и за подобряване на управлението на отпадъци и отпадъчни води. По-специално, необходими са подобрения в управлението на отпадъците заедно с инвестиции в съоръжения за рециклиране на отпадъци от строителство и разрушаване, както и извършването на проверки за предотвратяване на незаконното депониране или изхвърляне в морето на такива отпадъци.

- (13) Съдебната система продължава да е изправена пред предизвикателства по отношение на своята ефикасност и е необходима укрепена правна и институционална уредба за борба с корупцията, за да се гарантира високо качество на стопанската среда. Управленските слабости в уредбата за борба с корупцията могат да се отразят неблагоприятно на бизнес климата и да повлияят отрицателно на инвестициите. Ефективността на усилията на Малта в борбата с корупцията трябва да се подобри още повече, особено по отношение на разследването и наказателното преследване на корупцията. Подобряването на рамката за управление е от решаващо значение за запазване на имиджа и привлекателността на Малта като международна инвестиционна дестинация.
- (14) В рамките на европейския семестър за 2018 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Малта и го публикува в доклада за страната от 2018 г. Тя оцени също програмата за стабилност за 2018 г., националната програма за реформи за 2018 г., както и предприетите последващи действия във връзка с препоръките към Малта, отправени през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Малта, но и до каква степен съответстват на правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнище Съюз към бъдещите решения на държавите членки.
- (15) Предвид тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност за 2018 г. и е на мнение ⁽¹⁾, че Малта се очаква да спазва разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж,

ПРЕПОРЪЧВА на Малта да предприеме следните действия през 2018 г. и 2019 г.:

1. Да укрепи цялостната рамка на управление, като засили националния надзор върху международно ориентирани финансови предприятия, лицензирани в Малта, като гарантира ефективното прилагане на уредбата за борба с изпирането на пари и продължи да ускорява борбата срещу корупцията.
2. Да гарантира устойчивостта на здравеопазването и на пенсионната система, включително като увеличи законоустановената възраст за пенсиониране и чрез ограничаване на възможностите за ранно пенсиониране.

Съставено в Брюксел на 13 юли 2018 година.

За Съвета
Председател
H. LÖGER

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 13 юли 2018 година****относно националната програма за реформи на Нидерландия за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Нидерландия за 2018 г.**

(2018/C 320/18)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 22 ноември 2017 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2018 г. Тя взе предвид европейския стълб на социалните права, обявен от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 22 март 2018 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на 22 ноември 2017 г. Комисията прие също Доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Нидерландия ще бъде една от държавите членки, за които ще бъде извършен задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 22 март 2018 г. На 14 май 2018 г. Съветът прие Препоръката относно икономическата политика на еврозоната ⁽³⁾ (наричана отгук нататък „препоръка за еврозоната“).
- (2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимобвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Нидерландия следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката за еврозоната, както е посочено в препоръки 1 и 2 по-долу.
- (3) Докладът за Нидерландия за 2018 г. беше публикуван на 7 март 2018 г. В него се констатира известен напредък в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 11 юли 2017 г. ⁽⁴⁾, последващите действия във връзка със специфичните за страната препоръки, приети през предходните години, както и напредъкът на Нидерландия по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Той включва също така задълбочен преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, резултатите от който бяха публикувани също на 7 март 2018 г. Анализът на Комисията ѝ даде основание да заключи, че в Нидерландия са налице макроикономически дисбаланси. По-специално Нидерландия показва най-голямата средна стойност на излишък за тригодишен период по текущата сметка за БВП сред държавите членки от еврозоната. Излишъкът говори за неоптимално разпределение на ресурсите, като оставя възможности за повече растеж и благоденствие. Частният дълг е висок, по-специално натрупаните ипотечни дългове на домакинствата и дългът на многонационалните предприятия. Големите дългове на домакинствата увеличават уязвимостта им при финансови сътресения.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽³⁾ ОВ C 179, 25.5.2018 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ ОВ C 261, 9.8.2017 г., стр. 1.

- (4) Нидерландия представи националната си програма за реформи за 2018 г. на 30 април 2018 г., а програмата си за стабилност за 2018 г. — на 26 април 2018 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (5) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на ЕСИФ с доброто икономическо управление.
- (6) Спрямо Нидерландия понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В програмата си за стабилност за 2018 г. правителството планира намаляване на излишъка по консолидирания държавен бюджет от 1,1 % от БВП през 2017 г. на 0,3 % от БВП през 2021 г. Средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от 0,5 % от БВП — продължава да се спазва през целия период на програмата. Според програмата за стабилност за 2018 г. съотношението на държавния дълг към БВП се очаква да спадне до 44,0 % от БВП през 2021 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е реалистичен. Съгласно прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. структурното салдо се предвижда да отчете намаляване от излишък от 0,5 % от БВП през 2017 г. на дефицит от 0,1 % от БВП през 2018 г. и 0,3 % от БВП през 2019 г., над средносрочната бюджетна цел. Очаква се брутният държавен дълг да продължи да намалява устойчиво и под референтната стойност по Договора. Като цяло Съветът е на мнение, че се предвижда Нидерландия да спази разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж през 2018 и 2019 г. В същото време, като зачита средносрочната цел, все още има възможност за използване на фискалната и структурната политика, за повишаване на публичните и частните инвестиции в научноизследователската, развойната дейност и иновациите.
- (7) Нидерландия има ефективен сектор на научноизследователската и развойната дейност и високоефективната образователна система и научната база на страната осигуряват солидна основа за насърчване на иновациите и на капацитета за растеж чрез образование и научноизследователска и развойна дейност. Обявени са значителни допълнителни инвестиции, което би могло да помогне за стабилизиране интензивността на научноизследователската и развойната дейност в публичния и частния сектор. Дали Нидерландия ще постигне своите цели по стратегията „Европа 2020“, по-специално във връзка с инвестициите в научноизследователската и развойната дейност и възобновяемите енергийни източници, остава несигурно.
- (8) Едно от ключовите предизвикателства за справянето с високата задлъжнялост на домакинствата е свързано с жилищния пазар, където липсата на гъвкавост и небалансираните стимули, трупани в продължение на десетилетия, формират моделите на жилищното финансиране и на спестяванията в сектора. От 2012 г. насам са приложени поредица от мерки, които отчасти преодоляват този проблем. През 2017 г. правителството обяви планове за ускоряване на намалението на данъчното приспадане на лихви по ипотечни кредити, считано от 2020 г. При все това, липсата на добре функциониращ среден сегмент на пазара на жилища под наем насърчава домакинствата по-скоро да закупуват вместо да наемат, което води до високи съотношения на дълга към дохода и до финансова уязвимост на младите хора. Секторът на социалното жилищно настаняване е един от най-големите в Съюза, но жилищата невинаги се заемат от хората, които наистина имат нужда от това. Домакинства с високи доходи живеят в сгради за социално жилищно настаняване, тъй като дружествата за социално жилищно настаняване не увеличават наемите толкова бързо, колкото биха могли от правна гледна точка. Макар че правителството обяви намерението си за подпомагане на предоставянето на достъпни жилища на частния пазар за наемане, конкретни планове за такава подкрепа все още не са съобщени.
- (9) Както е посочено в препоръката за еврозоната, борбата срещу агресивните стратегии за данъчно планиране е от съществено значение за възпрепятстване на нарушаването на конкуренцията между предприятията, за осигуряване на справедливо третиране на данъчно задължените лица и за защита на публичните финанси. Разпространяването на отрицателните последици от агресивните стратегии на планиране на данъкоплатците между държавите членки изисква координирани действия на националните политики за допълване на законодателството на Съюза. Високото равнище на плащания през Нидерландия на дивиденди, авторски и лицензионни възнаграждения и лихви показва, че данъчните правила на държавата се използват от дружества, които прибавят към агресивно данъчно планиране. Голяма част от преките чуждестранни инвестиции се държи от „дружества със специална цел“. Липсата на удържани при източника данъци върху изходящи (т.е. от пребиваващи в Съюза към пребиваващи в

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

трети държави) лихви и авторски и лицензионни възнаграждения би могло да доведе до избягване на данъчно облагане от тяхна страна на тези плащания, ако те не подлежат на данъчно облагане в юрисдикцията на получателя. Липсата на някои правила за борба със злоупотребите, особено в случая на хибридни субекти, също може да улесни агресивното данъчно планиране. Комисията признава ангажимента на Нидерландия да се бори с агресивното данъчно планиране, както е предвидено в програмата за реформи в областта на данъчното облагане, включително по отношение на удържаните при източника данъци върху дивиденди, лихви и авторски и лицензионни възнаграждения в случай на злоупотреба или плащания към юрисдикции с ниски данъчни ставки; това е положителна стъпка към намаляване на агресивното данъчно планиране и следва да бъде приложена бързо и да се следи отблизо. Въз основа на неотдавнашния обмен на мнения с нидерландските власти Комисията ще продължи конструктивния си диалог за борба със стратегиите на данъкоплатците за агресивно планиране.

- (10) Въпреки ниските нива на безработица и високото равнище на свободните работни места, растежът на номиналните заплати беше умерен: 1,5 % през 2017 г. Това е под равнището, което би могло да се очаква въз основа на инфлацията, производителността и безработицата. Умереното нарастване на заплатите може отчасти да бъде свързано с бавното увеличение на производителността, продължаващата стагнация на пазара на труда и увеличената сегментация на пазара на труда. През 2017 г. правителството прие няколко данъчни мерки, които намаляват данъчната тежест върху труда и имат за цел увеличаване на нетния разполагаем доход на домакинствата на работещите. По-нататъшно увеличаване на нетния разполагаем доход на домакинствата чрез създаване на условия за насърчване на растежа на заплатите и реформа на втория стълб на пенсионната система, за да стане по-прозрачна, по-справедливо разпределена между поколенията и по-устойчива на сътресения, ще подкрепи вътрешното търсене и ще допринесе за възстановяването на равновесието в еврозоната.
- (11) Неотдавнашното нарастване на заетостта може до голяма степен да се дължи на увеличаването на броя на лицата, наети на срочни договори, и на самостоятелно заетите лица. Високият и растящ процент на временните договори, както и бързото увеличение на самостоятелно заетите лица без работници и служители, се наблюдава в контекста на големи различия в приложимото трудово законодателство и защитата на труда, както и на различия в данъчното законодателство и законодателството в областта на социалната сигурност. Въпреки че бяха предприети някои мерки, а наскоро бяха обявени и допълнителни такива, някои от тези фактори продължават да създават финансови стимули за наетите лица да започнат да работят като самостоятелно заети лица или благоприятстват тяхното наемане на срочен договор. Освен това налагането на мерки за противопоставяне на фиктивната самостоятелна заетост е отложено до 2020 г. Самостоятелно заетите лица са по-често недостатъчно застраховани срещу инвалидност, безработица и старост. Това може да окаже влияние върху устойчивостта на системата за социално осигуряване в дългосрочен план.
- (12) Въпреки че на пазара на труда като цяло са постигнати добри резултати, налице е все още неизползван потенциал от работна ръка. По-специално големият брой жени, работещи на непълен работен ден, и състоянието на заетостта на хората с мигрантски произход остават голямо предизвикателство. Процентът на заетост на мигрантите, които не са родени в ЕС, е с 20,6 процентни пункта по-нисък, отколкото за хората, родени в Нидерландия, като тази разлика е още по-голяма за жените, които не са родени в ЕС.
- (13) През последните години нарастването на спестяванията на домакинствата се дължи отчасти на по-високи икономии във втория стълб на пенсионната система (задължителни допълнителни частни схеми), принос за което има регулаторната среда. Едно подходящо разпределение на разходите и рисковете в рамките на отделните поколения и между тях извън приетите правила за индексирането и финансовите буфери (рамка за финансова оценка) ще помогне на домакинствата да разпределят финансовите си средства по по-благоприятстващ за растежа начин. Правителството потвърди намерението си да осъществи съществена реформа на втория стълб на пенсионната схема с цел да подобри обхвата и да създаде по-прозрачна, по-гъвкава и по-справедлива в актуарски аспект система. По отношение на фискалната устойчивост, докладът за застаряването от 2018 г. сочи, че съществува среден риск за фискалната устойчивост в дългосрочен план, доколкото разходите за дългосрочни грижи се очаква да се увеличат от 3,5 % на 6,0 % от БВП до 2070 г.
- (14) В рамките на европейския семестър за 2018 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Нидерландия, който беше публикуван в доклада за страната от 2018 г. Тя оцени също програмата за стабилност за 2018 г., националната програма за реформи за 2018 г. и последващите действия по препоръките, отправени към Нидерландия през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Нидерландия, но и степента на тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на Съюза към бъдещите решения на държавите членки.
- (15) Предвид тази оценка, Съветът разгледа програмата за стабилност за 2018 г. и е на мнение⁽¹⁾, че се очаква Нидерландия да спази разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж.
- (16) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и на тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи за 2018 г. и програмата за стабилност за 2018 г. Неговите препоръки съгласно член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 1 и 2 по-долу,

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪЧВА на Нидерландия да предприеме следните действия през 2018 г. и 2019 г.:

1. Като зачита средносрочната цел, да използва фискалната и структурната политика за повишаване на публичните и частните инвестиции в научноизследователската, развойната дейност и иновациите. Да предприеме мерки за намаляване на склонността към задлъжняване на домакинствата и на оставащите нарушения на жилищния пазар, по-специално чрез подкрепа на развитието на частния сектор за отдаване под наем.
2. Да намали стимулите за използване на временни договори и самостоятелно заети лица, които нямат наети лица, като същевременно се насърчи подходяща социална закрила за самостоятелно заетите лица, и да се бори срещу фиктивната самостоятелна заетост. Да създаде условия за насърчаване на по-високо ниво на ръста на заплатите, като се зачита ролята на социалните партньори. Да предприеме мерки, за да стане вторият стълб на пенсионната система по-прозрачен, по-справедливо разпределен между поколенията и по-устойчив на сътресения.

Съставено в Брюксел на 13 юли 2018 година.

За Съвета
Председател
H. LÖGER

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 13 юли 2018 година****относно националната програма за реформи на Австрия за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Австрия за 2018 г.**

(2018/C 320/19)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 22 ноември 2017 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2018 г. Съветът надлежно взе предвид европейския стълб на социалните права, обявен от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 22 март 2018 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на 22 ноември 2017 г. Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който Австрия не е посочена като държава членка, за която ще се извърши задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 22 март 2018 г. На 14 май 2018 г. Съветът прие препоръката относно икономическата политика на еврозоната ⁽²⁾ (наричана отгук нататък „препоръка за еврозоната“).
- (2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Австрия следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката относно еврозоната, както е посочено в препоръки 1—2 по-долу.
- (3) Докладът за Австрия за 2018 г. беше публикуван на 7 март 2018 г. В него бе оценен напредъкът на Австрия в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 11 юли 2017 г. ⁽³⁾, последващите действия във връзка със специфичните за държавата препоръки, отправени към Австрия през предходните години, както и напредъкът на страната по националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“.
- (4) Австрия представи националната си програма за реформи за 2018 г. на 25 април 2018 г., а програмата си за стабилност за 2018 г. на 21 март 2018 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

⁽¹⁾ OBL 209, 2.8.1997 г., стр. 1.⁽²⁾ OBL 179, 25.5.2018 г., стр. 1.⁽³⁾ OBL 261, 9.8.2017 г., стр. 1.

- (5) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на ЕСИ фондовете с доброто икономическо управление.
- (6) Спрямо Австрия понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и правилото за дълга. В своята програма за стабилност за 2018 г. правителството очаква подобрене в номиналното салдо от дефицит в размер на 0,7 % от БВП през 2017 г. до излишък от 0,4 % от БВП през 2022 г. Средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от 0,5 % от БВП към 2017 г., се очаква да бъде постигната през 2019 г. Според програмата за стабилност съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква постепенно да спадне от 78,1 % от БВП през 2017 г. до 62,2 % от БВП през 2022 г. Макроикономическият сценарий, на който се основават тези бюджетни прогнози, е благоприятен за 2018 г. и реалистичен за годините след това. Основните рискове в основата на средносрочното бюджетно планиране са дискреционните мерки на политиката, предвидени, считано от 2020 г., като например оповестената реформа на доходите на физическите лица, чието нетно бюджетно въздействие не е все още напълно конкретизирано.
- (7) В програмата за стабилност се посочва, че въздействието на извънредния приток на бежанци и на мерките, свързани със сигурността, върху бюджета е значително и се предоставят достатъчно доказателства за обхвата и естеството на тези допълнителни бюджетни разходи. Според Комисията допустимите допълнителни разходи през 2017 г. възлизат на 0,03 % от БВП за извънредния приток на бежанци, а за свързаните със сигурността мерки не се предвиждат допълнителни разходи. Разпоредбите, съдържащи се в член 5, параграф 1 и член 6, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1466/97, позволяват обслужването на тези допълнителни разходи, тъй като притокът на бежанци, както и сериозната терористична заплаха са необичайни събития, тяхното въздействие върху публичните финанси на Австрия е значително и устойчивостта няма да бъде засегната, като се даде възможност за временно отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел. Ето защо размерът на изискваната корекция за постигане на средносрочната бюджетна цел за 2017 г. бе намален, за да се вземат под внимание допълнителните разходи, свързани с бежанците.
- (8) На 11 юли 2017 г. Съветът препоръча на Австрия да гарантира, че отклонението от средносрочната бюджетна цел през 2018 г. се ограничава до разрешеното отклонение, свързано с бюджетното въздействие на извънредния приток на бежанци и на мерките, свързани със сигурността. Това е в съответствие с максимален номинален темп на растеж на нетните първични държавни разходи от 3,3 % през 2018 г., което съответства на допустимо влошаване на структурното салдо с 0,2 % от БВП. Като се имат предвид разрешените отклонения, прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. сочи, че съществува риск от известно отклонение от изискването през 2018 г. и през 2017 г. и 2018 г., взети заедно.
- (9) През 2019 г. Австрия следва да постигне средносрочната си бюджетна цел, като се вземе предвид допуснатото временно отклонение, свързано с необичайни събития. Това е в съответствие с максимален номинален темп на растеж на нетните първични държавни разходи от 2,9 %, което съответства на подобрене на структурното салдо с 0,3 % от БВП. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г., при непроменени политики в Австрия ще съществува риск от значително отклонение от изискването през 2019 г. с оглед на отклонението от 2018 г. и 2019 г., взети заедно. Същевременно през 2019 г. Австрия се очаква да бъде на около 0,1 % от БВП от средносрочната си бюджетна цел. Освен това Австрия се очаква да спазва правилото за дълга през 2018 г. и 2019 г. Като цяло Съветът е на мнение, че Австрия трябва да има готовност да предприеме допълнителни мерки с цел съответствие през 2018 г., и че следва да се предприемат допълнителни мерки през 2019 г., за да се съобрази с разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж.
- (10) Според доклада от 2018 г. за застаряването прогнозираното увеличение на разходите за пенсии, здравеопазване и дългосрочни грижи показва среден риск за фискалната устойчивост в средносрочен и дългосрочен план. Публичните разходи за пенсии на Австрия са по-високи от средното за Съюза (13,8 % в сравнение с 11,2 % от БВП през 2016 г.) и се очаква да нараснат допълнително до 2070 г. (0,5 % в сравнение с -0,2 % от БВП). Последните реформи успешно предоставиха стимули за по-късно пенсиониране. При все това, без повишаване на

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

законоустановената пенсионна възраст по-нататъшното натрупване на права на обезщетение по време на удължения трудов живот не подобрява дългосрочната устойчивост. Законоустановената пенсионна възраст от 60 години за жените е сред най-ниските в Съюза. Законоустановената пенсионна възраст за жените ще бъде адаптирана постепенно, считано от 2024 г., за постигане на хармонизация със законоустановената пенсионна възраст за мъжете едва от 2033 г. нататък. Като цяло увеличаването на законоустановената пенсионна възраст и ограничаването на ранното пенсиониране биха подобрили устойчивостта на пенсионната система с оглед на застаряването на населението.

- (11) Публичните разходи за здравеопазване са по-високи от средното за Съюза (7 % в сравнение с 6,8 % от БВП през 2016 г.) и се очаква да нараснат повече от средното за Съюза (1,3 % спрямо 0,9 % от БВП), което ще повиши публичните разходи за здравеопазване до 8,3 % от БВП до 2070 г. Разходите за дългосрочни грижи се очаква да се удвоят от 1,9 % на 3,8 % от БВП до 2070 г. Въвеждането на тавани за разходите чрез Закона за финансовото изравняване от 2017 г., реформата за укрепване на първичните здравни грижи и намаляването на зависимостта от болничния сектор започнаха да разрешават въпроса, свързан с устойчивостта. Постоянно високият брой на агенциите по здравно осигуряване дава представа за потенциални допълнителни икономии в областта на управлението и административните разходи. Освен това по-ефикасните тръжни процедури (например търгове на територията на Съюза, използване на критерии за възлагане, различни от цената и трансрегионалното обединяване на търгове) биха позволили да се подобри качеството и ефективността на разходите. В областта на дългосрочните грижи неотдашните мерки на политиката, като например решението за премахване на използването на частните активи на лицата с цел финансиране на болнични дългосрочни грижи, се очаква да повишат разходите, отколкото да ги ограничат.
- (12) Законът за финансовото изравняване от 2017 г. допринесе за опростяване на фискалните взаимоотношения между отделните нива на управление, като даде начало на ориентирано към задачите финансиране, опрости разпределението на междуправителствените трансфери и определи собствен източник на приходи за органите. Въпреки тези усилия за реформи обаче фискалната рамка продължава да бъде непрозрачна и съществува значително несъответствие между отговорностите, свързани с разходите и със събирането на приходи, което предоставя слаби стимули за повишаване на ефективността на поднационално равнище.
- (13) Въпреки данъчната реформа от 2016 г. данъчната тежест върху труда остава висока и се очаква да се увеличи постепенно с течение на времето, ако доходните интервали не бъдат индексирани с инфлацията. Лицата с по-високи доходи получиха сравнително големи ползи от реформата в сравнение с лицата с по-ниски доходи и данъчната тежест за лицата с ниски доходи продължава да е висока. Данъчната реформа е облагодетелствала също така мъжете в по-голяма степен от жените. Източниците на приходи, които оказват по-малко отрицателно въздействие върху растежа, като например постоянните данъци върху недвижимата собственост, изглежда не се използват пълноценно главно заради твърде остарялата данъчна основа. Приходите от постоянните данъци върху недвижимата собственост в Австрия са много ниски, като възлизат на 0,2 % от БВП спрямо средното за Съюза равнище от 1,6 % от БВП през 2016 г. Изместването на данъчната тежест от труда към източници на приходи, които оказват по-малко отрицателно въздействие върху растежа, може да помогне за справяне с този проблем.
- (14) Пазарът на труда постига добри резултати. Въпреки това продължава да има преизвикателства за конкретни групи (например жените и хората с мигрантски произход). Въпреки като цяло високото равнище на заетост за жените резултатите на пазара на труда от гледна точка на заетостта на пълно работно време са все още твърде ниски. Равнището на заетост на жените на непълно работно време (20—64 години) — 47,9 % през 2017 г., продължава да бъде едно от най-високите в Съюза (средна стойност за Съюза: 31,1 %). Проблемите, свързани с достъпа до професионални заведения за грижи за деца, в това число по-специално извън градските райони, допринасят за този резултат. Високият дял на жените, работещи на непълно работно време, който се дължи на изпълнението на важни неплатени задачи, като например гледане на деца и роднини, както и ниското почасово възнаграждение допринасят за трайно голямата разлика в заплащането на мъжете и жените. Това оказва пряко въздействие върху натрупването на пенсионни права на жените, а оттам води до голяма разлика в пенсиите.
- (15) Учебните резултати на учениците в неравностойно положение не са се подобрили. Продължава да има голяма разлика в резултатите на студентите със или без мигрантски произход. Изпитите на национално равнище през 2016 г. потвърдиха, че около една четвърт от учениците в 8-и клас не постигат или само частично постигат образователните стандарти по немски език. Неотдашните международни изпити потвърдиха също така задълбочаващите се различия при четенето сред лицата с по-нисък социално-икономически или мигрантски произход. При сравнение на резултатите от 2012 г. и 2015 г. на Програмата за международно оценяване на учениците (PISA), делът на учениците с ниски постижения в трите основни области, в които е проведено проучването, т.е. по математика, четене и природни науки, нараства. Учениците, родени в Австрия, постигат по-добри резултати от тези на мигрантите от първо поколение — до равнище, еквивалентно на почти три години обучение.
- (16) Въпреки че производителността в Австрия е висока, ръстът на производителността е слаб през последните години, независимо от значителните усилия на Австрия, като например инвестирането в НРД и подобряването на уредбата за стартиращи предприятия. Останалите лостове в подкрепа на растежа на производителността се отнасят до цифровизацията на предприятията, растежа на предприятията и конкуренцията в сектора на услугите. В Австрия

има значителни бариери пред достъпа и ограничителни правила за упражняването на бизнес услуги и регулирани професии. Те включват специфични изисквания за капиталово участие, широк набор от запазени дейности и интердисциплинарни ограничения. Продължаващите усилия за намаляване на тежестта и планираната оценка на Закона за търговското лицензиране (*Gewerbeordnung*) на Австрия са важни инструменти за справяне с този проблем.

- (17) По-голямата конкуренция в сектора на услугите ще допринесе за преодоляването на предизвикателствата на Австрия в областта на разпространението на цифровите технологии и бизнес моделите, по-специално между микропредприятията и малките и средните предприятия. Цифровизацията на тези предприятия е особено важна в Австрия, тъй като те са гръбнака на австрийската икономика. Инициативи като „KMU Digital“ и „AT.net“ и изпълнението на Цифровата пътна карта на Австрия са от ключово значение. Друг въпрос касае разрастването на дружествата, и по-специално на силно иновативните дружества. Финансирането на по-късен етап, например под формата на рисков капитал и осигуряването на достъп до публичните капиталови пазари за разрастващите се предприятия, създава проблеми. Дружествата с високи темпове на растеж са от решаващо значение за разпространението на новите технологии и бизнес модели, включително в цифровата област, и по този начин за ръста на производителността.
- (18) В рамките на европейския семестър от 2018 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Австрия и го публикува в доклада за страната за 2018 г. Тя извърши и оценка на програмата за стабилност за 2018 г., на националната програма за реформи за 2018 г. и на последващите действия във връзка с препоръките, отправени към Австрия през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Австрия, но и степента, до която те съответстват на правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнище Съюз към бъдещите решения на държавите членки.
- (19) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност за 2018 г., като становището му ⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Австрия да предприеме следните действия през 2018 г. и 2019 г.:

1. Да постигне средносрочната бюджетна цел през 2019 г., като се вземе предвид допуснатото временно отклонение, свързано с необичайни събития. Да гарантира устойчивостта на системите на здравеопазването, дългосрочните грижи и пенсионното осигуряване, включително чрез увеличаване на законоустановената пенсионна възраст и ограничаване на ранното пенсиониране. Да направи обществените услуги по-ефикасни, включително чрез съгласуване на отговорностите за финансиране и извършване на разходи.
2. Да намали данъчната тежест за лицата с ниски доходи като пренасочи данъчното бреме към други източници на приходи, които оказват по-малко отрицателно въздействие върху растежа. Да подобри резултатите на жените на пазара на труда. Да подобри основните умения на младите хора в неравностойно положение и на хората с мигрантски произход. Да подкрепя ръста на производителността чрез стимулиране на цифровизацията на предприятията и растежа на дружествата, както и чрез намаляване на регулаторните бариери в сектора на услугите.

Съставено в Брюксел на 13 юли 2018 година.

За Съвета
Председател
H. LÖGER

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 13 юли 2018 година

относно националната програма за реформи на Полша за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно конвергентната програма на Полша за 2018 г.

(2018/C 320/20)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 22 ноември 2017 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2018 г. Тя взе предвид Европейския стълб на социалните права, провъзгласен от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 22 март 2018 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ на 22 ноември 2017 г. Комисията прие също Доклад за механизма за предупреждение, в който Полша не е посочена като държава членка, за която ще се извърши задълбочен преглед.
- (2) Докладът за Полша за 2018 г. беше публикуван на 7 март 2018 г. В него бе оценен напредъкът на Полша в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 11 юли 2017 г. ⁽³⁾, последващите действия във връзка със специфичните за държавата препоръки, отправени към Полша през предходните години, както и напредъкът на страната по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“.
- (3) На 26 април 2018 г. Полша представи националната си програма за реформи за 2018 г., както и конвергентната си програма за 2018 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (4) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на ЕСИФ с доброто икономическо управление.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

⁽³⁾ ОВ C 261, 9.8.2017 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

- (5) Спрямо Полша понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята конвергентна програма за 2018 г. правителството планира постепенно да подобри номиналното салдо — от дефицит в размер на 1,7 % от БВП през 2017 г. до 0,7 % от БВП през 2021 г. Средносрочната бюджетна цел — дефицит от 1,0 % от БВП в структурно изражение, не се очаква да бъде постигната до 2021 г., т.е. през времетраенето на конвергентната програма. Преизчисленото структурно салдо ⁽¹⁾ показва дефицит от 1,3 % от БВП през 2021 г. Според конвергентната програма за 2018 г. съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да намалее от 50,6 % от БВП през 2017 г. до 50,4 % от БВП през 2018 г. и до 46,0 % от БВП до 2021 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е предпазлив за 2018 г. и реалистичен след това.
- (6) На 11 юли 2017 г. Съветът препоръча на Полша да гарантира, че номиналният темп на растеж на нетните първични държавни разходи ⁽²⁾ няма да надвиши 3,7 % през 2018 г., което съответства на годишна корекция на структурното салдо от 0,5 % от БВП. Същевременно бе констатирано, че в оценката на проекта за бюджетен план за 2018 г. и последващата оценка на бюджетните резултати за 2018 г. ще трябва надлежно да се вземе предвид целта за постигане на фискална позиция, която допринася както за укрепване на протичащото в момента възстановяване, така и за осигуряване на устойчивостта на публичните финанси. Комисията извърши качествена оценка на стабилността на икономическите условия в Полша, като същевременно надлежно взе предвид предизвикателствата пред нейната устойчивост. На тази основа се стигна до заключението, че няма допълнителни елементи, които да бъдат взети предвид. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. има риск от значително отклонение от препоръчаната корекция през 2018 г.
- (7) През 2019 г., с оглед на прогнозираната разлика между фактическия и потенциалния БВП от 1,5 % на Полша, номиналният темп на растеж на нетните първични държавни разходи не следва да надвишава 4,2 % в съответствие със структурната корекция от 0,6 % от БВП, произтичаща от общоприетата корекционна матрица на изискванията съгласно Пакта за стабилност и растеж. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. има риск от значително отклонение от това изискване през 2019 г. Като цяло Съветът е на мнение, че от 2018 г. следва да бъдат предприети мерки, за да се спазят разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж.
- (8) В средносрочен и дългосрочен план Полша ще е изправена пред натиск върху разходите в редица области, по-специално във връзка със застаряването на населението, което изисква нови механизми за оценка на ефикасността и ефективността на публичните разходи и за улесняване на преразпределянето на ресурсите. Във връзка с това правителството започна работа по реформиране на бюджетния процес, по-специално по отношение на средносрочната бюджетна рамка и включването на прегледи на разходите в бюджетния процес. Полша е единствената държава членка без функциониращ напълно независим фискален съвет и без планове за създаването на такъв, макар да разполага със съществуващи независими институции, изпълняващи някои от функциите, които обичайно се изпълняват от фискални съвети. В доклада от 2018 г. се констатира, че Полша не е постигнала напредък в ограничаване на широкото използване на намалени ставки за данък добавена стойност. Въпреки това Министерство на финансите на Полша работи за опростяване на начина, по който ставките се прилагат спрямо стоките и услугите.
- (9) Резултатите на пазара на труда в Полша са силни през последните години и равнищата на заетост продължават да нарастват. Въпреки това участието на някои групи на пазара на труда, особено на жените, нискоквалифицираните и по-възрастните хора, остава ниско в сравнение с други държави членки. Няколко неотдавнашни мерки на политиката доведоха до намаляване на стимулите за работа, особено за жените и по-възрастните хора. Полската система за социална закрила предвижда недостатъчни стимули за започване на работа. Въпреки че детските надбавки намалиха бедността и неравенството, те вече оказват отрицателно отражение върху участието на родителите, предимно на жените, на пазара на труда, тъй като неговият размер и ограничените стимули за компенсиране на работата са отразени в други социални обезщетения. Допълнителна пречка за участието на жените на пазара на труда е фактът, че равнището на записване в официални схеми за грижи за децата на възраст под три години все още е сред най-ниските в Съюза. Ограничената подкрепа за лицата, които предоставят дългосрочни грижи, възпрепятства влизането им на пазара на труда. Намаляването на законоустановената пенсионна възраст насърчи някои по-възрастни работници да напуснат пазара на труда. Миграцията от страни извън ЕС допринася за увеличаване на търсенето на работна ръка.
- (10) Допълнителен начин за стимулиране както на участието в работната сила, така и на иновативния капацитет на икономиката е на учениците и възрастните хора да се предоставят подходящи умения и компетентности за

⁽¹⁾ Салдо, коригирано спрямо фазата на икономическия цикъл и без отчитане на еднократните и временните мерки, преизчислено от службите на Комисията с помощта на общоприетата методология.

⁽²⁾ Нетните първични държавни разходи се състоят от общите държавни разходи без лихвените разходи, разходите по програми на Съюза, които изцяло се покриват от приходи от средства на Съюза, и недискреционните промени в разходите за обезщетения при безработица. Брутото образуване на основен капитал, финансирано от държавата, се разсрочва през четиригодишен период. Дискреционните мерки по отношение на приходите и предвиденото по закон увеличаване на приходите са взети предвид. Еднократните мерки по отношение както на приходите, така и на разходите, са негирани.

подкрепа на заетостта в бързо променящия се пазар на труда. Делът на участието на възрастните в образованието и обучението е много по-ниско от средното за Съюза. Това, в съчетание с някои слабости в цифровите умения, както и на уменията по езикова и математическа грамотност, особено сред възрастните с по-ниско от висшето образование, затруднява тяхната пригодност за заетост. Все още не е ясно до каква степен ще окажат въздействие върху нивото на уменията въведените неотдавна и все още планираните мерки на политиката, като например промените в организацията на общото образование, професионалното образование и висшето образование.

- (11) Полша продължи да предприема мерки за преодоляване на сегментацията на пазара на труда чрез ограничаване на възможността за злоупотреба с временната заетост, увеличаване на вноските за социално осигуряване по някои нестандартни трудови договори и въвеждане на минимално почасово заплащане за някои от тези договори. Броят и делът на постоянните договори нараства от края на 2016 г. Делът на временните договори обаче продължава да е сред най-високите в Съюза. В реформирания кодекс на труда биха могли да бъдат включени някои допълнителни законодателни промени, свързани с двойствеността на пазара на труда. Обхватът на социалната закрила на работниците, които са самостоятелно заети и имат някои нестандартни договори, се очертава като потенциален проблем, особено от гледна точка на адекватността на техните бъдещи пенсии. От 2015 г. насам са въведени някои мерки, за да се подобри обхватът на социалната закрила на самостоятелно заетите лица и на лицата, наети на нетипични договори.
- (12) Средната пенсионна възраст се е увеличила през последните години, което отразява последните реформи, като например отнемане на възможностите за ранно пенсиониране и постепенно увеличаване на законоустановената пенсионна възраст. От решаващо значение за икономическия растеж в средносрочен план и за гарантиране на адекватността и фискалната устойчивост на пенсионната система е реалната възраст за пенсиониране да продължи да бъде увеличавана. Въпреки това неотдавнашното намаляване на законоустановената възраст за пенсиониране на 60 години за жените и 65 години за мъжете е стъпка в противоположната посока. За разлика от това пенсионната възраст на мъжете и жените съдии в съдилищата с обща компетентност бе изравнена на 65 години, което е в съответствие с искането на Комисията. Специалната система за социално осигуряване за земеделските производители, които са субсидирани в размер на близо 1 % от БВП, е сред причините за ниската трудова мобилност и скритата безработица в селското стопанство.
- (13) За подобряване на резултатите в областта на здравеопазването в Полша са необходими по-добър достъп до здравно обслужване и увеличаване на неговата ефективност. Неудовлетворените по собствена преценка потребности от медицински грижи са сред най-високите в Съюза, а сроковете за някои интервенции са особено дълги. Броят на болничните легла е сравнително висок, но не е оптимално разпределен географски. Амбулаторните и първичните здравни грижи като цяло са слабо развити, като лекарите имат стимули да прехвърлят изследвания и лечения на специализирани доставчици. Разрешаването на тези проблеми представлява особено предизвикателство, като се има предвид, че нивото на публичното финансиране и броят на лекарите и медицинските сестри в някои специализации в Полша са значително под средното равнище за Съюза. През 2017 г. бяха положени известни усилия за по-ефективно разпространение на ресурсите за здравеопазване, но въздействието на тези мерки все още предстои да се види.
- (14) Увеличаването на капацитета на икономиката за иновации е от решаващо значение, за да се даде възможност на Полша да се изкачи в глобалната верига за създаване на стойност, като по този начин се поддържа потенциалът за подобряване на равнището на живот. Това изисква действия на политиката на много фронтове като постепенен процес от няколко години. Ключови области на политиката включват изграждането на доверие в регулаторната среда, предоставянето на стимули за бизнес разходите за научноизследователска и развойна дейност, укрепването на научната основа, включително чрез реформи на висшето образование, и насърчаването на силен поток на знания и тясно сътрудничество между предприятията и научноизследователските институции. Последното включва и осигуряването на благоприятни условия за пазарната реализация на научните изследвания, разработени и подкрепени чрез публично финансиране. Няколко мерки на политиката вече са приложени в тези области, а други такива се планират от правителството.
- (15) Бързият темп на промените в нормативната уредба и ограниченото използване на обществени и социални консултации по редица ключови закони се отразяват на качеството на законодателството и увеличават несигурността за предприятията. Гарантирането на принципите на правовата държава и на независимостта на съдебната система са също от първостепенно значение в този контекст. Припомня се, че през декември 2017 г. Комисията представи на Съвета мотивирано предложение да определи, че съществува очевиден риск от тежко нарушение на принципите на правовата държава от страна на Полша. Правната сигурност и доверието в качеството и предвидимостта на регулаторните, данъчните и другите политики, както и в институциите, са важни фактори, които могат да дадат възможност за ускоряване на темпа на инвестициите. Твърди предварителни и последващи оценки на въздействието и добре проектирани и изпълнени социални и обществени консултации може да спомогнат за подобряване на качеството на законодателството, за ограничаване на необходимостта от последващи изменения и по този начин да се повиши предвидимостта на регулаторната среда. Това може да помогне също така да се ограничат евентуалните отрицателни странични ефекти на новите закони в краткосрочен план, като например временното увеличение на административната тежест, произтичащо от изменение на данъчните разпоредби.

- (16) Пътната мрежа се развива бързо благодарение на финансирането от Съюза, но процентът на загиналите по пътищата все още е сред най-високите в Съюза. От друга страна, градовете са изправени пред растящи предизвикателства, свързани с мобилността, като например задръстванията и замърсяването на въздуха в резултат на нарастващия пътнически автомобилен парк и на големия дял на старите автомобили. Настоящите стимули за използването на колективни, активни видове транспорт с ниски емисии не са достатъчни за справяне с тези предизвикателства. Пред изпълнението на съфинансираните от Съюза железопътни проекти продължават да стоят сериозни пречки, главно поради ограничения капацитет на строителния сектор и институционалната слабост на управителя на железопътната инфраструктура. Въпреки че правителството планира актуализиране на съответния стратегически документ, понастоящем няма достатъчно информация за стратегическа визия за дългосрочното развитие на транспортните мрежи във всички видове транспорт за периода след 2023 г. Техните съответни роли би трябвало да бъдат ясно определени и разпределени във въпросния документ. В допълнение, независимо от инвестициите през последните години продължава да има трудности и пропуски в областта на енергийните мрежи и инфраструктура.
- (17) В рамките на европейския семестър за 2018 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Полша, който беше публикуван в доклада за страната за 2018 г. Тя извърши и оценка на конвергентната програма за 2018 г., на националната програма за реформи за 2018 г. и на последващите мерки, свързани с препоръките, отправени към Полша през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Полша, но и до каква степен те са съобразени с правилата и насоките на Съюза, предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на Съюза към бъдещите национални решения.
- (18) С оглед на тази оценка Съветът разгледа конвергентната програма за 2018 г. ⁽¹⁾, като становището му е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Полша да предприеме следните действия през периода 2018—2019 г.:

1. Да гарантира, че номиналният темп на растеж на нетните първични държавни разходи не надвишава 4,2 % през 2019 г., което съответства на годишна корекция на структурното салдо от 0,6 % от БВП. Да предприеме стъпки за подобряване на ефикасността на публичните разходи, включително чрез подобряване на бюджетния процес.
2. Да предприеме мерки за увеличаване на участието на пазара на труда, включително чрез подобряване на достъпа до грижи за деца и чрез насърчаване на съответстващи на пазара на труда умения, по-специално посредством ученето за възрастни, както и да премахне оставащите пречки за по-постоянните форми на заетост. Да гарантира устойчивостта и адекватността на пенсионната система чрез предприемане на мерки за увеличаване на реалната възраст на пенсиониране и започване на реформа на преференциалните пенсионни схеми.
3. Да укрепи иновационния капацитет на икономиката, включително чрез подпомагане на по-тясното сътрудничество между предприятията и научноизследователските институции. Да подобри регулаторната среда, по-специално чрез осигуряване на ефективни обществени и социални консултации в законодателния процес.

Съставено в Брюксел на 13 юли 2018 година.

За Съвета
Председател
H. LÖGER

⁽¹⁾ Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 13 юли 2018 година

относно националната програма за реформи на Португалия за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Португалия за 2018 г.

(2018/C 320/21)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 22 ноември 2017 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2018 г. В него надлежно беше отчетен Европейският стълб на социалните права, обявен от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 22 март 2018 г. На 22 ноември 2017 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011, Комисията прие доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Португалия е една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 22 март 2018 г. На 14 май 2018 г. Съветът прие препоръката относно икономическата политика на еврозоната ⁽³⁾ (наричана отгук нататък „препоръка за еврозоната“).
- (2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимнообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Португалия следва да гарантира пълното и своевременното изпълнение на препоръката за еврозоната в съответствие с препоръки 1—3 по-долу.
- (3) Докладът за Португалия за 2018 г. беше публикуван на 7 март 2018 г. В него бе оценен напредъкът на Португалия в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 11 юли 2017 г. ⁽⁴⁾, последващите действия във връзка със специфичните за държавата препоръки, отправени към Португалия през предходните години, както и напредъкът на страната по националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. В него бе включен и задълбоченият преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, чиито резултати също бяха публикувани на 7 март 2018 г. Анализът на Комисията ѝ даде основание да заключи, че в Португалия са налице макроикономически дисбаланси. По-специално, високото равнище на натрупаните нетни външни задължения, частен и държавен дълг и високият дял на необслужваните кредити представляват слабости в условията на нисък ръст на производителността. Предпазливата позиция на текущата сметка и поддържането на нарастваща

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽³⁾ ОВ C 179, 25.5.2018 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ ОВ C 261, 9.8.2017 г., стр. 1.

конкурентоспособност са необходими, за да се гарантира корекцията на нетните външни задължения. Съотношенията на частния дълг продължават да намаляват от високо първоначално ниво поради възобновения номинален растеж и леко отрицателните кредитни потоци, а според оценките съотношението на държавния дълг към БВП е в низходяща тенденция в условията на продължаващи потребности от намаляване на задължията. Интервенциите във финансовия сектор помогнаха за намаляване на рисковете за стабилността, въпреки че банките все още търпят последиците от ниската рентабилност и значителния (макар и намаляващ) размер на необслужвани кредити. По-големият ръст на производителността е от ключово значение за подобряване на перспективите в конкурентоспособността, намаляването на задължията и потенциала за растеж. Безработицата се понижава бързо в продължение на няколко години. Все още съществуват пропуски в политиката, по-специално по отношение на прилагането на планираните мерки за намаляване на броя на необслужваните кредити и за подобряване на бизнес средата. Ще трябва да се наблюдават приемането и изпълнението на няколко плана за реформи, включващи мерки за преодоляване на сегментацията на пазара на труда и структурни реформи във фискалната област за подобряване на устойчивостта на публичните финанси.

- (4) На 27 април 2018 г. Португалия представи своята национална програма за реформи за 2018 г. и своята програма за стабилност за 2018 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях. В програмата за стабилност за 2018 г. се предвижда стабилно намаляване на съотношението на държавния дълг към БВП. Националната програма за реформи на Португалия за 2018 г. включва ангажменти в краткосрочен и средносрочен план и обхваща предизвикателствата, посочени в доклада за държавата от 2018 г. По-специално, в него се съобщава за мерки в областта на квалификациите и иновациите, които могат да повишат производителността и да увеличат стойността на износа на Португалия. Представената стратегия за намаляване на необслужваните заеми, заедно с действията за насърчване на капитализацията на предприятията, допринасят за намаляване на дълга на португалската икономика и за изчистване на счетоводните баланси на банките. Като цяло, ефективното изпълнение на представените програми ще бъде в основата на коригирането на дисбалансите.
- (5) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на ЕСИ фондовете с доброто икономическо управление.
- (6) Понастоящем спрямо Португалия се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и преходното правило за дълга. В своята програма за стабилност за 2018 г. Португалия планира да постигне номинален дефицит от 0,7 % от БВП и 0,2 % от БВП съответно през 2018 г. и 2019 г., както и по-нататъшно подобряване до постигане на излишък от 1,4 % от БВП до 2021 г. Тези планове не включват потенциалното увеличение на дефицита, до което водят мерките за подпомагане на банките от 2019 г. нататък. Планира се средносрочната бюджетна цел — структурен излишък от 0,25 % от БВП — да бъде постигната до 2020 г. В програмата за стабилност за 2018 г. се предвижда съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП да достигне 122,2 % през 2018 г. и 118,4 % през 2019 г., като се очаква през 2021 г. то да бъде 107,3 %. Макроикономическият сценарий, на който се основават тези бюджетни прогнози, е реалистичен за 2018 г., а за следващите години е оптимистичен. Същевременно необходимите мерки в подкрепа на планираните цели за дефицита от 2018 г. нататък не са достатъчно конкретни.
- (7) В програмата за стабилност на Португалия за 2018 г. се посочва, че бюджетното въздействие на мащабните горски пожари през 2017 г. е значително и се предоставят достатъчно доказателства за обхвата и естеството на тези допълнителни бюджетни разходи. По-специално, в програмата за стабилност за 2018 г. се посочва, че в бюджета за 2018 г. са включени извънредни разходи в размер на около 0,07 % от БВП, свързани с превантивни мерки за защита на националната територия срещу горски пожари. В програмата за стабилност за 2018 г. се посочват разходите, свързани с управлението на извънредни ситуации, класифицирани като еднократни мерки, както и за превенция. Поради интегрирания характер на тези разходи и пряката връзка с мащабните горски пожари през 2017 г., специфичното третиране на разходите за предотвратяване на горски пожари би могло да се вземе предвид при прилагане на клаузата за „необичайно събитие“. Според Комисията допустимите допълнителни разходи през 2018 г. възлизат на 0,07 % от БВП за превантивни мерки. Разпоредбите, съдържащи се в член 5, параграф 1 и член 6, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1466/97, позволяват посрещането на тези допълнителни разходи, доколкото безпрецедентните мащабни горски пожари се смятат за необичайни събития, отражението им върху публичните финанси на Португалия е значително и устойчивостта не би била засегната, ако се разреши временно отклоняване от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел. През пролетта на 2019 г. ще бъде направена окончателната оценка, включително относно допустимите суми, въз основа на наблюдаваните данни за 2018 г., предоставени от португалските органи.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

- (8) На 11 юли 2017 г. Съветът препоръча на Португалия да гарантира, че номиналният темп на растеж на нетните първични държавни разходи⁽¹⁾, не надвишава 0,1 % през 2018 г., което съответства на годишна структурна корекция от поне 0,6 % от БВП. В същото време се посочва, че в оценката на проекта на бюджетен план за 2018 г. и последващата оценка на бюджетните резултати за 2018 г. ще трябва надлежно да бъде взета предвид целта за постигане на фискална позиция, която допринася както за укрепването на продължаващото възстановяване, така и за осигуряването на устойчивост на публичните финанси. В контекста на становището си относно проекта на бюджетен план на Португалия за 2018 г. Комисията извърши оценка на степента на възстановяване в Португалия, като същевременно надлежно взе предвид предвид предизвикателствата на пред нейната устойчивост, след което бе установено, че няма допълнителни елементи в това отношение, които трябва да бъдат взети предвид. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. съществува риск от съществено отклонение от препоръчаната корекция през 2018 г. и през 2017 и 2018 г. взети заедно.
- (9) През 2019 г. с оглед на това, че съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП в Португалия надвишава 60 % и че прогнозната разлика между фактическия и потенциалния БВП е 1,3 %, номиналният темп на растеж на нетните първични държавни разходи не следва да надвиши 0,7 %, което съответства на структурна корекция от 0,6 % от БВП, произтичаща от общоприетата корекционна матрица на изискванията съгласно Пакта за стабилност и растеж. Ако политиките не бъдат променени, съществува риск от значително отклонение от това изискване през 2019 г., както и за 2018 г. и 2019 г., взети заедно. В същото време според прогнозите през 2018 г. и 2019 г. Португалия ще се съобрази с преходното правило за дълга. Като цяло Съветът е на мнение, че за да се спазят разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж, необходимите мерки следва да се вземат още през 2018 г. Би било разумно да се използват всякакви извънредни приходи за допълнителното намаляване на съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП.
- (10) Гарантирането на устойчивостта на публичния дълг зависи от провеждането на устойчива фискална консолидация чрез структурно подобряване на публичните финанси, което да бъде постигнато чрез по-голяма събираемост на приходите и контрол на разходите. За увеличаване на контрола върху разходите, ефективното прилагане на законодателството за контрола на поетите задължения, стриктното и навременното изпълнение на законодателството за бюджетната рамка, текущият преглед на разходите и усилията за рационализация са от ключово значение. Планирането и изпълнението на бюджета продължават да бъдат голямо предизвикателство, особено в сектора на здравеопазването, където просрочените плащания остават много високи, което също така показва слабости в счетоводния контрол и управленските практики. За провеждането на устойчива фискална консолидация следва да бъдат разглеждани високите и увеличаващи се разходи, свързани със застаряването. В средносрочен план повисоките фискални рискове, свързани със застаряването, се очаква да окажат въздействие главно върху разходите за финансиране на пенсиите, а разходите за здравеопазване ще увеличат натиска в дългосрочен план. Мерки за подобряване на средносрочната устойчивост на пенсионната система, заедно с всеобхватна стратегия за справяне с разходите за здравеопазване, свързани със застаряването, биха спомогнали за справяне с тези рискове.
- (11) В същия дух, контролът върху разходите, управлението на дълга и подобряването на цялостната финансова устойчивост на държавните предприятия могат да допринесат значително за структурното подобряване на публичните финанси. Въпреки че общият нетен доход продължава да бъде отрицателен, оперативните резултати на държавните предприятия като цяло са се подобрили през последните години, освен в сектора на здравеопазването, където са се влошили. Общият неконсолидиран дълг на публичните предприятия, включен в консолидирания държавен дълг, продължава да е висок — 18,3 % от БВП в края на 2017 г. Провеждат се мерки за подобряване на контрола на държавните предприятия, но предстои да се види тяхното въздействие. Текущият план за управление на дълга и рекапитализация за държавните предприятия следва да намали задължнялостта и да понижи лихвените разходи, но добрите стимули биха могли да се засилят чрез осигуряване на предвидима и прозрачна рамка за ограничени бюджетни трансфери.
- (12) Възстановяването на португалския пазар на труда продължава в съответствие със засилените икономически резултати. През 2017 г. икономиката добави над 150 000 работни места, а равнището на заетост (между 20 и 64 години) се увеличи до 73,4 % през 2017 г., до нивата от преди кризата. Безработицата намалва значително и понастоящем е под средното равнище за еврозоната. Дълготрайната безработица също намалява бързо, въпреки че остава относително висока. Освен текущите активни политики по заетостта, освобождаването от социално осигуряване и модела на публичната служба по заетостта за персонализирана подкрепа за търсещите работа, Португалия въвежда също през 2018 г. обслужване „на едно гише“ по въпросите на заетостта. Това би могло да

(1) Нетните първични държавни разходи се състоят от общите държавни разходи с изключение на разходите за лихви, разходите по програми на Съюза, които изцяло се покриват от приходи от фондове на Съюза, и недискреционните промени в разходите за обезщетения при безработица. Държавните разходи за бруто образуването на основен капитал се изглаждат за четиригодишен период. Дискреционните мерки по отношение на приходите или предвидено от закона увеличаване на приходите са взети под внимание. Еднократните мерки по отношение както на приходите, така и на разходите, се нетират.

неравенството също са се подобрили. Делът на лицата, изложени на риск от изпадане в бедност е все по-близо до средната стойност за Съюза, а делът на доходите на най-бедните 20 % от населението се е увеличил от 2015 г. насам. Въпреки това неравенството в доходите продължава да е голямо. Освен това ефективността на социалните трансфери (с изключение на пенсиите) за изваждане на хората от бедността е ниска, адекватността на схемата на минималния доход (въпреки подобрението) остава ограничена и достъпността на жилищата представлява все по-голямо предизвикателство за домакинствата с ниски доходи.

- (13) Независимо от значителното увеличаване на броя на постоянните работни места през 2017 г., делът на временно наетите лица остана стабилен на равнище от 22 %, което все още е едно от най-високите равнища в Съюза. През 2017 г. около 82 % от временно наетите лица са били в това положение не по собствена воля. Въпреки че все по-голям брой лица преминават от временни към постоянни работни места, временните договори продължават да бъдат обичайни за безработните лица, които започват работа. Освен това (вече голямата) разлика в заплащането между срочно и безсрочно заетите служители нарасна по време на кризата. Мерките за насърчаване на създаването на постоянни работни места (напр. *Contrato-Emprego*), както и освобождаването от социалноосигурителни вноски при наемане на работа на хората, принадлежащи към уязвими групи, се оказаха ефективни, но имаха ограничен обхват. Някои аспекти на законодателството за защита на заетостта и тромавите съдебни процедури все още може да пречат на наемането на постоянни трудови договори. Въпреки това понастоящем се планират действия за преразглеждане на правната рамка за условията за освобождаване от работа. Правителството планира мерки за преодоляване на сегментацията на пазара на труда чрез тристранни дискусии със социалните партньори.
- (14) Като цяло нивото на умения на възрастното население продължава да е сред най-ниските в Съюза, което пречи на иновационния потенциал и конкурентоспособността на страната. Това включва цифровите умения: през 2017 г. само 50 % от гражданите на възраст 16—74 години притежават основни или по-високи от основните цифрови умения (спрямо средна стойност за Съюза от 57 %). В тази връзка се осъществяват програми с (по-специално *Qualifica* и националната инициатива за цифрови умения *Incode 2030*), но тяхната ефективност за повишаване на основните умения на работниците (математическа, езикова и цифрова грамотност) и в крайна сметка за повишаване на производителността ще зависи от обхвата и качеството на предлаганото обучение, отвъд признаването на уменията. Въпреки че според данните неотдашните увеличения на минималната работна заплата (общо увеличение от 18,3 % от 2014 г. насам) не са навредили на равнището на заетост сред нискоквалифицираните работници, рязкото нарастване на броя на обхванатите служители до 20,4 % през третото тримесечие на 2017 г. доведе до по-голямо свиване на заплатите. Това заплашва да намали премията за умения, по-специално между работниците с ниска и средна квалификация, като по този начин се намалят стимулите за нискоквалифицираните лица да инвестират в образование и обучение. Правителството, заедно със социалните партньори, следи отблизо промените в размера на минималната заплата.
- (15) Ранното напускане на училище продължава да е по-висок от средното за Съюза, но с тенденция за спад в дългосрочен план, отчасти благодарение на прилаганите мерки за насърчаване на успеха в образованието и за намаляване на процента на прекъснатите образованията си. Образователните резултати продължават да се подобряват, но съществуват опасения по отношение на равнопоставеността, тъй като делът на учениците със слаби резултати се различава значително между долния и горния социално-икономически квартал. Делът на завършилите висше образование (30—34 години) е намалял от 34,6 % през 2016 г. на 33,9 % през 2017 г., което е далеч под националната цел от 40 % до 2020 г. Въпреки високата пригодност за заетост на висшистите със специалности в областта на точните науки, инженерните науки, технологиите и математиката, в тези специалности интересът е слаб.
- (16) Независимо от положителните промени в португалската система за научни изследвания и иновации през последните години, по-специално по отношение на количеството и качеството на човешките ресурси и научната продукция, като цяло остават значителни пречки в създаването на култура и условия за по-силно сътрудничество между академичните среди и предприятията. Те включват пречки пред трансфера на знания и технологии, пазарната реализация на резултатите от научните изследвания, както и професионалните перспективи, които не стимулират в достатъчна степен научните работници да изследват възможностите за „предприемачески изследвания“ и възможностите за сътрудничество със стопанския сектор. Допълнителното повишаване на информираността и яснота за интелектуалната собственост в отношенията между академичните среди и предприятията би могло да допринесе за намаляване на времето на изпълнение на договорните цели, за икономическа реализация на научните познания, както и на техния икономически потенциал.
- (17) Всеобхватна стратегия за по-бързо намаляване на необслужваните активи е в процес на изпълнение. Това помогна да се намали съотношението на необслужваните заеми от 17,2 % от брутните заеми в края на 2016 г. до 13,3 % през четвъртото тримесечие на 2017 г. Необслужваните заеми на предприятията са особено притеснителни, тъй като те съставляват около две трети от общия обем на необслужваните заеми; съотношението на необслужваните корпоративни заеми остава високо — 25,2 % от брутните заеми. Премахването на проблемните активи е от ключово значение за даване на повече свобода на предлагането на заеми за нови инвестиции и устойчив растеж. Въпреки това процедурите за неплатежоспособни дружества и слаби вторични пазари за проблемни активи продължават да бъдат значителни пречки за намаляването на съотношението на необслужваните заеми. Макар че увеличенията на капитала, заедно с продължаващите усилия за намаляване на разходите и някои неотдашните положителни тенденции, свързани с необслужвани заеми, подобряват перспективите на финансовия сектор, рентабилността остава ниска, експозицията към държавен дълг — висока, а капиталовите буфери — слаби.

- (18) Достъпът до финансиране остава основно предизвикателство за португалската икономика. Получаването на стабилен достъп до финансиране, и по-специално до собствен капитал, се счита за едно от основните предизвикателства за португалските предприятия, което допълнително се изостря от натиска за намаляване на задлъжнялостта. В относително изражение алтернативните източници на финансиране все още нямат голям дял. През последните години бяха лансирани нови програми и кредитни линии, заедно с допълнително опростяване на бизнес средата, но все още има място за подобрение. В същото време, макар и намаляващи, необслужваните заеми и корпоративният дълг остават високи и подобренията в разпределението на капитал към по-продуктивните предприятия ще бъдат от полза за инвестиционната среда.
- (19) Независимо от напредъка във въвеждането на административно опростяване за хоризонталните въпроси, които оказват въздействие върху всекидневния живот на гражданите и предприятията, специфичните за сектора регулаторни и административни пречки все още затрудняват инвестициите и ефикасното разпределение на ресурсите. Преосмислянето на процедурните процеси чрез скъсяване на сроковете за вземане на решения, разрешаването на дерогация от принципа на мълчаливото одобрение само в много ограничен брой случаи и замяната на схемите от разрешителни, изискващи представянето на многобройни документи, с „отговорни декларации“ са особено необходими секторни реформи в тази насока. Административните такси в сектора на строителството трябва да бъдат пропорционални на действителните разходи. Въпреки че конкуренцията при обществените поръчки продължава да е ограничена, преразгледаният кодекс за обществените поръчки има за цел да насърчи прозрачността, конкуренцията и по-доброто управление на обществените поръчки. Прилагането на новите правила следва да бъде наблюдавано, включително въздействието на по-строгите правила върху използването на пряко възлагане на обществени поръчки. Въпреки че португалската съдебна система продължава да подобрява своята ефикасност, продължителността на производствата в административните съдилища все още е предизвикателство. Освен това корупцията и липсата на прозрачност все още се възприемат от предприятията като проблемни области. Въпреки че продължи напредъкът по отношение на наказателното преследване на корупцията, усилията за подобряване на културата на почтеност в публичните институции досега не са показали необходимите резултати.
- (20) Регулаторните реформи са оскъдни от въвеждането на програмата за финансова помощ, тъй като в този контекст беше договорено спиране на реформите или дори обратни реформи. На корпоративните групи е забранено да предоставят известен брой професионални услуги. Подзаконовите нормативни актове, регламентиращи някои професионални бизнес услуги, по-специално правните услуги, са по-малко амбициозни от рамковото законодателство в решаващи аспекти, като например по отношение на правната форма, дяловите участия, управлението, рекламата и мултидисциплинарните практики. Реформата на разрешаването и регистрацията на доставчиците на строителни услуги беше бегло допълнена с облекчаване на проверките на инсталационните услуги и строителните проверки.
- (21) В рамките на европейския семестър за 2018 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Португалия, който беше публикуван в доклада за страната за 2018 г. Тя оцени също програмата за стабилност за 2018 г., националната програма за реформи за 2018 г., както и предприетите последващи действия във връзка с препоръките към Португалия, отправени през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Португалия, но и степента на тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на Съюза за бъдещите национални решения.
- (22) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност за 2018 г., като становището му ⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу,
- (23) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи за 2018 г. и програмата за стабилност за 2018 г. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 1—3 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Португалия да предприеме следните действия през 2018 г. и 2019 г.:

1. Да гарантира, че номиналният темп на растеж на нетните първични държавни разходи да не надвишава 0,7 % през 2019 г., което съответства на годишна структурна корекция от 0,6 % от БВП. Да използва извънредните приходи, за да ускори намаляването на съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП. Да засили контрола на разходите, ефективността на разходите и подходящото бюджетиране, по-конкретно в областта на здравеопазването, с акцент върху намаляване на просрочените задължения в болниците. Да подобри финансовата устойчивост на държавните предприятия, по-специално чрез увеличаване на общия им нетен доход и чрез намаляване на дълга.
2. Да насърчава среда, благоприятстваща наемането на работа на безсрочен договор, включително чрез преразглеждане на правната рамка, в консултация със социалните партньори. Да повиши равнището на уменията на възрастното население, включително цифровата грамотност, чрез засилване и разширяване на обхвата на обучението за възрастни в програмите за квалификация. Да повиши интереса към висшето образование, а именно в областта на точните науки и технологиите.

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

3. Да подобри ефективността на производството по несъстоятелност и събирането на данъци и да намали пречките пред вторичния пазар на необслужвани заеми. Да подобри достъпа до финансиране за предприятията. Да намали административната тежест, като съкрати процедурните срокове, като използва в по-голяма степен мълчаливото одобрение и като намали изискванията за представяне на документа. Да премахне оставащите регулаторните ограничения, като гарантира правилното прилагане на рамковото законодателство за силно регламентирани професии. Да повиши ефективността на административните съдилища, наред с другото чрез намаляване на продължителността на производствата.

Съставено в Брюксел на 13 юли 2018 година.

За Съвета
Председател
H. LÖGER

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 13 юли 2018 година****относно националната програма за реформи на Румъния за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Румъния за 2018 г.**

(2018/C 320/22)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 22 ноември 2017 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2018 г. В него надлежно беше отчетен Европейският съдебен на социалните права, обявен от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 22 март 2018 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на 22 ноември 2017 г. Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение, в който Румъния не е посочена като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (2) Докладът за Румъния за 2018 г. беше публикуван на 7 март 2018 г. В него бе оценен напредъкът на Румъния в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 11 юли 2017 г. ⁽²⁾, последващите действия във връзка със специфичните за държавата препоръки, отправени към Румъния през предходните години, както и напредъкът на страната по националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“.
- (3) На 10 май Румъния представи националната си програма за реформи за 2018 г. и на 14 май 2018 г. — програмата си за конвергенция за 2018 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (4) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на ЕСИ фондовете с доброто икономическо управление.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ C 261, 9.8.2017 г., стр. 1.

⁽³⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

- (5) Спрямо Румъния понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за конвергенция за 2018 г. правителството планира да постигне номинален дефицит от 2,95 % от БВП през 2018 г., както и неговото по-нататъшно постепенно намаляване до 1,45 % от БВП през 2021 г. Средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от 1 % от БВП — не се очаква да бъде постигната до края на времевия хоризонт на програмата, т.е. до 2021 г. Преизчисленото структурно салдо се очаква да достигне – 2,1 % през 2021 г. Според програмата за конвергенция съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да достигне 40 % до 2021 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е благоприятен. Освен това необходимите мерки в подкрепа на планираните цели за дефицита все още не са достатъчно конкретни.
- (6) На 16 юни 2017 г. Съветът реши, в съответствие с член 121, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз („ДФЕС“), че през 2016 г. в Румъния се наблюдава значително отклонение от средносрочната бюджетна цел. С оглед на установеното значително отклонение, на 16 юни 2017 г. Съветът отправи препоръка на Румъния да предприеме необходимите мерки, за да гарантира, че темпът на номинален растеж на нетните първични държавни разходи⁽¹⁾ не надвишава 3,3 % през 2017 г., което съответства на годишна корекция на структурното салдо в размер на 0,5 % от БВП. На 5 декември 2017 г. Съветът констатира, че Румъния не е предприела ефективни действия в отговор на препоръката на Съвета от 16 юни 2017 г. и издаде преработена препоръка. В новата препоръка Съветът поиска от Румъния да предприеме необходимите мерки, за да гарантира, че темпът на номинален растеж на нетните първични държавни разходи не превишава 3,3 % през 2018 г., което съответства на годишна структурна корекция в размер на 0,8 % от БВП. На 22 юни 2018 г. Съветът⁽²⁾ констатира, че Румъния не е предприела ефективни действия в отговор на препоръката на Съвета от 5 декември 2017 г. Освен това въз основа на данни за резултатите за 2017 г. в Румъния беше констатирано значително отклонение от препоръчаната корекция през 2017 г.

В съответствие с член 121, параграф 4 от ДФЕС и член 10, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97, на 23 май 2018 г. Комисията отправи предупреждение към Румъния, че през 2017 г. се наблюдава значително отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел. На 22 юни 2018 г. Съветът⁽³⁾ прие последваща препоръка, с която се потвърждава необходимостта Румъния да предприеме необходимите мерки, за да гарантира, че темпът на номинален растеж на нетните първични държавни разходи не превишава 3,3 % през 2018 г., което съответства на годишна структурна корекция в размер на 0,8 % от БВП. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. съществува риск от отклонение от посочената препоръка през 2018 г.

- (7) За 2019 г. на 22 юни 2018 г. Съветът препоръча на Румъния да предприеме необходимите мерки, за да гарантира, че темпът на номинален растеж на нетните първични държавни разходи не превишава 5,1 %, което съответства на годишна структурна корекция в размер на 0,8 % от БВП. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. съществува риск от отклонение от посоченото изискване през 2019 г. Освен това в прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. се предвижда дефицит по консолидирания държавен бюджет в размер на 3,4 % и 3,8 % от БВП през 2018 г. и 2019 г., което е над заложената в Договора референтна стойност от 3 % от БВП. Като цяло Съветът е на мнение, че ще бъдат необходими съществени допълнителни мерки, считано от 2018 г., за съобразяване с разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж, предвид силното влошаване на фискалните перспективи, в съответствие с препоръката, адресирана до Румъния на 22 юни 2018 г. с оглед коригиране на наблюдаваното значително отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел.
- (8) В бюджетното планиране на Румъния редовно не се отчетат предписанията на бюджетната ѝ рамка въпреки необходимостта от отговорни фискални политики. Законът за фискалната отговорност на Румъния транспонира правото на фискалния пакт в националното законодателство. Неговите правила са добре замислени, но често се пренебрегват на практика. През 2016 г. структурният дефицит се е увеличил над средносрочната цел, в нарушение на правилото за дефицита. В бюджетите за 2017 г., както и за 2018 г. се цели номинален дефицит от близо 3 % от БВП, което предполага влошаване на структурното салдо в разрез с правилото. Двете изменения на бюджета, предприети през 2017 г., не са в съответствие с правилата, които забраняват увеличения на таваните на номиналния и първичния дефицит и увеличения на персонала и на общите държавни разходи през съответната текуща фискална година. Освен това, както и през предишни години, през 2017 г. актуализацията на фискалната стратегия беше предоставена на Парламента дълго след законовия срок, като по този начин не беше осигурена дългосрочна перспектива за бюджетното планиране.

(1) Нетните първични държавни разходи се състоят от общите държавни разходи с изключение на разходите за лихви, разходите по програми на Съюза, които изцяло се покриват от приходи от фондове на Съюза, и недискреционните промени в разходите за обезщетения при безработица. Държавните разходи за бруто образуването на основен капитал се изглаждат за четиригодишен период. Дискреционните мерки по отношение на приходите или предвидено от закона увеличаване на приходите са взети под внимание. Еднократните мерки по отношение както на приходите, така и на разходите, се нетират.

(2) Решение (ЕС) 2018/923 на Съвета от 22 юни 2018 г., с което се констатира, че Румъния не е предприела ефективни действия в отговор на препоръката на Съвета от 5 декември 2017 г. (ОВ L 164, 29.6.2018 г., стр. 42).

(3) Препоръка на Съвета от 22 юни 2018 г. с цел коригиране на наблюдаваното значително отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел в Румъния (ОВ С 223, 27.6.2018 г., стр. 3).

- (9) Спазването на данъчното законодателство продължава да бъде ниско, особено по отношение на данъка върху добавената стойност. През последната година Румъния постигна ограничен напредък по препоръката, включена многократно в специфичната за държавата препоръка — да подобри спазването на данъчното законодателство и събирането на данъци. Що се отнася до данъка върху добавената стойност, разликата между теоретично очакваните и действително събраните приходи остава много висока. За подобряване на спазването на разпоредбите органите въвеждат разделяне на плащанията. Това не е задължително, с изключение на дружествата в несъстоятелност и данъкоплатците със значителни неуредени задължения по данъци върху добавената стойност. Въпреки това мярката все още предстои да доведе до значителни резултати. Въвеждането на електронни касови апарати, свързани с информационната технологична система на данъчната администрация, все още предстои да бъде изпълнено.
- (10) Състоянието на финансовия сектор продължи да се подобрява, но някои развития трябва да бъдат наблюдавани. Банковият сектор има добра капитализация и качеството на активите се е подобрило. Няколко текущи законодателни инициативи, които заплашват да се отразят неблагоприятно на необслужваните заеми, кредитите и инвестициите, налагат извършването на внимателен мониторинг. Неотдавнашното намаление на размера на вноските в пенсионните фондове от втория стълб с предварително финансиране облекчи краткосрочните фискални проблеми, но това би могло да има отрицателни последици за развитието на капиталовите пазари.
- (11) Пазарът на труда се затяга поради ръста на заетостта, заедно с намаляване на работната сила поради застаряването на населението и емиграцията. Същевременно в Румъния има значителен неизползван потенциал от работна ръка, а някои групи, като младите хора, ромите, дългосрочно безработните лица и хората с увреждания, срещат трудности по отношение на достъпа до пазара на труда. През последната година Румъния отбеляза малък напредък по специфичната за държавата препоръка за укрепване на целенасочените политики за стимулиране на трудовата активност и предоставяне на интегрирани обществени услуги, съсредоточавайки се върху тези, които са най-отдалечени от пазара на труда. Въпреки увеличените финансови стимули за схеми за мобилност участието в активните политики на пазара на труда продължава да бъде много ниско, а административната тежест е висока. Публичните работни програми на местно равнище са постигнали малко, за да се предоставят необходимите умения и да се подкрепи преходът към стандартна заетост. Няма управление по случаите на дългосрочно безработните лица и лицата, получаващи социални помощи. Сътрудничеството между публичните служби по заетостта, доставчиците на социални и образователни услуги и външните доставчици съответно е било ограничено.
- (12) Рискът от бедност или социално изключване е много висок. Семействата с деца, лицата с увреждания, ромите и населението в селските райони са особено засегнати. Неравенството в доходите продължава да е високо, което се дължи и на слабо въздействие на данъчно-осигурителната система върху намаляването на неравенството в доходите. Социалният референтен индекс, който се използва като референтна стойност при изчисляване на най-важните социални обезщетения, не е актуализиран от 2008 г. Законът за минималния доход, който е планиран да влезе в сила през 2018 г., би увеличил обхвата и адекватността на социалното подпомагане. Въпреки това влизането му в сила е отложено с повече от една година. По-ниската пенсионна възраст на жените води до по-ниски пенсионни права, което утежнява бедността сред хората в напреднала възраст и разликата в заетостта между жените и мъжете.
- (13) Участието на социалните партньори в разработването и прилагането на икономическите и социалните реформи е било твърде ограничено. Становищата на социалните партньори често не се вземат предвид, дори когато са сходни. Рамката за колективно договаряне на Румъния не стимулира доброто функциониране на системата на колективните трудови правоотношения. Социалният диалог се характеризира с ниско равнище на колективно договаряне, особено на секторно равнище, и с ниска степен на членство в синдикални организации и организации на работодателите. Високите прагове на представителност и неясното определение на секторите са сред основните пречки пред по-ефективния социален диалог. По законодателните изменения с цел уредбата да бъде подобрена досега е постигнат много слаб напредък.
- (14) През последните няколко години минималната работна заплата е увеличена многократно по дискреционен начин. От 2015 г. насам нетната минимална работна заплата е нараснала с повече от 60 %. През 2017 г. около 30 % от работниците са получавали минимална заплата, което предполага силно съгъстено разпределение на възнагражденията. Предложение за обективен механизъм за увеличаването на минималната заплата е одобрено от социалните партньори, но то не е приложено от правителството.
- (15) Предлагането на умения не е в крак с потребностите на икономиката. Ниските постижения по основни умения и умения за работа с цифрови технологии оказват неблагоприятно въздействие върху конкурентоспособността, заетостта и сближаването. Участието в образованието за възрастни е много ниско. Механизъм за постигане на съответствие между активните политики на пазара на труда и търсенето на умения все още не функционира, а способността да се предвиждат бъдещи потребности от умения и да се извършва оценка на очакваното въздействие на новите технологии е слаба. Професионалното образование и обучение остава втори предпочитан вариант и то не е достатъчно съобразено с нуждите на пазара на труда и с регионалните или секторните стратегии за специализация.
- (16) Слабите резултати на образователната система допринасят за високото равнище на неравенство във възможностите и отслабват перспективите за дългосрочен растеж на Румъния. Осигуряването на качествено, приобщаващо и общо образование и на достъп до него, по-специално за ромите и децата в селските райони, е предизвикателство.

Методологията за мониторинг за преодоляване на сегрегацията в училищата все още предстои да бъде разработена. Делът на преждевременно напусналите системата на образованието и обучението намалява, но все още е висок. Механизъм за ранно предупреждение за идентифициране на децата, изложени на риск от отпадане от образователната система, е в процес на разработване, но акцентът върху качествено образование е слаб. Въпреки някои предприети мерки осигуряването на качество в училищното и висшето образование среща предизвикателства. Процентът на завършилите висше образование е нисък. Инвестициите в образованието са относително ниски, а в училищата в неравностойно положение по-специално липсва подходяща подкрепа.

- (17) Здравният статус на населението се е подобрил, но все още е под стандартите на Съюза. Достъпът до здравни грижи продължава да бъде предизвикателство, което оказва отрицателно въздействие върху детското развитие, пригодността за заетост на работната сила и остаряването в добро здраве. Ниската степен на финансиране и неефективното използване на ресурсите ограничават ефективността на системата на здравеопазване на фона на значителния недостиг на лекари и медицински сестри. Достъпът до здравеопазване е ограничен от преобладаващите неофициални плащания и разстоянието до здравната инфраструктура. Румъния постигна известен напредък в изпълнението на специфичната за държавата препоръка за предотвратяване на неофициалните плащания, а механизъм за наблюдение е в процес на въвеждане, въпреки че действителното му отражение все още не е оценено. По отношение на изпълнението на специфичната за държавата препоръка за пренасочване към амбулаторно лечение, досега се наблюдава ограничен напредък. Текущото изпълнение на националната здравна стратегия е влошено от променящите се приоритети и лошото инвестиционно планиране.
- (18) Стратегическото планиране, процесът на обществените консултации и анализът на регулаторното въздействие продължават да бъдат слаби в изготвянето, прилагането и мониторинга на политиките. Това се отразява неблагоприятно на качеството и предвидимостта на уредбата. Освен това честите промени в законодателството, като например измененията на данъчните разпоредби, се отразяват върху стопанската среда. Участието на заинтересованите страни в изготвянето и прилагането на реформите е слабо и рядко се прилага истински диалог, макар съответните институционални структури да са налични. Механизмът за разглеждане на становищата на заинтересованите страни в публичните консултации не гарантира подходящите последващи действия. Конкретен скоросен пример за това е незачитането на предложение, одобрено от социалните партньори, за обективен механизъм за увеличаване на минималната работна заплата, което щеше да отговори на специфична за държавата препоръка. Не са постигнати осезаеми резултати във връзка с реформите на публичната администрация. Приемането на съответното законодателство относно управлението на човешките ресурси в публичната администрация бе забавено. Генералният секретариат на правителството има ограничена роля при контрола на качеството на разработването на политиката.
- (19) Лошото качество на инфраструктурата, включително в секторите на транспорта, отпадъците и отпадъчните води, ограничават перспективите за растеж на Румъния. Публичните инвестиции се характеризират с ниска ефективност особено при изготвянето на проектите и определянето на приоритети. Общото състояние и надеждността на пътната, железопътната инфраструктура и на инфраструктурата на водните пътища е лошо и реформата на сектора на транспорта напредва много бавно. Напредъкът в реформата на управлението на отпадъците също е бавен, а секторите на твърдите отпадъци и на отпадъчните води са изправени пред същите предизвикателства. Генералният план за транспорта и националният план за управление на отпадъците са предназначени за осигуряване на стабилна пътна карта за инвестициите и за укрепване на административния капацитет в сектора, но приваждането в съответствие на изготвянето на проектите със стратегическото планиране засега е ограничено. Румъния постигна ограничен напредък в отговор на специфичната за държавата препоръка да укрепи приоритизирането на проектите и подготовката на публичните инвестиции.
- (20) Ефективните и прозрачни обществени поръчки са от ключово значение за справяне с основните политически предизвикателства за Румъния, включително ефикасността на публичните разходи, борбата срещу корупцията и насърчаването на иновациите и на устойчивия и приобщаващ растеж. Румъния постигна известен напредък по отношение на специфичната за държавата препоръка да приложи стратегията за обществените поръчки, но планът все още не е изцяло изпълнен. Същевременно повишаването на ефективността и стратегическото използване на обществените поръчки, ефективният одит и контрол върху измамите все още остават предизвикателства. Устойчивостта на предприетите мерки и необратимостта на реформите е необходимо да продължат да бъдат наблюдавани. Предизвикателствата, свързани с ефикасността и прозрачността в областта на обществените поръчки, се отнасят по-специално за големите здравни инфраструктурни инвестиции в регионалните болници на Iași, Cluj and Craiova.
- (21) Държавните предприятия имат ключова роля в сектори с критична инфраструктура, като например енергетиката и железопътния транспорт. Въпреки това техните оперативни и финансови резултати са по-слаби в сравнение с подобни проекти в частния сектор. Корпоративното управление на държавните предприятия е отслабнало значително в последно време, което обърна отбелязания напредък по специфичните за държавата препоръки от 2015 г. и 2016 г. Прилагането на новото законодателство е не само нестабилно, но и продължават опитите редица дружества да бъдат изключени от неговия обхват. Освен това публикуването на финансовите данни на държавните предприятия е забавено. В резултат на това ключовите условия за насърчаване на ефективното използване на публичните ресурси са възпрепятствани и има възможност за деформиране на инвестиционните решения. През февруари 2018 г. Конституционният съд прикани Парламента да преразгледа горепосочените изключения.

- (22) Развитието през миналата година до голяма степен поставят под въпрос необратимостта и устойчивостта на значителния напредък на Румъния по отношение на реформата на съдебната система и борбата с корупцията на високо равнище. Независимостта на съдебната власт е изправена пред предизвикателства. Съдебните институции и правната рамка за борба с корупцията са подложени на натиск, а постигането на напредък по отношение на оставащите предизвикателства продължава да се забавя. Изпълнението на националната стратегия за борба с корупцията за периода 2016—2020 г., в която са разработени допълнителни мерки за предотвратяване и борба с корупцията напредва на техническо равнище, но е необходима по-осезаема политическа подкрепа, тъй като корупцията и въпроси, свързани с управлението в обществения сектор, продължават да съществуват на всички равнища и са сред основните предизвикателства за стопанската среда.
- (23) В рамките на механизма за сътрудничество и проверка Комисията продължава да наблюдава реформата на съдебната реформа и борбата с корупцията в Румъния. Ето защо тези области не са включени в специфичните за държавата препоръки за Румъния, но са важни за развитието на положителна социално-икономическа среда в страната.
- (24) В контекста на европейския семестър за 2018 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Румъния и го публикува в доклада за страната за 2018 г. Тя оцени също програмата за конвергенция за 2018 г., националната програма за реформи за 2018 г., както и предприетите последващи действия във връзка с препоръките към Румъния, отправени през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Румъния, но и степента, до която те съответстват на правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнище Съюз към бъдещите решения на държавите членки.
- (25) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за конвергенция за 2018 г., като становището му ⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Румъния да предприеме следните действия през 2018 г. и 2019 г.:

1. Да гарантира спазването на препоръката на Съвета от 22 юни 2018 г. с оглед на коригирането на значителното отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел. Да гарантира пълното прилагане на фискалната рамка. Да засили спазването на данъчното законодателство и събирането на данъци.
2. Да приключи реформата относно минималния доход за приобщаване. Да подобри функционирането на социалния диалог. Да гарантира определянето на минимална заплата въз основа на обективни критерии. Да подобри възможностите за повишаване на квалификацията и достъпа до качествено общо образование, по-специално за ромите и децата в селските райони. Да подобри достъпа до здравно обслужване, включително чрез преминаване към амбулаторно лечение.
3. Да повиши предсказуемостта на процеса на вземане на решения чрез укрепване на систематичното и ефективно използване на анализа на регулаторното въздействие, провеждане на консултации със заинтересованите страни и участието им в изготвянето и изпълнението на реформите. Да подобри изготвянето и приоритизирането на големите инфраструктурни проекти и да ускори изпълнението им, особено в секторите на транспорта, отпадъците и отпадъчните води. Да подобри прозрачността и ефективността на обществените поръчки. Да укрепят корпоративното управление на държавните предприятия.

Съставено в Брюксел на 13 юли 2018 година.

За Съвета
Председател
H. LÖGER

⁽¹⁾ Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 13 юли 2018 година

относно националната програма за реформи на Словения за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Словения за 2018 г.

(2018/C 320/23)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 22 ноември 2017 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2018 г. В него надлежно беше взет предвид европейският стълб на социалните права, обявен от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 22 март 2018 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на 22 ноември 2017 г. Комисията прие също Доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Словения е една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 22 март 2018 г. На 14 май 2018 г. Съветът прие препоръката относно икономическата политика на еврозоната ⁽³⁾ (наричана отгук нататък „препоръка за еврозоната“).
- (2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимнообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Словения следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката за еврозоната, както е посочено в препоръките по-долу, по-специално препоръка 1.
- (3) Докладът за Словения за 2018 г. беше публикуван на 7 март 2018 г. В него бе оценен напредъкът на Словения в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 11 юли 2017 г. ⁽⁴⁾, последващите действия във връзка със специфичните за държавата препоръки, приети през предходните години, както и напредъкът на страната по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Той включва също така задълбочен преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, резултатите от който също бяха публикувани на 7 март 2018 г. Анализът на Комисията ѝ даде основание да заключи, че в Словения не са налице макроикономически дисбаланси.
- (4) На 13 април 2018 г. Словения представи своята национална програма за реформи за 2018 г., а на 26 април 2018 г. програмата си за стабилност за 2018 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽³⁾ ОВ C 179, 25.5.2018 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ ОВ C 261, 9.8.2017 г., стр. 1.

- (5) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на ЕСИ фондовете с доброто икономическо управление.
- (6) Понастоящем спрямо Словения се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и преходното правило за дълга. Програмата за стабилност за 2018 г. беше представена от служебното правителство и се основава на допускането, че няма да има промяна в провежданата политика. Съответно правителството очаква номиналният излишък да се подобри до 0,4 % от БВП през 2018 г., след което да достигне 0,9 % от БВП през 2021 г. Средносрочната бюджетна цел — излишък от 0,25 % от БВП — не се очаква да бъде постигната до 2021 г., при условие че политиката остане непроменена. Според програмата за стабилност за 2018 г. съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да спадне до 69,3 % от БВП през 2018 г. и да продължи да намалява до 58,3 % от БВП през 2021 г. Макроикономическият сценарий, който стои в основата на тези предвиждания за бюджета, е реалистичен.
- (7) На 11 юли 2017 г. Съветът препоръча на Словения да гарантира, че номиналният темп на растеж на нетните първични държавни разходи ⁽²⁾ не надвишава 0,6 % през 2018 г., което съответства на годишна корекция на структурното салдо от 1,0 % от БВП. В същото време се посочва, че оценката на проекта на бюджетния план за 2018 г. и последващата оценка на бюджетните резултати за 2018 г. ще трябва надлежно да вземат предвид целта за постигане на фискална позиция, допринасяща за засилването на процеса на възстановяване и за гарантиране устойчивостта на публичните финанси. След оценката на Комисията на стабилността на възстановяването в Словения, в която надлежно са взети предвид неговите предизвикателства, свързани с устойчивостта, и която бе извършена в контекста на становището на Комисията относно проекта на бюджетен план на Словения за 2018 г., се изисква фискална структурна корекция с най-малко 0,6 % от БВП за 2018 г., без допълнителен марж на отклонение за период от една година. Това съответства на номинален темп на растеж на нетните първични държавни разходи, ненадвишаващ 1,5 %. Имайки това предвид в цялостната оценка въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. има риск от значително отклонение от препоръчаната корекция за постигане на средносрочната бюджетна цел през 2018 г.
- (8) През 2019 г., с оглед на съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП в размер над 60 % от БВП, прогнозираната положителна разлика между фактическия и потенциалния БВП на Словения от 4,1 % от БВП, номиналният темп на растеж на нетните първични държавни разходи следва да не надвишава 2,2 %, което съответства на корекция на структурното салдо в размер на 1,0 % от БВП, произтичащи от общоприетата корекционна матрица на изискванията в рамките на Пакта за стабилност и растеж. Същевременно, налице са убедителни признаци, че неизползваният капацитет в икономиката е силно подценен, като се очаква инфлацията да достигне 2 % през 2019 г., непълната заетост — над предкризисното равнище и инвестициите да се повишат вследствие на голямото свиване през годините на кризата. Освен това в инструмента за проверка на достоверността се посочва също, че е налице висока степен на несигурност по отношение на прогнозираната разлика между фактическия и потенциалния БВП, въз основа на общата методология. На тази основа, изглежда уместна годишна корекция на структурното салдо от 0,65 % от БВП, съответстваща на максимален темп на растеж на нетните първични държавни разходи в размер на 3,1 %. Ако политиките не бъдат променени, съществува риск от значително отклонение от това изискване за 2019 г. и общо за 2018 г. и 2019 г. Очаква се Словения да се съобрази с преходното правило за дълга през 2018 г. и с правилото за дълга през 2019 г. Като цяло, Съветът е на мнение, че следва да се вземат необходимите мерки, считано от 2018 г., за да бъдат спазени разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж.
- (9) Правителството представи предложения за реформа на здравеопазването. Законопроектът за здравеопазването и здравното осигуряване, който е основна част на реформата и ще гарантира финансирането на здравната система в дългосрочен план, беше представен на Икономическия и социален съвет за консултация през декември 2017 г., но не беше приет преди изборите, което прави перспективите за приемането му несигурни. В процес на подготовка е законопроект за дългосрочните грижи, чиято цел е дългосрочните грижи да станат нов стълб за социална сигурност, който да допълва другите системи за социална сигурност (здравеопазване, социални грижи и пенсионно

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

⁽²⁾ Нетните първични държавни разходи се състоят от общите държавни разходи без лихвените разходи, разходите по програми на Съюза, които изцяло се покриват от приходи от средства на Съюза, и недискреционните промени в разходите за обезщетения при безработица. Държавните разходи за бруто образуване на основен капитал се изглаждат за период от четири години. Дискреционните мерки по отношение на приходите или предвидено от закона увеличаване на приходите са взети под внимание. Еднократните мерки по отношение както на приходите, така и на разходите, се нитират.

осигуряване). Остава неясно как Словения ще увеличи ефективността на разходите, достъпността и качеството на грижите в бъдеще. През 2017 г. бяха приети предложения за изменение на Закона за здравните работници, Закона за здравните услуги, Закона за правата на пациентите и Закона за определяне на интервенционни мерки за гарантиране на финансова стабилност на публичните здравни институции и сега те трябва да се прилагат, за да се гарантира достъпност до грижи и качествени грижи. Бяха направени начални стъпки за прилагане на Националния план за здравеопазването за 2016—2025 г. Постепенно се въвеждат клиники за амбулаторно лечение за семейна медицина, планира се до 2020 г. да бъде създадена система за оценка на здравните технологии, а решения в областта на електронното здравеопазване ще подобрят мониторинга на национално равнище. Освен това, благодарение на по-доброто координиране на обществените поръчки в сектора на здравеопазването се очаква те да станат по-ефективни по отношение на разходите.

- (10) През юли 2017 г. Икономическият и социален съвет единодушно прие документ, озаглавен „Отправни точки за модернизация на системата за пенсионно осигуряване и осигуряване за нетрудоспособност в Република Словения“. В него се очертават различни мерки за постигане на адекватни пенсии и устойчива и прозрачна пенсионна система. Въпреки това, все още няма конкретен план за действие за приемане на тези мерки и въпреки споразумението между социалните партньори и правителството за приемане на реформата до 2020 г., периодът на поетапно въвеждане на реформата все още не е посочен. Остават предизвикателствата: да се осигури дългосрочната устойчивост и адекватност на пенсионната система чрез коригиране на законоустановената възраст за пенсиониране и чрез насърчаване на по-късното пенсиониране; да се разшири обхвата на схемите за допълнително пенсионно осигуряване; да се разгледат по подходящ начин променящите се възможности за професионално развитие и да се намалят рисковете от бедност сред хората в напреднала възраст.
- (11) Икономическият растеж продължи и тенденциите на пазара на труда и социалните тенденции се подобриха в още по-голяма степен. Процентът на хората, изложени на риск от бедност или социално изключване, намаля, но остава на равнище над средното за Съюза за възрастните хора, и по-специално за жените. Заетостта продължи да нараства, а безработицата намаля още повече. Съществуват обаче признаци за недостиг на работна сила в редица професии в областта на професионалното образование. Дълготрайната безработица остава над равнищата от периода преди кризата и все още обхваща почти половината от всички безработни. Предизвикателствата остават по-специално за възрастните работници, тъй като дейността им и нивото на заетост остават сред най-ниските в Съюза. Обществото в Словения застарява с бързи темпове, което означава, че населението в трудоспособна възраст и предлагането на работна ръка стават все по-ограничени. В отговор на тази тенденция, правителството подготви „Стратегия за активен живот на възрастните хора“, но все още липсват конкретни планове за действие.
- (12) Застаряването на населението подчертава необходимостта от по-голямо участие в обучението за възрастни, което намалява от 2010 г. насам и е особено слабо сред нискоквалифицираните и по-възрастните работници. Подобряването на уменията чрез учене през целия живот би увеличило шансовете за трудова заетост, особено за нискоквалифицираните и по-възрастните работници. Равнището на заетост на нискоквалифицираните работници се повиши, но остава под равнището отпреди кризата и под средната стойност за Съюза. Оценката на активните политики на пазара на труда показва, че повечето програми дават добри резултати, все пак разходите в тази област и степента на участие на безработните лица в програмите остават ограничени. Въпреки че реформата на пазара на труда от 2013 г. определено помогна на някои уязвими групи да започнат работа, временната заетост продължава да бъде проблем.
- (13) Приети са мерки за подобряване на възможностите за финансиране на предприятията в Словения и за предоставяне на алтернативни на банковите кредити. При все това, зависимостта от банков кредит представлява постоянно предизвикателство при финансирането, по-специално за малките и средните предприятия, за които достъпът до финансиране продължава да бъде пречка за растежа. Настоящите мерки все още не са довели до подобряване на финансирането, по-специално за иновативните предприятия. В Словения съществуват само малък брой предприятия с висок растеж и им липсва достатъчна подкрепа, за да се разраснат. Рисковият капитал, като една от формите на финансиране със собствен капитал, бележи ръст, но стартира от много ниско ниво. Иновативните дружества ще могат да се възползват също от по-ефективни публични научни изследвания, които в момента са възпрепятствани поради затруднения при привличането на местни и чуждестранни таланти и поради липсата на обвързано с постигнатите резултати финансиране. Равнището на частните инвестиции в Словения все още е относително ниско, в сравнение с държавите в съпоставимо положение, на които се полагат целенасочени усилия за по-нататъшно подобряване на рамковите условия за инвестициите, особено в области с голям потенциал за повишаване на производителността.
- (14) Предприятията са възпрепятствани от все още високата регулаторна и административна тежест. Бюрокрацията се счита за един от най-проблематичните фактори по отношение на условията за стопанска дейност в Словения. Това се отнася главно до несигурността и сложността на данъчните процедури, но не се ограничава единствено до тази област, тъй като за да бъдат разгледани от съд търговски дела все още е нужна около година. Словения създаде инструмент за улесняване на намаляването на административната тежест и напредва с неговото въвеждане. Значителна част от прилагането на инструмента все още предстои.

- (15) Освен това Словения едва е започнала да се справя с високото равнище на ограничителни разпоредби в някои сектори на услугите. Реформи са били осъществени с цел либерализиране на професионалните изисквания за архитектите и строителните инженери, но други проблеми, установени от службите на Комисията, все още не са преодолени. Реформите ще са от полза и за словенските производствени предприятия, които зависят от конкурентността на услугите, които са фактори за тяхното производство.
- (16) Ефективните обществени поръчки са от ключово значение за контрола на разходите и подобряването на сектора на здравеопазването в Словения. Разширяването на централизираното възлагане на обществени поръчки, както и на други форми на обединяване на обществени поръчки, например съвместно възлагане на обществени поръчки между болниците, е от решаващо значение за гарантиране на висококачествени доставки на иновативни продукти на конкурентни цени.
- (17) Словения се сблъсква с неефективност в областта на обществените поръчки. Конкуренцията между оферентите е сравнително ниска, както показва малкият брой на получените оферти за една процедура и високият процент на процедури на договаряне без предварително обявление. Последните също намаляват прозрачността. Професионализирането на участниците в процедурите по възлагане на обществени поръчки е ниско и съществуват няколко предпазни мерки срещу корупцията и тайните споразумения между оференти. По-специално независимостта на националната надзорна комисия е ограничена, в резултат на процедурата по назначаване на нейните членове. Властите си дават сметка, че икономическата престъпност и корупцията са причинили големи щети през последните години, но някои реформи за борба с корупцията все още не са приключили.
- (18) В Словения все още има висока степен на държавна намеса в икономиката, по-специално във финансовия сектор. Публикуваните вече планове за приватизация се прилагат твърде бавно. Процедурата по приватизация ще повиши жизнеспособността на дружествата в дългосрочен план и ще намали рисковете за публичните финанси.
- (19) В рамките на европейския семестър за 2018 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Словения и го публикува в доклада за страната от 2018 г. Освен това Комисията направи оценка на програмата за стабилност за 2018 г., националната програма за реформи за 2018 г. и последващите действия във връзка с препоръките, отправени към Словения през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Словения, но и степента, до която те съответстват на правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнище Съюз към бъдещите решения на държавите членки.
- (20) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност за 2018 г., като становището му ⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.

ПРЕПОРЪЧВА на Словения да предприеме действия през 2018 г. и 2019 г., за:

1. Да гарантира, че номиналният темп на растеж на нетните първични държавни разходи не надвишава 3,1 % през 2019 г., което съответства на годишна корекция на структурното салдо от 0,65 % от БВП. Да приеме и прилага Закона за здравеопазването и здравното осигуряване и планираната реформа на дългосрочните грижи. Да осигури дългосрочната устойчивост и адекватност на пенсионната система, включително чрез увеличаване на законоустановената възраст за пенсиониране и чрез ограничаване на ранното пенсиониране. Да повиши пригодността за заетост на нискоквалифицираните и по-възрастните работници, чрез учене през целия живот и мерки за активизиране.
2. Да разработи алтернативни източници на финансиране за бързо развиващи се дружества. Да намали пречките за навлизане на пазара чрез преразглеждането на регулирането на продуктовите пазари и ограничаване на административната тежест. Да засили конкуренцията, повишаването на професионализма и независимия надзор в областта на обществените поръчки. Да извърши приватизацията в съответствие със съществуващите планове.

Съставено в Брюксел на 13 юли 2018 година.

За Съвета
Председател
H. LÖGER

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 13 юли 2018 година

относно националната програма за реформи на Словакия за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Словакия за 2018 г.

(2018/C 320/24)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 22 ноември 2017 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2018 г. В него надлежно беше отчетен Европейският стълб на социалните права, обявен от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 22 март 2018 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ на 22 ноември 2017 г. Комисията прие също Доклад за механизма за предупреждение, в който Словакия не е посочена като държава членка, за която ще се извърши задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 22 март 2018 г. На 14 май 2018 г. Съветът прие препоръката относно икономическата политика на еврозоната ⁽³⁾ (наричана отгук нататък „препоръка за еврозоната“).
- (2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимобвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Словакия следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката за еврозоната, както е посочено в препоръките по-долу, по-специално препоръка 1.
- (3) Докладът за Словакия за 2018 г. беше публикуван на 7 март 2018 г. В него бе оценен напредъкът на Словакия в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 11 юли 2017 г. ⁽⁴⁾, последващите действия във връзка със специфичните за държавата препоръки, отправени към Словакия през предходните години, както и напредъкът на страната по националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“.
- (4) На 25 април 2018 г. Словакия представи своята национална програма за реформи за 2018 г. и своята програма за стабилност за 2018 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).⁽³⁾ ОВ C 179, 25.5.2018 г., стр. 1.⁽⁴⁾ ОВ C 261, 9.8.2017 г., стр. 1.

- (5) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на ЕСИ фондовете с доброто икономическо управление.
- (6) Спрямо Словакия понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за стабилност за 2018 г. правителството планира да подобри номиналния дефицит до 0,8 % от БВП през 2018 г. и после постепенно до 0,0 % от БВП през 2021 г. Средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от 0,5 % от БВП — се очаква да бъде постигната през 2020 г. Според програмата за стабилност за 2018 г. съотношението на консолидирания държавен дълг спрямо БВП се очаква постепенно да намалее от 49,3 % през 2018 г. до 43,3 % към 2021 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е реалистичен. Същевременно необходимите мерки в подкрепа на планираните цели за дефицита от 2019 г. нататък не са съвсем конкретни. Бюджетът включва неопределена категория разходи, наречени бюджетни резерви, които представляват немалък дял (0,7 % от БВП) и могат да бъдат използвани за ad hoc операции, като така намаляват предсказуемостта на изпълнението на бюджета.
- (7) На 11 юли 2017 г. Съветът препоръча на Словакия да гарантира, че номиналният темп на растеж на нетните първични държавни разходи ⁽²⁾ не надвишава 2,9 % през 2018 г., което съответства на годишна корекция на структурното салдо от 0,5 % от БВП. В същото време се посочва, че в оценката на проекта на бюджетен план за 2018 г. и последващата оценка на бюджетните резултати за 2018 г. ще трябва надлежно да бъде взета предвид целта за постигане на фискална позиция, която допринася както за укрепването на продължаващото възстановяване, така и за осигуряването на устойчивост на публичните финанси. След извършената от Комисията оценка на стабилността на процеса на възстановяване в Словакия, като същевременно се отдава дължимото внимание на предизвикателствата пред неговата устойчивост, не е нужно да бъдат взети предвид допълнителни елементи в това отношение. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. има риск от съществено отклонение от тази препоръка през 2018 г.
- (8) През 2019 г., с оглед на прогнозираната разлика между фактическия и потенциалния БВП на Словакия от 1,2 %, номиналният темп на растеж на нетните първични държавни разходи следва да не надвишава 4,1 %, което съответства на корекция на структурното салдо в размер на 0,5 % от БВП, произтичаща от общоприетата корекционна матрица на изискванията съгласно Пакта за стабилност и растеж. При непроменени политики за Словакия съществува риск от съществено отклонение от това изискване за 2019 г., поради отклонението общо за 2018 г. и 2019 г. Като цяло Съветът е на мнение, че от 2018 г. трябва да се предприемат необходимите мерки, за да се спазят разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж.
- (9) Публичните финанси на Словакия все още са изправени пред рискове в дългосрочен план. Разходите за здравеопазване продължават да представляват риск за дългосрочната устойчивост на публичните финанси, а увеличаването на ефективността на разходите за здравеопазване на Словакия продължава да бъде предизвикателство. В дългосрочен план, публичните разходи за здравеопазване се предвижда да нараснат с 1,2 процентни пункта от БВП, над средното очаквано увеличение от 0,9 процентни пункта за Съюза. По отношение на пенсионната система се наблюдава постепенно подобряване на нейната устойчивост в дългосрочен план основно поради автоматичното повишаване на пенсионната възраст, което доведе до намаляване в дългосрочен план на прогнозираното увеличение на разходите, свързани със застаряването на населението.
- (10) Въпреки че бяха предприети някои стъпки за подобряване на разходната ефективност на системата на здравеопазването, по-специално чрез прилагането на прегледа на ефективността на разходите, потенциалът за рационализиране на използването на ресурсите продължава да е значителен. Плановете за широкообхватна реформа на здравеопазването, позволяваща рационализиране на услугите, по-добро управление на ресурсите на болниците и по-ефективна система за здравеопазване, не дават никакви признаци на напредък. Потреблението на болнични услуги продължава да е високо, с голям процент на хоспитализация за хроничните заболявания и процент на

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

⁽²⁾ Нетните първични държавни разходи се състоят от общите държавни разходи с изключение на разходите за лихви, разходите по програми на Съюза, които изцяло се покриват от приходи от фондове на Съюза, и недискреционните промени в разходите за обезщетения при безработица. Държавните разходи за бруто образуването на основен капитал се изглаждат за четиригодишен период. Дискреционните мерки по отношение на приходите или предвидено от закона увеличаване на приходите са взети под внимание. Еднократните мерки по отношение както на приходите, така и на разходите, се нетират.

погасяване над средния за Съюза, съчетани с относително нисък процент на заетост на легловата база. Въпреки че укрепването на сектора на първичната лекарска помощ може да намали голямата тежест за болниците, системата страда от недостиг на общопрактикуващи лекари — положение, което се утежнява от неравномерното им географско разпределение. Данните за възрастовия състав на общопрактикуващите лекари поражда загриженост и за осигуряването на лекари в бъдеще. Накрая, няколко разпоредби, насочени към подобряване на ефективността на разходите на системата на здравеопазването, като например пълното въвеждане на система за плащания, основана на диагностично свързани групи, и ефективното привеждане в действие на система за електронно здравеопазване са все още на етапа на разработване. Те вероятно ще се изправят пред нови предизвикателства в бъдеще, свързани с нови забавяния и с внедряването.

- (11) Данъчните приходи се увеличават на фона на бърз икономически растеж и се полагат усилия за подобряване на спазването на данъчното законодателство и премахване на голямата разлика между потенциалните и реално събраните приходи от данък добавена стойност в Словакия. Докато данъчните стимули за насърчване на НИРД бяха увеличени, данъчното облагане на недвижимото имущество остава слаб източник на приходи. Непрекъснатата програма на прегледите на разходите за всички основни области на публичните разходи се оказва ефикасен и стриктен инструмент за подобряване ефективността на държавните разходи.
- (12) Положителното развитие на пазара на труда продължава, белязано от нарастваща заетост и исторически ниски нива на безработица. Независимо от това дългосрочната безработица продължава да бъде една от най-високите в Съюза, като засяга особено групите в неравностойно положение, като например нискоквалифицираните работници, младите хора и маргинализираните роми. В резултат на подобряването на условията на пазара на труда, започнаха да се появяват данни за недостиг на квалифицирана работна ръка в някои сектори на икономиката. Проявяват се регионални различия на пазара на труда — по-висока е безработицата в източната част на Словакия, а недостигът на работна ръка е концентриран в западната част на страната. Словакия започна да прилага плана си за действие относно интеграцията на дълготрайно безработните, подкрепен от Европейския социален фонд. Планът представя по-специално персонализирани услуги, социални консултации и нова система за основно профилиране. Прилагането му обаче все още не е довело до съществени структурни подобрения. Продължават да съществуват празнини в сътрудничеството с частни партньори и неправителствени организации с цел облекчаване на натовареността на обществените служби по труда, докато персонализираните консултации са на ранен етап. Освен това общото сегментиране на дългосрочно безработните не изпълнява напълно ролята си на инструмент за последващо насочване на мерки за активизиране. Бяха засилени обучението и програмите за преквалификация, но те са все още недостатъчни и тяхното насочване към дългосрочно безработните и групите в неравностойно положение остава ограничено. Освен това участието на възрастни в обучението остава много ниско и възможностите за втори шанс за образование за групите в неравностойно положение са недостатъчно развити. Критериите за допустимост за обезщетенията за безработица са строги и продължителността на периода на изплащане на обезщетенията е кратък. В резултат на това краткосрочно безработните, получаващи обезщетения за безработица, са слабо обхванати.
- (13) Разликите между жените и мъжете по отношение на заетостта и на заплащането са доста над средните за Съюза. Ниският дял на заетост сред жените в детеродна възраст е отражение на факта, че дългият родителски отпуск рядко се ползва от мъжете; той е съпроводен с ниски равнища на ползване на гъвкаво работно време и ограничена достъпност и достъп до детски заведения. Особено за деца на възраст под три години, процентите на записване в детските заведения са изключително ниски.
- (14) Образователната система не допринася в достатъчна степен за социално-икономическото развитие на Словакия, и е недостатъчно финансирана на всички равнища. Качеството на образователните резултати, участието на ромите в приобщаващото общо образование и ефективната интеграция на учениците от среда в неравностойно социално-икономическо положение в образованието и обучението са неотложни предизвикателства. Образователните резултати и равнището на основните умения остават слаби по международните стандарти и върху тях голямо въздействие оказва социално-икономическото положение на учещите. Равнището на преждевременното напускане на училище е ниско, но нараства и в процента на преждевременно напусналите се проявяват регионални различия. Въпреки плановете за ежегодно увеличаване на заплатите на учителите с 6 % до 2020 г., учителската професия продължава да бъде непривлекателна, отчасти поради ограниченото първоначално обучение и ограничените възможности за професионално развитие. Изпълнението на мерките за увеличаване на участието на ромските ученици в приобщаващото общо образование е изключително слабо, поради недостатъчната финансова подкрепа и мониторинг, както и недостатъчното обучение на учителите по межкултурната проблематика.
- (15) Публичната администрация все още не е достатъчно ефективна и е обременена от проблеми, породени от слабото междуведомствено сътрудничество и слабата политическа неутралност на държавната служба. Прилагането на Закона за публичната служба бавно набира скорост, но неговото влияние върху подобряването на управлението на човешките ресурси все още не е осезаемо. По отношение на управлението на средствата на Съюза, административният капацитет и ефективността са все още ограничени и текучеството на персонала все още е високо, като отчасти е свързано с политическия цикъл. Този въпрос все пак се решава чрез засилване на координиращата роля на кабинета на заместник министър-председателя, който действа като стабилизиращ фактор за приемствеността и институционалния опит в прилагащите организации.

- (16) ЕСИ фондовете са от основно значение за справяне с ключовите предизвикателства за подобряване на конкурентоспособността, растежа и работните места в Словакия. Словакия претърпя загуба в размер на 26 милиона евро, предназначени за финансиране на научни изследвания и иновации през 2017 г., предимно поради проблеми при прилагане на критериите за подбор и при избора на оценители, както бе потвърдено от извършените проверки. Ако не се вземат съответните мерки за ускоряване на изпълнението, съществува висок риск и друга част от средствата да бъдат загубени. Въпреки че процентът на избраните проекти вече надхвърля половината от общия размер на отпуснатите средства за настоящия период на програмиране, изпълнението на място доведе до плащания към бенефициентите в размер само на 11 % от отпуснатите средства.
- (17) Ниската ефективност на публичната администрация намира отражение и в други сектори, включително енергетиката и околната среда. Нивата на рециклиране са много ниски и качеството на въздуха си остава сравнително ниско. Устойчивото управление на горите става все по-актуално предизвикателство. Енергийният сектор страда от свръхрегулирането и енергийните политики не са напълно в съответствие с целите на Съюза в областта на климата и енергетиката.
- (18) Словакия е предприела важни стъпки за постигането на добре функционираща система за обществени поръчки. Бяха положени усилия да се въведат качествени критерии за възлагане. До октомври 2018 г. следва да бъдат въведени задължителни електронни инструменти за провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки. Макар и не напълно ефикасни, извършени са всеобхватни предварителни проверки на всички проекти, финансирани по линия на ЕСИ фондовете. Въпреки това все още не са постигнати задоволителни резултати в областта на вътрешния контрол, прозрачността, цифровизацията, професионализацията, стратегическите и екологично устойчиви обществени поръчки. Това е отразено в резултатите на Словакия, свързани с антиконкурентните практики, които остават малко над средното за Съюза равнище, въпреки някои подобрения. Освен това все още са налице само ограничени признаци на ангажираност в борбата с корупцията. Повече от половината от предприятията смятат, че корупцията е широко разпространена при процедурите за обществени поръчки, управлявани от национални органи.
- (19) Корупцията, сложните административни процедури, прекалено многобройните и бързо променящи се правила за стопанската дейност и опасенията относно управлението на няколко регулаторни органа в голяма степен влияят върху качеството на бизнес средата в Словакия. Макар Словакия да е загубила някои позиции в международен аспект, тя е установила редица мерки за подобряване на качеството на бизнес средата и за стимулиране на инвестициите. Словакия също така укрепи своята рамка за оценка на регулаторното въздействие, като разшири нейния обхват през последните години. И накрая, наскоро е приета една нова стратегия за по-добро регулиране — анализът на регулаторното въздействие за 2020 г. Все още съществуват значителни регулаторни пречки в сектора на бизнес услугите, в които нивата на рестриктивност са по-високи от средните за Съюза за архитекти, инженери, данъчни консултанти, адвокати, патентни представители, агенти на недвижими имоти и екскурзоводи. Препоръки за преодоляване на регулаторните пречки бяха направени в съобщението на Комисията от 10 януари 2017 г. относно препоръките за реформи при регламентирането на професионалните услуги. Словакия обаче не е докладвала за постигнат напредък в преодоляването на тези ограничения.
- (20) Като цяло не е постигнат напредък в засилването на борбата с корупцията. Индексът за възприемане на корупцията остава висок и случаите на наказателно преследване на такива престъпления намаляха допълнително. Нагласите по отношение на борбата с корупцията са се влошили още повече след убийството на разследващ журналист и неговите разкрития относно широк кръг от случаи на корупция по високите етажи. Делът на делата на високо равнище, по които е проведено наказателно производство, е изключително нисък. Все още не е решен въпросът с липсата на отчетност на полицията и прокурорите и това възпрепятства борбата срещу корупцията и разследванията на чувствителни дела за корупция.
- (21) Подобряването на ефективността на съдебната система, включително на независимостта, продължава да бъде предизвикателство за Словакия, въпреки известното подобряване на ефективността. Независимостта на съдебната власт все още буди безпокойство, включително процесът на назначаване на съдии на всички равнища на съдебната система.
- (22) Въпреки че насърчаването на иновациите може да стимулира конкурентоспособността и да улесни прехода към икономика, основана на знанието, капацитетът за иновации на Словакия продължава да е умерен, с много слаб интензитет на НИРД (0,40 % от БВП през 2016 г.). Въпреки че Словакия разполага с голям средно- и високотехнологичен производствен сектор, многонационалните предприятия с господстващо положение показват до момента само ограничен интерес към провеждане на НИРД и делът на малките и средните предприятия, осъществяващи вътрешни иновации, през 2016 г. е значително по-нисък в Словакия (13,9 %), отколкото в Съюза като цяло (28,8 %).
- (23) Публичните инвестиции в областта на научните изследвания и иновациите се увеличиха значително между 2009 и 2015 г., което се дължи на използването на ЕСИ фондовете. Пълният потенциал на тези инвестиции не е реализиран поради неефективност в научноизследователската среда на Словакия. Въпреки засилената роля на Службата на заместник министър-председателя за координацията на научните изследвания, развойната дейност и

иновациите, цялостното управление на политиката в тази област е слабо. Фрагментираният характер на системата и слабата управленска рамка, където отговорностите са разделени между няколко министерства и изпълнителни агенции, които често са слабо съгласувани, води до редовно отлагане на реформите. Мерките за насърчване на трансфера на знания, за засилване на капацитетите за научни изследвания в промишлеността, както и за подобряване на сътрудничеството между предприятията и академичните среди, напредват бавно.

- (24) В рамките на европейския семестър за 2018 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Словакия и го публикува в доклада за страната от 2018 г. Тя оцени също програмата за стабилност за 2018 г., националната програма за реформи за 2018 г., както и предприетите последващи действия във връзка с препоръките към Словакия, отправени през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Словакия, но и степента на тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на Съюза за бъдещите решения на държавите членки.
- (25) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност за 2018 г., като становището му ⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Словакия да предприеме следните действия през 2018 г. и 2019 г.:

1. Да гарантира, че номиналният темп на растеж на нетните първични държавни разходи не надвишава 4,1 % през 2019 г., което съответства на годишна корекция на структурното салдо от 0,5 % от БВП. Да осъществи мерки за увеличаване на разходната ефективност на системата на здравеопазването и да разработи по-ефективна стратегия за работната сила в областта на здравеопазването.
2. Да засили мерките за активизиране и за повишаване на квалификацията, включително насочено към качеството на обучението и индивидуализираните услуги за групите в неравностойно положение, по-специално чрез изпълнение на плана за действие за дългосрочно безработните. Да насърчава заетостта на жените, по-конкретно чрез разширяване на достъпни, качествени грижи за децата. Да подобрява качеството и приобщаващия характер на образованието, включително като увеличи участието на ромските деца в общото образование от ранна детска възраст.
3. Да увеличава използването на критерии, свързани с качеството и разходите през жизнения цикъл, при възлагането на обществени поръчки. Да води борба с корупцията, включително чрез осигуряване на прилагането на съществуващото законодателство, както и чрез повишаване на отчетността на равнището на полицията и прокуратурата. Да подобрява ефективността на съдебната система, по-специално чрез гарантиране на независимостта при процедурите за назначенията в съдебната система. Да намалява фрагментацията на публичната система за научни изследвания и да стимулира иновациите в бизнеса, включително за малките и средните предприятия.

Съставено в Брюксел на 13 юли 2018 година.

За Съвета
Председател
H. LÖGER

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 13 юли 2018 година****относно националната програма за реформи на Финландия за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Финландия за 2018 г.**

(2018/C 320/25)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 22 ноември 2017 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2018 г. Тя взе предвид Европейския стълб на социалните права, прокламиран от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 22 март 2018 г. На 22 ноември 2017 г. въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ Комисията също прие Доклада за механизма за предупреждение, в който Финландия не е посочена като държава членка, за която ще се извърши задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 22 март 2018 г. На 14 май 2018 г. Съветът прие Препоръката относно икономическата политика на еврозоната ⁽³⁾ (наричана отгук нататък „препоръката за еврозоната“).
- (2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимна обвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Финландия следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката за еврозоната, както е посочено в препоръките по-долу, и по-специално препоръка 3.
- (3) Докладът за Финландия за 2018 г. беше публикуван на 7 март 2018 г. В него беше оценен напредъкът на Финландия в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 11 юли 2017 г. ⁽⁴⁾, последващите действия във връзка със специфичните за държавата препоръки, приети през предходните години, както и напредъкът на Финландия по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“.
- (4) На 13 април 2018 г. Финландия представи своята национална програма за реформи за 2018 г. и своята програма за стабилност за 2018 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).⁽³⁾ ОВ C 179, 25.5.2018 г., стр. 1.⁽⁴⁾ ОВ C 261, 9.8.2017 г., стр. 1.

- (5) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на ЕСИ фондовете с доброто икономическо управление.
- (6) За Финландия понастоящем се прилагат препазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и правилото за дълга. В своята програма за стабилност за 2018 г. правителството планира номинално салдо -0,6 % от БВП през 2018 г., непроменено спрямо предходната година. Според правителството салдото се очаква да се подобри през 2019 г. и след това през 2020 г. и 2021 г. да достигне малък излишък. Средносрочната бюджетна цел — дефицит в размер на 0,5 % от БВП в структурно изражение — беше преизпълнена през 2017 г. Въпреки това преизчисленият структурен дефицит ⁽²⁾ се очаква да бъде малко по-голям — 0,6 % от БВП — през периода 2018—2019 г. и да намалее след това. Съотношението между консолидирания държавен дълг и БВП достигна най-високата стойност — 63,6 % през 2015 г. и спадна до 61,4 % от БВП през 2017 г. Съгласно програмата за стабилност за 2018 г. съотношението на дълга ще продължи да се понижава и ще достигне 56,7 % от БВП през 2021 г. Макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози като цяло изглежда реалистичен. Основните рискове за бюджетните прогнози са свързани с възможно по-големите от очакваните първоначални разходи за планираната реформа на социалните и здравните услуги.
- (7) В програмата за стабилност за 2018 г. се припомня, че разходите, свързани с извънредния приток на бежанци, са се увеличили и това въздействие върху бюджета е било значително през 2015—2016 г. В програмата за стабилност за 2017 г. се предвиждаше разходите да се понижат с 0,15 % от БВП през 2017 г. Тази графика не беше потвърдена в програмата за стабилност за 2018 г. и поради това не е взета предвид от Комисията. Освен това, за 2017 г. на Финландия беше разрешено временно отклонение от 0,5 % от БВП от изисквания план за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел, за да се вземат предвид основните структурни реформи, по-специално реформата на пенсионната система от 2017 г. и пакта за конкурентоспособност, с положително въздействие върху дългосрочната устойчивост на публичните финанси. През 2017 г. на Финландия бе предоставено временно отклонение от 0,1 % от БВП с цел да бъдат взети предвид националните разходи за инвестиции в проекти, съфинансирани от Съюза. Що се отнася до последното отклонение, един от критериите за допустимост е общите публични инвестиции да не намаляват. Данните за изпълнението за 2017 г. показват спад на публичните инвестиции през 2017 г. в сравнение с предходната година, докато инвестициите, свързани с фондове на Съюза, се очаква да останат стабилни. Поради това Финландия вече не се счита за отговаряща на условията за временно отклонение в размер на 0,1 % от БВП по отношение на националните разходи за инвестиции в проекти, съфинансирани от Съюза през 2017 г. Тези оставащи временни отклонения от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел са пренесени за следващ период от три години. Поради това временните отклонения в рамките на клаузите за необичайни събития и структурни реформи са в размер на 0,67 % от БВП през 2018 г. и 0,5 % от БВП през 2019 г.
- (8) Съветът препоръчва на Финландия да гарантира, че отклонението от средносрочната бюджетна цел през 2018 г. ще бъде ограничено до допуснатото отклонение, свързано с отражението върху бюджета на необичайни събития (разрешено за 2016 г.), както и до допуснатите отклонения, свързани с осъществяването на структурни реформи и инвестиции (разрешени за 2017 г.). Това е съвместимо с максимален номинален темп на растеж на нетните първични държавни разходи в размер на 1,9 % през 2018 г., което съответства на допустимо влошаване на структурното салдо с 0,1 % от БВП. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. има риск от известно отклонение от препоръчаната фискална корекция през 2018 г. При все това, с оглед на надхвърлящия очакваното резултат за 2017 г., разстоянието от средносрочната цел понастоящем се очаква да бъде по-малко от предоставените отклонения, свързани с клаузите за необичайни събития и за структурни реформи. Ако бъде потвърдено, това ще се вземе предвид в последващата оценка за 2018 г.
- (9) През 2019 г., въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г., Финландия следва да гарантира, че отклонението от средносрочната бюджетна цел през 2019 г. ще бъде ограничено до допуснатото отклонение, свързано с отражението върху бюджета във връзка с изпълнението на структурните реформи, за които е предоставено временно отклонение през 2017 г. Това е съвместимо с максимален номинален темп на растеж на нетните първични държавни разходи в размер на 2,9 %, което съответства на допустимо влошаване на структурното салдо с 0,2 % от БВП. При непроменена политика Финландия се очаква да спазва изискването за

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

⁽²⁾ Салдо, коригирано спрямо фазата на икономическия цикъл и без отчитане на еднократните и временните мерки, преизчислено от службите на Комисията с помощта на общоприетата методология.

2019 г. Очаква се също Финландия да спази целевия показател за намаляване на дълга през 2018 г. и 2019 г. Като цяло Съветът е на мнение, че Финландия трябва да има готовност да предприеме допълнителни мерки, за да гарантира спазването на препоръката през 2018 г., и че предвижда през 2019 г. да се съобрази с разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж.

- (10) Очаква се вследствие от застаряването на населението и намаляването на работната ръка разходите за пенсии, здравеопазване и дългосрочни грижи да нараснат от 22 % от БВП през 2016 г. на 24 % от БВП до 2030 г. Административната реформа и реформата на социалните и здравните услуги, които понастоящем са в процес на обсъждане в парламента на Финландия, са насочени към намаляване на растежа на разходите в тази област. Други цели са да се гарантира равен достъп до здравни грижи и намаляване на времето, през което пациентите чакат за преглед, особено в по-малко облагодетелстваните или отдалечените райони. Съотношението на неудовлетворените потребности от медицински грижи (по собствена преценка на гражданите), е над средното за Съюза. По-специално, лицата, които не са част от работната сила, изпитват затруднения при получаването на необходимите медицински грижи. Ново равнище на регионалната публична администрация, т.е. области, ще поеме грижата за социалните и здравните услуги във Финландия от 2020 г. Реформата ще обедини средствата, за да се осигури тяхното по-ефективно използване на областно равнище. По-голямото използване на цифрови и електронни услуги следва също да повиши производителността. Накрая, социалните и първичните здравни услуги ще бъдат предоставяни както от публични, така и от частни социални и здравни центрове. Това ще предостави на пациентите по-голяма свобода на избор, като в същото време конкуренцията между доставчиците на услуги се очаква да доведе до икономии на разходи. Постигането на тези амбициозни цели ще зависи също така от решенията, взети по време на етапа на прилагане на реформата.
- (11) През 2017 г. равнището на заетостта във Финландия беше 74 % от цялото население в трудоспособна възраст (20—64 г.), т.е. относително ниско в сравнение с това на другите скандинавски държави. Участието на пазара на труда също беше по-ниско, особено за жените, нискоквалифицираните мъже и лицата с мигрантски произход. Равнището на структурната безработица през 2017 г. беше високо — около 7,5 % от общата работна сила. За растежа на заетостта, и въпреки мерките, приети наскоро от финландските власти, все още съществуват предизвикателства за приемането на повече стимули за приемане на предложена работа и по-активни политики на пазара на труда.
- (12) „Капаните“ на незаемостта и безработицата си остават пречка за по-широкото използване на работната сила. Значителната незаемост се дължи на системата за социално подпомагане и съчетаването на различните видове обезщетения и надбавки. Социалното подпомагане и помощите за жилищно настаняване формират съществен компонент на този „капан“. Тези и други ползи и обезщетения намаляват много бързо с повишаването на доходите, което създава риск започването на работа да не бъде достатъчно привлекателно от финансова гледна точка. Сложността на правилата за обезщетенията, съчетана с административните практики, се счита, че ще доведе до значителни „капани“ на безработицата или „бюрократични капани“. Несигурността във връзка с равнището на обезщетенията и срока за възстановяването им намалява привлекателността на работата по краткосрочни договори и работата на непълно работно време. Накрая, въпреки неотдавнашния ръст в новото жилищно строителство, липсата на жилища на достъпни цени в центровете на растеж би могло да представлява допълнителна пречка пред трудовата мобилност. Текущият експеримент с основния доход, чиито първи резултати се очакват през 2019 г., вероятно ще предостави известна информация за преразглеждане на системата за социална сигурност. Разглежда се възможността за реформа на системата за отпуск за отглеждане на дете, с цел увеличаване на равнището на заетостта при жените в детеродна възраст и за насърчаване на равенството между половете. В процес на изготвяне е регистър на доходите в реално време — той може да предостави възможност за подобряване на ефикасността на обществените услуги и ефективно да определи нивото на обезщетенията.
- (13) Практиките за определяне на заплатите се променят и се насочват в посока към договаряне на секторно и местно равнище. Тъй като предприятията често се сблъскват с различни ограничения, тази тенденция следва да позволи по-голямо диференциране на заплатите между предприятията, за да се гарантира, че реалните увеличения на заплатите са в съответствие с увеличаването на производителността, като същевременно подкрепя по-добрите резултати по отношение на заетостта. В рамките на последните споразумения, сключени в края на 2017 г. и началото на 2018 г., организирани работодатели имат повече възможности за договаряне на местно равнище. За неорганизираните работодатели продължават да съществуват някои пречки. Наблюдават се първите положителни резултати, като текущото състояние на неотдавнашните преговори относно заплатите показва като цяло неутрално въздействие върху разходната конкурентоспособност. На практика, въпреки липсата на формално координиране по отношение на споразуменията за заплатите, има основания да се смята, че се появява финландски модел, обвързващ повишаването на заплащането в нетъргуемия сектор, с увеличенията, договорени в търгуемия сектор.
- (14) Тъй като равнищата на активност и заетост постепенно се връщат към тези от преди кризата, по-ниската пригодност за заетост на безработните и неактивните лица вероятно ще се превърне в основна причина за загриженост, която би могла да забави възстановяването на пазара на труда, подкопавайки по този начин дългосрочната устойчивост на финландското общество на благоденствие. Ситуацията изисква адекватни и интегрирани услуги за активиране и възстановяване на безработните и незаетите хора. В същото време ресурсите, отделени на обществените служби по заетостта, по-специално за консултантски дейности, са под средните за Съюза. Услугите за безработните, особено за тези с по-ниски перспективи за заетост, са разпръснати между няколко отделни доставчици. Интеграция или по-добра координация ще спомогнат за непрекъснатост на веригата от услуги

(„обслужване на едно гише“ за безработни и незаети). Необходими са непрекъснати усилия за осигуряване на повторно навлизане на незаетите лица на пазара на труда, по-специално на лицата във възрастовата група 25—49 години и лицата с мигрантски произход. Мигрантите може отчасти да компенсират съществуващото намаляване на населението в трудоспособна възраст, при условие че са добре интегрирани на пазара на труда и във финландското общество. На последно място, недостигът на работна ръка се увеличава, вероятно отразявайки текущите структурни промени в икономиката като застаряването на населението. Това предполага необходимост от продължаване на инвестициите в ученето за възрастни и професионалното обучение, за да се даде възможност за професионална мобилност и да се намалят несъответствията между търсените и предлаганите умения.

- (15) Правителството е въвело мерки за насърчаване на предприемачеството и стартиращите предприятия и е подобрило също така достъпът до кредити и експортни гаранции за малките и средните предприятия. Освен това, безработните вече могат да получават обезщетения за безработица през първите месеци при започването на стопанска дейност. Тази схема най-вероятно ще се окаже успешна, ако бъде съчетана с обучение и наставничество, от друга страна кратката ѝ продължителност може да ограничи нейното въздействие. Освен това продължават да съществуват някои слабости в социалната закрила на предприемачите и самостоятелно заетите лица, като рискът от бедност за самостоятелно заетите лица във Финландия е голям в сравнение с наетите лица.
- (16) Дългът на домакинствата продължава да е на изключително високо ниво (67 % от БВП през 2016 г.). Дългът е предимно с променлив лихвен процент, което представлява риск в случай че лихвените проценти се увеличат в средносрочен план. Потребителският кредит се увеличава бързо и нарастващ дял от това кредитиране се отпуска от чуждестранни банки, от финансови институции, различни от кредитните институции, от дружества, предоставящи малки заеми, и чрез кредитиране между физически лица. Финансовият надзорен орган на Финландия прие редица мерки за ограничаване нарастването на равнището на задлъжнялост на домакинствата. Въпреки това не се очаква скоро активно намаляване на задлъжнялостта, особено като се има предвид, че лихвените проценти продължават да бъдат ниски и доверието на потребителите е силно. Липсата на всеобхватен кредитен регистър (съдържащ както положителни, така и отрицателни данни за длъжниците) може да попречи на банките да имат ясна представа за общата задлъжнялост на домакинствата.
- (17) В рамките на европейския семестър за 2018 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Финландия и го публикува в доклада за страната от 2018 г. Освен това Комисията направи оценка на програмата за стабилност за 2018 г., националната програма за реформи за 2018 г. и последващите действия във връзка с препоръките, отправени към Финландия през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика във Финландия, но и доколко те съответстват на правилата и насоките на Съюза, предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на Съюза към бъдещите решения на държавите членки.
- (18) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност за 2018 г., като становището му ⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Финландия да предприеме следните действия през 2018 и 2019 г.:

1. Да постигне средносрочната бюджетна цел през 2019 г., като вземе предвид обезщетенията, свързани с осъществяването на структурните реформи, за които е предоставено временно отклонение. Да гарантира приемането и прилагането на административната реформа за подобряване на разходната ефективност и равния достъп до социалните и здравните услуги.
2. Да подобри стимулите за приемане на предложена работа и да осигури адекватни и добре интегрирани услуги за безработните и незаетите лица.
3. Да засили наблюдението на дълга на домакинствата, включително чрез създаване на система на кредитен регистър.

Съставено в Брюксел на 13 юли 2018 година.

За Съвета
Председател
H. LÖGER

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 13 юли 2018 година

относно националната програма за реформи на Швеция за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Швеция за 2018 г.

(2018/C 320/26)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 22 ноември 2017 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2018 г. Тя взе предвид Европейския стълб на социалните права, провъзгласен от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 22 март 2018 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на 22 ноември 2017 г. Комисията прие също Доклад за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Швеция ще бъде една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (2) Докладът за Швеция за 2018 г. беше публикуван на 7 март 2018 г. В него бе оценен напредъкът на Швеция в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 11 юли 2017 г. ⁽³⁾, последващите действия във връзка със специфичните за държавата препоръки, отправени към Швеция през предходните години, както и напредъкът на страната по националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. В него бе включен и задълбоченият преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, чиито резултати също бяха публикувани на 7 март 2018 г. Анализът на Комисията ѝ даде основание да заключи, че в Швеция са налице макроикономически дисбаланси. По-специално надценените равнища на цените на жилищата в съчетание с продължаващото нарастване на задлъжнялостта на домакинствата създава рискове от неуправляема корекция. Високата задлъжнялост на домакинствата запазва тенденцията си към покачване. Цените на жилищата нарастват с бърз и почти непрекъснат темп от около 20 години насам. През последното тримесечие на 2017 г. бе отчетен отрицателен растеж. При все това показателите за определяне на стойността сочат, че цените на жилищата продължават да са много високи в сравнение с основните икономически показатели. Въпреки че банките изглеждат добре капитализирани, една неуправляема корекция би могла да се отрази и върху финансовия сектор, тъй като банките са все по-изложени на ипотечните кредити на домакинствата. В такъв случай би могло да има последици за съседните страни, предвид системните финансови взаимовръзки. През последните години бяха предприети мерки за ограничаване на ръста на ипотечните кредити и за увеличаване на жилищното строителство. Въпреки това политиките, прилагани до този момент, не бяха достатъчни за справяне с надценяването в жилищния сектор и все още има съществени пропуски в политиките, особено по отношение на данъчните стимули за притежаване на жилище, както и функционирането на предлагането на жилища и пазара на отдаване под наем.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽³⁾ ОВ C 261, 9.8.2017 г., стр. 1.

- (3) На 27 април 2018 г. Швеция представи своята национална програма за реформи за 2018 г. и своята програма за конвергенция за 2018 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (4) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове („ЕСИ фондове“) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на ЕСИ фондове с доброто икономическо управление.
- (5) Спрямо Швеция понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за конвергенция за 2018 г. правителството планира да постигне излишък от 1,0 % от БВП през 2018 г. и да продължи да спазва средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от 1 % от БВП — през целия период на програмата. Според програмата за конвергенция за 2018 г. съотношението консолидиран държавен дълг/БВП се очаква да намалее до 37,3 % през 2018 г. и да продължи да спада до 29,0 % през 2021 г. Икономическият растеж и солидните публични финанси са основните движещи сили за намаляването на съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е реалистичен. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. структурното салдо се очаква да отчете излишък от 0,7 % от БВП през 2018 г. и излишък от 1,0 % през 2019 г., с което се надвишава средносрочната бюджетна цел. Въз основа на своята оценка на програмата за конвергенция и предвид прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г., Съветът е на мнение, че се очаква Швеция да спазва разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж през 2018 и 2019 г.
- (6) От високи поначало равнища, задлъжнялостта на домакинствата продължава да се увеличава. Дългът на домакинствата нарасна със 7,0 % през 2017 г., като достигна около 86 % от БВП и 184 % от разполагаемия доход — сред най-високите равнища в Съюза. След известен спад през 2016 г., средното съотношение на дълга спрямо разполагаемия доход при новите ипотечни кредитополучатели отново се покачи през 2017 г. до ново върхово равнище от 411 %. Нарастването на дълга на домакинствата се дължи главно на по-високите ипотечни кредити, свързани с високи цени на жилищата и структурни нарушения, благоприятстващи инвестициите в недвижими имоти чрез ипотечно кредитиране. Равнищата на дълга са разпределени неравномерно, като домакинствата с по-ниски доходи и на по-млада възраст са с особено големи дългове спрямо техните доходи. Швеция е въвела няколко макропруденциални мерки през последните години. Предприетите мерки включват определянето на ограничения на размера на кредита/стойността на имота, адаптирането на границите на рисковото тегло на банките, както и въвеждането на официално правило за амортизация на ипотеките през юни 2016 г. През март 2018 г. влезе в сила ново засилено изискване за амортизация на ипотеките по отношение на ипотеките с висок дълг спрямо разполагаемия доход. Швеция също така прие законодателни актове за засилване на правния мандат на макропруденциалния орган (*Finansinspektionen*). Новият мандат функционира от февруари 2018 г., като дава възможност на органа да реагира по-своевременно с по-широк спектър от потенциални мерки за рисковете, свързани с нарастващата задлъжнялост на домакинствата. Предприетите досега стъпки на макропруденциалната политика изглеждат са оказали ограничено въздействие върху ръста на ипотечното кредитиране. Постепенното ограничаване на данъчното приспадане на лихвите по ипотеките или увеличаването на постоянните данъци върху недвижимата собственост ще помогне за овладяване ръста на задлъжнялост на домакинствата, но правителството не е постигнало никакъв напредък по този въпрос.
- (7) През 2017 г. шведската икономика отбеляза силен растеж с около 2,4 % в резултат на стабилното увеличаване на вътрешното търсене. Особено голям принос за това имат инвестициите, които нараснаха с 6,0 % (в сравнение с предходната година) през първите три тримесечия, движени от инвестициите в жилищно строителство. Въпреки рязкото увеличаване на новото строителство през последните години все още има недостиг на предлагане на жилища, особено на жилища на достъпни цени около големите градове. Липсата на налични и достъпни жилища може и да ограничи мобилността на пазара на труда и ефективната интеграция на мигрантите на пазара на труда и да допринесе за неравенството между поколенията.
- (8) След две десетилетия на бързо растящи цени на жилищата жилищният пазар отбеляза постепенен спад през есента на 2017 г., но цените остават над основните нива. Сред основните фактори за това са данъчните стимули по отношение на притежаването на жилище, ипотечните дългове и продължаващите гъвкави кредитни условия, съчетани с относително ниска амортизация на ипотечните кредити. Освен това недостигът на жилища е свързан със структурни недостатъци, включително ограничена конкуренция в строителния сектор поради препятствията за навлизане на пазара за малките и чуждестранните предприятия и възможността на големите предприемачи да контролират ресурсите от земя. Съществуват и пречки пред ефективното използване на съществуващия жилищен

(1) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

фонд. На пазара на жилищата под наем, наемите на цени под пазарните равнища създават блокиране и „вътрешни/външни“ ефекти. На пазара на жилищата, притежавани от собствениците си, данъците върху капиталовите печалби намаляват мобилността на притежателите на жилища. Шведските органи продължават постепенно да прилагат плана от 22 точки за увеличаване на жилищното строителство и за подобряване на ефикасността на жилищния пазар. При все това не са предприети действия по политиката за въвеждане на по-голяма гъвкавост в определянето на наемите или за преразглеждане на данъците върху капиталовите печалби.

- (9) Модерната икономика се нуждае от висококвалифицирани работници и има съответен недостиг на работна ръка в сектори като строителството, образованието, здравеопазването, науката, инженерните науки и информационните комуникационни технологии. Във връзка с това продължават да съществуват предизвикателства, като например интегрирането на хората с мигрантски произход, особено на жените, на пазара на труда. Равнището на заетост при жените, родени извън ЕС, е значително по-ниско, отколкото за населението като цяло. Разликите по отношение на образованието между учениците с различен социално-икономически произход се увеличават. Интеграцията на новопристигнали ученици мигранти в училищната система изисква внимателно наблюдение, както и увеличаващият се недостиг на учители.
- (10) В рамките на европейския семестър за 2018 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Швеция, който беше публикуван в доклада за страната за 2018 г. Тя извърши и оценка на програмата за конвергенция за 2018 г., на националната програма за реформи за 2018 г. и на последващите мерки, свързани с препоръките, отправени към Швеция през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Швеция, но и степента, до която те съответстват на правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на Съюза към бъдещите национални решения.
- (11) Предвид тази оценка Съветът разгледа програмата за конвергенция за 2018 г. и становището му ⁽¹⁾ е, че се очаква Швеция да спазва Пакта за стабилност и растеж.
- (12) С оглед на задълбочения преглед на Комисията и на тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи за 2018 г. и програмата за конвергенция за 2018 г. Неговите препоръки, направени съгласно член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, са отразени в препоръка 1 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Швеция да предприеме следните действия през 2018 и 2019 г.:

1. Да се справи с рисковете, свързани с високата задължнялост на домакинствата чрез постепенно ограничаване на данъчното приспадане на лихвите по ипотеките или чрез увеличаване на постоянните данъци върху недвижимата собственост. Да насърчава жилищното строителство, там където недостигът е най-належащ, по-специално чрез отстраняване на структурните пречки пред строителството, и да подобри ефикасността на жилищния пазар, включително чрез въвеждане на по-голяма гъвкавост в определянето на наемите и чрез преразглеждане на данъците върху капиталовите печалби.

Съставено в Брюксел на 13 юли 2018 година.

За Съвета
Председател
H. LÖGER

⁽¹⁾ Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 13 юли 2018 година****относно националната програма за реформи на Обединеното кралство за 2018 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Обединеното кралство за 2018 г.**

(2018/C 320/27)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 22 ноември 2017 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2018 г. Тя взе предвид Европейския стълб на социалните права, провъзгласен от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 22 март 2018 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ на 22 ноември 2017 г. Комисията прие също Доклад за механизма за предупреждение, в който не беше посочено, че Обединеното кралство ще бъде една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (2) Докладът за Обединеното кралство за 2018 г. беше публикуван на 7 март 2018 г. В него бяха оценени напредъкът на Обединеното кралство в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 11 юли 2017 г. ⁽³⁾, последващите действия във връзка със специфичните за държавата препоръки, приети през предходните години, както и напредъкът на Обединеното кралство по отношение на националните му цели по стратегията „Европа 2020“.
- (3) На 29 март 2017 г. Обединеното кралство изпрати уведомление на Европейския съвет за намерението си да напусне Европейския съюз. Освен ако с ратифицирано споразумение за оттегляне не бъде определена друга дата или Европейският съвет, в съответствие с член 50, параграф 3 от Договора за Европейския съюз и в съгласие с Обединеното кралство не реши с единодушие, че Договорите ще престанат да се прилагат на по-късна дата, цялото първично и вторично законодателство на Съюза ще престане да се прилага по отношение на Обединеното кралство, считано от 00:00 ч. централноевропейско време на 30 март 2019 г. Тогава Обединеното кралство ще стане трета държава. Преговорите продължават, за да се гарантира организирано оттегляне, включително преходен период до края на 2020 г., през който законодателството на Съюза ще продължи да се прилага за Обединеното кралство и в него.
- (4) На 30 април 2018 г. Обединеното кралство представи своята национална програма за реформи за 2018 г. и своята програма за конвергенция за 2018 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

⁽³⁾ ОВ C 261, 9.8.2017 г., стр. 1.

- (5) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове („ЕСИ фондове“) за периода 2014 — 2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на ЕСИ фондове с доброто икономическо управление.
- (6) Спрямо Обединеното кралство понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и преходното правило за дълга. В своята програма за конвергенция за 2017 — 2018 г. правителството очаква номиналният дефицит да намалее от 2,2 % от БВП през 2017 — 2018 г. до 1,8 % от БВП през 2018 — 2019 г. и до 1,7 % от БВП през 2019 — 2020 г. В програмата за конвергенция не е посочена средносрочна бюджетна цел. Според програмата за конвергенция съотношението на консолидирания държавен дълг спрямо БВП се очаква да се стабилизира като цяло на равнище от около 85,5 % от 2017 — 2018 г. до 2019 — 2020 г., преди да спадне до 84,8 % от БВП през 2021 — 2022 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е реалистичен. Въпреки че мерките, необходими за подпомагане на планираните цели за равнището на дефицита, като цяло са добре определени, нарастващият натиск върху държавните разходи в редица области представлява риск за постигането на планираното намаляване на дефицита.
- (7) На 11 юли 2017 г. Съветът препоръча на Обединеното кралство да гарантира, че номиналният темп на растеж на нетните първични държавни разходи ⁽²⁾ не надвишава 1,8 % през 2018 — 2019 г., което съответства на годишна корекция на структурното салдо от 0,6 % от БВП. Същевременно Съветът посочи, че следва да се обмислят начини за постигане на фискална позиция, която да допринесе както за укрепване на протичащото в момента възстановяване, така и за гарантиране на устойчивостта на публичните финанси на Обединеното кралство. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2018 г. има риск от известно отклонение от изискванията на предпазните мерки през 2018 — 2019 г.
- (8) В периода 2019 — 2020 г. с оглед на това, че съотношението на консолидирания държавен дълг на Обединеното кралство е над 60 % от БВП, а прогнозираната разлика между фактическия и потенциалния БВП е 0,4 %, номиналният темп на растеж на нетните първични държавни разходи следва да не надхвърля 0,6 % в съответствие със структурната корекция от 0,6 % от БВП, произтичаща от общоприетата корекционна матрица с изисквания съгласно Пакта за стабилност и растеж. При непроменена политика се очаква Обединеното кралство да спазва изискването през периода 2019 — 2020 г. Обединеното кралство *prima facie* се очаква да се съобрази с преходното правило за дълга през 2018 — 2019 г. и през 2019 — 2020 г. в резултат на позволеното годишно отклонение в размер на 0,25 %. Като цяло Съветът е на мнение, че Обединеното кралство трябва да бъде готово да предприеме допълнителни мерки от 2018—2019 г. за спазване на разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж.
- (9) Предлагането на жилища на нетна годишна основа продължава да се увеличава на фона на редица инициативи на правителството за стимулиране на пазара на жилища и цикличното възстановяване. Въпреки това то продължава да е значително под прогнозите за търсенето и Обединеното кралство продължава да се сблъсква с голямо предизвикателство, що се отнася до предоставянето на достатъчен брой жилища. Това е свързано с много строгото и сложно регулиране на пазара на земя. Недостигът на жилища и високите разходи за жилище са особено големи проблеми в районите, където има високо и нарастващо търсене, като например във и около градските центрове. Правителството е наясно с този проблем и е определило амбициозни цели за увеличаване на предлагането на жилища през следващите години. Същевременно правителството потвърди ангажимента си за ограничаване на развитието около градските центрове. Притежаването на собственост е намаляло значително при по-младите хора, което задълбочава неравенството между поколенията.
- (10) Производителността на труда е ниска и в застой. Голяма част от икономиката се представя сравнително слабо по основните движещи сили на производителността — умения, инвестиции и ефективни работни процеси. Автомобилната, железопътната и въздушната транспортна мрежа на Обединеното кралство също са подложени на все по-голям натиск върху капацитета.
- (11) Макар по повече от основните показатели данните за пазара на труда да продължават да са положителни, понастоящем има опасения за качеството на заетостта. Това се отнася до въпроси, свързани с развитието на умения, някои нетипични форми на труд, доходите, производителността, участието на пазара на труда и бедността сред населението в трудоспособна възраст. По всички тези въпроси има оповестени значителни политически декларации

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

⁽²⁾ Нетните първични разходи на държавното управление се състоят от общите държавни разходи с изключение на разходите за лихви, разходите по програми на Съюза, които изцяло се покриват от приходи от фондове на Съюза, и недискреционните промени в разходите за обезщетения при безработица. Държавните разходи за бруто образование на основен капитал се изглаждат за период от четири години. Дискреционните мерки по отношение на приходите и предвиденото по закон увеличаване на приходите са взети предвид. Еднократните мерки по отношение както на приходите, така и на разходите, са нетирани.

и развития. Съгласуваността на тези свързани помежду си политики е от първостепенно значение. По отношение на уменията голяма част от усилията до момента са насочени към създаване на възможности за чиракуване и реформи в областта на техническото образование. Ако акцентът бъде поставен върху качеството, това може да има устойчив мултиплициращ ефект както за обществото, така и за икономиката. Обединеното кралство е сред държавите членки, които вече отговарят на повече от две трети от проекта на критериите, заложен в Европейската рамка за качествено и ефективно чиракуване, и следователно е осъществимо да бъдат определени и наблюдавани цели за качеството, например чрез проследяване на дипломираните лица. По отношение на възможностите за учене през целия живот, особено за лицата, които са блокирани в началото на кариерата, са необходими ресурси в съответствие с ресурсите, определени за чиракуване и за новите технически квалификации (T-Levels) на лицата, напускащи училище.

- (12) Внимание трябва да бъде обърнато и на социалната закрила и приобщаването. Реформите на грижите за деца се изпълняват, но може да се наложат още промени, особено за децата на възраст под три години. Въздействието на някои социални реформи и съкращения продължава да се усеща в пълна степен, особено сред работещите семейства.
- (13) В рамките на европейския семестър от 2018 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Обединеното кралство и го публикува в доклада за страната от 2018 г. Комисията оцени и програмата за конвергенция за 2018 г., националната програма за реформи за 2018 г. и предприетите последващи действия във връзка с препоръките към Обединеното кралство, отправени през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Обединеното кралство, но и степента, до която те са в съответствие с правилата и насоките на Съюза, предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на Съюза към бъдещите решения на държавите членки.
- (14) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за конвергенция за 2018 г., като становището му ⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Обединеното кралство да предприеме следните действия през 2018 г. и 2019 г.:

1. Да гарантира, че номиналният темп на растеж на нетните първични държавни разходи не надвишава 1,6 % през периода 2019 — 2020 г., което съответства на годишна корекция на структурното салдо от 0,6 % от БВП.
2. Да насърчи предлагането на жилища, особено в областите на най-голямо търсене, включително чрез допълнителни реформи на системата за планиране.
3. Да разреши въпросите, свързани с потребностите от умения и професионално развитие, чрез определяне на цели за качеството и ефективността на чиракуването и чрез повече инвестиции в повишаването на уменията на лицата, които са вече част от работната сила.

Съставено в Брюксел на 13 юли 2018 година.

За Съвета
Председател
H. LÖGER

⁽¹⁾ Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ISSN 1977-0855 (електронно издание)
ISSN 1830-365X (печатно издание)

Служба за публикации на Европейския съюз
2985 Люксембург
ЛЮКСЕМБУРГ

BG